

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till tullag och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås en ny tullag som ska ersätta den nuvarande. Genom den föreslagna lagen ges nationella bestämmelser som kompletterar den förordning som gäller Europeiska unionens tullkodex.

Till sitt innehåll motsvarar den föreslagna nya tullagen i huvudsak den nuvarande, men den beaktar de omarbetade bestämmelserna i den tullkodex för unionen som träder i kraft den 1 maj 2016 samt i dess genomförandeförordning och delegerade förordning. Dessutom preciseras bestämmelserna om Tullens befogenheter samtidigt som de till vissa delar samstämms med motsvarande bestämmelser i gränsbevakningslagen och polislagen som är nyare än bestämmelserna i den nuvarande tullagen. Lagen kompletteras med nya bestämmelser om uppbörd och indrivning av tullskuld vilka har motsvarigheter i lagen om skatteuppbörd. En del bestämmelser har i förslaget samstämms med andra nationella skattelagar, såsom punktskattelagen och bilskattelagen. Lagen ska bland annat innehålla bestämmelser om kvittning av tull som är samstämmiga med motsvarande bestämmelser i punktskattelagen. Till skillnad från den nuvarande tullagen ska den nya tullagen däremot inte innehålla specialbestämmelser om hemlighållande av och utlämnande av Tullens uppgifter.

Jämfört med den nuvarande tullagen innehåller den föreslagna nya tullagen många tekniska ändringar. Dessutom görs en omstrukturering bland annat därför att bestämmelserna om brottsbekämpning inom Tullen och om Tullens personregister år 2015 har lyfts ut ur tullagen och numera ingår i egna lagar. En del bestämmelser som nu ingår i en förordning ska i sin tur föras in i lagen så som grundlagen förutsätter.

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2016, dvs. vid samma tidpunkt som de materiella bestämmelserna i unionens tullkodex och i dess genomförandeförordning och delegerade förordning börjar tillämpas.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 INLEDNING.....	5
2 NULÄGE	5
2.1 Lagstiftning och praxis.....	5
2.1.1 Unionens tullagstiftning	5
2.1.2 Tullagen.....	7
2.1.3 Tullens uppgifter och skötseln av dem.....	7
2.2 Utländsk lagstiftning.....	8
2.2.1 Sverige.....	8
2.2.2 Danmark	8
2.3 Bedömning av nuläget	9
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	11
3.1 Målsättning	11
3.2 De viktigaste förslagen och alternativ för genomförandet.....	11
3.2.1 Ändringar på grund av unionens tullkodex	11
3.2.2 Ändringar som föreslås på grund av Statens revisionsverks och riksdagens justitieombudsmans ställningstaganden	16
3.2.3 Samstämmning av bestämmelser med andra nationella skattelagar.....	17
3.2.4 Samstämmning av befogenhetsbestämmelserna med motsvarande bestämmelser för polisen och Gränsbevakningsväsendet	19
3.2.5 Övriga ändringar	19
3.2.6 Ändringar i andra lagar än tullagen	21
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	22
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	22
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	23
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	24
5.1 Beredningsskeden	24
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	24
DETALJMOTIVERING	26
1 MOTIVERING AV LAGFÖRSLAGEN	26
1.1 Tullagen	26
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	26
2 kap. Behöriga myndigheter och deras uppgifter	29
3 kap. Befogenhet att utföra en tullåtgärd.....	31
4 kap. Maktmedel	46
5 kap. Tullens övriga befogenheter.....	51
6 kap. Förfarande när befogenheterna utövas	55
7 kap. Tullfrihet	57
8 kap. Tullklarering	61
9 kap. Verkställande av tullbeskattning.....	65
10 kap. Uppbörd av tullskuld.....	69
11 kap. Indrivning av tullskuld.....	76
12 kap. Tullauktion, annan försäljning, överlåtelse och förstöring av varor	79
13 kap. Ändringssökande.....	86
14 kap. Påföljder.....	90

RP 153/2015 rd

15 kap.	Särskilda bestämmelser.....	95
16 kap.	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	98
1.2	Mervärdesskattelagen.....	99
1.3	Bilskattelagen.....	103
1.4	Lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns.....	103
1.5	Lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.....	104
1.6	Lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.....	104
1.7	Lagen om brottsbekämpning inom Tullen.....	105
1 kap.	Allmänna bestämmelser.....	105
2 kap.	Tullens befogenheter vid tullbrottsbekämpning.....	105
3 kap.	Hemliga metoder för inhämtande av information.....	105
4 kap.	Tystnadsplikt och tystnadsrätt.....	105
5 kap.	Särskilda bestämmelser.....	105
1.8	Punktskattelagen.....	106
1.9	Lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet.....	107
1.10	Lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter.....	108
1.11	Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget.....	109
1.12	Polislagen.....	109
2 kap.	Allmänna befogenheter.....	109
1.13	Gränsbevakningslagen.....	109
1.14	Strafflagen.....	110
16 kap.	Om brott mot myndigheter.....	110
46 kap.	Brott som har samband med införsel och utförsel.....	111
1.15	Lagen om kosmetiska produkter.....	111
2	NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER.....	112
3	IKRAFTTRÄDANDE.....	113
4	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING.....	113
4.1	Inledning.....	113
4.2	Bestämmelserna i tullagen.....	115
4.3	Bedömning av lagstiftningsordningen.....	122
LAGFÖRSLAG.....		123
1.	Tullag.....	123
2.	Lag om ändring av mervärdesskattelagen.....	152
3.	Lag om ändring av 63 § i bilskattelagen.....	156
4.	Lag om ändring av lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns.....	157
5.	Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.....	158
6.	Lag om ändring av 2 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.....	159
7.	Lag om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Tullen.....	161
8.	Lag om ändring av punktskattelagen.....	164
9.	Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om	

RP 153/2015 rd

förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet	166
10. Lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter....	167
11. Lag om ändring av 3 och 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget.....	169
12. Lag om ändring av 2 kap. 21 § i polislagen	170
13. Lag om ändring av gränsbevakningslagen	170
14. Lag om ändring av 16 kap. 4 b § och 46 kap. 14 § i strafflagen	171
15. Lag om upphävande av 5 § 4 mom. i lagen om kosmetiska produkter	173
BILAGA	174
PARALLELLTEXT	174
2. Lag om ändring av mervärdesskattelagen	174
3. Lag om ändring av 63 § i bilskattelagen	181
4. Lag om ändring av lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns	182
5. Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi	183
6. Lag om ändring av 2 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen	185
7. Lag om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Tullen	190
8. Lag om ändring av punktskattelagen.....	193
9. Lag om ändring av 5 och 6 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet	197
10. Lag om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter....	198
11. Lag om ändring av 3 och 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget.....	201
12. Lag om ändring av 2 kap. 21 § i polislagen	202
13. Lag om ändring av gränsbevakningslagen	203
14. Lag om ändring av 16 kap. 4 b § och 46 kap. 14 § i strafflagen	204

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Den nuvarande tullagen (1466/1994) och tullförordningen (1543/1994) som är utfärdad med stöd av den trädde i kraft samtidigt som Finland blev medlem i Europeiska unionen (EU) den 1 januari 1995. Genom den nuvarande tullagen anpassades den tidigare tullagstiftningen till gemenskapens tullagstiftning som trädde i kraft i och med EU-medlemskapet. I tullagen samlades de bestämmelser ur den tullagstiftning som gällde före EU-medlemskapet som inte stred mot gemenskapens tullagstiftning och som fortfarande behövdes som komplement till denna.

Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättande av en tullkodex för gemenskapen, nedan *gemenskapens tullkodex*, och kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, nedan *tillämpningsförordningen*, utgör stommen i tullagstiftningen. De ersätts den 1 maj 2016 av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, nedan *unionens tullkodex*, kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2447/2015 om närmare regler för genomförandet av vissa bestämmelser i europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, nedan *genomförandeförordningen*, och kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2446/2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex, nedan *den delegerade förordningen*. Det är därför nödvändigt att anpassa tullagen till dessa författningar.

Under det över tjugo år långa finska medlemskapet i unionen har det gjorts talrika ändringar även i övrig tullagstiftning för unionen, vilket också gör det nödvändigt att utvärdera hur väl tullagen harmonierar med unionslagstiftningen.

Dessutom har den nuvarande tullagen ändrats många gånger, vilket har gjort lagens struktur oklarare. De sista ändringarna gjordes när bestämmelserna om brottsbekämpning inom Tullen och om Tullens personregister avskildes från tullagen och fördes in i de nya lagarna lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015), nedan *Tullens brottsbekämpningslag*, och lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015), nedan *Tullens personregisterlag*. Även den nuvarande grundlagen och vissa andra projekt för omarbetning av den nationella lagstiftningen har gjort en grundligare översyn av den gällande tullagstiftningen nödvändig.

Faktorerna ovan utgör utgångspunkten för denna proposition om en total omarbetning av tullagen.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

2.1.1 Unionens tullagstiftning

Tullunionen är ett område utan inre gränser som utgör en nödvändig grund för Europeiska unionen och gäller för allt utbyte av varor enligt artikel 28 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*). Idén om en tullunion lades fram redan i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen 1957. Tullunionen genomfördes 1968. Dess viktigaste strukturer har även utvecklats för att uppfylla de krav som ställs av ny teknik och förbättra säkerheten.

Enligt artikel 3 i EUF-fördraget har unionen exklusiv befogenhet i ärenden som gäller tullunionen, och unionens tullagstiftning består i huvudsak av lagstiftning som har utfärdats med stöd av artikeln. Unionens egentliga tullagstiftning har utfärdats genom förordningar och ska tillämpas som direkt gällande rätt i medlemsstaterna. En medlemsstat har lagstiftningsbehörighet bara när frågan inte kan anses falla inom unionens behörighet eller när tullagstiftningen uttryckligen bemyndigar medlemsstaten att själv lagstifta om frågan.

Till de centrala författningarna i unionens tullagstiftning hör tullkodexen, tillämpningsförordningen, rådets förordning (EG) nr 1186/2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse, nedan *förordningen om tullbefrielse*, dess genomförandeförordningar samt rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan, nedan *gemensamma tulltaxan*. Unionens tullagstiftning tillämpas på införsel och utförsel av varor över gränsen för unionens tullområde. Syftet med tullagstiftningen är att säkerställa en korrekt och enhetlig tillämpning av tulltaxor, avgifter och andra åtgärder enligt unionens handelspolitik och skapa de förfaranden och allmänna regler som behövs för detta. Största delen av unionens tullagstiftning gäller förutom nomenklaturen och taxorna de förfaranden som tillämpas vid tullklarering av varor, tullförmåner som tillämpas på varor samt verkställandet av tullbeskattningen från uppkomsten av en tullskuld till indrivningen av den.

Import- och exporttullar och avgifter med motsvarande verkan är förbjudna mellan medlemsstaterna. Vid unionens yttre gränser tillämpas en gemensam tulltaxa på varor som kommer från tredjeländer. Den kompletteras med Europeiska unionens integrerade tulltaxa (TARIC). Varor cirkulerar fritt i unionen i enlighet med bestämmelserna för den inre marknaden och beaktat vissa bestämmelser i den gemensamma handelspolitiken. Dessutom garanterar den gemensamma tullkodexen och annan tullagstiftning att medlemsstaternas tulladministrationer tillämpar bestämmelserna enhetligt.

Genom den tullkodex för unionen som fastställdes 2013 upphävdes Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 450/2008 om fastställande av en tullkodex för gemenskapen, nedan *den moderniserade tullkodexen*, som trädde i kraft 2008, men vars så kallade materiella bestämmelser inte hann börja tillämpas. Till sitt innehåll motsvarar unionens tullkodex i huvudsak den moderniserade tullkodexen, som avsågs skapa en ny elektronisk tullmiljö, ge medlemsstaternas enhetliga tullförfaranden och förstärka tillnärmningen av medlemsstaternas tullförvaltningars databehandlingssystem. Den moderniserade tullkodexen skulle ersätta gemenskapens tullkodex av år 1992. Verkställigheten av den moderniserade tullkodexen blev avhängig av att kommissionen, de nationella tullförvaltningarna och de ekonomiska aktörerna tillsammans skulle specificera och utveckla nya mångsidiga databehandlingssystem. Detta hade krävt ett brett samarbete och betydande investeringar i nya databehandlingssystem och stödfunktioner omfattande hela EU samt att näringslivet hade anpassat sig till nya affärsmodeller. Tidsfristen inom vilken den moderniserade tullkodexen skulle börja tillämpas visade sig vara för ambitiös, eftersom nya databehandlingssystem inte hade hunnit byggas upp när fristen för genomförandet löpte ut i juni 2013. Därför måste ikraftträdandet senareläggas. Lisabonfördraget som trädde i kraft 2009 krävde också att de förordningar som kommissionen utfärdar med stöd av den moderniserade tullkodexen delas upp i delegerade förordningar och genomförandeförordningar. Dessutom hade det visat sig vara oändamålsenligt att genomföra en del av bestämmelserna i den moderniserade tullkodexen, varför man beslutade att omarbete den moderniserade tullkodexen och utfärda den som en ny tullkodex för unionen. Unionens tullkodex och dess delegerade förordning och genomförandeförordning börjar tillämpas den 1 maj 2016, när gemenskapens tullkodex och tillämpningsförordningen upphävs. Tillämpningen av vissa bestämmelser i unionens tullkodex, som för att kunna tillämpas förutsätter nya databehandlingssystem, kan likväl senareläggas, vid behov till slutet av 2020. Arrangemangen under övergångstiden regleras genom kommissionens delegerade förordning.

Till Europeiska unionens rättsordning hör förutom den egentliga tullagstiftning som nämnts ovan även de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats inom ramen för Europeiska unionens rättsliga och inrikes samarbete (den före detta tredje pelaren). Rådet har till exempel antagit ett beslut om användningen av informationsteknik för tulländamål, och en konvention har ingåtts om ömsesidigt bistånd mellan tullförvaltningar. Tillämpningen av bestämmelserna i medlemsstaterna kan kräva att de sätts i kraft nationellt.

2.1.2 Tullagen

Den gällande tullagen och tullförordningen som kompletterar lagen trädde i kraft den 1 januari 1995 samtidigt som Finland anslöt sig till Europeiska unionen. Syftet med lagen var att EU-landet Finland skulle få en välfungerande och flexibel tullagstiftning.

Genom tullagen av år 1994 anpassades den nationella tullagstiftningen till gemenskapens tullagstiftning som trädde i kraft i och med EU-medlemskapet. Genom tullagen upphävdes hela den tullagstiftning som dessförinnan gällde i Finland, dvs. tullagen (573/1978), tullskattelagen (575/1978), tullvärdeslagen (906/1980), lagen om tulltariff (660/1987), lagen om tull- och importavgiftsprefereanser för varor med ursprung i utvecklingsländer (973/1971), lagen om förfarandet vid ändring av de ursprungsregler som tillämpas i frihandelsavtal och andra tullpreferensarrangemang samt om bestämmelser i anslutning till dessa regler (460/1993) och lagen om tullfri import av kläder i vissa fall (47/1992). I den nuvarande tullagen samlades de bestämmelser i den nationella tullagstiftningen som fortfarande behövdes och som inte överlappade varandra eller stred mot gemenskapens tullagstiftning.

Samtidigt med tullagen trädde även Europeiska gemenskapens direkt tillämpliga tullagstiftning i kraft i Finland. Detta innebar likväl ingen grundläggande förändring, för tullagstiftningen är internationellt sett i hög grad harmoniserad. Finland och Europeiska unionen samt dess medlemsstater hade godkänt de centralaste internationella avtalen om tullar och tullverksamhet och anpassat sina lagstiftningar i enlighet med detta.

Tullagen tillämpas tillsammans med Europeiska unionens lagstiftning på tullbeskattningen och tullövervakningen av godstrafiken mellan Finland och tredjeländer och på statistikföringen av handeln mellan Finland och andra länder. Tullagen innehåller bestämmelser som kompletterar unionens tullagstiftning, bestämmelser genom vilka unionens bestämmelser om tull-samarbete införlivas med nationell lagstiftning och bestämmelser om frågor som fortfarande faller under nationella finsk behörighet.

I tullagen finns det förutom allmänna bestämmelser även bestämmelser om Tullens befogenheter, inhämtande av information, hemlighållande och utlämnande av uppgifter, tullfrihet, betalning av tull, administrativa påföljder, förstöring av varor och överlåtelse av varor till staten, tullauktioner och ändringssökande. De bestämmelser som handlar om brottsbekämpning inom Tullen, Tullens personregister och inhämtande av information från andra myndigheters register ingår numera i Tullens brottsbekämpningslag och Tullens personregisterlag.

2.1.3 Tullens uppgifter och skötseln av dem

Tullen är en del av EU:s tullförvaltning och verkställer den tullagstiftning som genomför EU:s gemensamma handelspolitik. Förutom att Tullen genomför EU:s tullagstiftning, verkställer Tullen punktbeskattningen, bilbeskattningen och mervärdesbeskattningen av importerade varor, bekämpar och avslöjar tullbrott och utför förundersökning av tullbrott. Skatter och avgifter uppbärs effektivt samtidigt som Tullen strävar efter att göra godstrafiken smidigare. Dessutom sköter Tullen statistikföringen av utrikeshandeln, övrig statistikföring inom sitt ansvarsområde och de laboratorieundersökningar som arbetsuppgifterna kräver.

Förutom att uppbära tullavgifter och skatter är det Tullens uppgift att övervaka att restriktioner och förbud som ingår i EU-lagstiftningen och i den nationella lagstiftningen iakttas för att avvärja de hot som en del varor innebär närmast för hälsan, säkerheten och miljön. Lagstiftning som rör Tullens uppgifter har utfärdats inom 11 ministeriers förvaltningsområde, varför Tullen samarbetar med flera andra myndigheter som utövar olika typer av varuövervakning, såsom marknadstillsyn. Särskilt intensivt är det så kallade PTG-samarbete som Tullen bedriver med polisen och Gränsbevakningsväsendet.

Tullen har under de senaste åren genomfört en omfattande utveckling av sina elektroniska funktioner. På grund av att de elektroniska tjänsterna har blivit populärare, har efterfrågan på service i inlandet minskat, och Tullen har kunnat minska antalet verksamhetsställen och koncentrera sina resurser till de mest trafikerade gränsövergångarna. I dagsläget lämnas 90 procent av alla tulldeklarationer elektroniskt.

Tullövervakningen bygger i dag i stor utsträckning på rörliga övervakningsgrupper som i sina patrullbilar har tillgång till mobil teknik. Det är bara på tullkontoren vid ryska gränsen som tullövervakningen i huvudsak sköts av tullinspektörerna på tullstationerna.

2.2 Utländsk lagstiftning

Den nationella tulllagstiftningen i Europeiska unionens medlemsstater består till största delen av bestämmelser som genomför gemenskapens tullkodex och tillämpningsförordningen, eftersom unionen har exklusiv befogenhet i frågor som rör tullunionen. Liksom Finland måste även de övriga medlemsstaterna ändra sin nationella tulllagstiftning när unionens tullkodex börjar tillämpas.

2.2.1 Sverige

Den svenska tullagen (*tullag SFS 2000:1281*) är en allmän lag som kompletterar unionens tulllagstiftning på motsvarande sätt som den finska. De inledande bestämmelserna i första kapitlet innehåller hänvisningar till unionens tull- och skattelagstiftning. I 1 § konstateras det att bestämmelser om import eller export av varor finns i gemenskapens tullkodex av 1992 och i tillämpningsförordningen. I 2 § ingår det i fråga om tillämpningsområdet även hänvisningar till direktiv som hör till unionens skattelagstiftning. Den svenska tullagen hänvisar ofta direkt till de artiklar i unionens tullkodex där gällande bestämmelser finns. Samtidigt bemyndigar den svenska lagstiftaren ofta regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela närmare föreskrifter. Dessutom innehåller lagen bestämmelser om sådana frågor som inte avgörs i tullkodexen, såsom behöriga myndigheter och befogenheter, lämnande och mottagande av information samt räntor och avgifter. EU:s tulllagstiftning kompletteras i Sverige också i *lagen om tullfrihet (SFS 1994:1547)* och *lagen om vissa tullförfaranden med ekonomisk verkan (SFS 1994:1548)*.

2.2.2 Danmark

Den danska tullagen (*toldloven nr. 765 af 05/07/2004*) är en allmän lag som kompletterar unionens tulllagstiftning. I 2 kap. 2 § konstateras det att varor som förs in i, transporteras genom eller förs ut ur det danska tullområdet ska behandlas enligt Europeiska gemenskapens rättsakter, i detta sammanhang gemenskapens tullkodex. I bestämmelserna hänvisar den danska lagstiftaren inte uttryckligen till artiklar i tullkodexen. I lagen ingår bestämmelser om frågor där tullkodexen kan kompletteras nationellt.

2.3 Bedömning av nuläget

Allmänt

Erfarenheterna av tillämpningen av tullagen har allmänt taget varit positiva. Till sitt innehåll har lagen ansetts räcka till, och inga betydande tolkningsproblem har framkommit. Som helhet har den nuvarande tullagen fungerat väl under Finlands EU-medlemskap. De grundläggande materialrättsliga lösningarna i lagen har visat sig vara hållbara och praktiska. En total omarbetning av tullagen är likväl nödvändig särskilt på grund av omarbetningen av gemenskapens tullkodex och dess tillämpningsförfordning. Den nya tullkodexen för unionen innehåller många ändringar jämfört med gemenskapens tullkodex. Dessa ändringar förutsätter ändringar i de nationella bestämmelser som kompletterar tullkodexen. Dessutom behöver bestämmelserna om hemlighållande, tullauktioner, kvittning och befogenheter i den nuvarande tullagen preciseras på grund av rådande praxis och ändrade krav på lagstiftandet. En del av bestämmelserna i tullagen måste ses över från grundlagssynpunkt särskilt i fråga om bemyndiganden och författningsnivå.

Sekretess

Bestämmelsen om hemlighållande i 25 § i den nuvarande tullagen är mycket omfattande. Enligt grundlagsutskottets utlåtanden (GrUU 40/2005 och GrUU 4/2014) bör hemlighållande av uppgifter om beskattning och motsvarande uppgifter granskas kritiskt särskilt i förhållande till huvudprincipen om offentlighet i 12 § i grundlagen. När det gäller specialbestämmelsen om offentlighet i myndigheters verksamhet bör de allmänna grunderna för att begränsa de grundläggande fri- och rättigheterna bedömas. Enligt riksdagens uttalande (RSv 303/1998 rd) bör lagstiftaren undvika att införa specialbestämmelser om sekretess i andra lagar än lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*. Av de orsaker som nämnts ovan har det ansetts att sekretessbestämmelsen i den nuvarande tullagen måste ses över.

Kvittning

I den nuvarande tullagen finns det inga bestämmelser om kvittning av Tullens fordringar. Bestämmelser om kvittning av de skatter som Skatteförvaltningen tar ut finns i 6 kapitlet i lagen om skatteuppbörd (609/2005), nedan *skatteuppbördslagen*. Den lagen är dock inte tillämplig vid tullbehandling, eftersom tull inte hör till lagens tillämpningsområde och tullagen inte föreskriver särskilt att bestämmelser i skatteuppbördslagen ska tillämpas. Det existerar ännu inte heller någon allmän lag om kvittning.

Emellertid finns det inga juridiska hinder för ett kvittningsförfarande internt inom Tullen eller mellan Tullen och en annan statlig myndighet. På kvittning av tullavgifter har man hittills i brist på specialbestämmelser tillämpat allmänna civilrättsliga principer om kvittning. För civilrättslig kvittning har följande tre grundvillkor i allmänhet ställts: de fordringar som ska kvittas mot varandra måste vara motstående, av samma slag och indrivbara. Kravet att fordringarna ska stå mot varandra innebär att den fordringsägare som önskar kvittning måste ha en skuld uttryckligen hos den gäldenär vars skuld är föremål för kvittning. Kravet att fordringarna ska vara av samma slag innebär att de fordringar som ska kvittas mot varandra ska kunna jämföras, vilket i praktiken medför att kvittning bara kan tillämpas på penningfordringar. Att den motfordran som används vid kvittning måste vara indrivbar betyder i sin tur att talan ska kunna väckas, dvs. det måste gå att få en fullgörelsedom för fordringen. I praktiken betyder det här att fordringen har förfallit.

Inom Tullen är det etablerad praxis att motstående förfallna fordringar kvittas mot varandra. Även mellan Tullen och Skatteförvaltningen används ett etablerat kvittningsförfarande, och staten har i dessa situationer setts som ett och samma rättssubjekt, särskilt som de två myndigheterna fungerar som skatteuppbördsmyndigheter inom samma förvaltningsområde.

Genom kvittningssamarbetet har myndigheterna nått goda resultat i indrivningen av kvarstående skatt. Statens revisionsverk har 2001 publicerat en revisionsberättelse (18/2001) om kvittning av skattefordringar. I revisionsberättelsen har det konstaterats att myndigheterna bör föredra kvittning när de driver in statens fordringar. Avsaknaden av bestämmelser om offentligrättslig kvittning har dock setts som ett problem, och enligt revisionsverket bör man överväga att inkludera bestämmelser om kvittning i lagstiftningen om Tullen. Även riksdagens biträdande justitiekansler har i sitt avgörande gällande ett klagomål om punktbeskattningen (Dnr 941/4/10 och 4167/4/10) fört fram synpunkter på de problem som förekommer när privaträttsliga kvittningsprinciper tillämpas vid kvittning av offentligrättsliga fordringar. Som problematiska frågor har man bland annat sett ett eventuellt socialt eller annat ändamål för en offentligrättslig fordran (justitieministeriets utlåtande om kvittning av skattefordringar, 3838/05/2001) samt överensstämelsen med kravet i grundlagen på bestämmelser i lag som rör grunderna för individens rättigheter och skyldigheter. I avgörandet har biträdande justitiekanslern föreslagit att finansministeriet ska överväga att vidta åtgärder för att komplettera tullagen med bestämmelser om kvittning.

Bestämmelser om kvittning av Tullens fordringar är nödvändiga såväl vid kvittning inom Tullen som vid kvittning mellan myndigheter. Sådana bestämmelser gör det nuvarande rättsläget klarare och främjar uppfyllandet av laglighetskravet för förvaltningen.

Tullauktion

Enligt gemenskapens tullkodex får försäljning i vissa fall användas för att skaffa bort varor. Närmare bestämmelser om försäljningen ska utfärdas nationellt. I Finland har varorna i dessa fall i huvudsak sålts på tullauktioner. Tullagen innehåller en lätt reglering av försäljningen av varor på tullauktion. Tullagen föreskriver i vilka situationer en vara får säljas på tullauktion, när den i stället för att säljas får överlåtas utan ersättning eller förstöras, i vilken prioriteringsordning de medel som flutit in genom en tullauktion ska användas för att täcka kostnader förknippade med varan, vad som ska göras med det eventuella överskott som återstår när kostnaderna har betalats och av vem den eventuella tullskuld som återstår ska drivas in. Tullförordningen anger dessutom hur parterna och allmänheten ska underrättas om en tullauktion. Även i några andra lagar om skatter som tas ut av Tullen finns det specialbestämmelser om tullauktioner. Enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) är skattegrunden för en vara som sålts på tullauktion varans auktionspris, och skattskyldig är köparen. Enligt bilskattelagen (1482/1994) ska bilskatten betalas till staten sedan auktionskostnaderna och tull betalats. I övrigt bestäms detaljerna och förfarandet i samband med tullauktioner i Tullens anvisningar och genom etablerad tillämpningspraxis.

Vid tillämpningen har bestämmelserna om tullauktioner i den nuvarande tullagen upplevts vara otillräckliga och delvis stå i strid med gemenskapens tullkodex. Bland annat har bestämmelsen om indrivning av kvarstående tullskuld hos varuhavaren i 36 § 3 mom. i praktiken inte tillämpats alls, eftersom gemenskapens tullkodex förhindrar att en vara överlåts innan tullskulden har betalats eller en säkerhet har lämnats för denna. Varan har därför inte kunnat överlämnas till köparen vid tullauktionen om tullskulden inte har kunnat täckas helt med försäljningspriset eller om den kvarstående tullskulden inte har betalats.

Befogenheter

De nuvarande befogenheter som ingår i tullagen har i huvudsak fastställts 1994. De krav som gäller befogenheterna har under årens lopp ändrats, och befogenheterna måste för att uppfylla kraven i grundlagen avgränsas precisare och formuleras exaktare. Dessutom har det i fråga om Tullens befogenheter framkommit ett behov att utforma bestämmelserna i överensstämmelse med gränsbevakningslagen (578/2005) och polislagen (872/2011).

Bemyndiganden

I den nuvarande tullagen är bestämmelserna om bemyndiganden i stor utsträckning tämligen allmänt formulerade. I synnerhet det allmänna bemyndigandet i 4 § 2 mom. kan inte längre anses uppfylla kravet om precis avgränsning i grundlagen. Av denna orsak finns det behov att kartlägga de frågor för vilka Tullen får eller bör utfärda rättsnormer och att utarbeta precisare avgränsade bemyndiganden för detta. Tullen ska likväl inom ramen för sin allmänna behörighet få behålla rätten att utfärda anvisningar när det inte krävs reglering genom rättsnormer.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Unionens tullkodex, som är direkt tillämplig i medlemsstaterna, måste kompletteras med nationell reglering på lagnivå. Syftet med propositionen är att stifta en ny tullag som står i samklang med och kompletterar kodexen. Utöver de ändringar som unionens tullkodex medför ska propositionen beakta den övriga utveckling som har skett i EU-lagstiftningen och finsk lagstiftning och i tullverksamheten. Den föreslagna lagen beaktar också de krav som den nuvarande grundlagen ställer på lagstiftningen. Dessutom ska bestämmelserna om tullbeskattningen och det förfarandet som tillämpas på den samstämmas med lagstiftningen om övriga skatteslag medan bestämmelserna om Tullens befogenheter ska samstämmas med motsvarande bestämmelser om polisen och Gränsbevakningsväsendet, som är nyare än den nuvarande tullagen. Genom omarbetningen förbättras också lagens uppbyggnad och överskådlig-het, eftersom den nuvarande lagen delvis har blivit ostrukturerad på grund av talrika ändringar.

3.2 De viktigaste förslagen och alternativ för genomförandet

3.2.1 Ändringar på grund av unionens tullkodex

Elektronisk miljö

Genom unionens tullkodex skapas en ny digital miljö för tullverksamheten som bygger på elektronisk deklaration och automatiserade funktioner enligt Europaparlamentets och rådets beslut nr 70/2008/EG av den 15 januari 2008 om en papperslös miljö för tullen och handeln. Syftet med den elektroniska miljön är att förenkla förfarandena, åstadkomma en enhetligare tillämpning av tullagstiftningen i medlemsländerna, främja handel och samtidigt garantera en hög säkerhetsnivå vid gränserna genom att effektivisera tullinspektionerna. Med en papperslös miljö minskar såväl företagets kostnader som de risker som samhället utsätts för.

Unionens tullkodex kräver att medlemsländerna primärt använder ett elektroniskt förfarande, där alla tull- och affärshändelser behandlas elektroniskt. Prioriteringen av det elektroniska förfarandet har beaktats bland annat i 56 § i den föreslagna tullagen enligt vilken tullbeloppet i första hand ska delges genom meddelanden som förmedlas elektroniskt. Prioriteringen av elektronisk betalning via en penninginrättning har beaktats i 59 § om betalning av tullskuld

och i 62 § om tidpunkten då tull betalas. Enligt förslaget avskaffas bestämmelsen enligt vilken ränta vid återbetalning inte ska betalas när tullbeloppet som återbetalas är mindre än 17 euro. Bestämmelsen kan inte längre motiveras med det arbete som beräkningen av räntan innebär, då beslutet och räntebereäkningen i huvudsak sker med hjälp av ett elektroniskt tullsystem. Eftersom tjänsterna i fortsättningen huvudsakligen kommer att skötas elektroniskt, ska 102 § i den nya tullagen hänvisa till lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009), där det föreskrivs om e-tjänster och elektronisk autentisering av dokument.

I unionens tullkodex anges situationer där man i särskilda fall kan avvika från det elektroniska tillvägagångssättet. Till vissa delar har det överlåtits åt medlemsstaterna att bestämma när man i stället för ett elektroniskt tillvägagångssätt kan använda andra förfaranden. Enligt 51 § i den föreslagna tullagen får Tullen bestämma i vilka fall de uppgifter som behövs vid registrering i systemet för identifiering och registrering av ekonomiska aktörer (EORI) får lämnas på annat sätt än via elektroniska datasystem.

Godkänd tullbehandling och tullförfaranden

Enligt gemenskapens tullkodex ska icke-unionsvaror som införs i gemenskapens tullområde hänvisas till en godkänd tullbehandling inom en given tidsfrist. De olika formerna av godkänd tullbehandling är uppläggning i frizon eller frilager, återexport från unionens tullområde, förstoring, överlåtelse till staten och hänförande till ett tullförfarande. Tullförfarandena är övergång till fri omsättning, transitering, lagring i tullager, aktiv förädling, bearbetning under tullkontroll, temporär import, passiv förädling och export. Tillfällig lagring är statusen för icke-unionsvaror som har införts i unionens tullområde och uppvisats för Tullen innan de har hänförts till en godkänd tullbehandling.

I unionens tullkodex används begreppet godkänd tullbehandling inte längre, utan tillfälligt lagrade varor måste inom utsatt tid hänföras till ett tullförfarande, det vill säga övergång till fri omsättning, särskilda förfaranden eller utförsel. Särskilda förfaranden är transitering, som omfattar intern och extern transitering, lagring, som omfattar lagring i tullager och lagring i frizoner, särskild användning, som omfattar tillfällig införsel och slutanvändning, och förädling, som omfattar aktiv och passiv förädling. Utförsel omfattar export och återexport. Begreppet frilager används inte i unionens tullkodex, och den aktiva förädlingen utförs i fortsättningen alltid med ett suspensionssystem, emedan den aktiva förädlingen med ett restitutionssystem avskaffas. Bearbetning under tullkontroll slås ihop med förfarandet med aktiv förädling.

Dessa ändringar i begreppen godkänd tullbehandling och tullförfarande i unionens tullkodex har beaktats i de föreslagna lagarna. Hänvisningarna i 72 h och 86 a § i mervärdesskattelagen till tullförfarandena i gemenskapens tullkodex har ersatts med hänvisningar till motsvarande förfaranden i unionens tullkodex.

Nya bestämmelser i unionens tullkodex

I unionens tullkodex och dess genomförandeförordning och delegerade förordning finns en del nya bestämmelser om frågor där medlemsstaterna tidigare har kunnat lagstifta nationellt. Man har bland annat velat förenhetliga medlemsstaternas tillämpningspraxis vid uttag av ränta. I artikel 112 i unionens tullkodex föreskrivs det om den kreditränta som ska betalas för tiden för en betalningslättnad och om räntesatsen för denna och i artikel 114 om dröjsmålsräntan och dröjsmålsräntesatsen. Enligt dessa bestämmelser måste medlemsstaterna debitera såväl anståndsränta som dröjsmålsränta. I de medlemsstater där valutan är euro är räntesatsen för båda räntorna knuten till den räntesats som Europeiska centralbanken tillämpar vid sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner. Räntan kan alltså inte längre beräknas utifrån den nationella

RP 153/2015 rd

lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) som nämns i 30 § i den nuvarande tullagen. Enligt unionens tullkodex måste dessutom en ränta som motsvarar det nationella skattetillägget i fortsättningen tas ut vid tullbehandling. I dag tas ingen sådan ränta ut.

Enligt artikel 116.6 i unionens tullkodex måste återbetalningsränta betalas om ett beslut att bevilja återbetalning inte har verkställts inom tre månader från den dag då beslutet fattades, såvida inte underlåtenheten att iaktta tidsfristen låg utanför tullmyndigheternas kontroll. I det här avseendet motsvarar bestämmelsen den reglering i gemenskapens tullkodex som tillämpas i dag. I artikeln föreskrivs det också om de grunder för bestämning av räntan som ska tillämpas i den aktuella situationen. Dessa kan för närvarande vara nationellt reglerade. I praktiken har fall där ett beslut om återbetalning inte har verkställts inom tre månader efter beslutet inte förekommit. När det gäller andra fall har regleringen av betalningen av återbetalningsränta och grunderna för bestämningen av räntan överlåtits till de nationella lagstiftarna. Enligt förslaget ska bestämmelser om återbetalningsränta som betalas i sådana fall ingå i 88 § i tullagen.

De grunder för bestämning av räntan som anges i unionens tullkodex avviker till vissa delar från motsvarande räntebestämningsgrunder i den nationella lagstiftning som för närvarande tillämpas. Rântetiden för dröjsmålsräntan avviker från den rântetid för motsvarande ränta som föreskrivs i lagen om skattetillägg och förseningsränta, emedan räntan tas ut från och med den sista dagen av betalningstiden, dvs. förfallodagen. Den räntesats för kreditränta och dröjsmålsränta som föreskrivs i unionens tullkodex är ca 5 procentenheter lägre än den räntesats som anges i lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Vid tullbehandling ska unionens tullkodex tillämpas. Däremot får medlemsstaterna inom EU-direktivens ramar bestämma om tullbestämmelser ska tillämpas vid debitering av nationella skatter, såsom mervärdesskatt vid import och punktskatter, i samband med tullbehandling och vid övriga förfaranden. I dag tillämpas i regel bestämmelserna om tullbehandling i enlighet med hänvisningsbestämmelser i skattelagarna såväl på mervärdesskatt vid import som på punktskatter som tas ut vid tullbehandlingen och andra förfaranden vid tullbehandlingen. Även räntebestämmelserna för tullavgifter tillämpas på dessa skatter med undantag av att den kompensationsränta som föreskrivs i artikel 519 i tillämpningsförfordningen ska tas ut bara för tull och att bestämmelser om ränta som tas ut för uppskov med punktskatter finns i 105 § i punktskattelagen. Enligt bestämmelserna om tullavgifter tas förseningsränta ut enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta vid betalningsuppskov och för skatt som betalas efter förfallodagen. Som ovan nämnts tas skattetillägg inte ut. För återbetalade belopp betalas ränta enligt tullagen. I praktiken motsvarar de ränteregler som tillämpas vid tullbehandling i huvudsak räntereglerna som tillämpas vid mervärdesbeskattningen i övrigt och vid uttag av punktskatt i samband med tullbehandling. I propositionen föreslås det att nationella tullbestämmelser även framöver ska tillämpas på räntor på mervärdesskatt vid import och på punktskatter som tas ut i samband med tullbehandling. Bestämmelser om de räntor som ska ingå i mervärdesskattelagen och punktskattelagen.

Räntereglerna i tullkodexen skiljer sig från de nationella räntereglerna och från allmänna principer för ränteberäkning. Särskilt för Tullens kunder och andra intressentgrupper är det ändamålsenligt att begränsa tillämpningen av räntereglerna i unionens tullkodex till tullar. I så fall tillämpas det avvikande beräkningssättet så sällan som möjligt, vilket bland annat sannolikt minskar behovet av kundrådgivning hos Tullen. Vid uttag av mervärdesskatt och punktskatter ska samma ränteregler tillämpas, oberoende av om räntan uppbärs i samband med införseln eller vid den så kallade inhemska beskattningen, vilket gör läget tydligt för kunderna. För att underlätta den administrativa behandlingen av förtullningsbeslutet tas dock i fråga om mervärdesskatt vid import samt punktskatt som tas ut i samband med förtullning skattetillägg ut och betalas återbetalningsränta för samma tid som för tull.

RP 153/2015 rd

De nya räntebestämmelserna i unionens tullkodex leder också till behov att ändra Tullens datasystem. När tillämpningen av räntebestämmelserna i kodexen begränsas till tullar blir ändringarna tekniskt enklare att genomföra.

Om kredit- och räntebestämmelserna i unionens tullkodex tillämpades på de nationella skatter som tas ut i samband med tullbehandling skulle räntebeloppen bli lägre än när motsvarande nationella ränteregler tillämpas. År 2013 har Tullen tagit ut sammanlagt ca 1 150 000 euro i dröjsmålsränta för mervärdesskatt vid import och punktskatter som debiterats i samband med tullbehandling. Om räntan hade beräknats enligt principerna i unionens tullkodex skulle det sammanlagda beloppet av dröjsmålsräntorna ha varit under 400 000 euro.

Bestämmelser om det minsta tullbelopp som ska införas i bokföringen finns för närvarande i 2 § i tullförordningen, som har utfärdats med stöd av bemyndigandet i 53 § i tullagen. Enligt artikel 101 i unionens tullkodex ska behöriga tullmyndigheter bestämma det tullbelopp som ska betalas så snart de har nödvändiga uppgifter. Enligt artikel 104 i tullkodexen ska tullmyndigheterna införa de tullbelopp som ska betalas enligt artikel 101 i sin bokföring inom den tid som anges i artikel 105. Enligt artikel 104 i unionens tullkodex behöver en tullskuld som gäldenären inte behöver underrättas om inte heller införas i bokföringen. Det är således inte längre möjligt att lagstifta nationellt om det minsta tullbelopp som ska införas i bokföringen.

Enligt artikel 88 i den delegerade förordningen kan tullmyndigheterna frångå kravet på underrättelse om tullskuld som uppkommer genom bristande efterlevnad enligt artikel 79 eller 82 i kodexen om det import- eller exporttullbelopp som berörs är mindre än tio euro. Om tullskulden ursprungligen meddelades med ett import- eller exporttullbelopp som var mindre än det import- eller exporttullbelopp som ska betalas, kan tullmyndigheterna frångå kravet på underrättelse om tullskuld för skillnaden mellan dessa belopp, under förutsättning att den är mindre än tio euro. I unionens tullkodex eller förordningar som utfärdats med stöd av den ingår däremot inga undantagsbestämmelser med stöd av vilka en tullskuld som uppkommit på grund av en varas övergång till fri omsättning eller till att omfattas av förfarande om tillfällig införsel med partiell befrielse från importtullar kunde frångås om den är mindre än tio euro. Med tanke på den jämlika behandlingen av gäldenärerna föreslås därför heller ingen bestämmelse i tullagen enligt vilken en underrättelse om en tullskuld kan frångås i de situationer som föreskrivs i artikel 88.1 och 88.2 i den delegerade förordningen.

Enligt 7 § i den nuvarande tullagen ska Tullen fastställa de omräkningskurser (växelkurser) som ska användas när belopp angivna i utländsk valuta omräknas i euro vid import och export. Enligt artikel 146 i genomförandeförordningen används framöver den växelkurs som offentliggörs av Europeiska centralbanken för de medlemsstater som har euron som valuta för att fastställa tullvärdet. Om Europeiska centralbankens växelkurs inte har offentliggjorts, används den valutakurs som den berörda medlemsstaten har fastställt. Enligt 6 § 1 mom. 9 punkten i den föreslagna tullagen ska Tullen i Finland se till att en växelkurs bestäms i de fall då det inte finns någon Europeiska centralbankens växelkurs att tillgå.

Övriga ändringar

I den nuvarande tullagen används definitioner som fastställts i unionens tullagstiftning, och det föreslås att så även ska föreskrivas i 2 § i den nya tullagen. Det har gjorts ett antal väsentliga terminologiska ändringar i unionens tullkodex i jämförelse med gemenskapens tullkodex. Den person som inger en tulldeklaration i eget namn eller den person i vars namn en sådan deklaration inges, kallas i gemenskapens tullkodex varuinnehavare, medan personen i unionens tullkodex kallas deklarant. En tullskyldig enligt gemenskapens tullkodex kallas gäldenär i unionens tullkodex. De terminologiska ändringarna i unionens tullkodex har beaktats i de föreslagna lagarna.

I unionens tullkodex anges talrika skyldigheter för såväl tullmyndigheterna som medlemsstaterna. Enligt 3 § i den föreslagna lagen är Tullen den tullmyndighet eller behöriga tullmyndighet som avses i unionens tulllagstiftning om något annat inte föreskrivs särskilt. Enligt den här bestämmelsen är det i Finland Tullen som ska åta sig de skyldigheter som unionens tullkodex ålägger tullmyndigheterna. I 6 § i den föreslagna lagen föreskrivs det om de skyldigheter som medlemsstaterna åläggs genom unionens tullkodex och annan unionslagstiftning. Enligt förslaget ska Tullen åta sig också dessa skyldigheter i Finland. I 1—8 och 12—14 punkterna i den föreslagna 6 § föreskrivs det om att underrätta andra medlemsstater och kommissionen om olika förvaltningsbeslut, myndigheters kontaktuppgifter och andra liknande uppgifter. Punkterna 10 och 11 handlar om samarbetet mellan medlemsstaternas i anslutning till garantier som ställts och uppbörd av tullskuld. Punkt 9 föreskriver om hur de växelkurser som behövs när tullvärdet bestäms ska bestämmas i vissa situationer, och punkt 15 föreskriver om den nationella behandlingen av en begäran om tullsuspension (tullbefrielse) och tullkvot. I punkt 16 är det fråga om skyldigheter enligt rådets förordning (EG) nr 515/97 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen, nedan *förordning 515*. Eftersom de skyldigheter som avses i 6 § är nära knutna till det tekniska genomförandet av tullverksamheten som faller under Tullens behörighet, är det ändamålsenligt att Tullen åtar sig dessa skyldigheter. Att lagen ålägger Tullen dessa skyldigheter är ändamålsenligt med hänsyn till verkställigheten av unionens tullkodex och förordning 515 och gör ansvarsfördelningen tydlig.

I 47, 51, 52, 55 och 60 § i den föreslagna tullagen föreskrivs det om frågor som unionens tullkodex överlåter åt medlemsstaterna att bestämma om och där det i Finland är Tullen som delegerats behörigheten. Enligt den föreslagna 47 § ska Tullen ha rätt meddela föreskrifter om de formaliteter som ska tillämpas på tullklarering och insamling av uppgifter av de informationsskyldiga för framställningen av statistik över utrikeshandeln och de metoder och tidsfrister som ska iaktas vid insamlingen, till den del det inte föreskrivs om dem i unionslagstiftningen eller den nationella lagstiftningen. Enligt 49 § 4 mom. ska Tullen få meddela föreskrifter om hur ett garantidokument uppgörs på annat sätt än enligt dokumentmallen. Dessutom ska Tullen enligt den föreslagna 51 § ha rätt att meddela föreskrifter som gäller situationer där de uppgifter som behövs vid registrering i EORI får lämnas på annat sätt än via elektroniska datasystem.

Enligt 52 § ska Tullen få meddela föreskrifter om de fall och förutsättningarna för dem, till den del det inte föreskrivs om dem i unionslagstiftningen, där rättigheterna och skyldigheterna för den person som är ansvarig för förfarandet när varor har hänförts till ett särskilt förfarande, dock ej till transiteringsförfarande, helt eller delvis får överföras på det sätt som avses i artikel 218 i kodexen samt om bestämmelserna för förfarandet. Enligt unionens tullkodex får rättigheterna och skyldigheterna för den person som är ansvarig för förfarandet när varor har hänförts till ett annat särskilt förfarande än transitering överföras. De villkor under vilka och de fall där överföringen är tillåten samt reglerna för förfarandet vid överföring har i huvudsak överlåtit till de nationella lagstiftarna att fastställa.

Enligt den föreslagna 55 § ska Tullen bestämma om förfarandet när tullbelopp bokförs. Bestämmelsen ansluter sig till de konkreta åtgärder genom vilka Tullen i praktiken inför tullbeloppen i bokföringen för redovisning för EU. Med stöd av den föreslagna 60 § får Tullen bestämma om tillämpningen av vissa förfallodagar för anstånd med betalningar som anges i unionens tullkodex.

Den föreslagna tullagens 47, 51, 52, 55 och 60 § handlar om frågor som ger personer rättigheter och skyldigheter vilket talar för att de bör regleras genom lag. På grund av deras tekniska karaktär är det ändå lämpligt att de meddelas som föreskrifter av Tullen. Bemyndi-

gandena att utfärda föreskrifter ovan gäller så pass små och tekniska detaljer i samband med tullverksamheten att de särskilda skäl för bemyndigandet med hänsyn till föremålet för regleringen som krävs enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan anses föreligga. Regleringens betydelse i sak kräver inte heller att den genomförs genom lag eller förordning. Enligt lagen om Tullens organisation (960/2012) ska generaldirektören besluta om utfärdandet av sådana allmänna föreskrifter som faller under Tullens behörighet.

Enligt unionens tullkodex ska medlemsstaterna bestämma om en del detaljer som inte regleras i unionens tullkodex. Bland annat ska medlemsstaterna enligt artikel 103 i unionens tullkodex föreskriva om den period inom vilken gäldenären ska underrättas om en tullskuld när tullskulden har uppkommit på grund av en handling som när den utfördes skulle ha kunnat ge upphov till straffrättsliga förfaranden. Även enligt artikel 221 i gemenskapens tullkodex har medlemsstaterna för detta fall kunnat fastställa en period för underrättelse om tullskuld som avviker från grundregeln i kodexen. I Finland har en sådan bestämmelse likväl inte utfärdats.

Bestämmelsen som kommer att krävas enligt unionens tullkodex ska ingå i 57 § i den nya tullagen. Enligt den ska gäldenären underrättas om en tullskuld inom fem år från den dag tullskulden uppkom, när tullskulden har uppkommit på grund av en handling som när den utfördes skulle ha kunnat ge upphov till straffrättsliga förfaranden. Unionens tullkodex föreskriver att perioden inom vilken gäldenären ska underrättas i detta fall ska vara minst fem och högst tio år efter den dag då tullskulden uppstod. Den föreslagna perioden om fem år för att underrätta om tullskulden stämmer överens med 56 § 4 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). Enligt detta moment får beskattningen rättas till den skattskyldiges nackdel inom fem år från ingången av året efter det år då beskattningen av den skattskyldige har slutförts till den del den skattskyldige har underlåtit att lämna in skattedeklaration eller lämnat in en bristfällig, vilseledande eller oriktig skattedeklaration, annan uppgift eller handling eller annars försummat sin deklarationsskyldighet.

3.2.2 Ändringar som föreslås på grund av Statens revisionsverks och riksdagens justitieombudsmans ställningstaganden

I den nuvarande tullagen ingår inga bestämmelser om kvittning, utan Tullen har vid behov tillämpat civilrättsliga principer för kvittning på tullfordringar. Statens revisionsverk har i sin revisionsberättelse 18/2001 rekommenderat att bestämmelser om kvittning ska införas i lagstiftningen om Tullen. Även riksdagens justitiekansler har i sina ställningstaganden (dnr 882/4/01, dnr 3040/4/04 och dnr 4137/4/08) sett det som ett missförhållande att lagstiftning saknas för den offentligrättsliga kvittningen i fråga om många skatteslag. Riksdagens justitieombudsman har också 2012 i sitt beslut gällande ett klagomål (dnr 941/4/10 och 4167/4/10) uppmanat finansministeriet att överväga en komplettering av punktskattelagen (182/2010) och tullagen med bestämmelser om kvittning av Tullens fordringar och Tullens betalningsskyldigheter, eftersom de i nuläget inte uppfyller kravet i 80 § 1 mom. i grundlagen som föreskriver att bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter ska utfärdas genom lag. Som ett särskilt missförhållande har man betraktat avsaknaden av bestämmelser om sådana kvittningssituationer där en återbetalning från en myndighet till den skattskyldige avräknas mot en annan myndighets fordring hos den skattskyldige. Punktskattelagen har nyligen till följd av ställningstagandet kompletterats med bestämmelser om kvittning (495/2014).

Därför föreslås det att bestämmelser om kvittning som är mera detaljerade än de nuvarande ska införas i tullagen. Dessa bestämmelser ska motsvara bestämmelserna om kvittning i punktskattelagen, och de ska bland annat ange när intern kvittning inom Tullen är möjlig, vilka omständigheter som hindrar att kvittning används och när en summa som ska återbetalat av Tullen kan användas som betalning av en annan myndighets fordran.

3.2.3 Samstämmning av bestämmelser med andra nationella skattelagar

Lagen om skatteuppbörd

Skatteuppbördslagen innehåller allmänna bestämmelser om betalning, återbetalning och indrivning av skatter. Lagen tillämpas vid uppbörden av de skatter som avses i lagen om beskattningsförfarande, lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och mervärdesskattelagen utom de skatter och avgifter som avses i 1 § 2 och 3 mom. i skattekontolagen (604/2009) vilka tas ut av Skatteförvaltningen. Dessutom tillämpas skatteuppbördslagen på uppbörden av skogs- vårdavgifter och andra skatter och avgifter när detta uttryckligen föreskrivs.

Uppbörden av mervärdeskatt vid import regleras genom särskilda bestämmelser, och bestämmelserna om tull i tullagstiftningen tillämpas på den. När det gäller de skatter som Tullen uppbär föreskrivs det uttryckligen om punktskatterna och bilskatten att skatteuppbördslagen och det som bestäms eller föreskrivs med stöd av den ska tillämpas vid uppbörd, indrivning och återbetalning om något annat inte föreskrivs i lagarna i fråga. När det gäller punktskatterna tillämpas skatteuppbördslagen också på ansvaret för skatten.

I tullagen finns det inga hänvisningar till skatteuppbördslagen, utan vid uppbörd, indrivning, återbetalning och andra förfaranden tillämpas EU:s och Finlands tullagstiftning. I unionens tullkodex föreskrivs det bland annat om gäldenärens solidariska ansvar, garantier som krävs för tullskuld, betalning av tullskuld, anstånd med betalning, villkor för återbetalning av tull och förfarandena vid återbetalningen. I den nuvarande tullagen finns det bestämmelser om bland annat tiden för betalning av tull, betalningsordningen, tidpunkten när tull återbetalas och ränta som ska betalas för det återbetalade beloppet, påföljdsavgifter som tas ut för betalningar som görs efter betalnings- eller förfallodagen samt bemyndigande att genom en förordning bestämma om det minsta tullbelopp som ska bokföras.

För att säkerställa att olika skatteslag behandlas likvärdigt är det nödvändigt att olika skattelagar är så samstämmiga som möjligt. Eftersom skatteuppbördslagen tillämpas vid uppbörd, indrivning och återbetalning såväl när det gäller skatter som uppbärs av Skatteförvaltningen som de skatter, exklusive tull, som uppbärs av Tullen, har det föreslagits att en del paragrafer som är samstämmiga med skatteuppbördslagen ska införas i tullagen. Bestämmelser om uppbörd av tullskuld som har samstämts med skatteuppbördslagen ingår bland annat i 61 § om uppskjutande av förfallodagen, 62 § om tidpunkten för betalning av tull, 64 och 65 § samt 66 § 3 mom. om kvittning, 67 § 1 mom. om anvisning av medel, 68 § om överföring av betalningar till Tullen och 69 § om bokföring av skattemedel. Av de paragrafer som gäller indrivning av tullskuld har 71 § om indrivningsmetoder, 73 § om avstående från indrivning av tull, och 74 § om avstående från indrivningsåtgärder samstämts med skatteuppbördslagen.

Det är meningen att skatteuppbördslagen ändras vid ingången av år 2017 som ett led i en reform av beskattningsförfarandet och skatteuppbörden i fråga om de skatter som Skatteförvaltningen uppbär. Reformen ingår i projektet Valmis. I de paragrafer i tullagen som ska samstämmas med skatteuppbördslagen har man försökt beakta om det föreslås att den aktuella paragrafen ska ändras i den nya skatteuppbördslagen.

Punktskattelagen

Vissa av bestämmelserna i den föreslagna tullagen har harmoniserats med punktskattelagen. Som ovan konstaterats blir det såväl för Tullens kunder som för skatteuppbördsmyndigheten själv klarare om såväl bestämmelserna om förfaranden som andra bestämmelser rörande olika skatteslag är så samstämmiga som möjligt. Till de delar som EU:s tullagstiftning lämnar medlemsstaterna nationellt spelrum, föreslås det att bestämmelserna som tillämpas på förtullning-

en ska harmoniseras så långt som möjligt i synnerhet med bestämmelser om andra skatter som Tullen uppbär. Denna harmonisering har föreslagits särskilt i fråga om sådana bestämmelser som har konstaterats fungera i praktiken för andra skatteslag.

Enligt 41 § i punktskattelagen får ett beslut om punktskatt delges utan användning av förfarandet med mottagningsbevis som föreskrivs i bestämmelserna om delgivning av beslut i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelsen gäller också ett beslut om efterbeskattning som gäller punktbeskattningen. I fråga om delgivning av efteruppbördsbeslut gällande tullbelopp tillämpas, enligt 28 a § 3 mom. i den nuvarande tullagen, vad som i förvaltningslagen bestäms om bevislig delgivning. Vid tullbehandling har kravet om bevislig delgivning visat sig vara svårt att tillämpa i praktiken. Eftersom delgivning av efteruppbördsbeslut vid punktbeskattningen utan användning av förfarandet med mottagningsbevis har visat sig fungera och inga betydande problem har förekommit, föreslås det i 56 § i den nya tullagen att även efteruppbördsbeslut som gäller tullbelopp i fortsättningen ska kunna delges genom vanlig delgivning utan användning av förfarandet med mottagningsbevis.

När den nuvarande punktskattelagen stiftades höjdes felavgiftens högsta belopp från 5 000 euro, i en del fall 8 000 euro, till 15 000 euro, eftersom den högsta felavgiften i praktiken hade visat sig vara tämligen låg i många fall. Den högsta felavgiften enligt den nuvarande tullagen är 2 500 euro. Som i fallet med punktskattelagen har det högsta beloppet på felavgiften enligt den nuvarande tullagen i många fall visat sig vara väl lågt, varför det i 91 § i den föreslagna tullagen höjs till 3 500 euro och i vissa fall till 15 000 euro. Dessutom ska en bestämmelse motsvarande 45 § 1 mom. i punktskattelagen om de omständigheter som ska beaktas när en tullförhöjning eller en felavgift bestäms införas i den nya tullagen.

I 98 § i den nya tullagen införs en förtydligande bestämmelse motsvarande 101 § i punktskattelagen enligt vilken den som är skyldig att ge Tullen uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av tullbeskattningen eller fullgörandet av tullövervakningen ska göra det på egen bekostnad.

Likaså ska bestämmelsen om vite som skyldigheten att lämna Tullen uppgifter och ge Tullen hjälp är förenad med enligt i 18 § 2 mom. i gällande tullag preciseras i 99 § i den nya tullagen i överensstämmelse med 102 § i punktskattelagen. Paragrafen ska enligt förslaget i likhet med punktskattelagen innehålla en bestämmelse om skydd mot självinkriminering.

Bilskattelagen

Enligt 65 § i bilskattelagen ska föreskriven ränta betalas på en skatt som ska återbäras till följd av ändringssökande eller skattemyndighetens rättelse. Räntan ska betalas oberoende av storleken på summan som ska återbäras. Enligt lagförslaget ska bestämmelsen om det minsta återbetalade belopp som ränta betalas för avskaffas. Enligt gällande tullag betalas ränta inte när den återbetalade tullen underskrider 17 euro.

Tullfrihet som grundar sig på vissa internationella överenskommelser

I 39 § i den föreslagna nya tullagen föreskrivs det att utrikesministeriet ska fastställa om villkoren för tullfrihet enligt Wienkonventionerna om diplomatiska och konsulära förbindelser, en värdlandsöverenskommelse mellan Finlands regering och en internationell organisation eller ett avtal om organisationens juridiska ställning är uppfyllda. Bestämmelsen motsvarar 18 § 5 mom. i punktskattelagen och 9 § 4 mom. i mervärdesskattelagen. Dessutom ska det, i överensstämmelse med 18 § 5 mom. i punktskattelagen, föreskrivas att Europeiska unionens vederbörande institution ska bekräfta att villkoren för tullfrihet enligt protokollet om immunitet och privilegier för Europeiska unionen eller enligt en överenskommelse om säte mellan Fin-

land och en EU-institution är uppfyllda. I 39 § ska det föreskrivas att det likväl är utrikesministeriet som ska fastställa om villkoren är uppfyllda i fråga om en sådan anställd vid en institution som i fråga om sin ställning kan jämföras med en diplomatisk representant. I dessa situationer ska det avgöras från fall till fall om villkoren för tullfrihet är uppfyllda.

I 40 § i den föreslagna tullagen föreskrivs det om en överlåtelsebegränsning som ska tillämpas på varor för vilka det fastställs om villkoren för tullfrihet är uppfyllda enligt 39 §. Dessutom ska paragrafen föreskriva om tullnedsättning för fordon som säljs medan en överlåtelsebegränsning är i kraft. Enligt bilskattelagen beviljas motsvarande skattenedsättning för fordon som förs in i Finland av beskickningar och personer som omfattas av Wienkonventionerna om diplomatiska och konsulära förbindelser eller av ett EU-organ eller en person som tar anställning vid ett sådant organ.

3.2.4 Samstämmning av befogenhetsbestämmelserna med motsvarande bestämmelser för polisen och Gränsbevakningsväsendet

I 3 och 4 kap. i den nya tullagen föreskrivs det om Tullens befogenheter. Det har föreslagits att befogenhetsbestämmelserna i 13—16, 17 e och 20 b § i den nuvarande lagen till vissa delar ska preciseras, och man har strävat efter att utforma bestämmelserna så att de stämmer överens med motsvarande bestämmelser i polislagen och gränsbevakningslagen som är nyare än den nuvarande tullagen. På motsvarande sätt som i polislagen och gränsbevakningslagen ska den nya tullagen föreskriva om en tullmans skyldighet att ange sin tjänstställning, om identifiering av en tullman, om trafikreglering, om utredning av personers identitet och om gripande av efterlysta. Även i bestämmelserna om användning av maktmedel i 5 kap. har man beaktat motsvarande bestämmelser om polisen och Gränsbevakningsväsendet. Det föreslås dessutom att Tullen genom 11 § ska ges rätt att omhänderta en vara i samband med en tullkontroll, om personen enligt 34 § i alkohollagen (1143/1994) inte har rätt att inneha varan.

3.2.5 Övriga ändringar

Utöver de ändringar som beskrivs ovan föreslås en del andra nödvändiga ändringar i tullagen.

Specialbestämmelserna om hemlighållande och utlämnande av information

Enligt förslaget ska bestämmelsen om omfattande hemlighållande av uppgifter med anknytning till tullverksamhet i 25 § i gällande tullag inte tas med i den nya lagen. Enligt grundlagsutskottets och riksdagens ställningstaganden bör sekretessen i fråga om uppgifter om beskattning och motsvarande uppgifter granskas kritiskt särskilt i ljuset av offentlighetsprincipen som är en av grundprinciperna i grundlagen. Man bör undvika att införa sekretessbestämmelser i andra lagar än offentlighetslagen. Enligt artikel 12 i unionens tullkodex ska alla uppgifter som tullmyndigheterna erhåller vid utövandet av sin verksamhet och som är av konfidentiell natur eller tillhandahålls på konfidentiell grund omfattas av kravet på tystnadsplikt. Dessutom ska sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen tillämpas och, i den mån det är fråga om behandling av personuppgifter, bestämmelserna i personuppgiftslagen (523/1999) och Tullens personregisterlag.

I den nya tullagen ska inte heller bestämmelserna om Tullens rätt att lämna ut uppgifter i 25 § i gällande tullag tas med. Enligt unionens tullkodex får konfidentiella uppgifter lämnas ut om kunden ger tillstånd till detta. Annars får uppgifter enligt tullkodexen lämnas ut till exempel när en annan myndighet utför andra kontroller än tullkontroller på samma varor (artikel 47.2). Tullmyndigheterna och den andra myndigheten får vid behov utbyta uppgifter med varandra och med kommissionen för att minimera risker och bekämpa bedrägerier. Dessutom ger till exempel den som söker bindande besked enligt artikel 19 i den delegerade förordningen ge-

nom att lämna in en ansökan sitt medgivande till att beslutet i fråga publiceras på kommissionens webbplats med undantag av sekretessbelagda uppgifter. Bestämmelsen om tullens rätt att lämna uppgifter om tullåtgärder som gäller varor som misstänks göra intrång i upphovsrätten och det industriella rättsskyddet i den nuvarande tullagen ska enligt förslaget inte ingå i den nya lagen eftersom tillräckliga bestämmelser om detta ingår i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003, nedan *IPR-förordningen*.

I den nya tullagen ska det inte heller ingå någon bestämmelse som motsvarar 25 § 4 mom. i gällande lag om Tullens rätt att lämna uppgifter om affärsverksamhet till en annan myndighet eller till ett offentligt samfund som för att sköta sin lagfästa uppgift har behov av att få kännedom om sekretessbelagda fakta. I dag följs principen att det inte finns behov att föreskriva såväl om den informationslämnande partens rätt att lämna ut information som om den informationsbehövande partens rätt att få informationen. Bestämmelsen i den nuvarande tullagen är av mycket allmän natur, och den anger inte närmare vilka uppgifter som får lämnas och för vilka ändamål de får lämnas. Av denna orsak anses det förnuftigare att det i fortsättningen utfärdas bestämmelser om rätten att av Tullen få bestämda uppgifter för bestämda ändamål. Dessa bestämmelser ska ingå den lag som föreskriver om uppgiften i fråga.

Tullauktion, övrig försäljning av varor, överlåtelse och förstöring

Gemenskapens tullkodex reglerar inte nämnvärt förfarandet vid tullauktioner, övrig försäljning av varor, överlåtelse och förstöring, utan anger bara i vilka situationer tullmyndigheterna måste vidta alla nödvändiga åtgärder för att bli av med varorna, inklusive försäljning. Bestämmelser om förfarandet vid försäljning ska utfärdas nationellt. I 35 och 36 § i gällande tulllag och i 10 § i tullförordningen ingår de viktigaste bestämmelserna som kompletterar tullkodexen i fråga om tullauktioner, försäljning av varor på annat sätt, överlåtelse och förstöring. I 35 § i tullagen anges i vilka fall en vara får säljas på tullauktion. I 2 mom. i paragrafen ingår en bestämmelse som kompletterar tullauktionsförfarandet genom att ange under vilka villkor en vara får överlämnas utan vederlag eller förstöras. I 36 § i tullagen anges den ordning i vilken kostnaderna som hör samman med varan ska betalas med de medel som flyter in vid tullauktionen, vad som ska göras med ett eventuellt överskott och hur myndigheten ska gå till väga om de influtna medlen inte täcker tullskulden. Dessutom har Tullen gett interna anvisningar med närmare uppgifter om försäljning, annan överlåtelse och förstöring av varor.

I unionens tullkodex har bestämmelserna om försäljning och förstöring av varor preciserats jämfört med gällande tullkodex, men det har fortfarande i huvudsak överlåtits till nationella lagstiftarna att föreskriva om reglerna för förfarandena. I 75—81 § i den föreslagna tullagen ska det ingå mera heltäckande bestämmelser om tullauktioner, försäljning av varor på annat sätt, överlåtelse och förstöring än i gällande lag. Nya bestämmelser har föreslagits bland annat om Tullens ansvar för en vara som säljs eller överläts, huruvida tull ingår i försäljningspriset för varan samt betalningen av försäljningspriset och överföringen av äganderätten. Bestämmelserna om Tullens skyldighet att underrätta deklaranter och ägaren av varorna samt allmänheten om en tullauktion och att underrätta om ett eventuellt överskott av försäljningen har preciserats i lagförslaget.

Räntetid för återbetalning

Enligt gällande tullagstiftning ska återbetalning av tull i första hand sökas genom en ansökan om återbetalning enligt gemenskapens tullkodex. Ändring i ett beslut som gäller ansökan om återbetalning kan sökas genom en begäran om omprövning. En ansökan om återbetalning eller eftergift av tull enligt artikel 236 i tullkodexen betraktas som en begäran om omprövning. Ett omprövningsbeslut får i sin tur överklagas genom besvär hos den behöriga förvaltningsdom-

stolen. Enligt nuvarande tullag betalas inte ränta på tull som återbetalas till följd av en ansökan om återbetalning. Däremot betalas ränta på tull som återbetalas till följd av en begäran om omprövning eller ett överklagande genom besvär. I de fall där ränta betalas ska den enligt 39 § 3 mom. i tullagen räknas från den dag då ansökan om återbetalning av tull eller besvär gjordes anhängig. Om tullen emellertid har betalats först efter det att ansökan om återbetalning gjordes anhängig, räknas räntan från den dag då tullen betalades. Eftersom grundregeln i dag är den att återbetalningsräntan ska räknas från den dag då ansökan om återbetalning av tull gjordes anhängig, medan rätten att få ränta uppkommer bara om ansökningen har bifallits i ett omprövningsbeslut eller ett besvärbeslut, är rätten till ränta hos den som mottar återbetalningen beroende av om återbetalningen beviljats på ansökan eller först efter en begäran om omprövning eller ett överklagande genom besvär.

I den föreslagna tullagen ska sättet att beräkna räntetiden ändras så, att återbetalningsmottagarens rätt till ränta på återbetalningen inte är beroende av i vilket skede av ändringssökandet som återbetalningen beviljas. I den nya tullagen ska återbetalningsräntan räknas från den dag då begäran om omprövning gjordes anhängig till återbetalningsdagen eller, om tullen betalats först efter den dagen, från den dag då tullen betalades till återbetalningsdagen. Den föreslagna ändringen säkerställer att de som mottar återbetalning behandlas lika.

3.2.6 Ändringar i andra lagar än tullagen

I de lagar som hör till finansministeriets förvaltningsområde föreslås för det första sådana ändringar som är nödvändiga på grund av omarbetningen av tullagen och genomförandet av unionens tullkodex. Hänvisningar i dessa lagar till sådana paragrafer i den nuvarande tullagen, artiklar i EU:s tullagstiftning eller ändrade termer i dessa författningar ska uppdateras. Hänvisningarna till gemenskapens tullkodex i punktskattelagen och dess tillämpningsförfordning ändras dock först senare i samband med en mer omfattande reform av punktskattelagen. Dessutom genomförs smärre ändringar, huvudsakligen av teknisk natur, i bestämmelserna, som också moderniseras på grund av ändringar i annan lagstiftning. Till exempel ska benämningen Europeiska unionen i regel användas i stället för Europeiska gemenskapen i överensstämmelse med Lissabonfördraget. Samtidigt införs benämningen Tullen som togs i bruk genom en namnändring som gjordes på grund av organisationsförändringen inom tullförvaltningen. Namnändringen trädde i kraft vid ingången av år 2013. Genom lagen om Tullens organisation bestämdes det att Tullen är den behöriga myndighet som ersätter Tullverket, Tullstyrelsen, tull-distriktet, distriktstullkammaren och tullmyndigheten.

Av processekonomiska skäl ska allmänna hänvisningar till tullagen inte ändras. För dessa införs i tullagen en övergångsbestämmelse, enligt vilken en hänvisning till tullagen i en annan lag eller en förordning när den nya lagen har trätt i kraft ska avse den nya tullagen. Om en lag ändras av andra skäl, ska emellertid även allmänna hänvisningar till tullagen ses över. Principen är då att onödiga hänvisningar till tullagen ska tas bort. I enlighet med justitieministeriets anvisningar för lagberedningen ska informativa hänvisningar undvikas om de inte behövs till exempel för att det inte ska uppstå problem med tolkningen. Om en speciallag föreskriver om någon av Tullens uppgifter, har en hänvisning till tullagen inget materiellt innehåll. Tullens befogenheter att sköta uppgiften tillämpas utan hänvisning till tullagen.

Det har framkommit behov att ändra 94 § 1 mom. 21 punkten i mervärdesskattelagen och 87 § i punktskattelagen som inte har samband med ändringarna i tullagstiftningen. Av processekonomiska skäl föreslås det att dessa små ändringar görs i samband med denna proposition.

Ändringar föreslås i följande lagar som hör till finansministeriets förvaltningsområde:

— Mervärdesskattelagen

RP 153/2015 rd

- Bilskattelagen
- Lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns (653/2007)
- Lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010)
- Lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen
- Lagen om brottsbekämpning inom Tullen
- Punktskattelagen

Ändringar föreslås dessutom i följande lagar som hör till andra ministeriers förvaltningsområden:

- Lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet (26/2009)
- Lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012)
- Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget (104/2011)
- Polislagen
- Gränsbevakningslagen
- Strafflagen (39/1889)
- Lagen om kosmetiska produkter (492/2013)

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionens direkta konsekvenser i fråga om Tullens omkostnader uppstår i och med att lokalerna för den fysiska varukontrollen på Tullens trafikplatser blir avgiftsbelagda. Enligt 20 § i den gällande tullagen ska innehavaren eller ägaren av trafikplatsen utan ersättning till Tullen överlåta behövliga övervakningsutrymmen med inventarier och även bekosta elektricitet för och uppvärmning samt städning av utrymmena. Bedömt utifrån hyrorna som Tullen betalar för de lokaler för administration som Tullen innehar på trafikplatserna medför avgiftsbeläggandet av de övervakningsutrymmen som Tullen använder i dag en årlig hyreskostnad för Tullen på ca 2,5 miljoner euro och underhållskostnader på ca 385 000 euro. Den ekonomiska belastning som de gällande lagstiftningen medför riktar sig till största delen till innehavarna av hamnarna för utrikestrafik, som i dagsläget är aktiebolag.

Genom förslaget ska det minsta beloppet av tullförhöjningen höjas från 10 till 50 euro, det minsta beloppet av felavgiften från 10 till 50 euro och det högsta beloppet av felavgiften från

2 500 euro till 3 500 euro eller 15 000 euro beroende på situationen. De här ändringarna är avsedda att effektivare än nu påverka särskilt sådana aktörer som upprepade gånger bryter mot tullagstiftningen så att de ändrar sina tillvägagångssätt.

I unionens tullkodex ingår detaljerade bestämmelser om beräkningen av vissa räntor som för närvarande regleras nationellt. I artikel 112 i unionens tullkodex föreskrivs det om den kreditränta som ska betalas för tiden för en betalningslättnad och i artikel 114 om dröjsmålsräntan. De nationella motsvarigheterna till dessa räntor som föreskrivs i unionens tullkodex är förseningsränta och skattetillägg enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta. Hittills har skattetillägg likväl inte tagits ut vid förtullning. De räntor som föreskrivs i unionens tullkodex skiljer sig från motsvarande nationella räntor närmast i fråga om räntesatsen. Räntesatsen för dröjsmålsränta enligt unionens tullkodex kommer att vara cirka fem procentenheter lägre än räntesatsen för den nationella förseningsräntan och det nationella skattetillägget. På räntor på mervärdesskatt vid import och punktskatter som tas ut i samband med tullbehandlingen tillämpas för närvarande tullbestämmelser. I propositionen föreslås det att de räntor som anges i unionens tullkodex inte ska tillämpas på mervärdesskatt vid import och punktskatter som tas ut i samband med tullbehandling, utan att nationella ränteregler ska tillämpas på dessa även framöver. Ränteavkastningen av dessa nationella skatter kommer således att förbli oförändrad i fråga om förseningsräntan. Dessutom ska skattetillägg börja tas ut för dessa på motsvarande sätt som för tull. Om de räntor som anges i unionens tullkodex i framtiden tillämpades på dessa nationella skatter, skulle den årliga ränteavkastningen av förseningsräntan vara uppskattningsvis 750 000 euro lägre än för närvarande. Även beloppet av det skattetillägg som ska börja tas ut skulle vara lägre om det fastställs enligt tullkodexen än om det även framöver fastställs enligt nationella regler.

Bestämmelserna om indrivningsmetoder i 71 § och om uppskjutande av verkställighet i 72 § i den föreslagna tullagen gör situationen klarare. Genom bestämmelserna blir fordringsägarna jämligare samtidigt som aktörernas ställning förbättras. Dessutom föreskrivs det i lagförslaget att det minsta belopp som ska indrivas är 10 euro. Bestämmelsen gör uppbörden av olika skatter enhetligare och bidrar till en effektivare förvaltning med bättre resultat, eftersom de administrativa kostnaderna är högre än intäkterna vid indrivning av skulder på under 10 euro.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Den föreslagna lagen gör regleringen av Tullens befogenheter klarare, eftersom bestämmelserna i så stor utsträckning som möjligt har anpassats till polisens och Gränsbevakningsväsendets befogenheter enligt polislagen och gränsbevakningslagen. Tullen ska enligt förslaget även få en ny befogenhet att i samband med tullkontroller beslagta alkohol, när innehavet är förbjudet enligt 34 § i alkohollagen. Befogenheten gäller i praktiken alkohol som innehåses av en minderårig. Fastän befogenheten är ny för Tullen, har polisen redan nu rätt att beslagta importerad alkohol när innehavet är otillåtet. Genom den föreslagna lagen blir bestämmelserna om Tullens befogenheter att fatta beslut och meddela föreskrifter klarare. Nya föreskrifter som Tullen meddelar kan få små följder för de interna förfarandena inom Tullen. Dessutom upphör finansministeriets rätt enligt 4 § 2 mom. i den nuvarande lagen att avgöra ett principiellt eller i annat avseende betydelsefullt ärende som gäller tillämpning av EU:s lagstiftning, när de nya lagen träder i kraft. Det har inte funnits behov att tillämpa bestämmelsen.

I den föreslagna lagen föreskrivs det om kvittning av Tullens förfallna fordringar i överensstämmelse med riksdagens justitieombudsmans uppmaning. I jämförelse med utsökning är kvittning ett snabbt, enkelt och förmånligt sätt att driva in obetald tull, offentligrättsliga avgifter och ränte- och dröjsmålsföljder för dessa. Bestämmelserna om kvittning gör förvaltningen effektivare och snabbare.

Enligt 10 § i den gällande tullagen fastställer utrikesministeriet att förutsättningarna för tullfrihet rörande diplomatiska förbindelser och konsulära förbindelser enligt Wienkonventionerna föreligger. I 39 § i tullagen föreslås bestämmelser om att utrikesministeriet utöver Wienkonventionerna också fastställer att förutsättningarna för tullfrihet enligt en värdlandsöverenskommelse eller överenskommelse om en organisations rättsställning mellan Finlands regering och en internationell organisation föreligger. Dessutom föreslås bestämmelser om att en institution inom Europeiska unionen kan fastställa att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls enligt protokollet om unionens immunitet och privilegier eller enligt en överenskommelse om sätte mellan Finland och unionens institution. I fråga om tullfrihet för en person som är anställd av en institution och vars ställning jämföras med ställningen för diplomatiska representanter fastställer dock utrikesministeriet att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls. Förutsättningarna för tullfrihet fastställs i dessa situationer från fall till fall. Det är ändamålsenligt att utrikesministeriet som sakkunnigmyndighet i dessa situationer fastställer att förutsättningarna för tullfrihet enligt de ovan nämnda konventionerna och överenskommelserna uppfylls. Tullen beviljar tullfrihet i enlighet med utrikesministeriets fastställelse.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen.

5.2 Remissyttrandet och hur de har beaktats

Yttrandet om förslagen har begärts av justitieministeriet, inrikesministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, försvarsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, Tullen, Polisstyrelsen, Staben för Gränsbevakningsväsendet, riksdagens justitieombudsman, justitiekanslern, Helsingfors förvaltningsdomstol, Trafiksäkerhetsverket, Statens revisionsverk, Skatteförvaltningen, Finlands Näringsliv EK rf, Finansbranschens Centralförbund rf, Centralhandelskammaren, Bryggeri- och läskedrycksindustriförbundet rf, Gräns säkerhetsunionen rf, Hamnoperatörerna rf, Finlands Hamnförbund, Föreningen för Finlands Alkohol dryckshandel rf, Finlands Advokatiförbund r.f., Finlands Speditörförbund rf, Finlands Polisorganisationers Förbund rf, Suomen Tukkukauppiainden Liitto ry, Rederierna i Finland rf, Företagarna i Finland rf, Tullförbundet rf, Tullin Akavalainen Yhdistys ry, Tullin Kemistit ry, Tullivirkamiesliitto - Tulltjänstemannaförbundet r.y. och Avecra Oy.

Förslagen kommenterades i 25 yttrandet. I dessa föreslogs olika preciseringar och tillägg till lagförslagen. De flesta av dessa har beaktats i den slutliga propositionen. Förslagen i propositionen har allmänt taget ansetts välgrundade och ändamålsenliga. I yttrandena har uppmärksamhet fäst på flera detaljer och mera generellt särskilt på de bestämmelser som gäller befogenheter.

Justitieministeriet ansåg bland annat att de föreslagna befogenheterna behandlas knapphändig i de motiveringar som gäller lagstiftningsordningen och att särskilt avseende bör fästas vid denna. Ministeriet fäste uppmärksamhet på strukturen på tredje kapitlet i lagförslaget och på flera bestämmelser om befogenheter som verkar ge Tullen utökade befogenheter. Justitieministeriet ansåg också att bestämmelserna om tullhöjning och felavgifter bör göras tydligare än de är i gällande lag. Vid den fortsatta beredningen har man strävat efter att förbättra lagförslagets struktur utifrån justitieministeriets yttrande. Dessutom har bestämmelserna om befogenheter preciserats på många punkter. De föreslagna bestämmelserna om tullhöjning och felavgifter har ändrats så att myndigheten som fastställer påföljderna och de som kan påföras en påföljd nämns i bestämmelserna. Dessutom har förslaget kompletterats med en bestämmelse om om-

RP 153/2015 rd

ständigheter som ska beaktas vid bedömningen av beloppet av tullhöjning eller felavgift samt om omständigheter när Tullen får avstå helt från att debitera en tullhöjning eller felavgift.

I ett utlåtande som bifogats vid ministeriets utlåtande fäste Riksfogdeämbetet uppmärksamhet på att det i rättspraxisen förekommer oklarhet om räntan som tas ut för skatter och avgifter som drivits in genom utsökning enligt lagen om verkställighet av skatter och avgifter och som ska återbetalas när de senare upphävs. I samband med den fortsatta beredningen har den föreslagna 88 § om återbetalningsräntan kompletterats med en klargörande bestämmelse.

Riksdagens biträdande justitieombudsman fäste liksom justitieministeriet uppmärksamhet på ändamålsbundenheten hos de befogenheter som avses i tredje kapitlet i den föreslagna lagen. Befogenheterna i fråga får användas bara för genomförande av en tullåtgärd, om ingenting annat har bestämts. På förslag av riksdagens biträdande justitieombudsman har den föreslagna 7 § preciserats så att befogenheterna får användas när de behövs för genomförande av en tullåtgärd.

Riksdagens biträdande justitieombudsman ansåg också att den föreslagna bestämmelsen om Tullens sätt att hålla kvar och omhänderta en var oklar, eftersom den inte innehöll bestämmelser om villkoren för kvarhållandet och omhändertagandet, upplysnings- och beslutsförfarandet eller den tid som kvarhållandet eller omhändertagandet varar. I den fortsatta handläggningen har strukturen på de föreslagna bestämmelserna om kvarhållande och omhändertagande av en vara ändrats, och betydande preciseringar har gjorts. Skillnaden mellan kvarhållande och omhändertagande har gjorts tydligare, och beslutsfattandet om dessa åtgärder klarare. Förslaget har i görligaste mån kompletterats med bestämmelser om den tid som kvarhållandet eller omhändertagandet får vara.

Tullen fäste i synnerhet uppmärksamhet på sättet att beräkna ränta på nationella skatteslag som tas ut i samband med import och föreslog att räntebestämmelser för tull i fortsättningen inte som utgångspunkt ska tillämpas på mervärdesskatt vid import och punktskatter som tas ut genom förtullningsbeslut, i motsats till förslaget. På grund av yttrandet föreslås nya bestämmelser i mervärdesskattelagen och punktskattelagen enligt vilka nationella ränteregler som utgångspunkt ska tillämpas på dessa skatter förutom vissa undantag som gäller räntetiden.

Finlands Hamnförbund rf föreslog att 101 § om överlåtande av övervakningslokaler till Tullen ändras på så sätt att man avstår från Tullens rätt att utan ersättning få lokalerna till sitt förfo-gande och att Tullen i fortsättningen betalar gängse ersättning för sina övervakningslokaler på samma sätt som Gränsbevakningsväsendet gör med stöd av 30 § i gränsbevakningslagen. Hamnförbundet påpekade att efter att den gällande rätten för Tullen föreskrevs har de kommunala hamnfunktionerna börjat bedrivas som hamnar i aktiebolagsform, till vilket även kommunallagen har förpliktat, varmed skyldigheten gäller privaträttsliga juridiska personer. Vid den fortsatta beredningen stannade man för att föreslå att lagstiftningen om tullövervakning förenhetligas med gränsbevakningslagen, varmed också Tullen ska betala gängse ersättning för sina övervakningslokaler.

I samband med den fortsatta beredningen har dessutom flera mindre detaljer ändrats utifrån de yttranden som lämnats.

DETALJMOTIVERING

1 Motivering av lagförslagen

1.1 Tullagen

Till sitt innehåll motsvarar den föreslagna tullagen i huvudsak den nuvarande, men lagens struktur ändras. I början av detaljmotiveringen av paragraferna nämns vilken paragraf i den nuvarande lagen som den föreslagna paragrafen motsvarar, om en motsvarande bestämmelse ingår i gällande lag, till vilka delar det föreslås att den nuvarande bestämmelsen ska ändras eller om en liknande bestämmelse inte tidigare ingått i tullagen. Som bakgrundsfakta har det också nämnts om en motsvarande bestämmelse ingår till exempel i en lag som gäller en annan myndighet eller i en annan skattelag. Syftet med denna information är göra det lättare att jämföra den föreslagna tullagen med den nuvarande och att tillämpa lagen när den trätt i kraft.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Tullagen ska även framöver vara en allmän lag som tillämpas på tullverksamhet. Dess bestämmelser ska tillämpas på all tullverksamhet, om någonting annat inte föreskrivs särskilt genom lag. Den nya lagens tillämpningsområde stämmer överens med det tillämpningsområde som anges i 1 § i den nuvarande lagen.

Utöver denna lag är Tullens brottsbekämpningslag och Tullens personregisterlag allmänna lagar som tillämpas på tullverksamheten. Allmänna förvaltningslagar, såsom förvaltningslagen eller offentlighetslagen, tillämpas vid tullbehandling i den utsträckning som ingenting annat föreskrivs i unionens eller vår nationella tullagstiftning. I tullverksamheten tillämpas till exempel de principer för god förvaltning som anges i förvaltningslagen. Däremot avviker bestämmelserna i den föreslagna tullagen från förvaltningslagen till exempel i fråga om begäran om omprövning av beslut som fattats av Tullen. Tillämpningen av lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet har behandlats ovan i avsnitt 3.2.1, Ändringar på grund av unionens tullkodex. Tillämpningen av offentlighetslagen och personuppgiftslagen har behandlats i avsnitt 3.2.5, Övriga ändringar.

Enligt paragrafens 1 mom. ska lagen tillämpas tillsammans med och som komplement till unionens lagstiftning vid tullklarering, tullövervakning och tullbeskattning av varor som importeras från eller exporteras till tredjeland och varor som transiteras genom Finlands tullområde. I tullagen föreskrivs det närmare om bland annat Tullens administrativa befogenheter, tullklareringen av varor, vissa fall av tullfrihet, verkställigheten av tullbeskattningen, administrativa påföljder, uppbörd och indrivning av tull samt sökande av ändring.

Utöver import och export ska tullagen också tillämpas vid transport av varor som förs in eller ut ur unionens tullområde i Finland och som bara rör sig genom Finlands tullområde.

Tullagen ska vid sidan av unionens lagstiftning tillämpas på statistikföring av handeln mellan Finland och andra länder. På bekämpning av tullbrott ska lagen tillämpas i den mån tillämpliga bestämmelser inte finns i lagen om brottsbekämpning inom Tullen. Bland annat ska en del befogenheter också kunna användas vid tullbrottsbekämpning enligt vad som föreskrivs i den aktuella paragrafen.

Enligt paragrafens 2 mom. ska lagen tillämpas på uppgifter som Tullen har enligt andra lagar, när specialbestämmelser om skötseln av dessa uppgifter inte har utfärdats. Dessutom ska lagen tillämpas vid uttag av Tullens offentligrättsliga avgifter, såsom de prestationsavgifter som föreskrivs i Finansministeriets förordning om Tullens avgiftsbelagda prestationer (1116/2014).

RP 153/2015 rd

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om användningen av de befogenheter som anges i den nationella tullagen vid övervakningen av iakttagandet av förbud och begränsningar som gäller införsel av varor till och utförsel av varor från Finland och transitering av varor i trafiken inom Europeiska unionen. Bestämmelsen ändrar inte det rådande rättsläget. På tullens befogenheter i fråga om de kontroller och den övervakning som utförs i trafiken inom unionen gäller de befogenheter att utföra en tullåtgärd som anges i tullagen, om det inte finns någon tillämplig specialbestämmelse. Lagen utser inte Tullen till behörig myndighet för kontroller och övervakning av den interna trafiken, utan Tullen ska ha rätt att använda de befogenheter som anges i lagen när den utför uppgifter som den uttryckligen ålagts i lagstiftningen.

Enligt artikel 36 i EUF-fördraget får medlemsstaterna införa förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt. Lagstiftningen i unionen har i hög grad harmoniserats i detta avseende, men medlemsstaterna får fortfarande meddela nationella förbud och restriktioner.

För övervakningen av iakttagandet av dessa förbud och begränsningar är det nödvändigt att kontrollera varor i den inre trafiken. Ett ingripande i den fria rörligheten för varor måste ha stöd i unionslagstiftningen. Tullåtgärder i trafiken inom EU får till exempel anses vara tillräckligt motiverade i sak och tillåtna enligt unionslagstiftningen när ett tillförlitligt tips om en överträdelse av bestämmelser som omfattas av Tullens tillsyn har inkommit. I praktiken baserar sig Tullens kontroller i trafiken inom EU antingen på Tullens egen riskanalys eller på tillförlitliga tips om överträdelse av bestämmelser vars iakttagande Tullen övervakar. På grund EU-lagstiftningens krav att varor ska cirkulera fritt får kontroller av trafiken inom EU som avses i momentet inte utföras på slumpmässigt valda varor, fordon eller personer. Åtgärder som inte är sakligt motiverade och som slumpmässigt riktar sig mot bara en del av inbördes likadana fall, såsom stickprov, anses i regel vara sådan godtycklig diskriminering som avses i artikel 30 i EUF-fördraget och som rättsstridigt begränsar handeln mellan medlemsstaterna.

I paragrafens 4 mom. föreskrivs det om utövandet av befogenheter enligt tullagstiftningen i trafiken över en inre skattegräns i tullområdet. För övervakningen av den indirekta beskattningen har Tullen till exempel rätt att stoppa ett fortskaffningsmedel som transporterar varor mellan Landskapet Åland och Fastlandsfinland samt kontrollera fordonet och varorna, fastän tull inte tas ut för varorna när de passerar skattegränsen.

Enligt rådets direktiv (2006/112/EG) om ett gemensamt system för mervärdesskatt ska tullformalitetserna och tullförfarandena vid trafik över skattegränser vara de samma som vid import och export. I momentet föreskrivs det, för klarhetens skull och för att göra bestämmelsen uttömmande, att Tullen ska ha samma befogenheter som enligt tullagen även när det gäller skatteövervakningen av trafiken över skattegränsen. Bestämmelsen ändrar inte det rådande rättsläget, eftersom befogenheterna enligt tullagstiftningen kan användas även i dag, även om det i gällande tullag inte finns någon uttrycklig bestämmelse om detta.

Bestämmelsen får anses oproblematiske i fråga om den fria rörligheten för varor, eftersom den gäller övervakning som krävs i det skattesystem som den harmoniserade EU-lagstiftningen föreskriver om. De intressen som är förknippade med den fria rörligheten för varor har beaktats korrekt i EU:s härledda lagstiftning. Bestämmelsen har dessutom avgränsats så att den bara gäller övervakningen av den indirekta beskattningen, och den begränsar inte den fria rörligheten för varor i Europeiska unionen på något annat sätt.

2 §. Definitioner. I paragrafen definieras de viktigaste begreppen som används i lagen. I lagen används dessutom begrepp som definieras i unionens tullagstiftning för klarhetens skull och för att undvika motstridigheter.

I artikel 5 i unionens tullkodex, nedan *kodexen*, finns de viktigaste definitionerna för den tullagstiftning för unionen som avses i paragrafen. Enligt punkt 2 i första stycket avses till exempel med tullagstiftningen kodexen och de bestämmelser för att komplettera eller genomföra den som antagits på unionsnivå eller nationell nivå, gemensamma tulltaxan, den lagstiftning som fastställer ett unionsystem för tullbefrielser samt Internationella avtal som innehåller tullbestämmelser i den mån de är tillämpliga i unionen. Med tullagstiftning anses således såväl bestämmelser utfärdade av unionen som nationella bestämmelser. I denna proposition används termen ”unionens tullagstiftning” för att referera till de bestämmelser i definitionen ovan som har utfärdats på unionsnivå. Med termen ”nationell lagstiftning” avses förutom bestämmelser på nationell nivå som har antagits för att komplettera eller genomföra kodexen även andra nationella lagar som rör Tullen, såsom Tullens brottsbekämpningslag och Tullens personregisterlag.

Punkterna 1—4 i paragrafen specificerar en del av unionens centralaste tullförfattningar. Kodexen, och dess delegerade förordning och genomförandeförordning anges i punkterna 1—3. De träder i kraft den 1 maj 2016 samtidigt med den nya tullagen. Motsvarande författningar i gällande unionslagstiftning anges i 1 § i gällande tullag.

I paragrafens 5 punkt definieras Finlands tullområde. Definitionen är identisk med definitionen i 3 § 1 mom. i nuvarande tullag. Finlands tullområde kommer således även framöver att vara större än republiken Finlands område som hör till unionens tullområde i enlighet med artikel 4 i kodexen. Till det området hör territorialvatten, inre vatten och luftrum. Av skäl förknippade med brottsbekämpning har tullområdets gräns på Östersjön, Finska viken och Bottniska viken av gammalt dragits två sjömil utanför rikets gräns. Den sträcker sig likväl inte in på grannländers område. Att det nationella tullområdet är större än Republiken Finlands del av unionens tullområde betyder likväl inte att det geografiska tillämpningsområdet för unionens tullagstiftning utvidgas. Unionens tullagstiftning ska fortsättningsvis tillämpas enligt de grunder som har fastställts i unionslagstiftningen.

I paragrafens 6 punkt definieras begreppet tredjeland. Begreppet avser områdena utanför unionens tullområde. Det är etablerat, varför det är motiverat att använda det också i den nya lagen. Unionens tullområde definieras i artikel 4 i kodexen.

I paragrafens 7 punkt definieras tullåtgärd. Med tullåtgärd avses alla tjänsteåtgärder som hör till Tullens uppgifter med undantag för förundersökning av tullbrott och in- och utresekontroll. Tullåtgärder är alltså tjänsteåtgärder som hör till Tullens lagstadgade uppgifter, såsom tullklarings- och beskattningsåtgärder eller övervakningsuppgifter. Begreppet tullåtgärd har nära samband med befogenheterna i 3 kapitlet i den föreslagna lagen. Användningen av en sådan befogenhet utgör inte i sig en tullåtgärd, utan Tullen kan ibland bli tvungen att använda befogenheterna för att kunna utföra en uppgift som Tullen ska svara för enligt lag. Övervakningen av iakttagandet av lagstiftningen om importerade varor är till exempel en tjänsteåtgärd, det vill säga tullåtgärd, som hör till Tullens behörighet, och för att genomföra åtgärden får Tullen vid behov använda befogenheterna i 3 kap., såsom rätten att kontrollera varor och handlingar.

Som tidigare avgränsas begreppet tullåtgärd så, att det inte omfattar förundersökning av tullbrott. Bestämmelser om Tullens befogenheter vid förundersökningar och de förfaranden som ska tillämpas vid förundersökningar finns i Tullens brottsbekämpningslag och i förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen.

Till tullåtgärderna ska inte heller in- och utresekontroller höra. Gränsövervakning hör inte till Tullens egentliga uppgifter fastän Tullen under vissa villkor är behörig att utföra in- och utresekontroller. Innehållet i Tullens uppgift inom in- och utresekontroll och de befogenheter som Tullen har när den utför uppgiften bestäms enligt gränsbevakningslagen.

I paragrafens 8 och 9 punkter definieras begreppen tullbrott och tullbrottsbekämpning, på samma sätt som i 1 kap. 2 § 1 mom. i Tullens brottsbekämpningslag.

2 kap. Behöriga myndigheter och deras uppgifter

3 §. Tullen. Enligt 1 § i lagen om Tullens organisation ska tullverksamheten skötas av Tullen som är underställd finansministeriet och har hela landet som sitt verksamhetsområde. Enligt paragrafens 1 mom. är Tullen den tullmyndighet och behöriga myndighet som avses i unionens tullagstiftning, om inte någonting annat föreskrivs särskilt. I kodexen, genomförandeförordningen och den delegerade förordningen har det i fråga om flera åligganden föreskrivits att de ska skötas av tullmyndigheterna. I dessa fall är det Tullen som i Finland har de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i unionens tullagstiftning. Vid behov kan man i speciallagstiftningen föreskriva om undantag från denna huvudregel. Till exempel i fråga om den begäran om uttag från en tullkvot som avses i artikel 50 i genomförandeförordningen har behörigheten delats mellan Tullen och Landsbygdsverket. Enligt 2 § 1 mom. 4 punkten i lagen om Landsbygdsverket (666/2006) hör det till verkets uppgifter att bland annat verkställa kvoter som anknyter till Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik och administrera importbevis.

Begreppet behörig myndighet används å sin sida också i bland annat i förordningen om tullbefrielse, vilket medför att Tullen enligt förslaget även framöver är den myndighet som har behörighet att fatta de beslut som avses i förordningen. Enligt artikel 5.2 i kodexen avses med tullagstiftning bland annat internationella avtal som innehåller tullbestämmelser, i den mån de är tillämpliga i unionen. Tullen kommer därför fortfarande att vara den behöriga myndighet som nämns i tullkonventionen om internationell transport av gods upptaget i TIR-carnet (TIR-konventionen 1975). Däremot är det till exempel Europeiska centralbanken som för euroländernas del enligt artikel 146.1 a i genomförandeförordningen är den behöriga myndighet som enligt artikel 53.1 a i kodexen och ska publicera de växelkurser som avses i artikeln.

4 §. Gränsbevakningsväsendet. Paragrafen innehåller en informativ hänvisning till 24 § i gränsbevakningslagen, där det föreskrivs om gränsbevakningsväsendets rätt att utföra tulluppgifter. Vid sidan av Tullen utför också Gränsbevakningsväsendet tullövervakning och förberedande tullåtgärder vid riksgränsen och vid de gränsövergångsställen där Tullen inte har ordnat tullövervakning. I denna proposition ingår förslag till ändring av 24 § i gränsbevakningslagen. Enligt förslaget får Gränsbevakningsväsendet på begäran av Tullen sköta tullövervakning som avser personers in- och utresa även vid ett gränsövergångsställe där Tullen i övrigt sköter tullövervakningen. En gränsbevakningsman får också på en tullmans begäran delta i genomförandet av en enskild tullåtgärd.

5 §. Polisen. Paragrafen innehåller en informativ hänvisning till 2 kap. 21 § 2 mom. i polislagen som föreskriver om en polismans rätt att utföra tullåtgärder i syfte att ta i beslag föremål eller ämnen som tillverkats, importerats eller innehas olagligen. I den här propositionen ingår ett förslag om att den paragrafen ska ändras (lag nummer 12). En polisman som utför en tullåtgärd ska enligt förslaget ha de befogenheter som anges i 3 kap. och i 29 § i denna lag, såsom att kontrollera en vara och omhänderta den samt förhindra att en vara importeras eller exporteras. Om en tullåtgärd kräver att polismannen utför en sådan genomsökning av en person som avses i 18 § 3 mom. i denna lag, ska beslutet om genomsökningen fattas av en polisman som hör till befälet.

6 §. *Medlemsstatens skyldigheter i fråga om tullverksamhet enligt unionslagstiftningen.* Enligt 3 § i den föreslagna lagen är det i regel Tullen som är den tullmyndighet och behöriga myndighet som avses i unionens tullagstiftning. I kodexen finns det likväl flera bestämmelser som ålägger medlemsstaterna skyldigheter. Paragrafen anger vilka av de skyldigheter som kodexen, genomförandeförordningen och den delegerade förordningen ålägger medlemsstaterna som i Finland ska åläggas Tullen. Skyldigheterna sammanhänger bland annat med olika underrättelser till kommissionen och samarbetet mellan medlemsstaterna.

Enligt paragrafens 1 punkt ska Tullen sköta den underrättelse som avses i 229.2 artikeln i kodexen. Tullen ska underrätta övriga medlemsstater och kommissionen, om den i enlighet med artikel 229.1 i kodexen har beslutat att utesluta en person från TIR-transiteringar enligt artikel 38 i TIR-konventionen

Enligt 2 punkten ska Tullen meddela kommissionen uppgifter om de frizoner som är i drift i Finland i enlighet med artikel 243.2 i kodexen.

Enligt 3 punkten ska Tullen svara för att meddela övriga medlemsstater, kommissionen och vid behov de berörda ekonomiska aktörerna om faktiska eller misstänkta överträdelser av de elektroniska systemens säkerhet i enlighet med artikel 3.3 i genomförandeförordningen.

Enligt 4 punkten ska Tullen sörja för att de verksamhetsenheter hos Tullen som svarar för registreringen av aktörer och kontaktuppgifterna till dem meddelas till kommissionen. Enligt artikel 6 i genomförandeförordningen ska medlemsstaterna meddela kommissionen namnet på och kontaktuppgifterna för den tullmyndighet som svarar för att ekonomiska aktörer som är etablerade i unionens tullområde registreras i enlighet med artikel 9.1 i kodexen. I Finland är denna tullmyndighet Tullen, som svarar för tullverksamheten i hela riket. Av praktiska skäl är det likväl nödvändigt att ge kommissionen närmare information om den verksamhetsenhet inom Tullen som har hand om uppgifterna ovan.

I 5 punkten föreskrivs det att Tullen ska lämna en förteckning till kommissionen över de av Tullens verksamhetsenheter som utsetts till att motta ansökningar och eventuella efterföljande ändringar av denna förteckning i enlighet med artikel 11 i genomförandeförordningen. Den förteckning som avses i artikel 11 i genomförandeförordningen gäller kontaktuppgifterna till de behöriga tullmyndigheter till vilka de i artikel 22.1 i kodexen avsedda ansökningar om ett beslut som rör tillämpningen av tullagstiftningen ska lämnas.

Enligt 6 punkten ska Tullen lämna en förteckning till kommissionen över de internationella unionsflygplatserna i Finland samt informera om ändringar som görs i denna förteckning. Artikel 45 i genomförandeförordningen föreskriver om denna skyldighet som åligger medlemsstaten. Enligt gränsreglerna för Schengenländerna har Gränsbevakningsväsendet motsvarande skyldighet att meddela om de flygplatser som fungerar som gränsövergångsställen. Tullen och Gränsbevakningsväsendet ska samordna sina meddelanden för att säkerställa att de är samstämmiga.

Enligt 7 punkten ska Tullen meddela kommissionen namn på, adresser till och kontaktuppgifter om de av Tullens verksamhetsenheter som är behöriga och ansvariga för att göra de registreringar som avses i artikel 84 i genomförandeförordningen och för säkerställandet av det administrativa samarbete som avses i den artikeln.

Enligt 8 punkten ska Tullen meddela kommissionen enhetspriset för de lättförstörbara varor som nämns i bilaga 23-02 till genomförandeförordningen i enlighet med artikel 142.6 i genomförandeförordningen.

I 9 punkten föreskrivs det att Tullen ska bestämma den växelkurs som krävs för bestämmandet av tullvärdet i sådana situationer som avses i artikel 146.4 i genomförandeförordningen. Tullen bestämmer växelkurserna som används vid tillämpning av artikel 53.1 a i kodexen när Europeiska centralbanken inte har offentliggjort växelkurser.

Enligt 10 punkten i paragrafen ska Tullen svara för att den garanti som motsvarar en tullskuld som har uppkommit i en annan medlemsstat överförs till den medlemsstaten, när garantin har ställts i Finland. Artikel 153 i genomförandeförordningen föreskriver om denna skyldighet som åligger medlemsstaten.

Enligt artikel 165.1 i genomförandeförordningen ska de behöriga myndigheter som får uppbära tullskuld meddela andra berörda tullmyndigheter att en tullskuld har uppkommit och om de åtgärder som vidtagits mot gäldenären för att uppbära de berörda beloppen. I enlighet med 11 punkten ska Tullen svara för att i enlighet med artikel 165.2 bistå andra medlemsstater vid uppbörden av det import- eller exporttullbelopp som motsvarar tullskulden

Enligt artikel 166.1 i genomförandeförordningen ska tullmyndigheterna utse den samordnande verksamhetsenhet som svarar för åtgärder avseende tullskulder som har uppkommit på grund av bristande efterlevnad av skyldigheter eller villkor i samband med ATA-carnetar och CPD-carnetar enligt artikel 79 i kodexen. Enligt 12 punkten ska Tullen svara för att kommissionen meddelas om kontaktuppgifterna och referensnumret för den verksamhetsenhet som samordnar frågor om tullskuld i anknytning till användningen av ATA-carnetar och CPD-carnetar i enlighet med stycke 2 i artikeln.

Enligt 13 punkten i paragrafen svarar Tullen för att lämna en förteckning till kommissionen över de fall som avses i artikel 181 i genomförandeförordningen där tullar har återbetalats eller eftergetts.

Enligt 14 punkten ska Tullen meddela kommissionen om ett beslut om att efterge eller återbetala tull har fattats på grundval av det avgörande av kommissionen som avses i artikel 101.2 i den delegerade förordningen.

Enligt 15 punkten ska Tullen svara för den nationella behandlingen av en begäran om tullsuspension eller tullkvot. Tullsuspensioner och tullkvoter beviljas genom förordningar av rådet. Aktörer i medlemsländerna får begära tullsuspension eller tullkvot för en bestämd vara. Begäran underkastas först en nationell behandling där det avgörs om den uppfyller alla föreskrivna krav. En ansökan som uppfyller kraven skickas till kommissionen för fortsatt behandling. Kommissionen har gett närmare anvisningar om hur ansökningarna ska behandlas i kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (2011/C 363/02).

Enligt 16 punkten är det i Finland Tullen som ska svara för medlemsstaternas skyldigheter enligt förordning 515. Bestämmelsen klargör rättsläget utan att ändra det.

3 kap. **Befogenhet att utföra en tullåtgärd**

7 §. Befogenheternas användningsändamål. De befogenheter som anges i 3 kapitlet i den föreslagna lagen ska kunna utövas bara när det är nödvändigt för att en tullåtgärd ska kunna utföras, om något annat inte föreskrivs för befogenheten i fråga. Om en befogenhet ska kunna utövas för ett annat ändamål än för att utföra en tullåtgärd, föreskrivs det om detta i samband med befogenheten. En säkerhetsvisitation enligt 19 § får till exempel utföras bara i samband med en genomsökning av en person som avses i 18 § och i samband med gripande, anhåll-

lande, häktning, tagande i förvar eller någon annan åtgärd som begränsar den personliga friheten samt i andra fall när det av grundad anledning behövs för att trygga tullmannens säkerhet i arbetet eller genomförandet av tullåtgärden.

Enligt den allmänna förvaltningsrättsliga principen om ändamålsbundenhet får befogenheter användas bara för de ändamål som de enligt lag är utformade och avsedda för. En person som är anställd av Tullen (*tullman*) får inte heller utföra tullkontroller enbart med stöd av sitt arbetsavtals- eller tjänsteförhållande. För att få använda de befogenheter som en tullåtgärd eller en uppgift kräver måste tullmannen vara förordnad att sköta åtgärden eller uppgiften, om den inte annars ska anses höra till hans eller hennes uppgifter.

Bestämmelser om befogenheterna vid åtgärder för bekämpning av tullbrott finns i Tullens brottbekämpningslag och bestämmelser om behandlingen av personuppgifter i Tullens personregisterlag. Bestämmelser om befogenheter vid in- och utresekontroll ingår i 31 §.

Bestämmelsen ändrar inte det rådande rättsläget.

8 §. Kontroll av varor och granskning av handlingar. I paragrafen föreskrivs det om Tullens befogenhet att kontrollera varor och handlingar och ta prover av varorna. Dessutom föreskrivs det om en tullmans rätt att få tillträde till vissa lokaler och platser för att utföra kontroller eller ta prover som avses i paragrafen. Motsvarande bestämmelser ingår delvis i 14 § 1 mom. 4 och 5 punkterna i den nuvarande lagen. I sin föreslagna form ändrar den föreslagna paragrafen inte det rådande rättsläget.

Enligt paragrafens 1 mom. ska Tullen ha rätt att kontrollera en vara, tillverkningen och lagringen av den samt bokföringsmaterial och andra affärshandlingar samt att ta prov på varan. Rätten att kontrollera och ta prover av varor hör till Tullens viktigaste befogenheter. Tullen kontrollerar varor och handlingar och tar prover av varor bland annat för att övervaka att varorna motsvarar de uppgifter som har uppgetts i tulldeklarationen eller att rätt tullposition har uppgetts för varorna. Kontrollen kan gälla tillverkningen bland annat för att övervaka att förädlingen vid aktiv förädling sker enligt det tillstånd som Tullen har beviljat. Likaså kan Tullen kontrollera lager bland annat för att övervaka att varorna lagras på det sätt som meddelats och att de inte utan tillstånd kan sättas i fri omsättning under lagringen. Dessutom utför Tullen större företagskontroller som i allmänhet inbegriper företagsbesök. De inriktar sig främst på kontroll av företagets bokföringsmaterial och andra affärshandlingar samt dokumentkontroll i efterhand.

Kodexen innehåller heltäckande bestämmelser om kontroll av varor, och Tullens rätt att kontrollera varor och handlingar grundar sig i huvudsak på dessa bestämmelser. Likväl har det på grund av nationella förhållanden funnits behov att komplettera kodexen med bestämmelser om kontroll av varor i tullagen.

I artikel 46 i kodexen finns det bestämmelser om tullkontroller och riskhantering. Enligt dessa får tullmyndigheterna genomföra tullkontroller som de anser nödvändiga. I dessa kan det särskilt ingå att undersöka varor, ta prover, kontrollera att uppgifter och dokument är riktiga, granska ekonomiska aktörers räkenskaper och andra dokument, undersöka fortskaffningsmedel, undersöka bagage och andra varor som personer för med sig eller bär på sig samt utföra officiella undersökningar och andra liknande uppgifter. Andra tullkontroller än slumpvisa kontroller ska främst baseras på riskanalys.

I 48 artikeln i kodexen föreskrivs det om efterkontroll som utförs efter det att varorna har frigjorts. Enligt artikeln får tullmyndigheterna i syfte att utföra en tullkontroll kontrollera att de uppgifter som lämnas är riktiga och fullständiga, kontrollera att styrkande handlingar finns

och är äkta, riktiga och giltiga och får granska deklaratens räkenskaper och annan bokföring som avser transaktionerna för varorna eller de tidigare eller efterföljande kommersiella transaktioner som berör varorna efter att ha frigjort dessa varor. I artikeln föreskrivs det dessutom om rätten att ta prover.

Enligt artikel 5.3 i kodexen avses med tullkontroller särskilda åtgärder som vidtas av tullmyndigheterna för att säkerställa efterlevnad av tullagstiftningen och annan lagstiftning om införsel, utförsel, transitering, befordran, lagring och slutanvändning av varor som befordras mellan unionens tullområde och länder eller territorier som är belägna utanför det området, och om förekomst och befordran inom unionens tullområde av icke-unionsvaror och varor som omfattas av förfarandet för slutanvändning. Exempel på sådan annan lagstiftning är bland annat författningar som anger förbud, restriktioner eller andra krav som gäller import, export eller transitering av varor. Syftet med begränsningarna och förbuden är till exempel att skydda människors och djurs hälsa, liv och säkerhet eller miljön. Bestämmelsen i kodexen gäller förbud och begränsningar i anslutning till förflyttningen av varor mellan tredjeländer och unionen.

Det är också möjligt att lagstifta nationellt om begränsningar, förbud och andra slags krav som gäller import, export och transitering. I handeln inom EU måste dock unionslagstiftningens princip om fri rörlighet för varor respekteras. Enligt ordningslagen (612/2003) är det till exempel förbjudet att tillverka, införa i landet och saluföra vissa farliga föremål på grund av det stora hot mot den allmänna ordningen och säkerheten som de innebär.

Tullen har också genom lag kunnat åläggas att övervaka att lagen iakttas i den inre trafiken. Det innebär att Tullen kontrollerar varor som levereras till Finland från EU-länder. I allmänhet utförs övervakningen bara när varan finns i importörens lager eller på ett motsvarande ställe innan den skickas till detaljhandeln. Avsikten är att övervakning av detta slag ska genomföras närmast i sådana särskilda situationer där det är befogat enligt en riskanalys. Att övervaka införsel som sker i den inre trafiken har ansetts ändamålsenligt bland annat med hänsyn till konsumentens säkerhet och livsmedelssäkerheten.

Enligt paragrafens 2 mom. har Tullen rätt att öppna en sluten postförsändelse endast om detta är nödvändigt för att konstatera om försändelsen innehåller en vara som ska tullklaras eller övervakas av Tullen. Sekretessen för ett förtroligt meddelande som ingår i försändelsen får inte kränkas. Den föreslagna kontrollbefogenheten har inget sådant syfte som kräver att Tullen får ta del av förtroliga meddelanden som ingår i försändelser. På användningen av befogenheten ska det s.k. nödvändighetskriteriet tillämpas, det vill säga Tullen har rätt att öppna en postförsändelse bara om försändelsen inte kan kontrolleras på ett sätt som i mindre grad kränker sekretessen för förtroliga meddelanden. Det går till exempel att söka narkotiska preparat i postförsändelser med hjälp av hundar, och försändelser kan genomlysas eller så kan någon liknande metod användas. En postförsändelse kan också hållas i Tullens förvar innan den öppnas. Tullen kan då ålägga såväl mottagaren som avsändaren att ge en deklARATION om det detaljerade innehållet i försändelsen, om det är ändamålsenligt. Brev kan man till exempel känna på för att upptäcka om postförsändelsen innehåller varor.

En tullman ska likväl alltid när det är nödvändigt ha rätt att inom ramen för sin kontrollbefogenhet öppna en postförsändelse för att klarlägga om den innehåller en vara som ska tullklaras eller övervakas av Tullen. Även i sådana fall skyddas meddelandet i brevet av den villkorslösa hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden. Enligt artikel 19 i Förenta Nationernas konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen (FördrS 44/1994), nedan *FN:s narkotikakonvention*, ska parterna vidta åtgärder för att förhindra användningen av postförbindelser för olaglig handel med narkotika.

I paragrafens 3 mom. anges regler för tillvägagångssättet i det fall att Tullen av anser det nödvändigt att öppna en postförsändelse. Enligt 3 mom. i paragrafen får innehållet i postförsändelsen inte granskas mer än vad som är nödvändigt med beaktande av orsaken till att den öppnas. Bestämmelsen stämmer överens med bestämmelsen i 2 mom. enligt vilken Tullens kontrollbefogenhet bara gäller en utredning av om försändelsen innehåller en vara som ska tullklareras eller övervakas av Tullen. På en öppnad postförsändelse ska anteckningar göras på det sätt som Tullen bestämt.

Enligt paragrafens 4 mom. har en tullman rätt att få tillträde till lager samt andra lokaler och platser, dock inte till lokaler som används för boende av permanent natur, där varor tillverkas, förvaras, säljs eller annars hanteras eller där bokföringsmaterial eller andra affärshandlingar förvaras, för att göra en sådan kontroll eller ta ett sådant prov som avses i 1 mom. Ofta är det till exempel ändamålsenligt att undersöka en vara på det ställe där varan tillverkas, förvaras, säljs eller behandlas på något annat sätt, till exempel sorteras eller förpackas. Eftersom Tullen har rätt att kontrollera även bokföringsmaterial och andra affärshandlingar, ger bestämmelsen Tullen tillträde även till de utrymmen där dessa förvaras.

En tullman har emellertid inte med stöd av befogenheten enligt 4 mom. tillträde till utrymmen som används för permanent boende, vilka omfattas av den hemfrid som föreskrivs i 10 § 1 mom. i grundlagen. Enligt 10 § 3 mom. i grundlagen är det möjligt att i lag bestämma om åtgärder som ingriper i hemfriden och som är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas eller för att brott ska kunna utredas. De åtgärder som avses i den aktuella paragrafen i tullagen utförs inte för att trygga de grundläggande fri- och rättigheterna eller för att brott ska kunna utredas, utan för att tullåtgärder ska kunna utföras. Åtgärderna får därför inte utsträckas till utrymmen som används för permanent boende. Bestämmelser om befogenheter vid utredning av tullbrott ingår i Tullens brottsbekämpningslag och i tvångsmedelslagen (806/2011).

I paragrafens 5 mom. föreslås en hänvisningsbestämmelse enligt vilken bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen ska iakttas när kontrollen görs i sådana lager och andra lokaler och på platser som avses i 4 mom. I 39 § i förvaltningslagen finns det allmänna bestämmelser om det förfarande som ska följas vid en inspektion. Enligt förarbetena till förvaltningslagen gäller 39 § endast sådan inspektion som med stöd av annan lagstiftning hör till myndighetens behörighet och som behövs för att ett visst förvaltningsärende ska kunna utredas eller förutsättningarna för ett beslut konstateras. Inspektioner med karaktären av tillsyn som faller inom myndighetens behörighet är däremot beroende av annan lagstiftning. Tullen får efter det att en vara har hänförs till ett tullförfarande utföra kontroller bland annat i lager, i samband med tillverkning och bokföringsmaterial, och sådana kontroller kan ha karaktären av övervakningsåtgärd. Därför ska paragrafens 5 mom. innehålla en hänvisningsbestämmelse med stöd av vilken bestämmelserna i 39 § ska tillämpas även på dessa kontroller av övervakningskaraktär. I övrigt tillämpas förvaltningslagen på Tullens verksamhet även utan särskilda hänvisningsbestämmelser.

9 §. Användning av sakkunniga vid kontroll av varor. Bestämmelsen är ny.

Enligt artikel 189 i kodexen är deklaranten skyldig att se till att varorna transporteras till de platser där de ska undersökas och där prover ska tas samt all hantering som är nödvändig för denna undersökning eller provtagning. Om tullmyndigheterna har rimliga skäl till det, får de kräva att deklaranten eller en företrädare för denne är närvarande när varorna undersöks eller prover tas eller att deklaranten ger tullmyndigheterna den hjälp som behövs för att underlätta undersökningen eller provtagningen. De kostnader som uppstår ska bäras av deklaranten.

RP 153/2015 rd

Enligt artikel 238 i genomförandeförordningen ska deklaranten informeras när det behöriga tullkontoret beslutar att undersöka varorna. Enligt artikel 240.1 ska tullkontoret även informera deklaranten när tullkontoret beslutar att ta prover av varorna. I de fall tullkontoret beslutar att undersöka endast en del av varorna ska det enligt artikel 239.1 informera deklaranten om vilka varor det önskar undersöka.

Om deklaranten vägrar att närvara vid undersökningen av varorna eller inte ger den nödvändiga hjälp som tullmyndigheterna begär ska dessa ange en tidsfrist för dennas närvaro eller hjälp. Om deklaranten vid utgången av tidsfristen inte har iakttagit tullmyndigheternas krav ska dessa fullfölja undersökningen av varorna på deklarantens risk och bekostnad. Detta föreskrivs i artiklarna 239 och 240 i genomförandeförordningen.

I enlighet med genomförandeförordningen har Tullen vid behov rätt att anlita en utomstående expert vid undersökning av varor och provtagning. Enligt artikel 239.2 i genomförandeförordningen får tullmyndigheterna vid behov anlita en expert som utsetts i enlighet med den berörda medlemsstatens lagstiftning, i den utsträckning som det inte finns några regler i unionsrätten. Enligt 240.3 i genomförandeförordningen ska proverna tas av tullmyndigheterna själva. Tullmyndigheterna får dock begära att deklaranten tar prover eller anlita en expert för att ta prover, under deras övervakning. Experten ska utses i enlighet med den berörda medlemsstatens lagstiftning, i den utsträckning som det inte finns några regler i unionsrätten.

Enligt 1 mom. Tullen har rätt att vid kontrollen av varor och provtagning vid behov använda sig av utomstående sakkunniga som hjälp, om den sakkunniga ger sitt samtycke till detta, vid sådana situationer som föreskrivs i artikel 239.2 och 240.3 och där den som anmält varorna vid utgången av tidsfristen inte har iakttagit Tullens krav. Avsikten är inte att göra utomstående experter skyldiga att ge denna hjälp, utan det preciseras att en expert ska anlitas bara med dennes medgivande.

Utomstående experthjälp vid provtagning kan vara nödvändig till exempel i situationer där man önskar ta prover på ett stort spannmålsfartyg eller en tanker, där provtagningen kräver specialredskap som Tullen inte har. Det samma gäller till exempel produkter för vilka provtagningen måste ske vid speciell temperatur eller som annars kräver särskilda åtgärder vid undersökningen eller provtagningen. Anlitande av en utomstående expert kan bli aktuell i ovan beskrivna situationer samt när deklaranten är närvarande vid undersökningen men inte ger Tullen den hjälp som behövs eller när deklaranten inte är närvarande.

Att anlita en utomstående expert kan vara nödvändigt också till exempel för att bestämma varans namn eller för att utreda om varan eventuellt omfattas av ett importförbud. Den utomstående experten kan i så fall vara bland annat en varubesiktningsman (GMV) som är godkänd av Centralhandelskammaren eller en annan expert som har specialiserat sig på vissa slags varor.

Med anlitande av utomstående experter avses i den här paragrafen inte sådana fall, där Tullen får handräckning av någon annan myndighet.

Den utomstående expertens roll är att bistå Tullen, och den begränsar sig till det tekniska genomförandet av undersökningen eller provtagningen. Ansvar för utövandet av offentlig makt överförs inte till experten, utan det är fortfarande Tullen som bär ansvaret för genomförandet av undersökningen och för provtagningen. Tullen ska svara för alla administrativa beslut som fattas utifrån undersökningen eller provtagningen.

Den person som bistår Tullen ska ha den yrkeskompetens som krävs för att genomföra kontrolluppgiften. Denna kompetens kan basera sig på erfarenhet eller utbildning.

Enligt paragrafens 2 mom. ska straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på en expert som anlitas vid undersökning eller provtagning och utför uppgifter som avses i detta kapitel. I momentet ingår också en hänvisning till det tjänsteansvar som anges i skadeståndslagen (412/1974).

Motsvarande bestämmelser om anlitan av utomstående experthjälp vid kontroller som hör till en myndighets behörighetsområde finns bland annat i 59 § i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter och i 30 § i konsument säkerhetslagen (920/2011).

10 §. Kvarhållande av varor. I paragrafen föreskrivs det om grunderna för att Tullen ska få kvarhålla en vara och om hur länge den får kvarhållas. I den nuvarande tullagen ingår bestämmelser om kvarhållande av varor i 14 § 1 mom. 3 punkten. Tack vare den föreslagna paragrafen blir bestämmelserna om Tullens rätt att kvarhålla varor i den nya lagen mycket precysare.

Enligt 1 mom. i paragrafen har Tullen rätt att kvarhålla en vara som inte har tullklarats på behörigt sätt. Bestämmelsen motsvarar 14 § 1 mom. 3 punkten i den nuvarande lagen när i fråga om kvarhållande. Bestämmelsen är fortfarande nödvändig för att Tullen effektivt ska kunna säkerställa att en vara inte släpps ut på den inre marknaden till exempel utan att tull betalats. Tullen får kvarhålla en vara om den inte har tullklarats eller om felaktig eller bristfällig information har getts vid tullklareringen.

I kodexen är bestämmelserna om denna centrala befogenhet för tullmyndigheten av rätt allmän natur, varför det fortfarande är nödvändigt att föreskriva närmare om den i lagen. Enligt artikel 134 i kodexen ska varor som förs in i unionens tullområde från och med tidpunkten för införseln omfattas av tullövervakning. Varorna ska kvarstå under tullövervakning under den tid som krävs för att fastställa deras tullstatus. Med tullövervakning avses enligt definitionen i artikel 5 första stycket punkt 27 i kodexen varje allmän åtgärd som vidtas av tullmyndigheterna i syfte att sörja för att tullagstiftningen och, i förekommande fall, andra bestämmelser som gäller varor som omfattas av sådana åtgärder, iakttas. Om tullmyndigheterna upptäcker att varor har förts in i unionens tullområde i strid med gällande bestämmelser eller undanhållits tullövervakningen, ska tullmyndigheterna enligt artikel 198 i kodexen vidta alla de åtgärder som krävs, inbegripet förverkande och försäljning eller förstöring, för att bortskaffa varorna.

Tullen ska dessutom enligt 1 mom. få kvarhålla en vara för att kunna övervaka eller utreda villkoren för importen, exporten, flyttningen, befordran eller transiteringen av varan. Den här preciseringen finns inte i gällande lag. Den är nödvändig särskilt för övervakningen av trafiken inom EU, där varor inte behöver tullklareras. Bestämmelsen ändrar inte det rådande rättsläget, eftersom Tullen i dag har ansetts ha denna befogenhet i övervakningen av trafiken inom EU fastän det inte finns någon bestämmelse om detta i gällande lag.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om de situationer där Tullens rätt att kvarhålla en vara upphör. De föreslagna bestämmelserna är nya och behövs för att göra såväl varuägarens rättskydd som Tullens nuvarande tillämpningspraxis klarare. De föreslagna bestämmelserna utgör en uttömmande förteckning över de fall där rätten att kvarhålla en vara upphör.

Kvarhållandet av varan upphör för det första, enligt 2 mom. 1 punkten, när varan hänförs till ett tullförfarande i enlighet med kodexen. Det handlar om att den kvarhållna varan tullklareras på behörigt sätt så att det inte längre finns någon grund för att kvarhålla den. Så här går man till väga till exempel när kunden efter en begäran om tilläggsutredning lämnar Tullens sådana handlingar om varan som är nödvändiga för tullklareringen.

Enligt 2 mom. 2 punkten ska kvarhållandet av varan upphöra också när varan frigörs därför att det har kunnat konstateras att förutsättningarna för införsel, utförsel, överföring eller transite-

ring, som skulle övervakas eller vars existens skulle utredas med hjälp av kvarhållandet, har uppfyllts. Det här tillvägagångssättet används exempelvis om det framgår av en undersökning av varan eller ett utlåtande från en myndighet att varan inte omfattas av ett förbud eller en begränsning eller om en utredning som kunden har framlagt för Tullen framgår att kunden har behövliga tillstånd för varan. Tullen ska frigöra varan omedelbart när det blir klart för den att varan uppfyller kraven för införsel, utförsel, överföring eller transitering. Liksom i 2 mom. 1 punkten handlar det om en situation där Tullen inte längre har orsak att kvarhålla varan.

Enligt 2 mom. 3 punkten ska kvarhållandet likaså upphöra vid beslut om att varan ska omhändertas med stöd av den föreslagna lagen eller någon annan lag. Ett sådant beslut ska fattas av en myndighet som har behörighet för detta. Tullen ska enligt 11 § i den föreslagna lagen ha rätt att besluta att omhänderta en vara om de villkor för införsel, utförsel, överföring eller transitering som avses i 10 § 1 mom. i lagen inte är uppfyllda. Det här tillvägagångssättet används exempelvis om en undersökning av varan eller ett utlåtande av en myndighet visar att varan omfattas av en begränsning och kunden inte för Tullen har framlagt en utredning på grund av vilken Tullen kan frigöra varan. I så fall finns det inte längre någon grund för att kvarhålla varan, och bestämmelserna om omhändertagande ska börja tillämpas i ärendet. I annan lagstiftning ges andra myndigheter dessutom rätt att omhänderta vissa varor som omfattas av begränsningar och förbud. I 46 § i djurskyddslagen (247/1996) föreskrivs det till exempel att regionförvaltningsverket, kommunalveterinären, den tjänsteinnehavare som utövar tillsyn över hälsoskyddet i kommunen, besiktningsveterinären och polisen har rätt att omhänderta anordningar, redskap och ämnen som avses i 12 §. I den paragrafen föreskrivs det om redskap, anordningar eller ämnen som inte får tillverkas, importeras, säljas, överlåtas eller användas. I fall som ovan får ett beslut om omhändertagande av en anordning, ett redskap eller ett ämne som avses i 12 § i djurskyddslagen fattas av någon annan myndighet än Tullen. Ett kvarhållande av en vara som företagits av Tullen upphör således när en annan behörig myndighet beslutar att omhänderta varan.

I 2 mom. 4 punkten föreskrivs det enligt förslaget att kvarhållandet av varan upphör när varan tas i beslag med stöd av tvångsmedelslagen. Varan överförs då från en förvaltningsprocess till en straffrättslig process.

Enligt 2 mom. 5 punkten i paragrafen upphör kvarhållandet av varan när den överlåts till staten. Enligt artikel 199 i kodexen får icke-unionsvaror och varor som omfattas av förfarandet för slutanvändning, med förhandstillstånd från tullmyndigheterna, överlåtas till staten av den person som är ansvarig för förfarandet eller, i tillämpliga fall, innehavaren av varorna. Vid överlåtelse av en vara till staten är det likväl inte fråga om ett tullförfarande enligt 2 mom. 1 punkten, varför det måste föreskrivas särskilt att kvarhållandet upphör när varan överlåts till staten.

Kvarhållandet av en vara upphör dessutom enligt 2 mom. 6 punkten när varan förs ut ur landet på ett lagligt sätt. På det här sättet kan man förfara till exempel i vissa importsituationer där ett läkemedel som i ett land som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har klassificerats som egenvårdsläkemedel i Finland klassificeras som receptbelagt, och den som i Finland tar emot läkemedlet inte har de handlingar som krävs för att personen ska få ta emot läkemedelspreparatet. I så fall kan det tillåtas att varan, i stället för att omhändertas och förstöras, av mottagaren returneras till det land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet därifrån den kommit.

11 §. Omhändertagande av varor. I paragrafen föreskrivs det på vilka grunder Tullen ska besluta att omhänderta en vara och vem som ska få del av beslutet. Dessutom föreskriver paragrafen om Tullens skyldighet att föra bok över omhändertagna varor och om vidare åtgärder som vidtas för varor som omhändertagits genom ett beslut som vunnit laga kraft. I den före-

slagna paragrafen föreskrivs det precisare än i 14 § 1 mom. 3 punkten i gällande tullag om Tullens rätt att omhänderta en vara och om förfarandena vid omhändertagandet.

Med omhändertagande avses att Tullen tar varan i besittning permanent.

Om Tullen konstaterar att de villkor för införsel, utförsel, överföring eller transitering som avses i 10 § 1 mom. inte är uppfyllda ska den enligt det föreslagna 1 mom. i denna paragraf besluta att omhänderta varan.

Tullen ska dessutom enligt 1 mom. besluta att omhänderta en vara om det i samband med en tullkontroll framgår att innehavaren enligt 34 § i alkohollagen inte har rätt att inneha varan. Bestämmelsen är ny. Rätt att inneha alkoholdrycker har inte personer under 20 medan svaga alkoholdrycker inte får innehas av personer under 18. Tullen är emellertid inte enligt gällande lag en myndighet med behörighet att övervaka innehavet av alkohol i Finland, varför polisen har varit tvungen att ingripa i fall av olagligt innehav till exempel i närheten av hamnar. Bestämmelsen gör det nuvarande rättsläget klarare och främjar en ändamålsenlig användning av myndigheternas resurser.

Enligt paragrafens 2 mom. ska ett beslut om omhändertagande ges den som fräntas varan. Det kan vara fråga om varans ägare, ett transportföretag, en lagerhållare eller någon annan som innehar varan. Tullen har inte nödvändigtvis i alla situationer möjlighet att utreda vem som äger varan eller så är ägaren känd men inte anträffbar till exempel i fall där ägaren finns utanför Finland eller EU. Beslutet kan likväl alltid enligt den föreslagna paragrafen ges den som fräntas varan. Beslut om omhändertagande av postförsändelse ska ges mottagaren eller avsändaren av varan i Finland, om Tullen känner till mottagaren eller avsändaren.

Enligt paragrafens 3 mom. ska Tullen föra bok över omhändertagna varor.

Det föreslås att paragrafens 4 mom. ska kompletteras med en hänvisningsbestämmelse enligt vilken bestämmelser om försäljning, annan överlåtelse och förstöring ska ingå i 11 kap. i lagen. Det handlar om fortsatta åtgärder som gäller varor som genom ett lagakraftvunnet beslut har omhändertagits av Tullen.

12 §. *Reglering av vägtrafiken.* Paragrafen ger tullmännen en ny befogenhet. Enligt paragrafen ska en tullman, när det är nödvändigt för utförandet av en tullåtgärd, ha rätt att reglera vägtrafiken och befalla att ett fordon ska flyttas eller, som andrahandsalternativ, flytta fordonet själv. I fråga om rätten att stoppa och flytta ett fordon ska paragrafen delvis motsvara 2 kap. 11 § i polislagen. Bestämmelser om en gränsbevakningsmans rätt att stoppa ett fordon och flytta det finns i 38 § i gränsbevakningslagen. En tullmans befogenhet ska i motsats till en polis- eller gränsbevakningsmans motsvarande befogenheter begränsas till fordon.

En tullman har för närvarande ingen allmän behörighet att reglera vägtrafiken i samband med tullåtgärder. En tullmans befogenhet att övervaka vägtrafiken enligt lagstiftningen för väg- och sjötrafiken inbegriper ingen rätt att reglera vägtrafiken. Med hänsyn till ekonomin och effektiviteten i myndigheternas verksamhet är det inte ändamålsenligt att Tullen för att kunna sköta sina vanliga arbetsuppgifter blir tvungen att kalla polisen till hjälp för att reglera vägtrafiken eller flytta ett fordon. Enligt 14 § 2 mom. i gällande tullag har en tullman begränsad rätt att reglera sjötrafiken när det gäller fartyg som sannolikt används för smuggling. En bestämmelse som delvis motsvarar denna ska enligt förslaget ingå i 13 §.

Befogenheten att reglera vägtrafiken behövs bland annat för att trafikstockningar vid gränstullkontoren ska kunna undvikas och för att säkra tullklareringen och andra uppgifter som Tullen ska sköta enligt lag. För att kunna utföra en tullåtgärd ska en tullman enligt paragrafen vid

behov få reglera trafiken även i andra delar av Finlands tullområde. I praktiken kommer regleringen närmast att ske vid Tullkontor i samband med gränsövergångsställen. Den allmänna behörigheten att reglera vägtrafiken ska fortfarande förbehållas polisen.

En tullman ska ha rätt att befälla en bilförare att flytta sitt fordon till exempel på ett gränsövergångsställe för att en tullkontroll ska kunna utföras på behörigt sätt. Flyttningen av ett fordon ska alltid i första hand ske så att tullmannen befäller chauffören att flytta fordonet. Tullmannen ska även som andrahandsalternativ ha rätt att vid behov flytta fordonet själv till exempel om föraren tredsas eller om föraren på grund av onykterhet eller någon annan omständighet är oförmögen att framföra fordonet. En tullman som flyttar ett fordon ska ha giltig kör rätt för fordonet eller en annan behörighet som medför rätt att framföra fordonet.

13 §. Stoppande och kontroll av fortskaffningsmedel. Paragrafen motsvarar delvis 14 § 1 mom. 1 punkten och 14 § 2 mom. i den nuvarande lagen.

Enligt 1 mom. i paragrafen ska en tullman fortsättningsvis ha rätt att stoppa och kontrollera ett fortskaffningsmedel om det är nödvändigt för att en tullåtgärd ska kunna utföras. Befogenheten att stoppa och kontrollera fortskaffningsmedel utnyttjas i allmänhet vid gränsövergångsstäl lenas tullkontor eller i deras omedelbara närhet samt på varuterminaler eller andra lagerområ den. En tullman ska likväl även framöver kunna stoppa och kontrollera ett fortskaffningsme del också på andra ställen i Finlands tullområde, när det är nödvändigt för att han eller hon ska kunna utföra en tullåtgärd.

Paragrafens 2 mom. gäller rätten att stoppa och kontrollera ett fartyg som är finskt, saknar nationalitet eller seglar under falsk flagg även utanför tullområdet, om det misstänks att fartyget används för smuggling. Denna befogenhet, som ingår också i den nuvarande lagen, krävs även i FN:s narkotikakonvention. Ett fartyg får däremot inte heller i fortsättningen stoppas och kontrolleras i en främmande stats territorialvatten. Eftersom Tullen har tillgång till ett begränsat antal fartyg som dessutom är relativt små, ska Tullen ha möjlighet att få handräckning av andra myndigheter, såsom Gränsbevakningsväsendet, vid tillämpningen av paragrafen till exempel i fall där ett fartyg som misstänks för smuggling måste ledsagas till en finsk hamn för utredning. Frasen ”är det sannolikt” i den nuvarande ändras till ”om det finns sannolika skäl att misstänka” som är klarare och används allmännare i lagtext.

Jämfört med nuvarande lagstiftning preciserar det föreslagna 3 mom. att utrymmen som används för boende av permanent natur i ett fortskaffningsmedel får kontrolleras endast vid sådan kontroll som sker i omedelbar anknytning till att fortskaffningsmedlet anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde samt vid kontroll enligt 2 mom. Frasen ”kontroll som utförs i omedelbar anknytning till att fortskaffningsmedlet anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde” refererar till en tullmans rätt enligt 1 mom. att stoppa och kontrollera ett fortskaffningsmedel för att kunna utföra en tullåtgärd. I andra situationer har utrymmen som används för boende av permanent natur i ett fordon samma ställning som de utrymmen enligt 14 § 4 mom. som används på motsvarande sätt, och de får inte kontrolleras.

Denna precisering är viktig med tanke på skyddet av hemfriden som garanteras i 10 § i grundlagen. Grundlagsutskottet har likväl med hänsyn till husbilarnas och husvagnarnas särställning ansett att de för att syftet med gränsövervakningen och gränskontrollerna ska kunna uppnås måste kunna behandlas på samma sätt som andra fordon till exempel på gränsövergångsställen (GrUU 17/1998 rd). Tullen ska övervaka efterlevnaden av den lagstiftning, där det föreskrivs om förbud och begränsningar som gäller import och export av varor, och om villkor som gäller vid import och export, såsom betalning av skatter. Denna lagstiftning har till stor del sin grund i Finlands internationella åtaganden, och övervakningen av efterlevnaden kräver att fortskaffningsmedel vid gränspassage får granskas i sin helhet. Därför får det inte vara möjligt

att en del av utrymmena i ett fortskaffningsmedel som anländer till eller avlägsnar sig från landet regelmässigt ställs utanför tullkontroll. Om Tullen när fartyg som är finländskt, saknar nationalitet eller seglar under falsk flagg misstänks för smuggling inte hade rätt att kontrollera hela fartyget skulle dess möjligheter att genomföra tullövervakningen på behörigt sätt likaså minska väsentligt.

14 §. *Avspärrning av platser och begränsning av rörelsefriheten.* Till sitt innehåll motsvarar paragrafen 14 § 1 mom. 9 punkten i den nuvarande lagen.

Enligt 1 mom. i paragrafen ska en tullman ha rätt att vid behov spärra av, stänga eller tömma en varas tillverknings-, lastnings- eller lossningsplats eller någon annan plats eller något annat område där varan hanteras eller ett fortskaffningsmedel, för att utföra en tullåtgärd. En tullman ska även ha rätt att förbjuda eller begränsa vistelsen på en plats eller ett område eller i ett fortskaffningsmedel som avses ovan. Ett förbud eller en begränsning som inverkar på rörelsefriheten får meddelas personligen, när kretsen av personer som rör sig på området är begränsad.

Tullkontoren med tillhörande övervakningsområden är offentliga platser, där allmänhetens rörelsefrihet inte har begränsats särskilt. Med hänsyn till tullmannens säkerhet i arbetet och för att utföra kontrollerna på ett behörigt sätt, kan det i vissa fall vara nödvändigt att spärra av kontrollplatsen eller begränsa vistelsen där, till exempel på grund av allmänhetens stora intresse för varan som ska undersökas eller för att avlägsna den olägenhet som parterna orsakar för undersökningen.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska en tullman ha motsvarande rätt att spärra av en plats och begränsa rörelsefriheten som i 1 mom. även när det är nödvändigt för att upprätthålla allmän säkerhet.

Tullen är med stöd av flera författningar den myndighet som ska övervaka införseln och utförseln av miljö- och hälsofarliga ämnen. Dessa författningar innehåller likväl inga särskilda befogenheter som motsvarar den föreslagna bestämmelsen. Radioaktiva ämnen, sprängmedel och olika gifter samt brandfarliga ämnen kan orsaka sådana risker för människor och egendom och för miljön som avses i bestämmelsen. I upprätthållandet av den allmänna säkerheten ingår vid behov också att förebygga eventuella smittsamma växt- och djursjukdomar. Det är viktigt att tullmyndigheten även framöver själv får trygga den allmänna säkerheten tills specialmyndigheten anländer.

15 §. *Fästande av identifieringsmärke.* Paragrafen föreskriver om Tullens rätt att fästa tullsigtill, tullås eller annat identifieringsmärke på fortskaffningsmedel, varor, lager eller andra platser. Paragrafen motsvarar 14 § 1 mom. 8 punkten i den nuvarande lagen.

Varor som förs in i unionens tullområde omfattas av tullövervakning från och med tidpunkten för införseln. Med tullövervakning avses enligt kodexen varje allmän åtgärd som vidtas av tullmyndigheterna i syfte att sörja för att tullagstiftningen och, i förekommande fall, andra bestämmelser som gäller varor som omfattas av sådana åtgärder, iakttas. Om identifiering krävs för att sörja för att de bestämmelser som gäller för det tullförfarande för vilket varorna deklarerats följs, ska tullmyndigheterna eller ekonomiska aktörer som bemyndigats för detta ändamål av tullmyndigheterna, enligt artikel 192.1 i kodexen, vidta de åtgärder som krävs för att identifiera varorna.

Det kan bli nödvändigt att sätta sigill på en förpackning eller ett transportutrymme för att upprätthålla tullsäkerheten till exempel efter det att varan har kontrollerats, om varan inte omedelbart efter kontrollen övergår till fri omsättning.

I artikel 192.2 i kodexen föreskrivs det om avlägsnande av identifieringsmärken. Enligt denna får endast tullmyndigheterna eller ekonomiska aktörer med tillstånd från tullmyndigheterna avlägsna eller förstöra identifieringsmärken som fästs på varorna, förpackningen eller transportmedlen, såvida det inte är nödvändigt att avlägsna eller förstöra dem för att skydda varorna eller transportmedlen till följd av oförutsebara omständigheter eller force majeure.

16 §. Stoppande av personer. I paragrafen föreskrivs det om en tullmans rätt att stoppa en person som anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde eller som befinner sig i ett fortskaffningsmedel eller någon annan plats där varor lossas, lastas eller förvaras för att en tullåtgärd ska kunna utföras. Paragrafen motsvarar 14 § 1 mom. 2 punkten i den nuvarande lagen. Den nuvarande bestämmelsen preciseras så att en tullman har rätt att stoppa en person också för att klarlägga behovet av tullåtgärder i enlighet med Tullens rätt till upplysningar. Tullen har ansetts ha denna rätt även enligt nuvarande tulllag, trots att detta inte uttryckligen sägs i lagen, varför preciseringen inte ändrar det rådande rättsläget.

Befogenheten är avsedd att användas i huvudsak på gränsövergångsställena i samband med att en person reser in i eller ut ur landet och när varor kontrolleras på förvaringsplatser. Efter tullklareringen eller tullkontrollen kan det likväl framkomma fakta som inte har kunnat verifieras tidigare och för vilka det kan vara nödvändigt att stoppa och kontrollera en person även på andra ställen i Finland efter inresekontrollen. Behovet att stoppa en person kan också grunda sig på någon av Tullens uppgifter som gäller annat än import eller export. För att en tullman ska få stoppa en person på något annat ställe krävs det emellertid särskilda skäl, varför det inte får göras genom kontroller av stickprovskaraktär. Under de villkor som anges i EU-lagstiftningen ska befogenheten också kunna användas i trafiken inom EU i enlighet med 1 § 3 mom.

En tullman får stoppa en person bara efter en tydligt framförd begäran. Vid behov ska tullmannen i denna situation bevisa sin tjänsteställning, om den inte framgår på annat sätt. När en person stoppas är det enligt grundprincipen fråga om en kortvarig åtgärd. Behovet av tullåtgärder klarläggs i allmänhet så att tullmannen ställer personen frågor och behovet av åtgärder avgörs utifrån svaren. Om det visar sig vara nödvändigt att genomföra tullåtgärder, såsom kontroll av bagage, kan personen stoppas för en längre stund. Personen får likväl inte hållas kvar längre än till dess behovet av tullåtgärder har utretts och åtgärder som kräver personens närvaro, såsom tullkontroll, har slutförts.

17 §. Klarläggande av identitet. I paragrafen ges tullmännen en klar befogenhet att utreda personers identitet. Bestämmelsen ändrar inte det rådande rättsläget, även om nuvarande tulllag inte uttryckligen ger tullmännen motsvarande befogenhet. För att kunna utföra en tullåtgärd har en tullman enligt 14 § 1 mom. 6 punkten i nuvarande tulllag rätt att få behövliga handlingar och uppgifter som gäller varuhavare, andra sakägare, varor, fordon, passagerare och fordons personal. Med stöd av denna bestämmelse har en tullman även ansetts ha rätt att klarlägga en persons identitet när en tullåtgärd kräver detta. Dessutom får en tullman enligt 17 d § 2 mom. om säkerhetsvisitation i nuvarande lag i samband med frihetsbegränsande åtgärder kroppsvisitera en person och kontrollera saker som personen för med sig för att hitta dokument som behövs för identifieringen av personen. Bestämmelsen ska enligt förslaget placeras i en paragraf om identifiering för att göra det tydligt att befogenheten får användas vid åtgärder som begränsar den personliga friheten även när den som är föremål för kontrollen inte behöver genomgå en säkerhetsvisitation för att framtas föremål eller ämnen som äventyrar säkerheten.

En tullmans rätt att utreda personuppgifter ska ha motsvarande innehåll som den rätt en polisman och en gränsbevakningsman har enligt 2 kap. 1 § i polislagen respektive 36 § gränsbevakningslagen. En bestämmelse som motsvarar den i 3 mom. ingår i 2 kap. 12 § 2 mom. i polislagen och i 65 § 2 mom. i gränsbevakningslagen som båda handlar om säkerhetsvisitationer.

En person vars personuppgifter begärs ska ha rätt att få veta vad begäran grundar sig på, dvs. vad för slags tullåtgärd det är fråga om. Tullmannen behöver inte ge mera ingående uppgifter om uppdraget än vad som är nödvändigt för att motivera kravet att få personuppgifterna.

Paragrafens 1 mom. anger vilka personuppgifter som en tullman har rätt att få.

Enligt 2 mom. har en tullman rätt att gripa en okänd person, som vägrar ge de personuppgifter som nämns i 1 mom. eller sannolikt ger falska uppgifter. Frihetsförlusten får vara tills de begärda uppgifterna har erhållits, dock högst i 24 timmar. Identifieringen kan i en del fall kräva att internationella kontakter används, varför en längsta tillåten tid på 24 timmar är motiverad bland annat med hänsyn till tidsskillnaderna.

I 3 mom. föreskrivs det att en person får kroppsvisiteras eller saker som personen för med sig kontrolleras i samband med en frihetsbegränsande åtgärd, såsom ett gripande, för att hitta dokument som behövs för identifieringen. Dokumenten ska efter identifieringen återlämnas till den som är föremål för åtgärden.

Enligt 4 mom. ska en tullman ha rätt att utreda en persons identitet med hjälp av signalement, om personen vägrar lämna uppgifter som avses i 1 mom. och personens identitet inte kan klarläggas på annat sätt. Om en person som blivit föremål för en tullmans åtgärd inte bär med sig något dokument som bekräftar personens identitet och identiteten inte kan fastställas tillförlitligt på något annat sätt, får tullmannen med hjälp av tillgängliga personregister utreda identiteten till exempel utgående från en ansiktsbild eller i sista hand genom att jämföra personens tatueringar, ärr eller andra särskilda kännetecken med uppgifter i personregistren.

Den som vägrar ge personuppgifter ska kunna dömas för tredska mot tullman enligt 16 kap. 4 b § i strafflagen. I 16 kap. 5 § i strafflagen finns det bestämmelser om lämnande av oriktiga personuppgifter i syfte att vilseleda en myndighet.

18 §. *Genomsökning av personer.* I paragrafen föreskrivs det om Tullens rätt att utföra genomsökningar av personer. Innehållet motsvarar 15 § i nuvarande lag, men 1 och 2 mom. har formulerats klarare.

I paragrafens 1 mom. preciseras ordalydelsen så att en genomsökning av en person uttryckligen får göras för att kontrollera om personen för med sig varor i fråga om vilka övervakningen av införsel, utförsel och transitering föreskrivits som Tullens uppgift. Enligt paragrafen kan en person genomsökas när han eller hon anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde, besöker ett fordon eller en annan plats där varor lossas, lastas eller förvaras eller befinner sig någon annanstans inom Finlands tullområde, om det finns särskilda skäl till detta. I bestämmelsen ska det uttryckligen anges att genomsökning ska avse sådan genomsökning av personer som tvångsmedelslagen föreskriver om. Enligt tvångsmedelslagen utförs en kroppsvisitation när man behöver ta reda på vad den visiterade har i sina kläder eller annars bär på sig eller har i de föremål han eller hon för med sig. En kroppsbesiktning omfattar granskning av den undersöktes kropp, tagande av blodprov eller andra prov eller annan undersökning av personens kropp.

Enligt 2 mom. i paragrafen är det tullmannen som utför tullåtgärden som ska bestämma om en kroppsvisitation ska utföras i syfte att undersöka vad den visiterade har i sina kläder eller i de föremål han eller hon för med sig. Tullen måste ha rätt att utföra en sådan visitation när det är nödvändigt för övervakningen av införseln och utförseln av varor. Genomsökningen omfattar alltså inte allt som ingår i en kroppsvisitation enligt tvångsmedelslagen, eftersom den inte ger rätt att kontrollera vad personen bär på sig annat än i kläderna.

För att undersöka vad en person bär på sig annat än i kläderna ska enligt 3 mom. samma villkor tillämpas som för en kroppsbesiktning som utförs av Tullen. Undersökningen får utföras på en person som på sannolika grunder misstänks för ett brott för vilket det strängaste straffet enligt lag är fängelse i minst ett år. När en person misstänks för ett brott, överskrids också tröskeln för inledande av en förundersökning. Därför ska visitationen som nu kunna utföras innan en förundersökning har inletts. Beslut om att inleda en förundersökning fattas först efter kroppsvisitationen. Beslut om kroppsvisitation och undersökning av vad en person bär på sig annat än i kläderna ska fattas av en tullman som är förordnad till uppgiften och tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen.

Paragrafens 4 mom. föreskriver att en genomsökning av en person ska utföras med finkänslighet och utan att orsaka personen eller dennes egendom onödigt olägenhet eller skada. Över en genomsökning enligt 3 mom. ska ett protokoll uppgöras. Dessutom ska den som genomsöker en person tillämpa de förfaranden som föreskrivs i tvångsmedelslagen. Tvångsmedelslagen fastställer krav på de utrymmen där en genomsökning utförs och föreskriver om genomsökningar som utförs av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården och om könet hos den som utför genomsökningen.

19 §. Säkerhetsvisitation. I paragrafen föreskrivs det om en tullmans rätt att utföra en säkerhetsvisitation på motsvarande sätt som i 17 d § 1 och 3 mom. i den nuvarande lagen, 2 kap. 12 § 1 och 4 mom. i polislagen och 65 § 1 och 3 mom. i gränsbevakningslagen. Paragrafens 2 mom. är delvis nytt. I paragrafens 3 mom. föreskrivs det om hur säkerhetsvisitationer utförs på motsvarande sätt som i 17 e § i nuvarande tulllag, 2 kap. 13 § i polislagen och 65 a § i gränsbevakningslagen.

Enligt 1 mom. i paragrafen ska en tullman ha rätta att i samband med gripande, anhållande, häktning, tagande i förvar och andra åtgärder som riktar sig mot den personliga friheten kontrollera vad personen har i sina kläder, eller annars på sig eller i medhavda saker, för att frånta personen föremål eller ämnen som äventyrar säkerheten.

En säkerhetsvisitation får utföras också när det inte är fråga om en åtgärd som riktar sig mot den personliga friheten, om det av grundad anledning behövs för att trygga tullmannens säkerhet i arbetet och fullgörandet av tjänsteuppdraget.

Syftet med bestämmelsen om säkerhetsvisitationer är således att trygga såväl tullmannens som den visiterades och andra personers hälsa och säkerhet. Visitationen och förrättandet av den ska också säkerställa att myndigheten kan hålla kvar den frihetsberövade.

Exempelvis i samband med inledande förhör kan det uppkomma situationer där det inte ännu finns förutsättningar för gripande men där man utifrån förhållandena eller förhandsuppgifter kan dra den slutsatsen att den person som är föremål för förhöret innehar farliga föremål eller ämnen. Behovet av säkerhetsvisitation kan sammanhänga både med situationen där åtgärden utförs i allmänhet och med den person som är föremål för åtgärden. Det finns också skäl att beakta vilka möjligheter tullmannen har att försvara sig med hänsyn till platsen för händelsen. Bestämmelsen ger alltså inte Tullen rätt att göra säkerhetsvisitationer av stickprovskaraktär utan det måste alltid finnas en grundad anledning till en visitation. Enbart den omständigheten att en person förhåller sig negativt till myndighetspersonen är exempelvis inte en grundad anledning att göra en säkerhetsvisitation, utan det måste dessutom finnas någon annan grund för visitationen, såsom personens uppträdande eller sinnessillstånd eller uppgifter om personen.

I 2 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i den nuvarande lagen att farliga föremål och ämnen som avses i 1 mom. vid behov ska fråntas den visiterade. Också sådana föremål och ämnen ska fråntas den visiterade som det enligt lag eller bestämmelser eller föreskrifter som

utfärdats med stöd av lag är förbjudet att inneha. Här avses varor som inte är sådana farliga föremål eller ämnen som avses i 1 mom. men som det är förbjudet att inneha enligt lag, såsom narkotiska preparat.

En säkerhetsvisitation är en rutinmässig åtgärd i den praktiska myndighetsverksamheten. En säkerhetsvisitation innebär i praktiken en genomsökning av en persons kläder, fickor, plånbok, väskor och andra tillhörigheter som personen för med sig. Paragrafens 3 mom. föreskriver om förfarandena vid en säkerhetsvisitation. En säkerhetsvisitation kan för det första utföras manuellt, vilket innebär ytlig genomsökning av de kläder som den visiterade har på sig samt av tillhörigheter som den visiterade för med sig. Vid en manuell säkerhetsvisitation är det möjligt att i viss mån granska också vad som finns i den visiterades kläder och tillhörigheter. En säkerhetsvisitation ger emellertid inte rätt att granska till exempel uppgifter som har sparats i den visiterades mobiltelefon och inte heller dokument i en portfölj eller innehållet i en anteckningsbok som påträffas i en ficka. Manuell visitation är i praktiken Tullens vanligaste metod att genomföra säkerhetsvisitationer.

Säkerhetsvisitationer kan också utföras med metalldetektor i fall där detta bedöms vara en ändamålsenlig och tillräckligt tillförlitlig metod. En säkerhetsvisitation med metalldetektor innebär ett mindre intrång i den visiterades personliga integritet än till exempel en manuell visitation. Det är likväl inte alltid möjligt eller ens ändamålsenligt att använda metalldetektor i Tullens verksamhet.

Vid en säkerhetsvisitation kan man också använda en tränad hund. Med tränad hund avses en hund som skolats för att användas av myndigheten. En hund är tack vare sitt goda väderkorn till mycket stor nytta till exempel när en person som är föremål för Tullens åtgärder ska säkerhetsvisiteras och personen har gömt sprängmedel eller motsvarande ämnen i sina kläder på ett sådant sätt att de annars inte kan upptäckas. Med någon annan motsvarande teknisk anordning avses till exempel en genomlysningsapparat. Uttrycket ”på något annat jämförbart sätt” i paragrafen ger en polisman prövningsrätt om situationen är sådan att det inte är möjligt att använda någon av de metoder som nämnts.

Dessutom föreskriver 3 mom. om de principer som Tullen ska följa i sina säkerhetsvisitationer. Bestämmelser om de principer som Tullen ska i följa i sin verksamhet finns också i 1 kap. Tullens brottsbekämpningslag. Det är motiverat att principen om minsta olägenhet nämns särskilt i denna paragraf, eftersom den säkerhetsvisitation som lagen föreskriver om kan användas även i andra uppgifter som Tullen utför än de som handlar om brottsbekämpning. Syftet med bestämmelsen är att understryka vikten av att i samband med säkerhetsvisitationer alltid använda prövning baserad på en helhetsbedömning, trots att det är fråga om rutinmässiga åtgärder.

Enligt bestämmelsen ska den visiterade behandlas med finkänslighet. Omständigheter som måste beaktas kan till exempel gälla den visiterade ålder och hälsotillstånd samt anständighetssynpunkter. Med anständighetssynpunkter avses bland annat att en säkerhetsvisitation såvitt möjligt ska genomföras av en person av samma kön som den visiterade. I praktisk myndighetsverksamhet kan detta krav dock inte alltid uppfyllas till exempel på grund av könsfördelningen bland Tullens anställda.

20 §. Omhändertagande av föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet. I paragrafen ska det enligt förslaget föreskrivas om Tullens befogenhet tillfälligt omhänderta föremål och ämnen som orsakar fara för allmän ordning och säkerhet. I nuvarande tullag finns det inga bestämmelser om omhändertagande av föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet. Enligt gällande lag får farliga föremål och ämnen omhändertas i samband med en säkerhetsvisitation. I detta lagförslag föreskrivs det om säkerhetsvisitationer i

19 §. Den föreslagna paragrafen motsvarar delvis bestämmelserna om säkerhetsvisitationer i gällande lag. En tullman har likväl inte i dag någon generell rätt att i samband med en lagggrundad uppgift, såsom en tullkontroll, tillfälligt omhänderta föremål och ämnen av någon som på goda grunder misstänks orsaka överhängande fara för allmän ordning och säkerhet.

Enligt 1 mom. ska en tullman utöver vad som bestäms i denna lag eller någon annan lag i samband med utförandet av en uppgift som föreskrivs i lag ha rätt att tillfälligt omhänderta skjutvapen, sprängämnen, sådana farliga föremål som avses i 9 § i ordningslagen samt i 10 § i den lagen avsedda föremål och ämnen som lämpar sig för att skada någon annan, om den som innehar dem med hänsyn till sin ålder, sitt berusnings- eller sinnestillstånd eller andra omständigheter med fog kan misstänkas orsaka överhängande fara för allmän ordning och säkerhet.

Paragrafens 1 mom. utvidgar Tullens befogenhet att tillfälligt omhänderta föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet. Bestämmelsen avgränsar de föremål och ämnen som omhändertas till skjutvapen, sprängämnen, farliga föremål som avses i ordningslagen och föremål och ämnen som lämpar sig för att skada någon annan. Befogenheten begränsas till situationer där tullmannen utför sin laggrundade uppgift och där om den som fråntas ett föremål eller ett ämne med hänsyn till sin ålder, sitt berusnings- eller sinnestillstånd eller andra omständigheter med fog kan misstänkas orsaka överhängande fara för allmän ordning och säkerhet. Bestämmelsen ger sålunda inte tullmannen generell behörighet att omhänderta föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet, eftersom tillsynen över den allmänna ordningen och säkerheten inte hör till Tullens uppgifter.

Importtillstånd krävs inte för alla farliga föremål eller ämnen. Men det kan också hända att den som kontrollen gäller har på sig behörigt tillstånd för import av föremål och ämnen som omhändertas. Om den som är föremål för kontrollen i princip har rätt att inneha föremålet eller ämnet, innebär ett omhändertagande av föremålet eller ämnet en kränkning av skyddet för äganderätten. Tullens befogenhet medför likväl endast en tillfällig begränsning av rätten att använda egendom grundad på vägande skäl som anknyter till den rätt till personlig trygghet som garanteras i 7 § 1 mom. i grundlagen.

Enligt 2 mom. får en åtgärd i stället för mot ett helt föremål även riktas mot en del av ett föremål som är sådan att faran elimineras när delen tas bort, till exempel ammunition i skjutvapen. Genom bestämmelsen beaktas såväl proportionalitetskravet, som är ett generellt villkor när en grundläggande fri- eller rättighet begränsas, och det besläktade kravet om användning av det lindrigaste ingreppet.

Paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar delvis 66 § 1 och 2 mom. i gränsbevakningslagen om omhändertagande av farliga föremål och ämnen. Bestämmelser om polisens och Gränsbevakningsväsendets rätt att frånta en person eller förstöra farliga föremål och föremål och ämnen som lämpar sig för att skada någon annan finns i 21 §. Det föreslås inte att Tullen ska få sådana bestämmelser som polisen och Gränsbevakningsväsendet har enligt 21 § i ordningslagen, utan i Tullens fall ska det uttryckligen handla om tillfälligt omhändertagande som har karaktär av säkerhetsåtgärd.

21 §. Hantering av omhändertagen egendom. Paragrafen föreskriver om återlämnande av farliga föremål och ämnen till den person som är föremål för en kontroll. Paragrafen motsvarar 66 a § 1 och 2 mom. i gränsbevakningslagen och delvis också 2 kap. 15 § 1 och 2 mom. i polislagen. I den nuvarande tullagen finns det inte motsvarande bestämmelser.

Enligt paragrafens 1 mom. ska farliga föremål och ämnen som gränsbevakningsväsendet har tagit om hand med stöd av 19 och 20 § återlämnas till personen efter kontrollen utan dröjsmål och senast 14 dygn efter omhändertagandet. I samband med att Tullens brottsbekämpningslag

stiftades ändrades bestämmelserna om säkerhetsvisitationer i den nuvarande tullagen. I det sammanhanget ströks en bestämmelse som tidigare ingick i tullagens 16 §. Enligt den skulle ett föremål eller ämne som fräntagits den visiterade i samband med en säkerhetsvisitation återlämnas efter granskningen eller vid frigivningen om det inte fanns hinder för detta enligt lag. Likaså ströks en bestämmelse om att omhändertagna föremål som orsakar omedelbar fara för den allmänna ordningen och säkerheten skulle återlämnas inom 14 dagar, om inte någon annan myndighet hade vidtagit åtgärder för att återkalla innehavstillståndet. Den föreslagna bestämmelsen i 1 mom. om återlämnande av omhändertagen egendom behövs fortfarande.

I 2 mom. föreskrivs det om situationer där varor likväl inte återlämnas. Enligt 1 punkten ska ett föremål inte återlämnas, om återlämnandet medför fara. I 3 mom. föreskrivs det om hanteringen av föremålet i sådana fall. Enligt 2 mom. 2 punkten ska ett föremål inte återlämnas, om en beslagsåtgärd har vidtagits med stöd av 7 kap. i tvångsmedelslagen före det, och enligt 3 punkten, om åtgärder för att återkalla innehavstillståndet har vidtagits före det. Enligt 4 punkten ska ett föremål inte återlämnas om det finns något annat hinder för detta i lag. Ett hinder för återlämnandet kan till exempel vara att den person som fräntogs föremålet inte har det tillstånd som krävs för innehavet. Återlämnandet kan också vara förbjudet enligt en paragraf i en annan lag. I så fall måste Tullen hålla kvar varan eller överlåta den till någon annan myndighet.

Tullen har inte samma möjligheter att hantera tillfälligt omhändertagna farliga föremål eller ämnen som polisen. Därför föreskrivs det i 3 mom. att ett föremål eller ämne som inte riskfritt kan återlämnas till innehavaren ska överlämnas till polisen för åtgärder enligt polislagen eller skjutvapenlagen (1/1998). I 2 kap. 15 § i polislagen och i 99 och 100 § i skjutvapenlagen föreskrivs det om återlämnande, försäljning, övergång i statens ägo och förstöring.

Paragrafen medför ingen ändring i det rådande rättsläget.

4 kap. **Maktmedel**

22 §. Användning av maktmedel. Paragrafen motsvarar 17 § i den nuvarande tullagen. Motsvarande bestämmelser ingår i 2 kap. 17 § i polislagen och 35 § i gränsbevakningslagen. Paragrafen ger fortfarande tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning eller tullövervakning motsvarande rätt att använda maktmedel i sin tjänstutövning som polismän och gränsbevakningsmän har. Tullmän i andra uppgifter än tullbrottsbekämpning eller tullövervakning har inte behov att använda maktmedel i sina arbetsuppgifter, varför bestämmelsen bara ska gälla tullmän med uppgifter inom tullbrottsbekämpning och tullövervakning.

Enligt 1 mom. ska en tullman i tjänsteuppdrag som arbetar i tullbrottsbekämpnings- eller tullövervakningsuppgifter ha rätt att använda sådana maktmedel som behövs och kan anses försvarliga. Maktmedel får användas bara i syfte att bryta en persons motstånd, avlägsna en person från en plats, gripa en person, hindra att en frihetsberövad flyr, förhindra ett överhängande brott eller någon annan farlig gärning eller händelse. Att avlägsna en person från en plats ska här inbegripa avlägsnande från ett fordon.

Frågan om maktmedlen kan försvaras ska enligt 2 mom. bedömas utifrån hur viktigt och brådskande tjänsteuppdraget är, motståndets farlighet, vilka resurser som står till förfogande samt övriga omständigheter som är relevanta för helhetsbedömningen av situationen. Om det är nödvändigt att använda maktmedel, ska de användas endast i den utsträckning och så länge som det behövs för att utföra ett lagstadgat tjänsteuppdrag. Momentet innehåller därför ett krav som ger uttryck åt det lindrigaste ingreppets princip.

RP 153/2015 rd

I 3 mom. föreskrivs det om en tullmans rätt till nödvärn i överensstämmelse med 2 kap. 17 § 2 mom. i polislagen och 35 § 4 mom. i gränsbevakningslagen. Enligt momentet ska en tullman i tjänsteuppdrag med uppgifter inom tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen ha rätt till nödvärn enligt vad som föreskrivs i 4 kap. 4 § i strafflagen. I en sådan nödvärnssituation handlar tullmannen under tjänsteansvar. Vid bedömningen av om nödvärn kan försvaras ska de krav beaktas som kan ställas på tullmannen med beaktande av dennes utbildning och erfarenhet.

En tullman anses vara i tjänsteövning under tjänstetid, oberoende av om tullmannen är i färd med att utföra ett tjänsteuppdrag eller inte. Bestämmelsen innebär att en tullman inte betraktas som civilperson i en nödvärnssituation. Högsta domstolens avgörande HD 2004:75 innebär att det vid bedömningen av rätten att använda maktmedel i en nödvärnssituation med fog kan ställas högre krav på en polisman än på en vanlig medborgare. När en tullman handlar under tjänsteansvar kan samma resonemang tillämpas. Som det konstateras i motiveringen i regeringens proposition RP 224/210 rd om den nya polislagen, understryker reformen det allmännas ansvar i situationer en tjänsteman handlar i nödvärn. Med beaktande av den utbildning och övning i användning av maktmedel som en tullman har, kan en tullman på goda grunder jämföras med en polisman när användningen av maktmedel bedöms. Vid nödvärn eller nödvärnsexcess står en tullman således liksom en polisman under laglighetskontroll. I praktiken har framför allt sådana situationer visat sig vara problematiska där en grund som ger en tjänsteman rätt att använda maktmedel ligger så nära den straffrättsliga rätten att handla i nödvärn eller i nödtillstånd att det är svårt att påvisa vilkendera situationen det är fråga om. Enligt denna lagstiftningskonstruktion ska situationerna bedömas som en enhetlig helhet. I och med att nödvärn sammankopplas med tjänsteansvar förbättras rättsskyddet för skadelidande, eftersom regleringen förtydligar och betonar statens skadeståndsansvar.

Med hänvisningen i 3 mom. till 4 kap. 4 § i strafflagen avses att även slutet av 1 mom. i paragrafen ska tillämpas på nödvärn, enligt vilken nödvärnshandlingen inte uppenbart får överskrida det som utifrån en helhetsbedömning ska anses försvarligt, med beaktande av angreppets art och styrka, försvararens och angriparens person samt övriga omständigheter. Med uppenbart avses enligt förarbetena till strafflagen att handlingen obestridligen överskrider det som ska anses försvarligt. Vidare kan bestämmelsen om nödvärnsexcess i den nämnda paragrafens 2 mom. tillämpas även i en situation där en tullman använder maktmedel. I nödvärnssituationer tillämpas inte grunderna för bedömning av om maktmedlen är försvarliga i 2 mom. och inte heller bestämmelserna 4 kap. 6 § 3 mom. i strafflagen om befrielse från straffansvar i sådana fall där gränserna för användningen av maktmedel i den paragrafens 2 mom. har överskridits. I fall där en tullman handlar i nödvärn ska emellertid tredje meningen i 3 mom. i den föreslagna lagen beaktas. Enligt denna kan det på en tullman som handlar i nödvärn ställas högre krav än på en vanlig medborgare. Det här gäller både försvarshandlingarna och dimensioneringen av dem.

I 4 mom. föreskrivs det om vilken rätt den som bistår en tullman har att använda maktmedel. För att den som bistår en tullman ska ha rätt att använda maktmedel krävs det alltid att tullmannen i samband med sin begäran om bistånd har bemyndigat denne att använda maktmedel. Personen som bistår tullmannen har rätt att utföra sådana åtgärder som tullmannen anvisar denne och som tullmannen själv på grund av sin uppgift har rätt att utföra. En vanlig medborgare kan inte förutsättas känna till innehållet i bestämmelserna om nödvärn, än mindre hur de ska tillämpas korrekt i praktiken. Därför ska en tullman som tar till utomstående hjälp alltid i tillräcklig utsträckning leda personen i hans eller hennes agerande medan uppdraget pågår se till att personen inte använder mer maktmedel än absolut nödvändigt.

Paragrafens 5 mom. motsvarar 2 kap. 17 § 5 mom. i polislagen. I bestämmelsen konstateras det att bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 §

3 mom. och 7 § i strafflagen och bestämmelser om nödvärnsexcess i 4 kap. 4 § 2 mom. och 7 § i strafflagen.

23 §. *Beredskap för och varning om användning av maktmedel.* Paragrafen motsvarar helt 17 a § i den nuvarande lagen och 2 kap. 18 § i polislagen. Även 35 b § i gränsbevakningslagen innehåller motsvarande bestämmelser.

Befogenheten att använda maktmedel ska enligt förslaget kopplas till uppgifter inom tullbrottsbekämpningen och tullövervakningen. Med tanke på innehållet i denna paragraf understryks betydelsen av principerna som nämns i 1 kap. i Tullens brottsbekämpningslag, även om behovet att följa principer alltid ska bedömas från fall till fall. I allmänhet innebär maktmedel ingrepp i grundlagsfästa grundläggande fri- och rättigheter, i synnerhet i den personliga integriteten. Enligt Tullens brottsbekämpningslag ska Tullen agera sakligt och i försonlig anda. Dessutom ska Tullen sköta sina lagfästa uppgifter i första hand genom råd, uppmaningar och befallningar. De viktigaste principerna för styrningen av användningen av maktmedel är proportionalitetsprincipen och principen om minsta olägenhet, som det föreskrivs om i 1 kap. 6 och 7 § i Tullens brottsbekämpningslag. Dessutom kan det i samband med användningen av maktmedel bli aktuellt att tullmannen anger sin tjänsteställning, vilket det föreskrivs om i 34 §. Det sistnämnda kan anses vara nödvändigt i situationer där en person som är föremål för en åtgärd måste uppmanas att avstå från ett förfarande, till exempel motstånd, och där föremålet för åtgärden inte vet att den som framför uppmaningen är en tullman.

Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen ska den som utför ett tjänsteuppdrag som gäller tullbrottsbekämpning eller tullövervakning och har anledning att befara motstånd eller ett obehörigt angrepp enligt 4 kap. 4 § 1 mom. i strafflagen på ett lämpligt och ändamålsenligt sätt bereda sig på användning av maktmedel. Skyldigheten gäller i synnerhet nödvärnssituationer, där starka maktmedel kan bli nödvändiga. I sådana situationer finns det, i synnerhet med beaktande av deras brådskande natur, skäl att såvitt det är möjligt ombesörja planering, ledning och övervakning av maktmedlen. I fråga om nödvärn kan bestämmelsen emellertid vara svår att tillämpa, eftersom det är typiskt för nödvärnssituationer att de uppkommer plötsligt och oförutsett.

Enligt paragrafens 2 mom. ska en person som är föremål för ett tjänsteuppdrag varnas för risken att bli utsatt för maktmedel, om det är möjligt och ändamålsenligt att varna denne. Varningen ska ges på ett för ändamålet lämpligt och begripligt sätt. I allmänhet ges varningen som en muntlig upplysning.

24 §. *Maktmedels- och skyddsredskap.* Paragrafen är ny. En bestämmelse av motsvarande art om att förse polismän med maktmedels- och skyddsredskap ingår i 10 § 1 mom. i statsrådets förordning om polisen (1080/2013) och i fråga om gränsbevakningsmän i 61 § i statsrådets förordning om gränsbevakningsväsendet (651/2005).

Enligt 1 mom. i paragrafen har tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning eller tullövervakning rätt att bära de maktmedelsredskap som deras uppgifter förutsätter och rätt att vid behov använda dem i situationer där maktmedel används i enlighet med 22 § 1 mom. Det är fråga om en grundläggande bestämmelse om maktmedelsredskap som kompletteras med bestämmelserna om användning av skjutvapen i 25 §, användning av fängsel i 26 § och med den statsrådets förordning om Tullens maktmedelsredskap och en tullmans rätt att bära maktmedelsredskap som ska utfärdas med stöd av 27 §. Rätten att bära och använda maktmedelsredskap är begränsad endast till de tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning eller tullövervakning som enligt 22 § har rätt att använda maktmedel. Dessutom är rätten att bära maktmedelsredskap begränsad endast till de maktmedelsredskap som personens arbetsuppgifter förut-

sätter. Maktmedelsredskap får användas endast i de situationer där det behövs och det kan anses vara försvarbart för att uppnå de målsättningar som föreskrivs i 22 § 1 mom.

Enligt 2 mom. förser Tullen tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning eller tullövervakning med sådana skyddsredskap som tullmännens uppgifter kräver. Enligt 10 § 1 mom. i statsrådets förordning om polisen förser staten polismännen med sådana maktmedels- och skyddsredskap som uppgifterna förutsätter och enligt 61 § i statsrådets förordning om gränsbevakningsväsendet förser staten gränsbevakningsmännen med sådana maktmedels- och skyddsredskap som uppgifterna förutsätter.

25 §. Användning av skjutvapen. Paragrafen motsvarar 17 b § i den nuvarande tullagen och i huvuddrag 2 kap. 19 § i polislagen och 35 c § i gränsbevakningslagen.

Enligt 1 mom. får skjutvapen användas endast när det är fråga om att stoppa en persons verksamhet som orsakar direkt och allvarig fara för någon annans liv eller hälsa och det inte finns något lindrigare sätt att stoppa verksamheten. Ordet ”annans” syftar här på någon annan person än den vars verksamhet ska stoppas. Det kan också vara fråga om en fara som hotar den som använder skjutvapen. Skjutvapen ska dessutom kunna användas i brådskande och viktiga uppdrag för att avlägsna föremål, djur eller motsvarande hinder.

I 2 mom. definieras begreppet användning av skjutvapen. Enligt detta avses med användning av skjutvapen varning för användning av ett skjutvapen som avses i 2 § i skjutvapenlagen, hot om användning av skjutvapen och avlossande av skott. Att ta fram ett skjutvapen och göra det skjutklart betraktas alltså inte som användning av skjutvapen. Bestämmelsen behövs, eftersom definitionen av begreppet användning av skjutvapen avviker från vad som i allmänhet förstås med användning av skjutvapen.

I 3 mom. föreskrivs det att beslut om hot med skjutvapen och avlossande av skott ska fattas av en tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen. Om detta inte är möjligt på grund av att läget kräver brådskande beslut, ska beslut om att hota med vapen eller avfira skott få fattas av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör inom tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen. Den höjda beslutsnivå som föreskrivs i huvudregeln hänger samman med graden av allvar i de sätt att använda vapen som nämns i momentet. Med hot med skjutvapen förstås att ett skjutvapen riktas så att den som vapnet riktas mot, med hänsyn till allmän livserfarenhet, riskerar att bli föremål för användning av de allra kraftigaste maktmedlen om han eller hon inte efterföljer den befallning som förstärks med hot med skjutvapen. Eftersom situationer där användning av maktmedel är aktuell i praktiken kan uppkomma snabbt och det inte alltid är möjligt att få ett beslut av den tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen, är det nödvändigt att lagen föreskriver att det är tillåtet att avvika från huvudregeln när det krävs på grund av situationens brådskande natur. I praktiken uppstår behovet att få ett beslut om att använda och hota med att använda av skjutvapen likväl ofta inom ledd operativ verksamhet som är planerad på förhand eller som, om situationen blir långvarig, redan har pågått en tid. Så som konstaterats ovan i 2 mom. anses användning av skjutvapen innefatta också hot om användning av skjutvapen. Skyldigheten att varsko om användning av skjutvapen åligger den tullman som använder skjutvapen.

Vid Tullen är det i princip bara en tullman inom tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen som utför operativa uppgifter inom brottsbekämpningen som kan få tillgång till ett skjutvapen. Närmare bestämmelser finns i förordningen om brottsbekämpning inom Tullen (/).

26 §. Användning av fängsel. Paragrafen motsvarar 17 c § i den nuvarande tullagen och i huvuddrag 2 kap. 20 § i polislagen och 35 d § i gränsbevakningslagen. I 1 mom. föreskrivs det

att rörelse- och handlingsfriheten för en person som är föremål för tjänsteuppdrag får begränsas med handbojor, fängsel eller på något annat motsvarande sätt, om det är nödvändigt för att i samband med tjänsteuppdraget förhindra rymning, betvinga våldsamt uppträdande eller avvärja överhängande risk för våld. Begränsning av rörelse- och handlingsfriheten på något annat motsvarande sätt kan innebära till exempel användning av en anordning som hindrar en person som är föremål för åtgärder att spotta på tullmän eller utomstående. På en person som uppträder lugnt ska det inte utan välgående skäl användas anordningar som hindrar rörelse- eller handlingsfriheten.

I 2 mom. föreskrivs det för det första att en begränsning av rörelse- eller handlingsfriheten inte får fortgå längre än nödvändigt. Begränsningen får inte heller utsätta den person som är föremål för åtgärden för fara eller onödigt smärta. Det här betyder i praktiken att personen inte får fjättras vid konstruktioner i fordon som är i rörelse och att fängsel som begränsar rörelsefriheten inte får spännas onödigt hårt.

Befogenheten ska i princip bara användas av tullmän som är förordnade till uppgifter inom Tullens brottsbekämpning och övervakning, vilka i samband med sin grundläggande yrkesutbildning vid Tullen har fått behövlig utbildning i användning av maktmedel. Efter den grundläggande utbildningen ordnas fortbildning i användning av maktmedel regelbundet för att upprätthålla yrkeskompetensen.

27 §. Närmare bestämmelser om användning av makt. I paragrafen föreskrivs det om sådana bestämmelser som får utfärdas genom förordning av statsrådet eller genom förordning av finansministeriet. Grundläggande bestämmelser om den användning av maktmedel som en tullman som arbetar med uppgifter inom tullbrottsbekämpning eller tullövervakning har rätt till ska ingå i 22 § i den föreslagna lagen och grundläggande bestämmelser i fråga om maktmedelsredskap i 24 §.

I denna paragrafs 1 mom. föreskrivs det att närmare bestämmelser om Tullens maktmedelsredskap och om rätten för tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning och tullövervakning att bära maktmedelsredskap får utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom bestämmelsen höjs författningsnivån för de frågor som tidigare har bestämts i Tullens föreskrift om tullmäns användning av maktmedel till förordning. Bestämmelser om maktmedelsredskap, bland annat om hurdana maktmedelsredskap som uppgifterna förutsätter som en tullman som arbetar med uppgifter inom tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen får försees med, ska i fortsättningen utfärdas genom förordning av statsrådet. Likaså ska bestämmelser om en tullmans rätt att bära maktmedelsredskap, bland annat om hurdana maktmedelsredskap en tullman har rätt att bära och i vilka situationer en tullman har rätt att bära maktmedelsredskap i fortsättningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt paragrafens 2 mom. får närmare bestämmelser i anknytning till den användning av maktmedel som avses i 4 kap. när det gäller utbildning i användningen av maktmedel, träning i och uppföljning av användningen av maktmedel, förvaring av maktmedelsredskap samt övervakning av användningen av maktmedel utfärdas genom förordning av finansministeriet. Genom bestämmelsen höjs författningsnivån för de frågor som tidigare har reglerats i Tullstyrelsens föreskrift om tullmäns användning av maktmedel till förordning. Genom förordning av finansministeriet kan bestämmelser om att ge utbildning i användningen av maktmedel, om lärare i användning av maktmedel och om frågor som anknyter till innehållet i träning som ges i användning av maktmedel. När det gäller förvaringen av maktmedelsredskap kan det bland annat föreskrivas om förvaringsplatserna. När det gäller övervakningen av användningen av maktmedel kan det bland annat föreskrivas om en utredning som ska göras med anledning av användning av maktmedel.

5 kap. **Tullens övriga befogenheter**

28 §. Teknisk övervakning. Paragrafen definierar begreppet teknisk övervakning och anger villkoren för teknisk övervakning på motsvarande sätt som 16 § i den nuvarande lagen, men villkoren för teknisk övervakning preciseras. Ändringen inverkar inte på nuvarande tillämpningspraxis. Bestämmelsen motsvarar till sina väsentliga delar bestämmelsen i 4 kap. 1 § i polislagen och 29 § 1 mom. i gränsbevakningslagen.

I 1 mom. finns definitionen av teknisk övervakning, som liksom i polislagen ingår i en bestämmelse om behörigheten att utföra teknisk övervakning. Till sitt innehåll stämmer definitionen överens med motsvarande definition i polislagen, men med beaktande av tullverksamhetens särdrag ska även föremål nämnas som övervakningsobjekt.

Paragrafens 2 mom. föreskriver om villkoren för att utföra teknisk övervakning. Tullen ska ha rätt att bedriva teknisk övervakning för att övervaka efterlevnaden av tullagstiftningen och övrig lagstiftning för vilken tillsynen hör till Tullens behörighetsområde. I bestämmelsen ska även annan lagstiftning för vilken Tullen är behörig att övervaka efterlevnaden anges för att klargöra att teknisk övervakning också får utföras bland annat för att övervaka efterlevnaden av punktbeskattningslagstiftningen och mervärdesskattelagstiftningen för importen. Villkoret är samstämmigt med motsvarande bestämmelse i gränsbevakningslagen, enligt vilken Gränsbevakningsväsendet har rätt att bedriva teknisk övervakning för att kunna sköta gränsövervakningen. Tullens övervakningsrätt ska omfatta gränsövergångsställen och passagerarterminaler, hamnområden avsedda för godstrafik, lagerlokaler avsedda för godstrafik och andra liknande ställen och utrymmen som Tullen får övervaka enligt lag eller tillståndsvillkor.

Till sin karaktär är den tekniska övervakningen summarisk. Den gäller person- och godstrafik som inte är bestämd på förhand. Enligt den föreslagna paragrafen får teknisk utrustning således inte användas till exempel för systematisk insamling av information om en person. Tullen ska informera om teknisk övervakning på förhand. Informationen ges huvudsakligen med hjälp av skyltar på det övervakade området eller på andra sätt så att den kan observeras av alla som på normalt sätt omfattas av övervakningen.

Bestämmelser om Tullens befogenheter inom tullbrottsbekämpningen, inklusive användningen av teknisk övervakning, finns i Tullens brottsbekämpningslag.

29 §. Förhindrande av införsel och utförsel. Bestämmelsen motsvarar 14 § 4 mom. i den nuvarande lagen. Internationella avtal, gemenskapslagstiftningen och den nationella lagstiftningen innehåller begränsningar och förbud grundade på internationella sanktioner som gäller import och export. Tullen övervakar att dessa iakttas. För att denna övervakning ska vara effektiv, förutsätts en befogenhet att vid behov förhindra att varor förs in eller ut.

I paragrafen ingår hänvisningar till både Europeiska unionens lagstiftning och internationella åtaganden som är bindande för Finland. Med dessa avses i synnerhet FN:s säkerhetsråds resolutioner om sanktioner som binder medlemmarna. Sanktionerna verkställs i EU genom rådets beslut och förordningar, men beredningen av författningarna tar oftast några veckor. En hänvisning till internationella åtaganden behövs för att trygga de finska myndigheternas förutsättningar att agera på det sätt som säkerhetsrådet kräver även en situation där behövlig EU-lagstiftning ännu inte finns. I bestämmelsen ska det också ingå en hänvisning till förordningar som har utfärdats med stöd av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967), nedan *sanktionslagen*. Enligt sanktionslagen får bestämmelser om åtgärder av ekonomisk natur och åtgärder som gäller datakommunikation och annan kommunikation som behövs för verkställandet av säkerhetsrådets resolutioner vid behov utfärdas nationellt genom en förordning. Att utfärda

en sådan förordning skulle kunna bli aktuellt närmast i den situation som beskrivits ovan, där Finland i brist på tillämplig EU-lagstiftning blir skyldigt att agera på det sätt som säkerhetsrådet kräver och verkställandet av resolutionen förutsätter mera detaljerade bestämmelser. Tullen bör i sådana situationer ha motsvarande befogenhet som den skulle ha om EU redan hade hunnit utfärda nödvändig lagstiftning. För det tredje ingår det i paragrafen en hänvisning till lagen om frysning av tillgångar i syfte att bekämpa terrorism (325/2013). Genom den lagen verkställs en del åtaganden enligt säkerhetsrådets resolution 1373 (2001) om bekämpande av den internationella terrorismen, som EU-lagstiftningen inte har ansetts täcka helt. Centriskriminalpolisen får enligt lagen bestämma om frysning av medel på ett sätt som till sina rättsverkningar mycket nära påminner om den frysningsskyldighet som följer av EU:s sanktionsförordningar. Eftersom det i lagen väsentligen är fråga om verkställande av sanktioner mot internationell terrorism, och eftersom där finns bestämmelser med likadana rättsverkningar, är det motiverat att även i detta sammanhang ge Tullen motsvarande befogenhet.

30 §. Kontroll av penningmedel. I den föreslagna lagen föreskrivs det särskilt om Tullens befogenhet att kontrollera penningmedel, eftersom den vilar på annan grund än befogenheten att kontrollera varor.

För att avslöja ett penningtvättbrott enligt 32 kap. i strafflagen som betraktas som ett tullbrott ska en tullman ha rätt att kontrollera de penningmedel som en person bär med sig och vid behov även den övriga egendom som denne innehar. I ett penningtvättbrott som är straffbart enligt 32 kap. 6 § i strafflagen kan det vara fråga om alla slags egendom som förvärvats genom brott, vinning av brott eller egendom som kommit i stället för sådan egendom eller vinning. Det finns således inte längre skäl att begränsa kontrollrätten till de penningmedel som personen innehar på samma sätt som i 14 § 1 mom. 5 punkten i den nuvarande lagen. En tullman ska ha rätt att förutom kontanta medel även kontrollera till exempel de skuldebrev och värdepapper och den värdefulla egendom som personen innehar.

Bestämmelsen ska inte utgöra grunden för en tullmans skyldighet att rapportera om kontrollerade penningmedel eller annan egendom som avses i den här paragrafen till Centralen för utredning av penningtvätt eller andra myndigheter som ansvarar för utredningen av penningtvätt, eftersom bestämmelser om detta finns i lagstiftningen om penningtvätt. Bestämmelser om Centralen för utredning av penningtväts rätt att få uppgifter som behövs för att förhindra och utreda penningtvätt finns till exempel i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008).

Enligt lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns, nedan *kontantlagen*, har Tullen för att kontrollera efterlevnaden av den anmälningsplikt för kontanta medel som anges i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1889/2005 rätt att hejda en person och genom granskningar utreda vilka slags kontanta medel och hur stora belopp personen innehar.

Den föreslagna befogenheten överlappar delvis den granskningsrätt vid Europeiska unionens yttre gränser som anges i 5 § i kontantmedelslagen. Penningtvättsbrott kan emellertid också begås så att förmögenhet transporteras över unionens inre gränser, varför bestämmelsen i tullagen fortfarande behövs för att säkerställa ett regelverk utan luckor. För att bestämmelsen ska kunna tillämpas vid unionens inre gränser måste även de allmänna villkoren för kontroll av trafiken inom unionen i 1 § vara uppfyllda. Den föreslagna befogenheten kommer dessutom att kunna användas vid granskning av annan egendom än kontanta medel vid de yttre gränserna.

31 §. In- och utresekontroller. Paragrafen motsvarar i huvudsak 14 a § i nuvarande tulllag, dvs. en tullman kommer att ha motsvarande rätt att kontrollera in- och utresor som i dag. I paragra-

fen ges tullmannen de befogenheter som behövs för att utföra in- och utresekontroller genom hänvisningar till tillämpliga bestämmelser i gränsbevakningslagen. Dessutom ska den tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret ges befogenhet att reglera och begränsa vistelse på ett gränsövergångsställe på det sätt som föreskrivs i 30 a § i gränsbevakningslagen för en gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe och en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad. Den nuvarande lagstiftningen preciseras i fråga om vem som vid en in- eller utresekontroll som genomförs av Tullen ska motsvara en sådan gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe eller gränsbevakningsman med minst löjtnants grad som nämns i 28 § 3 mom. och 28 a § 1 mom. i gränsbevakningslagen.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en tullman ha rätt att utföra in- och utresekontroller enligt 28 § i gränsbevakningslagen bland annat för att tillfälligt omhänderta resedokument, utföra kroppsvisitationer, söka igenom fortskaffningsmedel, hindra den som ska kontrolleras från att avlägsna sig från en in- eller utresekontroll och tillfälligt omhänderta föremål och fordon som granskas. Dessutom ska en tullman ha rätt att utreda en persons identitet enligt 36 § i gränsbevakningslagen och rätt att stoppa ett fortskaffningsmedel och reglera trafiken med stöd av 38 § i gränsbevakningslagen.

Tullen ska också på ett gränsövergångsställe få använda bild- och ljudupptagningar som skapas vid teknisk övervakning för automatisk identifiering av personer i överensstämmelse med vad som föreskrivs för Gränsbevakningsväsendets del i 31 § i gränsbevakningslagen.

Gränsbevakningslagen har fått en ny 30 a § genom lag 749/2014. Enligt denna har en gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe och en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad rätt att för att underlätta gränstrafikens och in- och utresekontrollernas smidighet styra passagerare och trafikmedlens personal i fråga om hur de rör sig genom att ange behövliga leder från trafikmedlet eller den yttre gränsen till den plats där in- och utresekontrollen sker samt genom tidsmässiga begränsningar för vistelse. När Tullen är den myndighet som sköter in- och utresekontrollen vid ett gränsövergångsställe, bör Tullen också ha tillgång till den aktuella befogenheten. Enligt paragrafens 1 mom. ska den tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret ha rätt att styra och begränsa vistelse på ett gränsövergångsställe på det sätt som föreskrivs i 30 a § i gränsbevakningslagen för en gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe och en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad.

Enligt 28 § 3 mom. i gränsbevakningslagen ska beslut om att hindra den som ska kontrolleras från att avlägsna sig och om att tillfälligt omhänderta föremål och fordon medan in- eller utresekontrollen genomförs enligt 28 § 1 mom. 1 och 2 punkten i den lagen fattas av den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid ett gränsövergångsställe eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad. I brådskande fall utförs omhändertagandet av den gränsbevakningsman som genomför in- eller utresekontrollen, som i sådana fall utan dröjsmål ska överföra ärendet till den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället eller till en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad för avgörande. I 2 mom. föreskrivs det att det inom Tullen är den tullman som är chef för tullkontoret eller en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen som ska ha motsvarande befogenhet som den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad.

Enligt 28 a § 1 mom. i gränsbevakningslagen ska ett beslut om att företa en kroppsvisitation enligt 28 § 1 mom. 9 punkten i lagen för att söka efter föremål, egendom, handlingar, information eller omständigheter med iakttagande av bestämmelserna i 8 kap. 30 § 1 punkten och 33 § i tvångsmedelslagen fattas av den gränsbevakningsman som tjänstgör som chef vid gränsövergångsstället eller en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad. En gränsbevaknings-

man som utför in- eller utresekontroll får dock besluta om kroppsvisitation som begränsas till en persons ytterkläder eller personens medhavda bagage eller som utförs manuellt eller med en teknisk anordning. I gällande tullag finns det ingen bestämmelse om vem inom Tullen som får bestämma om en kroppsvisitation enligt 28 § 1 mom. 9 punkten i gränsbevakningslagen. Enligt 3 mom. i den föreslagna paragrafen får beslut om sådan kroppsvisitation som avses i 28 § 1 mom. 9 punkten i gränsbevakningslagen fattas av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen. Beslut om kroppsvisitation som begränsas till persons kläder eller personens medhavda bagage får likväl fattas av en tullman som utför in- och utresekontroll. Detta är motiverat, eftersom beslut om motsvarande genomsökning av en person som ett led i utförandet av en tullåtgärd enligt 18 § 2 mom. fattas av den tullman som utför tullåtgärden.

32 §. Kvarhållande av en vara för förhindrande eller utredning av ett annat brott än ett tullbrott. I paragrafen föreskrivs det om Tullens rätt att kvarhålla en vara för att förhindra eller utreda ett annat brott än ett tullbrott. Paragrafen motsvarar 14 § 3 mom. i gällande tullag. I förslaget ges den nya paragrafen en precisare form, så att den motsvarar sitt ursprungliga syfte. Den föreslagna paragrafen ändrar paragrafen likväl inte det rådande rättsläget.

Enligt paragrafen ska Tullen få kvarhålla en vara som ska exporteras, importeras eller transiteras via Finland, om det finns grundad anledning till detta för att förhindra eller utreda ett annat brott än ett tullbrott. Tullen ska således ha rätt att förhindra att en vara exporteras, importeras eller transiteras, trots att villkoren för detta i och för sig är uppfyllda. Bestämmelsen ska uttryckligen gälla andra brott än tullbrott. Tullen ska enligt det föreslagna 10 § 1 mom. ha rätt att kvarhålla en vara som inte har tullklarerats på behörigt sätt eller för att övervaka eller utreda förutsättningarna för införsel, utförsel, överföring eller transitering av varan. Enligt 4 § i Tullens brottsbekämpningslag har en tullman inom tullbrottsbekämpningen rätt att använda tvångsmedel enligt tvångsmedelslagen, såsom beslag, vid förundersökning som görs av Tullen, om inte något annat föreskrivs i Tullens brottsbekämpningslag eller i någon annan lag. För tullbrottens del finns det alltså inte behov av någon ny bestämmelse om Tullens rätt att kvarhålla varor.

Med stöd av bestämmelsen får Tullen till exempel förhindra att en sådan vara exporteras som misstänks vara stulen eller som skulle kunna användas som bevismaterial i ett brottmål. Befogenheten behövs, eftersom det inte alltid är möjligt att få den myndighet som är behörig i ett brottmål, dvs. polisen, att komma till platsen i tid. Tullen ska utan dröjsmål meddela den myndighet som beslutar om beslag att varan har kvarhållits. Bestämmelsen ökar inte Tullens befogenheter inom brottsutredningen.

33 §. Gripande av efterlysta. I paragrafen föreskrivs det om en tullmans rätt att gripa en person som är efterlyst. En tullman har inte motsvarande rätt enligt gällande tullag, och bestämmelsen är således ny. Den motsvarar i huvuddrag 2 kap. 3 § i polislagen och 37 § i gränsbevakningslagen.

Enligt 1 mom. får en tullman gripa en efterlyst som enligt en behörig myndighets efterlysning ska gripas, anhållas, häktas eller tas i förvar. Efterlysningen gäller oftast en person som på grund av en brottsutredning ska anhållas eller häktas enligt ett beslut fattat med stöd av tvångsmedelslagen. Efterlysningen kan också gälla gripande av en person som av en domstol har förordnats att bli hämtad till domstolen med stöd av rättegångsbalken.

Den som gripits med stöd av 1 mom. och som efterlysts av någon annan än Tullen, ska utan dröjsmål lämnas till polisen för åtgärder som anges i efterlysningen om han eller hon inte omedelbart ska frigges av någon orsak med grund i efterlysningen eller lagstiftningen.

Enligt 2 mom. är en annan efterlyst än en sådan som avses i 1 mom. skyldig att på uppmaning av en tullman infinna sig på en polisstation eller någon annan plats där åtgärder som förutsätts enligt efterlysningen kan vidtas. Här avses en sådan efterlyst som enligt efterlysningen inte ska bli föremål för sådana frihetsberövande åtgärder som avses i 1 mom. utan som bara ska uppge sin vistelseort eller delges en förhörskallelse. Om den efterlyste inte följer uppmaningen eller om det är sannolikt att han eller hon försöker undgå en åtgärd som nämns i efterlysningen, ska tullmannen ha rätt att gripa honom eller henne för att åtgärden ska kunna utföras.

I 3 mom. föreskrivs det att den efterlysta är skyldig att i högst sex timmar från gripandet vara närvarande för de åtgärder som efterlysningen kräver, om inte något annat föreskrivs i lag om den tid åtgärderna tar.

Den myndighet som har utfärdat efterlysningen ska svara för att det finns en rättslig grund för efterlysningen samt för dess innehåll. Tullmannen som griper den efterlyste ska i sin tur svara för att föremålet för åtgärden är en efterlyst person, att personen inte blir föremål för andra åtgärder än dem som begärs i efterlysningen och att åtgärden utförs enligt lagliga förfaranden. När åtgärder som sammanhänger med efterlysningar vidtas och när en efterlyst grips, är det viktigt att beakta proportionalitetsprincipen och principen om minsta olägenhet.

6 kap. **Förfarande när befogenheterna utövas**

34 §. Skyldighet att ange ställning som tullman samt identifiering av tullmän. Det finns ingen motsvarande paragraf i nuvarande lag. Motsvarande bestämmelser ingår i 1 kap. 8 § i polislagen och i 8 a § i gränsbevakningslagen.

Enligt 1 mom. ska en tullman vid behov presentera sig som tullman för den som är föremål för en åtgärd och på begäran visa upp sitt identitetskort, om presentationen eller legitimeringen kan ske utan att åtgärden äventyras. I regel visar uniformen att det är fråga om en tullman. Skyldigheten att ange sin ställning som tullman kan aktualiseras till exempel i fall där tullmannen inte bär uniform. Enligt förslaget ska det vara tillräckligt om en tullman uppger sin ställning muntligt. Det här kan även göras utan begäran så att tullmannen visar sitt identitetskort. En tullman ska alltid legitimera sig med identitetskort på begäran.

Enligt 2 mom. ska Tullen se till att en tullman som har utfört en tullåtgärd vid behov kan identifieras. Med identifikationsuppgifter avses närmast tullmannens namn och tjänsteställning. Utredningen av identifikationsuppgifterna anknyter särskilt till möjligheterna att utreda om tjänsteutövningen skett enligt lagen. Tullmännen kan göras lättare att identifiera genom användning av en namnskyld på uniformen och genom att utförda åtgärder bokförs. En del tjänstetjänsteuppgifter, såsom utfrågning av personer i persontrafiken, är det likväl inte möjligt att bokföra. I sista hand ska det vara möjligt att utreda vilken tullman som har utfört en åtgärd med hjälp av arbetsskiftsförteckningar.

35 §. Information om grunderna för utövande av befogenhet. Särskilt för den som blir föremål för en tullåtgärd som begränsar de grundläggande friheterna och rättigheterna är det viktigt att få veta på vilka grunder offentlig makt utövas mot honom eller henne. Enligt artikel 5.2 i Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna, som är bindande för Finland, ska envar, som arresteras, snarast möjligt och på ett språk, som han förstår, underrättas om skälen för åtgärden och om varje anklagelse mot honom. I den föreslagna paragrafen anges på samma sätt som i 13 § 3 mom. i gällande tulllag en allmän skyldighet att motivera befogenheter som inskränker grundläggande rättigheter objektivt. Bestämmelsen ändrar inte det rådande rättsläget. Den motsvarar i sak bestämmelserna i 1 kap. 7 § i polislagen och 8 § i gränsbevakningslagen.

Enligt 1 mom. ska den som blir föremål för användningen av en befogenhet som medför intrång i den personliga friheten eller en företrädare för denne upplysas om vad åtgärden grundar sig på, om detta inte är omöjligt på grund av personens tillstånd och andra omständigheter. Bestämmelsen påför tullmän som använder befogenheten en aktiv skyldighet att upplysa om vad den grundar sig på. Skyldigheten att uppge grunderna omfattar endast den lagfästa grund med stöd av vilken åtgärden utförs. Det inte nödvändigt att för den som förlorat sin frihet röja omständigheter som inte är väsentliga för att förstå grunden för frihetsberövandet. Ingen upplysning om grunderna ges om personen som är föremål för åtgärden till exempel på grund av berusning eller någon annan motsvarande omständighet som har att göra med personens tillstånd uppenbart inte skulle förstå upplysningen. Upplysningen måste likväl ges utan dröjsmål så snart det är möjligt.

Paragrafens 2 mom. ger också den som blir föremål för en åtgärd som inte gör intrång i den personliga friheten rätt att få veta grunden för en åtgärd som han eller hon är föremål för, om någonting annat inte bestäms i tullagen eller någon annan lag. Bestämmelsen påför inte tullmännen en aktiv skyldighet att upplysa om vad användningen av en befogenhet grundar sig på, utan i praktiken ska grunden för användningen av en befogenhet uppges för den person som är föremål för åtgärden eller en företrädare för denne på begäran.

36 §. *En tullmans rätt att ge befallningar.* I paragrafen föreskrivs det om en tullmans rätt, när han eller hon använder sina befogenheter enligt denna eller någon annan lag, att ge befallningar och utfärda förbud som är detaljerade och förpliktande och behövliga för att Tullen ska kunna utföra sitt åtagande och gäller den situation som är för handen. Bestämmelsen är delvis ny. Den täcker bestämmelsen i 14 § 1 mom. 7 punkten i den nuvarande lagen, enligt vilken Tullen har rätt att meddela föreskrifter som gäller lossning, lastning, utlämning, transport och lagring av varor. Dessutom omfattar paragrafen andra situationer där tullmän som använder en lagfäst befogenhet behöver ge befallningar eller utfärda förbud för att en uppgift som Tullen har ålagts enligt lag ska kunna utföras. I 13 § 2 mom. i den nuvarande lagen ingår dessutom en bestämmelse som gör den som är föremål för en tullåtgärd samarbetskyldig. Enligt denna är var och en skyldig att underkasta sig en tullåtgärd och medverka till att de kan utföras på behörigt sätt. Den föreslagna paragrafen ska ersätta också denna paragraf i den nuvarande lagen.

Enligt regeringens proposition till riksdagen med förslag till polislag och vissa lagar som har samband med den (RP 57/1994 rd) har en tjänsteman ingen en allmän, enbart på uppgiftsområdet baserad rätt att meddela medborgarna bindande föreskrifter. Bestämmelser som ger rätt till intrång i medborgarnas rättsställning och personliga frihet kan bara grunda sig på en bestämmelse i lag, om inte ingrepp i en persons verksamhet enligt sedvanerätten kan anses lagligt.

I tullkontroll- och tullövervakningsuppgifter måste Tullen reglera medborgarnas verksamhet. Behovet att ge befallningar och bestäms enligt situationen och arbetsuppgifterna, och det är inte rimligt att fastställa en särskild bestämmelse för varje situation. För att en enskild tjänsteåtgärd ska lyckas är det nödvändigt att tullmannen kan ge kompletterande befallningar som kan gälla till exempel platsen där kunden måste vänta på tullkontrollen eller förflyttning av varor till en plats, där tullkontrollen kan utföras. Möjligheten att ge kompletterande befallningen är också nödvändig exempelvis i samband med brottsutredning för att förhindra åtgärder som orsakar fara eller skada.

Till sin lydelse motsvarar paragrafen bestämmelserna i 2 kap. 26 § i polislagen och 40 § i gränsbevakningslagen. Den ger tullmannen större befogenheter att ge befallningar än gällande tullag. Eftersom det för polisens och gränsbevakningens del föreskrivs om befogenheten att ge befallningar och meddela förbud i polislagen och gränsbevakningslagen, är det för klarhetens

och enhetlighetens skull nödvändigt att lagstifta om motsvarande befogenhet för tullmän som utför liknande uppgifter.

En förpliktande befallning eller ett förpliktande beslut av en tullman kan, förutom med en uppgift som anges i tullagen, sammanhånga med uppgifter som Tullen åläggs någon annanstans i lag, såsom i Tullens brottsbekämpningslag.

Föreskrifter kan väntas ha behövlig verkan om det föreligger hot om straff ifall de inte följs, vilket i sin tur förutsätter att det finns en bestämmelse som förpliktar att följa föreskrifterna. Bestämmelser om tredska mot en tullman finns i 16 kap. 4 b § i strafflagen. Som tredska ses bland annat att en person underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en tullman för utförandet av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter. Den som gör sig skyldig till tredska mot en tullman kan dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

37 §. Bemötande av gripna. Paragrafen innehåller bestämmelser om hur personer som har gripits av Tullen med stöd av tullagen ska bemötas.

Enligt 2 kap. 12 § i Tullens brottsbekämpningslag ska lagen om behandling av personer i förvar hos polisen (841/2006) tillämpas på personer i förvar hos Tullen som Tullen har anhållit och gripit. Tullens brottsbekämpningslag kan likväl inte på grund av sitt tillämpningsområde tillämpas på personer som gripits med stöd av tullagen, det vill säga på administrativa grunder. Tullen ska ha rätt att gripa en person till exempel med stöd av den föreslagna 17 § för att utreda personens identitet, med stöd av den föreslagna 18 § för genomsökning av personen eller med stöd av 33 § om personen är efterlyst. Enligt den föreslagna paragrafen ska lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen också tillämpas på personer som gripits av med stöd av tullagen. Enligt paragrafen ska även bestämmelserna i 2 kap. 12 § 2 och 3 mom. i Tullens brottsbekämpningslag tillämpas. I dessa föreskrivs det om beslutsfattare och ansvariga tjänstemän när lagen om behandling av personer i förvar hos polisen tillämpas på personer som gripits av Tullen.

38 §. Protokoll och anteckningar i andra handlingar. I paragrafen föreskrivs det om protokoll som upprättas och anteckningar som görs i andra handlingar när en person har gripits med stöd av 17 § 2 mom. och 33 § i lagen och när föremål eller ämnen har omhändertagits enligt 19 § 2 mom. och 20 § i lagen.

Enligt paragrafens 1 mom. ska ett protokoll upprättas eller anteckningar göras i någon annan handling utan ogrundat dröjsmål, när en person gripits enligt 17 § 2 mom., egendom omhändertagits i samband med säkerhetsvisitation enligt 19 § 2 mom., föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet omhändertagits enligt 20 § eller en efterlyst gripits enligt 33 §. Att upprätta protokoll eller göra anteckningar i en annan handling på grund av ett gripande eller ett omhändertagande är nödvändigt med hänsyn till berörda personers rättsskydd. Dessutom är det nödvändigt att märka varorna med hänsyn till Tullens bokföring.

Enligt paragrafens 2 mom. ska en kopia av protokollet eller anteckningen i en annan handling på begäran ges till den som gripits enligt 17 § 2 mom. eller 33 § eller frångåtts en vara enligt 19 § 2 mom. eller 20 § i lagen.

Enligt paragrafens 3 mom. ska Tullen meddela närmare föreskrifter om upprättandet av protokoll och anteckningar i någon annan handling, till exempel i vilken annan handling anteckningen om gripandet eller omhändertagandet får göras. Tullen meddelar också närmare föreskrifter om innehållet i protokollet och anteckningarna.

7 kap. **Tullfrihet**

39 §. *Tullfrihet som grundar sig på vissa internationella överenskommelser.* Paragrafen är huvudsakligen ny. Enligt paragrafen är utrikesministeriet den sakkunnigmyndighet som ska fastställa om förutsättningarna för tullfrihet enligt vissa internationella överenskommelser är uppfyllda. Paragrafens 1 och 2 mom. överensstämmer i sak med bestämmelserna i 10 § 1 mom. i den gällande lagen.

Enligt artikel 128.1 i förordningen om tullbefrielse hindrar förordning inte medlemsstaterna från att bevilja tullfrihet som grundar sig på internationella överenskommelser som anges i led a—g i artikeln. Till dessa överenskommelser hör bland annat konventionerna om diplomatiska och konsulära förbindelser samt överenskommelser med tredjeland eller en internationell organisation om placeringen av högkvarter.

I 1 mom. ska det ingå en förteckning över de slag av överenskommelser som innehåller sådana bestämmelser om tullfrihet för vilka det är ändamålsenligt att utrikesministeriet bekräftar om villkoren är uppfyllda. Till dessa hör Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 4/1970) och Wienkonventionen om konsulära förbindelser (FördrS 50/1980). I 3 mom. avses en värdlandsöverenskommelse eller överenskommelse om en organisations rättsställning mellan Finlands regering och en internationell organisation. Sådana överenskommelser är för närvarande avtalet mellan Finlands regering och Kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö om kommissionens kontor och om privilegier och immunitet för personalen (FördrS 39/1980), avtalet mellan Finlands regering och Förenta nationernas universitet om Internationella institutet för utvecklingsekonomisk forskning (FördrS 36/1984), Överenskommelse om rättslig ställning, privilegier och immunitet för Internationella migrationsorganisationen (IOM) och dess regionkontor i Finland (FördrS 31/1993), avtalet mellan Finlands regering och Europeiska skogsinstitutet om rättslig ställning, privilegier och immunitet för institutet och dess personal (FördrS 15/2007), värdlandsöverenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Nordiska Investeringsbanken (FördrS 125/2010), värdlandsöverenskommelsen mellan Finlands regering och Nordiska utvecklingsfonden (FördrS 43/2014) och värdlandsöverenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Nordiska miljöfinansieringsbolaget (FördrS 45/2014).

Protokoll om Europeiska gemenskapernas immunitet och privilegier av den 8 april 1965 utgör i sin nuvarande form protokoll (nr 7) i fördraget om europeiska unionens funktionssätt, nedan kallat *privilegieprotokollet*. Med unionens institutioner avses såväl unionens och atomenergi-gemenskapens egentliga organ (bland annat Europeiska centralbanken) som rådgivande organ och andra organ, institut, särskilda lager och byråer. Bestämmelsen ska i praktiken tillämpas på Europeiska kommissionens representation, Europaparlamentets informationskontor, Europeiska investeringsbankens kontor i Helsingfors och Europeiska kemikaliemyndigheten. Överenskommelsen om säte mellan Republiken Finlands regering och Europeiska kemikaliemyndigheten (FördrS 11/2008) innehåller bestämmelser om tullfrihet. Överenskommelsen grundar sig till denna del på privilegieprotokollet. Enligt bestämmelsen ska organen själva fastställa om villkoren för tullfrihet är uppfyllda. För en person som är anställd av en institution och vars ställning enligt avtalet om huvudkontor jämföras med ställningen för diplomatiska representanter är det dock utrikesministeriet som ska sköta fastställandet.

Bestämmelser som hör till lagstiftningsområdena för de överenskommelser som avses i paragrafen, såsom bestämmelser om tullfrihet, sätts i allmänhet i kraft genom så kallade blankettlagar. I regel beviljas tullfrihet för beskickningar, organisationers organ i Finland och vissa medlemmar av deras personal och deras familjemedlemmar. Tullfrihet beviljas i regel bara för varor som de personer eller organisationer som anges i överenskommelsen inför antingen för officiellt bruk eller för anställdas eller deras familjemedlemmars personliga bruk. De personer och organisationer som kan beviljas tullfrihet och de villkor som måste uppfyllas för detta bestäms enligt vad som anges i de överenskommelser som avses i paragrafen. I Wienkonvent-

ionen om diplomatiska förbindelser bestäms det att tullfriheten för varor som förs in av en medlem i den administrativa och tekniska personalen vid en beskickning ska gälla varor som de för in i landet när de första gången installerar sig i Finland. Motsvarande bestämmelse gäller konsultstjänstemän enligt Wienkonventionen om konsulära förbindelser. I praktiken har detta ansetts avse den halvårsperiod som inleds när personen anländer till landet. Det finns ingen avsikt att begränsa eller utvidga den tullfrihet som följer av bestämmelserna. I praktiken beviljar Tullen tullfriheten på basis av ett intyg från utrikesministeriet i samband med att varorna förs in i landet. I fortsättningen ska tullfrihet också beviljas i den situation som avses i 2 mom. på basis av intyg från organisationerna.

40 §. Överlåtelsebegränsningar för tullfria varor. Paragrafen motsvarar delvis 10 § 2 och 3 mom. i den nuvarande lagen. I paragrafen föreskrivs det om överlåtelsebegränsningar för varor som är tullfria på grund av avtal som avses i 39 §. Enligt den nuvarande lagen tillämpas överlåtelsebegränsningar bara på varor som är tullfria på grund av konventionerna om diplomatiska och konsulära förbindelser. Enligt förslaget ska bestämmelsen utsträckas till att omfatta också varor som är tullfria på grund av avtal som avses i 39 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom.

I 1 mom. föreskrivs det om den tid under vilken varor som är tullfria på grund av avtal som avses i 39 § inte får överlåtas till någon annan än en person som berättigats till motsvarande tullfrihet om inte tull betalas. Syftet med överlåtelsebegränsningen är att säkerställa att varor som har införts tullfritt används för ett ändamål som ger rätt till tullfrihet.

I 2 mom. föreskrivs det om en nedsättning av den importtull som ska betalas när ett fordon som har förts in tullfritt säljs under den tid som överlåtelsebegränsningen gäller. Tullnedsättning kan beviljas när fordonet har använts av en sådan fysisk person som har kunnat föra in det tullfritt på grund av en överenskommelse enligt 39 §. Importtullen sänks med en trettio-sjättedel för varje hel månad som fordonet har varit i sådan användning i Finland som ger rätt till tullfrihet. Nedsättningen motsvarar den relativa del av överlåtelsebegränsningens totala varaktighet som fordonet har varit i sådan användning i Finland som ger rätt till tullfrihet. För fordon som har varit i diplomatbruk har tullnedsättningar beviljats enligt samma regel sedan tullskattelagen ändrades 1992. Nu utsträcks nedsättningen till fordon som är tullfria enligt övriga överenskommelser som avses i 39 §. I bilbeskattningen beviljas skattenedsättning för fordon som har förts in tullfritt på grund av de överenskommelser som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten och i 2 mom. i paragrafen enligt vad som föreskrivs i bilskattelagen.

41 §. Tullfrihet för provianteringsförnödenheter. Paragrafen motsvarar 9 § 1, 2 och 4 mom. i den nuvarande lagen och 1 och 2 § i finansministeriets beslut om proviantering av vissa transportmedel samt om tullar på vissa varor som enskilda personer inför (1723/1995), och den ändrar därför inte det nuvarande rättsläget. I paragrafen föreskrivs det om tullfrihet för vanliga provianteringsförnödenheter och en del andra varor som levereras till fartyg och luftfartyg eller internationella tåg. I unionens tullagstiftning finns det inga bestämmelser om tullfrihet för provianteringsförnödenheter. Enligt artikel 132 led b i förordningen om tullbefrielse ska förordningen tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av gällande bestämmelser om proviant för fartyg, flygplan och internationella tåg.

Paragrafens 1 mom. föreskriver om villkoren för tullfrihet. Enligt 1 mom. beviljas tullfrihet för vanliga provianteringsförnödenheter samt bränslen och smörjmedel för fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik. Med proviantering avses att fylla på fartygens förråd. Proviafteringsförnödenheter är varor som är avsedda att konsumeras av fartyget, besättningen eller passagerarna under resan. Som provianteringsförnödenheter räknas också varor som passagerarna köper under resan och lägger i sitt bagage. Den internationella trafik som avses i

momentet är flyg- och fartygsresor såväl till ett annat medlemsland i unionen som till ett tredjeland.

Enligt 2 och 3 punkten i momentet beviljas tullfrihet också för vanliga provianteringsförmådenheter samt bränsle och smörjmedel för utländska fartyg som är i en myndighets bruk och som befinner sig på besök på Finlands tullområde och finländska fartyg som är i en myndighets bruk och avseglar till ett område utanför Finlands tullområde på officiell representationsresa enligt en fastställd besöksplan. Bestämmelser om tullfrihet för myndigheters fartyg finns för närvarande i finansministeriets beslut om proviantering av vissa transportmedel samt om tullar på vissa varor som enskilda personer inför. Enligt gällande grundlag ska rättsnormer inte längre utfärdas genom beslut av ministerier, utan de ska i princip utfärdas genom lag eller förordning. Emellertid behövs bestämmelserna om tullfrihet för provianteringsförmådenheter för myndigheters fartyg. De flyttas därför till tullagen där de ska ingå i paragrafen om tullfrihet för provianteringsförmådenheter. Motsvarande bestämmelser finns i 19 § 3 mom. i punktskattelagen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs det att varor som säljs på fartyg och luftfartyg för att medtas av resenären som resgods är inte tullfria när fartyget inte stannar utanför unionens tull- eller skatteområde. I överensstämmelse med nuvarande praxis ska ett villkor för tullfrihet vara att fartyget stannar utanför unionens tull- eller skatteområde och att passagerarna samtidigt har en faktisk möjlighet att avlägsna sig från fartyget eller gå ombord.

I momentet ingår också en informativ hänvisning till lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljs ombord på passagerarfartyg i utrikestrafik (397/1969), där 5 § innehåller en specialbestämmelse om tullfrihet och skattefrihet för varor som säljs för att medtas av resenären som resgods.

42 §. *Leverans av tullfria provianteringsförmådenheter till fortskaffningsmedel.* I paragrafen ges Tullen behörighet att meddela föreskrifter om det förfarande som ska iakttas när sådana tullfria varor som avses i 41 § levereras till fortskaffningsmedel och om redovisningsskyldigheterna i anslutning till övervakningen av alkohol- och tobaksprodukter. Motsvarande bestämmelser ingår i 9 § 1 mom. i den nuvarande lagen. Redovisningsförfarandet gör det möjligt att effektivt följa upp hur stora mängder varor som har konsumerats och sålts. En begränsning av redovisningsskyldigheten till varor med hög skatt är förenlig med överenskommelsen rörande proviantering av passagerarfartyg i trafik mellan hamnar i Danmark, Finland, Norge och Sverige (FördrS 30/1969, *nordiska provianteringsöverenskommelsen*) samt redovisningsbestämmelserna i 19 § 2 mom. i punktskattelagen.

43 §. *Tullfrihet för drivmedel i vissa fall.* Paragrafen motsvarar delvis 9 § 3 mom. i den nuvarande tullagen. I paragrafen begränsas den drivmedelsvolym som får införas i Finland tullfritt i standardtanken på ett nyttofordon och standardtanken på en specialbehållare som anländer landvägen från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Bestämmelsen utfärdas med stöd av bemyndigandet i artikel 108 i förordningen om tullbefrielse.

Enligt artikel 107—111 i förordningen om tullbefrielse är drivmedel som finns i standardtankarna på privata motorfordon, nyttofordon, motorcyklar och specialbehållare som förs in i unionens tullområde tullfritt. Begreppen nyttofordon, standardtank och specialbehållare definieras i artikel 107 i förordningen om tullbefrielse. Enligt artikel 108 i förordningen får medlemsstaterna vad gäller drivmedel i standardtankar på nyttofordon och i specialbehållare begränsa tillämpningen av befrielsen till 200 liter per fordon, specialbehållare och resa.

I paragrafen föreskrivs det att drivmedlet i standardtanken på ett nyttofordon är tullfritt upp till 400 liter per resa och drivmedlet i standardtanken på en specialbehållare upp till 200 liter per

resa, när fordonet eller specialbehållaren landvägen kommer till Finlands tullområde från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. På grund av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) är det förbjudet att uppbära tull mellan medlemsstaterna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Därför ska bestämmelsen bara gälla drivmedel som förs in från områden utanför EES. Dessutom kan det i bilaterala överenskommelser för landsvägstrafiken finnas bestämmelser som anger andra tullfrihetsgränser för drivmedel än denna paragraf. Tullfritt drivmedel är också moms- och punktskattefritt enligt 94 § i mervärdesskattelagen och 91 § i punktskattelagen.

44 §. Tullfrihet för varor inom flygtrafiken. Paragrafen motsvarar i sak 11 § i den nuvarande tullagen. Finland anslöt sig 1949 till konventionen angående internationell civil luftfart (FördrS 11/49, *Chicagokonventionen*) som undertecknades i Chicago den 7 december 1944. Enligt artikel 128.1 g i förordningen om tullbefrielse får medlemsstaterna trots förordningen bevilja tullfrihet på grundval av överenskommelser med tredjeländer som är avtalsparter i Chicagokonventionen. Tullfrihet får beviljas nationellt för att införa rekommenderad praxis 4.42 och 4.44 i bilaga 9 till åttonde upplagan (juli 1980) av konventionen. Rekommenderad praxis gäller till exempel tullfrihet för markutrustning och säkerhetsutrustning som ett flygbolag från en avtalsstat för in på en annan avtalsstats territorium.

Enligt paragrafen ska de varor vara tullfria som enligt luftfartsavtal med tredje land som anslutit sig till konventionen om internationell civil luftfart är tullfria. Vilka varor som beviljas tullfrihet anges närmare i luftfartsavtalet i fråga. Enligt rådande praxis sätts de bestämmelser i avtalen som hör till området för lagstiftningen i kraft med en separat så kallad blankettlag. Det finns också giltiga luftfartsavtal som har satts i kraft genom ett annat förfarande än det som används i dag. Därför är bestämmelsen i paragrafen nödvändig för att säkerställa att sådana bestämmelser om tullfrihet som ingår i äldre luftfartsavtal är giltig lagstiftning.

8 kap. Tullklarering

45 §. Transportrutter för varor. Paragrafen bemyndigar Tullen att meddela föreskrifter om transportrutter för import och export av varor som ska tullklareras samt om transportrutter som används för transport av varor mellan en del av ett tullområde inom unionen som hör till ett specifikt skatteområde och en del av ett tullområde inom unionen som inte hör till något specifikt skatteområde inom Finlands tullområde, dvs. i praktiken mellan Åland och Fastlandsfinland. Bestämmelsen grundar sig på artikel 135 och 267 i kodexen, där tullmyndigheterna bemyndigas att meddela föreskrifter om transportrutter för import och export av varor och meddela andra föreskrifter om transport av varor. Bestämmelsen ändrar inte det rådande rättsläget.

I gällande tullag finns det inga bestämmelser om transport av varor. Den nationella reglering som kompletterar kodexen finns i Tullstyrelsens beslut om tullvägar och allmänna trafikplatser (Dnr 214/010/05) med ändringar. Dessa har meddelats med stöd av det allmänna bemyndigandet i 4 § 2 mom. i tullagen. Enligt lagstiftningen om indirekta skatter ska bestämmelserna om transport av varor i tullagstiftningen i tillämpliga delar gälla också för varor som förs in i och ut ur unionens skatteområde.

De bemyndigande bestämmelserna i kodexen kan inte tillämpas på trafiken över skattegränserna inom tullområdet. Därför kan författningsnivån i den nuvarande nationella regleringen delvis anses vara för låg i ett konstitutionellt perspektiv. Den reglering som rör transportrutterna kan också inverka på individens rättsställning. Tullens föreskrifter om transportrutter är allmänt förpliktande rättsnormer, och de anger en bestämd transportrutt för importörer och exportörer, vilket innebär en skyldighet att använda en så kallad tullväg. Tullen får bestämma en administrativ påföljdsavgift för den som inte använder en anvisad transportrutt. Även tullskuld

är möjligt. Med beaktande av 80 § 1 mom. i grundlagen är det motiverat att föreskriva om Tullens behörighet att bestämma om rutterna för transport av varor i lag.

Föremålet för regleringen är förbundet med sådana särskilda skäl enligt i 80 § 2 mom. i grundlagen som kan tas som grund för att bemyndiga Tullen att meddela närmare föreskrifter. Bemyndigandet att utfärda rättsnormer i kodexen är klart avgränsat i fråga om tillämpningsområdet, och behörigheten gäller frågor om tekniska förfaranden vid tullklarering.

I 1 mom. föreskrivs det om Tullens allmänna behörighet att bestämma om de vägar i Finlands tullområde som ska användas för varutransport vid import och export, det vill säga om tullvägarna. Behörigheten ska också gälla transportrutter för passering av gränser.

Till de transportrutter som avses i bestämmelsen hör bland annat landsvägar, kanaler och järnvägar för vilka det finns trafiköverenskommelser med grannstaten i fråga, officiella vattentrafikleder för utrikestrafik till allmänna hamnar samt fastställda flygrutter till godkända tullflygplatser. Tullen ska enligt god förvaltningssed innan de transportrutter som avses i paragrafen fastställs vid behov inhämta sjöfarts- och luftfartsmyndigheters eller andra behöriga myndigheters synpunkter och vid behov förhandla med dem.

I 2 mom. bemyndigas Tullen att meddela föreskrifter om vissa trafikformer. Bestämmelsen grundar sig på artikel 135.5 i kodexen, enligt vilken bestämmelserna om transportrutter inte hindrar tillämpningen av särskilda regler på turisttrafiken, trafiken inom gränsområden, posttrafiken eller trafik av försumbar ekonomisk betydelse förutsatt att möjligheterna till tullövervakning och tullkontroll därigenom inte äventyras. Tullen har med stöd av motsvarande bestämmelse i gemenskapens tullkodex meddelat föreskrifter om transport med fritidsbåtar (TMD 108/2004) och små flygplan (TMD 224/2005).

Paragrafens 3 mom. bemyndigar Tullen att från fall till fall bevilja undantag från Tullens allmänna föreskrifter om transportrutter. Naturförhållandena eller andra motsvarande oförutsebara händelser kan tvinga trafikanten att avvika från den föreskrivna transportrutten.

46 §. Anmälningsskyldighet för varor i unionens inre trafik. I paragrafen föreskrivs det liksom i 2 § 2 mom. i den nuvarande lagen om anmälningsplikt för varor som införs i trafiken inom EU och för vilka det krävs import- eller innehavstillstånd, intyg eller andra dokument. I den föreslagna paragrafen föreslås också motsvarande anmälningsplikt vid utförsel av en vara för vilka sådana dokument krävs från Finland till en annan medlemsstat i unionen.

För vissa varor föreskrivs det i Finland import-, export-, eller innehavstillstånd. Enligt artikel 36 i EUF-fördraget får medlemsstaterna tillämpa restriktioner för import, export eller transitering som grundas bland annat på varornas skadlighet eller farlighet och som är befogade med hänsyn till allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors hälsa och liv.

Bestämmelsen behövs i fråga om såväl införseln som utförseln för att göra förfarandena som tillämpas på trafiken inom EU samt förhållandet mellan tillståndsplikten för varor och principen om fri rörlighet för varor klarare. Genom att handla enligt bestämmelsen är det till exempel möjligt att införa en vara för vilken importtillstånd fordras redan innan tillståndet har beviljats förutsatt att varan anmäls till Tullen på behörigt sätt. Tullen tar i så fall hand om varan tills det behövliga tillståndet kan företes. Att lämna varan oanmäld innebär att inte iaktta ett importförbud eller en importbegränsning.

47 §. Tullklaringsformaliteter och uppgifter som samlas in för framställningen av statistik över utrikeshandeln. Paragrafen ger Tullen rätt att meddela föreskrifter om de formaliteter

som tillämpas vid tullklarering på samma sätt som i nuvarande lag. Dessutom ges Tullen rätt att bestämma om de formaliteter som ska tillämpas på tullklarering och de uppgifter som ska samlas in från de informationsskyldiga för framställningen av statistik över utrikeshandeln samt de metoder och tidsfrister som ska iakttas vid insamlingen. Till dessa delar är paragrafen ny.

Tullen ska på samma sätt som i dag bemyndigas att meddela föreskrifter om de formaliteter som tillämpas vid tullklarering. Enligt 4 § 2 mom. i gällande tulllag får Tullen bestämma om förfaranden enligt EU:s tullagstiftning. Trots att unionens tullagstiftning är både bred och detaljerad, behövs det i fråga om den praktiska tullverksamheten närmare föreskrifter om en del detaljer i tullklareringen. Med stöd av nuvarande lag har föreskrifter meddelats exempelvis om förenklad deklaration, sjöcontainertrafiken, tullklareringen vid annan flygtrafik än reguljär flygtrafik, förfarandet vid elektronisk tulldeklaration och formaliteter på bestämmelsetullkontoret vid det externa transiteringsförfarandet.

Dessutom får Tullen bestämma om vilka uppgifter för statistik över utrikeshandeln som ska samlas in bland dem som är skyldiga att lämna information, vilka metoder som ska användas vid insamlandet och vilka tidsgränser som ska gälla. Företag som regelbundet bedriver utrikeshandel är skyldiga att månatligen lämna statistiska uppgifter om sin handel. När det gäller handeln inom unionen anges de uppgiftsskyldiga och en del av de uppgifter som ska samlas in i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 638/2004 om gemenskapsstatistik över varuhandeln mellan medlemsstaterna. Utöver de uppgifter som är obligatoriska får nationella myndigheter samla in ytterligare uppgifter. Tullen ska bestämma om dessa extra uppgifter med stöd av ett bemyndigande. När det gäller handeln med tredjeländer produceras statistiken enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 471/2009 om gemenskapsstatistik över utrikeshandeln med ickemedlemsstater. Denna statistik över utrikeshandeln produceras i huvudsak på basis av tulldeklarationer, varför företagen inte behöver lämna statistiska uppgifter skilt. Ekonomiska aktörer som bedriver utrikeshandel och som har beviljats tillstånd att använda förenklade deklarationer måste likväl lämna de statistiska uppgifter som anges i förordningen skilt. Tullen ska i sådana fall bland annat bestämma om förfarandet vid insamlingen av uppgifterna.

Tullen ska enligt förslaget ha rätt att meddela föreskrifter om de frågor som avses i paragrafen bara i den utsträckning som det inte föreskrivs om dem i unionens lagstiftning eller i nationell lagstiftning. Den begränsade behörigheten att utfärda rättsnormer är mycket snävt avgränsad inom de ramar som anges i den europeiska tullagstiftningen. Nationellt innehåller bland annat förvaltningslagen bestämmelser om de formaliteter och förfaranden som ska iakttas vid handläggningen av förvaltningsärenden. Bemyndigandet att meddela föreskrifter gäller därför inte frågor om vilka det redan har föreskrivits i förvaltningslagen eller i andra allmänna lagar om förvaltningen.

48 §. Om tullrepresentation. Paragrafen kompletterar bestämmelserna om tullombudskap i kodexen. Det finns för närvarande inga specifika bestämmelser om tullombudskap i tullagen.

Enligt artikel 19 i kodexen ska tullombud vid sina kontakter med tullmyndigheterna uppge att de agerar för huvudmannens räkning och ange om ombudskapet är direkt eller indirekt. Tullmyndigheterna får kräva att tullombud styrker att de agerar med fullmakt. Ett indirekt ombud, som agerar i eget namn men för en annans räkning, är som deklarat gäldenär. Enligt artikel 77.3 i kodexen är också huvudmannen för det indirekta ombudet gäldenär.

I paragrafen föreskrivs det för tydlighetens skull att ett indirekt ombud är skyldigt att ge Tullen behövliga uppgifter om huvudmannen. Dessutom bemyndigas Tullen att meddela föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas om huvudmannen. Bestämmelsen är nödvändig för

att förtydliga bestämmelserna i kodexen och säkerställa uppbörden av tull när indirekt ombud används.

49 §. Krävande av garanti. I paragrafen föreskrivs det om hur beloppet för sådan garanti som krävs för andra skatter och avgifter än tull som uppbärs i samband med tullbehandlingen ska bestämmas och om att göra upp ett garantidokument annat än i form av en mall. Dessutom ger paragrafen Tullen rätt att på grund av förändringar i en persons verksamhet eller ekonomiska ställning ändra beslut som den har fattat tidigare om beloppet av den garanti som krävs av personen.

I paragrafens 1 mom. konstateras att bestämmelser om garanti för betalning av en potentiell eller befintlig tullskuld finns i avdelning III kapitel 2 i kodexen.

I paragrafens 2 mom. bemyndigas Tullen att meddela närmare föreskrifter om beloppet på den garanti som krävs för nationella skatter och avgifter. Enligt artikel 89.2 i kodexen ska en garanti som inte kan användas utanför den medlemsstat där den krävs, vara giltig endast i den medlemsstaten, och den ska täcka minst import- eller exporttullbeloppet. Bestämmelsen överlåter åt de nationella lagstiftarna att bestämma om garantin måste täcka också andra skatter och avgifter som uppbärs i samband med tullbehandlingen. Tullens behörighet begränsas till att kräva en garanti enligt tullagstiftningen för de övriga skatter och avgifter som tas ut i samband med import eller export. Frågan om vad för slags garanti som ska krävas och hur stor den ska vara faller under skatteuppbördsmyndighetens sedvanliga prövningsrätt, varför det är motiverat att bemyndiga Tullen att bestämma i frågan.

Enligt kodexen ska full garanti i princip alltid krävas för en tullskuld, om hela beloppet på tullen inte genast betalas. I vissa särskilt angivna situationer och under särskilt angivna villkor behöver en garanti inte krävas för hela tullbeloppet eller så kan dispens från garantin beviljas. Garantibestämmelserna i tullagstiftningen tillämpas i allmänhet också på de övriga skatter och avgifter som tas ut i samband med import eller export av varor på basis bestämmelser i nationell lagstiftning vilka har formen av hänvisningar. Bestämmelserna om garantier i tullagstiftningen tillämpas exempelvis på mervärdesskatt vid import med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen och på punktskatt vid import med stöd av hänvisningsbestämmelsen i 3 § 1 mom. i punktskattelagen. Att kräva samma heltäckande garanti som tullagstiftningen till exempel av en kund med god ekonomi för att säkerställa indrivningen av mervärdesskatten är bara sällan nödvändigt. Att kräva heltäckande garanti av sådana kunder skulle orsaka dem onödiga kostnader. I gällande lag finns det ingen bestämmelse om detta. Den föreslagna bestämmelsen stämmer likväl överens med nuvarande praxis.

I 3 mom. ges Tullen rätt att ändra beloppet av den garanti som krävs utifrån förändringar i en persons verksamhet eller ekonomiska ställning. Det kan finnas orsak att ändra ett beslut om beloppet av den garanti som krävs till exempel i en situation där ett företags importverksamhet ökar och antalet tullbehandlingar växer betydligt eller företagets ekonomiska risk ökar. En förändring i den ekonomiska ställningen kan till exempel ta sig uttryck i förändringar i bokslutet eller i ekonomiska nyckeltal, betalningsförseningar till Tullen eller andra fordringsägare, avföring från uppbördsregistret för mervärdesskatt eller en offentlig anteckning om betalningsstörning. När garantin bestäms måste man även beakta företagets ekonomiska ställning och dess tillgångar i relation till ansvarsförbindelser. Bestämmelsen gäller såväl den garanti som krävs för tullen som den garanti som krävs för nationella skatter och avgifter.

Enligt paragrafens 4 mom. ska Tullen få meddela föreskrifter om hur ett garantidokument görs upp annat än i form av en mall. Enligt artikel 151.5 i genomförandeförordningen ska en individuell garanti ställd i form av ett åtagande ställas på det formulär som anges i bilaga 32-01. Enligt artikel 160.1 i genomförandeförordningen får inom ramen för förfarandet för unions-

transitering en individuell garanti i form av ett åtagande från en borgensman också ställas genom utdelning av kuponger till personer som avser att fungera som innehavare av förfarandet. Den ska då utfärdas på det formulär som anges i bilaga 32-02 och kupongerna ska utfärdas på det formulär som anges i bilaga 32-06. Enligt artikel 162.1 i genomförandeförordningen får inom ramen för förfarandet för unionstransitering en samlad garanti endast ställas i form av ett åtagande från en borgensman. En samlad garanti i form av ett åtagande av en borgensman ska utfärdas på det formulär som anges i bilaga 32-03. Enligt artikel 151.7 i genomförandeförordningen får varje medlemsstat, i enlighet med nationell lagstiftning, tillåta att ett åtagande från en borgensman i form skiljer sig från dem som anges i bilagorna 32-01, 32-02 och 32-03, förutsatt att detta åtagande har samma rättsliga verkan.

Enligt artikel 92.1 c i kodexen får garantin ställas även i någon annan form än en kontant deposition eller ett åtagande från en borgensman, om den ger likvärdig säkerhet för att det import- eller exporttullbelopp som motsvarar tullskulden och andra avgifter kommer att betalas. De övriga former av garanti som avses här räknas upp i artikel 83.1 i den delegerade förordningen. Medlemsstaterna ska godta de former av garantier som avses i punkten, i den mån dessa garantiformer godtas enligt nationell lagstiftning.

50 §. Tillstånd för grundande av frizon. Enligt artikel 243.1 i kodexen får medlemsstaterna utse delar av unionens tullområde till frizoner. För varje frizon ska medlemsstaterna fastställa dess geografiska gränser och var infarts- och utførselställena är belägna. Enligt artikeln ska Tullen besluta om beviljande av tillstånd för grundande av en sådan frizon och om villkoren för den.

51 §. Meddelande av uppgifter till EORI-registret på något annat sätt än via elektroniska datasystem. Enligt paragrafen får Tullen bestämma om de situationer där de uppgifter som behövs vid registrering i systemet för identifiering och registrering av ekonomiska aktörer (EORI) får lämnas på annat sätt än via elektroniska datasystem. Enligt artikel 4 i den delegerade förordningen får tullmyndigheterna tillåta personer att lämna in de uppgifter som krävs för EORI-registreringen med andra metoder än elektronisk databehandlingsteknik. I artikel 3 i den delegerade förordningen föreskrivs att vid registreringen av en person ska tullmyndigheterna samla in och lagra de data som fastställs i bilaga 12-01 vad gäller denna person.

52 §. Överföring av rättigheter och skyldigheter för den som är ansvarig för ett särskilt förfarande. Enligt paragrafen ska Tullen vara skyldig att bestämma om de fall och förutsättningarna för dem där rättigheterna och skyldigheterna för den person som är ansvarig för förfarandet när varor har hänförts till ett särskilt förfarande, dock ej till transiteringsförfarande, helt eller delvis får överföras samt om förfarandena för överföringen. Med stöd av artikel 218 i kodexen får en överföring av rättigheterna och skyldigheterna genomföras om personen som övertar dem uppfyller villkoren för det berörda förfarandet. Enligt genomförandeförordningen ska den behöriga tullmyndigheten bestämma om rättigheter och skyldigheter kan överföras från den som ansvarar för förfarandet. Tullen görs skyldig att meddela föreskriften i fråga därför att aktörerna måste få veta i vilka fall, under vilka villkor och på vilket sätt rättigheterna hos den som ansvarar för förfarandet kan överföras till någon annan. Om en överföring kan genomföras enligt Tullens förordning, ska det behöriga tullkontoret bestämma de specifika villkor för överföringen som ingår i beslutet.

9 kap. Verkställande av tullbeskattning

53 §. Bestämmande av tullbelopp. I paragrafens 1 mom. klargörs det att Tullen har rätt att bestämma tullbeloppet antingen utifrån den deklaration som Tullen har fått eller utifrån de uppgifter som Tullen annars har fått eller skaffat. Tullbeskattningen är ett massförfarande där förtullningsbeslutet fattas regelmässigt utifrån uppgifterna i deklarationen, men Tullen är inte

bunden av dessa uppgifter. Enligt artikel 188 i tullkodexen och 31 § i förvaltningslagen har tullen rätt att vid behov be om tilläggsutredning och granska handlingar och varor för att säkerställa att tullbeskattningen är laglig och korrekt. Uppgifter som skaffats på detta sätt ska enligt förslaget kunna användas för att bestämma tullbeloppet. Bestämmelsen stämmer överens med nuvarande praxis.

Paragrafens 2 mom. motsvarar 51 § i den nuvarande tullagen. Där föreskrivs det om bestämmande av tull enligt uppskattning. I unionens tullagstiftning finns det inga bestämmelser om uppskattad tull, varför en sådan bestämmelse i lagen fortfarande behövs. Bestämmelser om bestämmande av tull och skatt enligt uppskattning är en etablerad del av finsk tull- och skattelagstiftning.

För att skydda unionens egna medel och förhindra att konkurrensen snedvrids, måste Tullen i varje situation kunna säkerställa, att det inte kommer sådana varor till tullområdet som det inte har betalats skatt för. Bestämmelsen om bestämmande av tull enligt uppskattning säkerställer att tullbeskattningen sker på ett behörigt sätt i de situationer där alla fakta som rör importen av en vara inte har uppgetts eller där tulldeklarationen inte kan anses pålitlig. Bestämmelsen kan anses godtagbar med hänsyn till syftet med unionens tullagstiftning.

Bestämmande av tull genom uppskattning tillämpas bara när det inte finns en tillförlitlig utredning om grunderna för att bestämma tullbeloppet och när ingen tillämplig rättsnorm finns i unionslagstiftningen. När tullbeloppet bestäms genom uppskattning ska de allmänna regler och principer för tullbeskattningen iakttas som innebär att tullmyndigheten måste utreda vilket slags vara som ska förtullas, kvantiteten av varan och värdet på varan på ett behörigt sätt och beräkna tullbeloppet så korrekt som möjligt.

Bestämmelsen kan tillämpas till exempel vid uppbörd av tull i efterhand, när det finns oklarheter i den deklarerade kvantiteten av den importerade varan på grund av importörens redovisningsmaterial eller andra omständigheter som kommit fram i efterskott och den exakta kvantiteten inte kan fastställas i efterskott. Det kan också bli nödvändigt att uppskatta tullbeloppet även när varuimport som strider mot bestämmelserna har upptäckts först efter det att varorna eller en del av dem redan har kommit ut på unionens marknad.

För att säkerställa rättssäkerheten föreskrivs det i momentet liksom i nuvarande lag och som komplement till förvaltningslagen att grunderna för bedömningen måste anges i motiveringen till beslutet. I övrigt tillämpas förvaltningslagens bestämmelser bland annat om att höra parterna. När ett förtullningsbeslut eller ett beslut om uppbörd av tull i efterhand grundar sig på uppskattning ska ändring sökas i samma ordning som för andra förtullningsbeslut eller beslut om uppbörd av tull i efterhand.

54 §. Kringgående av tull. I paragrafen föreskrivs det om att förhindra kringgående av tull. Paragrafen motsvarar 52 § 1 mom. i den nuvarande lagen samt 28 § 1 mom. i lagen om beskattningsförfarande. Ordalydelsen i bestämmelsen ändras så att den stämmer överens med ordalydelsen i lagen om beskattningsförfarande.

I unionens tullagstiftning finns det ingen bestämmelse om kringgående av tull. Den nationella bestämmelsen säkerställer att tullbeskattningen verkställs på behörigt sätt, och bestämmelsen kan anses godtagbar med hänsyn till syftet med unionens tullagstiftning. Bestämmelser som gör det möjligt att ingripa när tull och skatt kringgås har av tradition ingått i den finska tull- och skattelagstiftningen.

55 §. Bokföring av tull. Enligt paragrafen ska Tullen bestämma om förfarandet för bokföring av tullavgifter. Enligt artikel 104.1 i kodexen ska tullmyndigheterna i enlighet med den nat-

ionella lagstiftningen i sin bokföring införa de import- eller exporttullbelopp som ska betalas enligt vad som fastställs i enlighet med artikel 101 i kodexen. Enligt artikel 104.3 i kodexen ska medlemsstaterna fastställa förfarandena för bokföring av import- eller exporttullbelopp. Dessa förfaranden kan variera beroende på om tullmyndigheterna med beaktande av omständigheterna under vilka tullskulden har uppstått är säkra på att beloppen i fråga kommer att betalas. De bokförda tullbeloppen krediteras EU enligt lagstiftningen om systemet för Europeiska unionens egna medel. Enligt de bestämmelser i kodexen som nämns ovan måste förfarandet vid bokföringen bestämmas nationellt. Frågan anknyter till sådan reglering av Tullens in-terna verksamhet som inte medför rättigheter eller skyldigheter för aktörerna, varför det är motiverat att låta Tullen meddela en föreskrift om förfarandet.

56 §. Delgivning av tullbelopp. Paragrafen motsvarar i huvudsak 28 a § i den nuvarande lagen. Den föreskriver om förfarandet vid delgivning av tullbelopp.

Paragrafens 1 mom. föreskriver om delgivning av tullbelopp till kunder som sköter sina tulldeklarationer med hjälp av Tullens elektroniska tullsysteem. Paragrafens 1 mom., enligt vilket tullbeloppet ska delges med ett svarsmeddelande, motsvarar 28 a § 1 mom. i den nuvarande lagen och praxis enligt Tullens nuvarande tullsysteem, där Tullens registrerade kunder under- rättas om tullbeloppen via en EDI-anslutning. Momentets 1 punkt anger också när kunden anses ha mottagit svarsmeddelandet. Kunden anses ha fått del av tullbeloppet vid den tidpunkt då svarsmeddelandet har anlänt till kundens datasystem. Momentet är en specialbestämmelse i förhållande till den allmänna bestämmelsen om bevislig elektronisk delgivning i 18 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Enligt 2 punkten får tullbeloppet delges en kund hos Tullen som använder elektronisk dataöverföring i meddelandeformat även på det sätt som föreskrivs om bevislig delgivning i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. I sådana fall anses kunden ha delgetts handlingen där tullbeloppet anges när kunden har hämtat det från den server, databas eller fil som Tullen har anvisat. Bestämmelsen ska tillämpas exempelvis när tulldeklarationen lämnas via Internet med Tullens så kallade Webbimport-tjänst. Svarsmeddelandet skickas då inte till kundens datasystem, utan kunden hämtar handlingen i Tullens system.

I 2 mom. föreskrivs det om delgivning av tullbelopp genom förtullningsbeslut. Tullbeloppet ska delges genom ett förtullningsbeslut när kunden inte använder elektronisk dataöverföring i meddelandeformat enligt 1 mom. Momentet är en specialbestämmelse i förhållande till den allmänna bestämmelsen om bevislig delgivning i 60 § i förvaltningslagen. Momentet föreskriver om tidpunkten då kunden har fått del av beslutet i huvudsak på samma sätt som i dag, men den nya bestämmelsen innebär en förenkling.

Kunden anses ha fått del av tullbeloppet den dag då förtullningsbeslutet fastställdes, om förtullningsbeslutet har överlämnats till kunden personligen. Förtullningsbeslutet överlämnas till kunden personligen till exempel vid kontantförtullning.

Vissa av Tullens kunder, såsom speditors- och fraktföretag kan ha en egen postbox på ett bestämt tullkontor där Tullen enligt överenskommelse kan lämna förtullningsbeslut. Om ett förtullningsbeslut har lagts i kundens postbox på tullkontoret, anses kunden ha fått del av tullbeloppet följande vardag efter den dag då förtullningsbeslutet fastställdes.

Om beslutet har postats, anses kunden ha fått del av tullbeloppet den åttonde dagen efter den dag då förtullningsbeslutet fastställdes Enligt den nuvarande lagen anses kunden ha fått del av tullbeloppet sju dagar efter den dag då beslutet har postats. Som den dag då beslutet har postats betraktas närmast följande vardag efter dagen då beslutet fastställdes. Enligt den föreslagna bestämmelsen anses kunden i vissa situationer ha fått del av tullbeloppet tidigare än en-

ligt den nuvarande lagen. Om förtullningsbeslutet har fastställts en fredag, kommer kunden till exempel att anses ha fått del av tullbeloppet två dagar tidigare än för närvarande. Denna ändring bedöms likväl inte försvaga kundens rättssäkerhet i någon betydande grad, när det beaktas hur kort tid det normalt tar i Finland för en postförsändelse att komma fram och att det i bestämmelsen har reserverats 8 dagar för detta. Dessutom ska antagandet om delfäendet i de fall som avses i 2 mom. tillämpas bara om något annat inte visas. Kunden kan fortfarande lägga fram bevis om den dag han eller hon har fått del av tullbeloppet, om delfäendet har skett efter den dag det senast antas ha skett enligt detta moment. Enligt den föreslagna 83 § är tidsfristen för att söka ändring i ett beslut som gäller beskattning tre år från delfäendet av tullskulden, varför den tidigare dagen för delfäendet inte heller har betydelse i praktiken. Förändringen gör det enklare att bestämma dagen för delfäendet.

Postförsändelsen behöver inte rekommenderas, utan beslutet kan postas som ett vanligt brev. Problem, för vilka det med hänsyn till rättssäkerheten är nödvändigt att skapa ett registreringsförfarande som bevisar den faktiska tidpunkten för överlåtelsen, har inte förekommit vid tillämpningen av motsvarande bestämmelse i gällande lag och inte heller i det likartade delgivningsförfarande som tillämpades i praktiken innan lagen trädde i kraft. Till skillnad från nuvarande lag behöver inte heller delgivningen av ett beslut om uppbörd av tull i efterhand längre ske genom bevislig delgivning, utan även då tillämpas de regler som beskrivs ovan. Förfarandet motsvarar bland annat det förfarande som iakttas vid delgivning av beslut om punktskatter enligt 41 § i punktskattelagen.

Bestämmelser om delgivning av förvaltningsbeslut finns i förvaltningslagen och i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. Delgivning enligt dessa lagar kan emellertid inte anses vara ändamålsenlig vid det massförfarande som tillämpas i tullbeskattningen. Det bevisliga delgivningsförfarande som föreskrivs i förvaltningslagen skulle vid vanlig förtullning vara långsamt och dyrt och dessutom arbetsdryg såväl för Tullen som för gäldenären. Dessutom fastställs största delen av alla tullbeslut i enlighet med deklarationerna, varför delgivning av tullbeloppet enligt artikel 102.2 i kodexen inte är obligatorisk. Ett antagande om delfäende behövs därför fortfarande.

I unionens tullagstiftning föreskrivs det inte exakt om delgivning av tullbelopp. Enligt artikel 102.1 i kodexen ska gäldenären underrättas om tullskulden på föreskrivet sätt på den plats där tullskulden har uppkommit eller anses ha uppkommit. Det har överlåtit till medlemsstaterna att bestämma på vilket sätt tullbeloppet ska delges. De tidsfrister för att lämna in en ansökan om återbetalning eller eftergift av tull som anges i kodexen, genomförandeförordningen eller den delegerade förordningen ska beräknas från den delgivningsdag som fastställts enligt denna paragraf.

57 §. Tidsfrist för delgivning av tullskuld. I artikel 103 i kodexen föreskrivs det om tidsfristen för delgivning av tullskuld. Enligt artikeln ska gäldenären inte delges en tullskuld efter utgången av en period om tre år räknat från den dag då tullskulden uppkom. Om tullskulden emellertid har uppkommit som resultat av en handling som när den utfördes skulle ha kunnat leda till straffrättsliga förfaranden, ska treårsperioden förlängas till minst fem år och högst tio år enligt nationell lagstiftning.

Enligt den föreslagna paragrafen ska tidsfristen vara fem år, om tullskulden har uppstått på grund av en handling som när den utfördes skulle ha kunnat ge upphov till straffrättsliga förfaranden. Bestämmelsen är ny.

Även den tullkodex för gemenskapen som tillämpas i dag ger medlemsstaterna en möjlighet att lagstifta nationellt om en längre tidsfrist för delgivning av tullskuld när tullskulden har

uppstått på grund av en handling som när den utfördes skulle ha kunnat ge upphov till straffrättsliga förfaranden. I Finland har likväl ingen sådan särskild tidsfrist föreskrivits.

Den föreslagna tidsfristen motsvarar preskriptionstiden för skattebedrägeri (normal gärningsform). Bestämmelsen gör det möjligt att i ett sådant fall uppbära tull ännu efter den preskriptionstid på tre år som är huvudregeln. Redan i dag kan obetald tull utkrävas som skadestånd i en rättsprocess. Det föreslagna förfarandet utgör ett lättare alternativ till en sådan rättsprocess.

58 §. Hörande av tullombud och delgivning av beslut till tullombud. I paragrafen föreskrivs det om förfarandet med hörande av tullombud angående förvaltningsbeslut som ska fattas av Tullen och om delgivningen av beslutet. Paragrafen motsvarar 52 a § i den nuvarande lagen. I paragrafen förtydligas det likväl att den enhet vid Tullen som fattar beslutet ska svara för att tullombudet ges tillfälle att sätta sig in i beslutet och handlingarna i ärendet. Bestämmelsen utgör ett undantag från de allmänna bestämmelserna i förvaltningslagen om hörande av parter och delgivning av beslut.

Enligt 8 § i lagen om Tullens organisation bevakar Tullen statens rätt och fördel vid nationella domstolar. Tullen representeras då av Tullens tullombud. Enligt 83—85 § i den föreslagna lagen har Tullens tullombud rätt att på statens vägnar begära omprövning av ett beslut av Tullen, överklaga ett omprövningsbeslut genom besvär och anföra besvär mot ett beslut i ett besvärssärende. Tullens tullombud som bevakar statens rätt och fördel är således sådana parter i ett förvaltningsärende som avses i 11 § i förvaltningslagen i ärenden som gäller Tullens förvaltningsbeslut. Tullombudens ställning som parter gäller i regel alla beslut av Tullen. På grund av det stora antalet ärenden är det inte ändamålsenligt och inte heller möjligt att med skäligen resurser och till skäligen kostnader i delgivningen av Tullens beslut till ett tullombud eller hörandet av tullombuden följa de förfaranden som föreskrivs i förvaltningslagen. På grund av de krav som principerna om effektiv och ekonomisk förvaltning ställer är det fortfarande nödvändigt att i tullagen ha med en specialbestämmelse om hörande av ett tullombud och delgivning av beslut till ett tullombud. Motsvarande förfarande tillämpas också vid bilbeskattningen enligt 55 § i bilskattelagen. Förfarandet kan inte anses äventyra parternas rättigheter.

10 kap. Uppbörd av tullskuld

59 §. Betalning av tull. I paragrafen föreskrivs det om var och när en tullräkning ska betalas. Till sina centrala delar motsvarar paragrafen 29 § i gällande tulllag.

Nästan alla tullräkningar betalas nuförtiden via penninginrättningar, varför tull enligt grundregeln i 1 mom. ska betalas in på det konto vid en penninginrättning som Tullen bestämt. I momentet anges det också tydligt att betalaren ska svara för de kostnader som betalningen medför. I gällande lag finns denna bestämmelse inte, men den motsvarar nuvarande praxis. Enligt momentet får alla Tullens kunder vid behov betala tullräkningen vid ett tullkontor utan serviceavgifter eller andra kostnader för betalningen. Enligt nuvarande lag får bara en kund som inte är registrerad av Tullen, det vill säga en kontantkund, också betala tullräkningen vid ett tullkontor. Möjligheten att betala tullräkningar vid tullkontor behövs närmast för kontantkunder, men i undantagsfall kan det också bli ändamålsenligt för en kreditkund att betala på ett tullkontor, till exempel för att snabbt frigöra en allmän garanti för nya händelser. En utveckling där kunderna i högre grad än i dag börjar betala på tullkontoren i stället för till Tullens konto på en penninginrättning finns inte i sikte.

Paragrafens 2 mom. föreskriver om den tid inom vilken tull ska betalas. Enligt artikel 108 i kodexen ska tull betalas inom en föreskriven tidsfrist som inte får överskrida tio dagar från och med det att gäldenären har underrättats om tullskulden. Tullmyndigheterna får likväl förlänga tidsfristen på ansökan av gäldenären, om det tullbelopp som ska betalas har fastställts

efter frigörande. Om gäldenären är berättigad till någon av de betalningslättnader som fastställs i artiklarna 110—112, ska betalning ske inom den tidsfrist eller de tidsfrister som bestämts för dessa betalningslättnader. I artikel 108 föreskrivs det också om fall där tidsfristen för betalning av tull ska upphöra att löpa.

Den allmänna betalningstiden för tull ska även framöver vara 10 dagar från utställningsdatumet på tullräkningen. Momentet ska dessutom innehålla en informativ bestämmelse enligt vilken bestämmelser om förlängning av tidsfristen och avbrytande av tidsfristen för betalning av tull samt anstånd med betalningen som gäldenären kan beviljas och om andra betalningslättnader föreskrivs i artikel 108—112 i kodexen.

60 §. Förfallodag vid betalningsanstånd. Paragrafen bemyndigar Tullen att meddela en föreskrift om tillämpningen av de förfallodagar för betalningsanstånd som det föreskrivs om i artikel 111.6 i kodexen. Bestämmelsen är ny.

I artikel 111 i kodexen föreskrivs det om tiden för vilken anstånd med betalning beviljas. Om perioden för de sammanförda bokföringsposterna som sammanhänger med anståndet eller perioden som fastställts för frigörande av de berörda varorna utgör en vecka, får medlemsstaten, enligt punkt 6 första stycket i artikeln, föreskriva att det import- eller exporttullbelopp för vilket anstånd med betalning beviljas ska betalas senast på fredagen den fjärde veckan efter veckan i fråga. Om den aktuella perioden utgör en månad, får medlemsstaterna, enligt punktens andra stycke, föreskriva att det import- eller exporttullbelopp för vilket anstånd med betalning beviljas ska betalas senast den sextonde dagen i månaden efter månaden i fråga. Enligt paragrafen får Tullen meddela en föreskrift om att ovan angivna förfallodagar ska tillämpas. I artikel 111.6 är det inte fråga om en egentlig behörighet att utfärda rättsnormer, utan om en teknisk reglering av detaljer i förfarandet vid tulluppbörd som till sitt innehåll ingår i Tullens behörighet.

61 §. Framflyttande av förfallodag. I paragrafen föreskrivs det om framflyttande av förfallodagar. Det finns ingen bestämmelse om detta i den nuvarande tullagen eller i unionens tullagstiftning. Paragrafen motsvarar i sina väsentliga delar 49 § i skatteuppbördslagen och 49 § i skattekotolagen.

I 5 § lagen om beräkning av laga tid (150/1930) står det som följer: Infaller bestämd dag eller sista dagen av bestämd tid på helgdag, självständighetsdagen, första maj, julaftonen, midsommaraftonen eller söckenlördag, må fullgörandet kunna ske första söckendagen därefter. Den föreslagna bestämmelsen ska innehålla en informativ hänvisning till denna paragraf som fortfarande tillämpas. I den andra meningen i bestämmelsen beaktas en situation där de betalningssystem som allmänt används vid betalningar mellan bankerna enligt ett meddelande från Finlands Bank som publiceras i författningssamlingen inte är i bruk. Tull får då betalas närmast följande vardag efter förfallodagen. Regeln är samstämmig med 49 § i skatteuppbördslagen. Genom bestämmelsen skapas en enhetlig praxis i fråga om framflyttandet av förfallodagen för skatter som tas ut av Tullen och Skatteförvaltningen.

62 §. Tidpunkten för betalning av tull. I paragrafen föreskrivs det om när tull som betalas kontant eller genom en kontoöverföring i Finland eller i utlandet anses vara betald. I unionens lagstiftning eller den nuvarande tullagen finns det ingen motsvarande bestämmelse. Paragrafen motsvarar i huvudsak 9 § i skatteuppbördslagen. En klar och tydlig bestämmelse om tidpunkten för betalning förbättrar gäldenärens rättsskydd, eftersom betalningsdagen är avgörande för om tullräkningen har betalats inom utsatt tid eller om ränta uppbärs på grund av att betalningen har skett för sent.

Enligt huvudregeln i paragrafens 1 mom. anses en tullavgift vara betald den dag som avgiften har debiterats betalarens konto eller betalats kontant till en penninginrättning eller tullanstalt. Huvudprincipen är alltså att det som avgör tidpunkten när tullräkningen anses betald inte är när pengarna de facto har kommit in på Tullens konto, utan när kunden har betalat räkningen. På detta sätt genomförs likabehandling av kunderna oberoende av i vilken bank kunden har det konto från vilket räkningen betalas eller på vilken penninginrättning han eller hon betalar räkningen, eftersom kunden inte behöver ta i beaktande den tid överföringen till en annan bank tar. Eftersom största delen av betalningarna sker som gireringar från betalarens konto, nämns debitering av betalarens konto i första punkten i momentet och kontantbetalning i det andra.

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs det om fall där uppgiften om betalnings- eller debiteringsdagen inte har kommit till Tullen tillsammans med betalningen. Så kan det gå om betalningen har gjorts i utlandet. Finska banker skickar uppgifter om betalningsdagen tillsammans med betalningen. På motsvarande sätt som skatt enligt skatteuppbördslagen anses tullen då betald den dag då den bokfördes på Tullens bankkonto. Denna huvudregel behövs för att betalningar som kommer in på Tullens konto i allmänhet ska kunna behandlas maskinellt i Tullens reskontra-system.

Tullräkningar betalas i någon mån genom banker i utlandet. Därför ska gäldenären enligt 2 mom. ha möjlighet att bevisa för Tullen att betalningen har gjorts tidigare än den dag då den registrerades på Tullens bankkonto. Det här är viktigt med hänsyn till gäldenärens rättsskydd, eftersom denne inte nödvändigtvis på förhand kan veta om uppgiften om betalnings- eller debiteringsdagen förmedlas till Tullen tillsammans med betalningen. Tullen kan beakta en tidigare betalningsdag om den kan verifieras utifrån handlingar som gäller betalningen. Genom bestämmelsen likställs betalningar gjorda i Finland, EU-länder och tredjeländer. Bestämmelsen stämmer överens med nuvarande praxis.

63 §. Räkna som tas ut för betalningslättnader. I paragrafen föreskrivs det om räntetiden för den ränta som tas ut för en betalningslättnad. Bestämmelsen kompletterar unionens tullagstiftning. Artikel 112 i kodexen föreskriver om andra betalningslättnader än det anstånd med betalningen som artiklarna 110 och 111 föreskriver om. Om betalningslättnader beviljas ska kreditränta enligt artikel 112 om andra betalningslättnader debiteras för tullbeloppet. I kodexen finns det också en bestämmelse om hur räntesatsen ska bestämmas som gör medlemsstaternas tillämpningspraxis enhetligare. För en medlemsstat som har euro som valuta ska krediträntesatsen motsvara den räntesats som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, C-serien, och som Europeiska centralbanken tillämpade vid sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner på den första dagen i den månad som innehåller förfallodagen, med tillägg av en procentenhet. Kodexen föreskriver inte uttryckligen för vilken tid räntan uppbärs, i motsats till vad som är fallet med dröjsmålsräntan i artikel 114.2. Paragrafen bestämmer för klarhetens skull att den kreditränta som anges i artikel 112 ska tas ut för den tid betalningslättnaden har varat, det vill säga den tid som Tullen har beviljat betalningslättnaden för.

64 §. Kvittning. I paragrafen föreskrivs det om Tullens rätt att använda ett tullbelopp som ska återbetalas för att kvitta en fordring som har förfallit. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i sina huvuddrag bestämmelserna om kvittning i 6 kap. i skatteuppbördslagen och i 47 a, 47 c och 47 e § i punktskattelagen. Att betala tull genom kvittning är möjligt också enligt kodexen. Enligt artikel 109 får betalningen nämligen ske genom justering av ett creditsaldo i enlighet med nationell lagstiftning.

I paragrafens 1 mom. anges villkor under vilka en kvittning får verkställas. Tullen får verkställa kvittning när den återbetalar tull, skatt, offentligrättslig avgift, dröjsmålspåföljder för dessa eller kredit- eller annan uppskovsränta till en gäldenär eller en annan person som svarar

för en tullskuld och Tullen har en liknande indrivbar motfordran hos denne. Ansvarig för skulden kan förutom den egentliga gäldenären även ett ombud som har fungerat som direkt ombud med borgensansvar vara. Största delen av de tullar, skatter och avgifter som Tullen tar ut har säkrats med garantier, varför Tullen enligt förslaget och i motsats till Skatteförvaltningen inte ska ha någon kvittningsplikt. Tullmyndighetens prövningsrätt när det gäller verkställandet av kvittning ska likväl styras av de allmänna förvaltningsrättsliga principerna, särskilt av kravet om jämlik behandling av kunderna som grundar sig på jämlikhetsprincipen i 6 § i grundlagen samt proportionalitets- och objektivitetsprincipen.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det om kvittningsdagen, som är den dag då beslutet om återbetalning fattades. Räntor på återbetalade belopp och på fordringar som kvittas räknas till och med denna dag.

Enligt 3 mom. måste Tullen underrätta gäldenären om verkställda kvittningar. Om en återbetalning till någon annan med ansvar för skulden har använts vid kvittningen, ska även denne underrättas. Till kvittningsmeddelandet ska Tullen foga anvisningar för sökande av ändring. På ett beslut om kvittning ska den tidsfrist på 30 dagar för begäran om omprövning som anges i 83 § tillämpas. En kvittningsanmälan ska också fungera som kvitto på att den kvittade skulden har betalats. I momentet föreskrivs det också att Tullen får meddela närmare föreskrifter om kvittningsförfarandet. Enligt 33 § i skatteuppbördslagen har skatteförvaltningen motsvarande behörighet.

65 §. Hinder för kvittning. I paragrafen föreskrivs det om hinder för kvittning. De motsvarar de hinder för kvittning som anges i 47 b § i punktskattelagen och i tillämpliga delar i 26 § i skatteuppbördslagen.

Enligt 1 mom. 1 punkten ska tullar, skatter eller avgifter som av misstag har betalats till ett för stort belopp inte användas för kvittning. Begreppet misstag ska här ha motsvarande innebörd som i skatteuppbördslagen.

I 2 punkten föreskrivs det att en återbetalning inte ska användas för kvittning, när motsvarande medel har betalats som utdelning ur gäldenärens konkursbo. Tullen måste återbetala medel som den har mottagit som slutlig utdelning ur konkursboet eller förskott på utdelningen till exempel när en domstol efter det att utdelningen har betalats sänker beloppet på Tullens fordringar på grund av att ändring söks. Även om Tullen i paragrafens 3 mom. ges en kvittningsrätt som i princip är oberoende av en konkurs, kan en utdelning ur ett konkursbo anses vara så nära förbunden konkursförfarandet att en annorlunda reglering av kvittningen skulle innebära en avvikelse från den materiella konkursrätten.

Paragrafens 2 mom. anger vilka slags skulder som inte får kvittas med en återbetalning. För det första ska ett belopp som Tullen ska återbetala inte användas för betalning av en preskriberad skuld, vilket överensstämmer med en etablerad ståndpunkt inom skatterätten. Att skulden preskriberats ska beaktas på tjänstens vägnar, och gäldenären ska inte behöva hänvisa till detta särskilt. Kvittning är inte heller möjlig om det finns ett obegränsat förordnande om att avbryta eller förbjuda verkställigheten enligt 12 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007) eller 10 kap. 20 § i utsökningsbalken (705/2007). Om förordnandet om avbrott däremot har meddelats som partiellt enligt 10 kap. 22 § i utsökningsbalken, så att det till exempel tillåter utmätning av egendom men förbjuder försäljning eller redovisning av medlen, hindrar det inte att kvittning verkställs.

I 3 mom. föreskrivs det om hur en konkurs för mottagaren av återbetalningen eller en utmätning av återbetalningen inverkar på kvittningen och om skyldigheten att underrätta utmätningsmannen om kvittningen. Tullen får kvitta en persons förfallna och obetalda tullräkningar

med återbetalningar trots att personen gått i konkurs och trots att återbetalningen har gått till utmätning. Enligt förslaget ska kvittningsrätten begränsas bara av förbudet att använda återbetalning som motsvarar utdelning ur konkursboet i 1 mom. 2 punkten. Till denna del motsvarar bestämmelsen 26 § 2 mom. i skatteuppbördslagen. Med hänsyn till strävan efter enhetlighet i skattelagstiftningen och en neutral behandling av skattetagarna, är det därför motiverat att införa den i tullagen. För att förhindra att utmätningsåtgärder går på varandra föreskrivs det i momentet att Tullen utan dröjsmål ska underrätta utmätningsmannen om kvittning av en tullräkning som finns hos utmätningsmannen för indrivning.

66 §. *Användning av återbetalning för betalning av en annan myndighets fordran.* I paragrafen föreskrivs det om villkor under vilka det belopp som Tullen ska återbetala får användas till att betala en skatt som en annan statlig myndighet har ålagt mottagaren av återbetalningen att betala eller en utländsk tull eller skatt som ska drivas in i Finland. I paragrafen föreskrivs det också om Tullens motsvarande rätt att använda en kvittningssgill återbetalning som den betalningsskyldige ska motta från en annan myndighet för kvittning av en fordran hos Tullen. Paragrafen är ny, och den motsvarar 47 d § i punktskattelagen.

Enligt 1 mom. ska det belopp som Tullen ska återbetala i första hand användas för kvittning av en fordran som Tullen har hos mottagaren. Om Tullen inte har kvittningssgilla fordringar, får beloppet i stället för att återbetalas användas som betalning för andra förfallna och obetalda offentligrättsliga statliga fordringar. Ett villkor är att myndigheten i fråga ber Tullen om detta innan återbetalningen har verkställts. I praktiken tillämpar Tullen och Skatteförvaltningen redan nu ett förfarande där en myndighet innan den verkställer en återbetalning frågar den andra myndigheten om betalningsmottagaren har kvittningssgilla räkningar hos denna. På basis av förfrågan får den andra myndigheten be att få tillgång till beloppet som ska återbetalas.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det också om Tullens motsvarande rätt att använda en kvittningssgill återbetalning från en annan myndighet för kvittning av en fordran hos Tullen. I så fall tillämpas tullagens bestämmelser om kvittning.

I 3 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i punktskattelagen om att använda det belopp som ska återbetalas till betalning av en utländsk fordran som drivs in i Finland stöd av ett handräckningsavtal. Det kan röra sig om en fordran som drivs in i Finland med stöd av rådets direktiv 2010/24/EU om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder eller om en fordran som drivs in med stöd av avtalet mellan de nordiska länderna om ömsesidigt bistånd i tullfrågor (FördrS 43—44/82) eller något bilateralt indrivningsavtal som är förpliktande för Finland. Nationella fordringar ska ges företräde framför dessa vid kvittning.

Vid kvittning ska staten betraktas som ett enda rättssubjekt. Bestämmelsen effektiviserar uppbörden av skatter och andra offentligrättsliga fordringar och bidrar till att förbättra förvaltningens resultat. Förfarandet kan också anses ändamålsenligt från de betalningsskyldigas synpunkt eftersom det minskar betalningstrafiken mellan de betalningsskyldiga och myndigheterna.

67 §. *Anvisning av medel.* I paragrafen föreskrivs det om i vilken ordning medel från den betalningsskyldiga som uppburits eller erhållits genom kvittning eller indrivning eller ur garantier ska användas för betalning av olika skatteslag och andra poster. Förslaget motsvarar i huvudsak 30 a § i den nuvarande lagen med en del ändringar av teknisk karaktär som närmast orsakas av de nya bestämmelserna om kvittning och om uppbörd av en ränta som motsvarar det nationella skattetillägget. Dessutom ska Tullens rätt att i enstaka fall vid behov fördela betalningar på annat sätt än vad som bestäms i 1 mom. utvidgas till att omfatta också fall där en avvikande fördelning är nödvändig för att säkerställa indrivningen av en fordran.

I 1 mom. anges den ordning i vilken betalningar anvisas för fordringar som hänför sig till olika beslut. Betalningar som har specificerats av betalaren används i regel för fordringar som gäller förtullnings- och efterförtullningsbeslut enligt betalaren anvisningar. Betalningar som inte har specificerats av betalaren och andra medel som kommit in för betalning av fordringar används för fordringar som gäller förtullnings- och efterförtullningsbeslut enligt beslutens ordningsföljd med början från det äldsta. Utifrån en begäran om handräckning grundad på ett handräckningsavtal som Finland har slutit driver tullmyndigheterna också in tullavgifter och skatter som lämnats obetalda i ett annat land. Ospecificerade betalningar och andra influtna medel används inte för fordringar som drivs in med stöd av en begäran om handräckning från utlandet förrän betalningar som hänför sig till andra beslut har tagits ut. På denna punkt är bestämmelsen i momentet ny jämfört med gällande lag, och den motsvarar i sak 17 § och 27 § 3 mom. i skatteuppbördslagen.

I 2 mom. föreskrivs det i vilken ordning en betalning ska användas för olika skatteslag i samband med ett enskilt förtullnings- eller efterförtullningsbeslut. Som tredje i ordningen följer skattetillägg och dröjsmålsränta. Med skattetillägg avses här alla räntor som uppbärs för den tid debiteringen har försenats. Till dessa hör dröjsmålsränta enligt artikel 114.2 i kodexen samt skattetillägg enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta. Med förseningsränta avses alla räntor som tas ut för en försenad betalning. Till dessa hör dröjsmålsränta enligt artikel 114.1 i kodexen, förseningsränta enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta och dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982).

Bestämmelser om statens skyldighet att uppbära och kreditera egna medel till kommissionen finns i unionens bestämmelser om egna medel. Enligt Rådets beslut 2000/597/EG, Euratom om systemet för Europeiska gemenskapernas egna medel måste medlemsstaterna uppbära tullavgifter i enlighet med nationella lagar, förordningar och administrativa föreskrifter. Enligt rådets förordning (EG, Euratom) nr 1150/2000 om tillämpningen av beslutet ska medlemsstaterna vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att det belopp som motsvarar de fastställda anspråken tillhandahålls kommissionen. För försenad kreditering ska dröjsmålsränta betalas. Enligt de ledande principerna för unionslagstiftningen får unionens egna medel inte sättas i ett sämre läge än nationella medel. För att säkerställa att unionens egna medel inte sätts i ett sämre läge än nationella medel, ska de medel som flyter in från de betalningsskyldiga enligt förslaget först användas för att betala själva tullskulden även framöver. Med hänsyn till unionslagstiftningen skulle det också vara tillräckligt att tillämpa ett neutralt system, där de uppburna eller indrivna medlen delas i en del för unionen och en för staten enligt fastställda proportioner mellan egna och nationella medel. Ett sådant system är likväl komplicerat och tungrott ur förvaltningsperspektiv, och det skulle medföra större kostnader än de fördelar som det bedöms innebära. En betalningsordning som den nuvarande, där de influtna medlen först används för betalning av tullavgifter som hör till Europeiska unionens egna medel, är som helhet mera praktisk än ett neutralt system såväl från förvaltningssynpunkt som för de betalningsskyldiga. Eftersom unionslagstiftningen dessutom oftast kräver att en heltäckande garanti ställs för den tullskuld som uppkommer eller eventuellt uppkommer, måste tullavgiften i alla händelser betalas först med medel ur garantin oberoende av om medel kommer in för andra fordringar som ska tas ut enligt samma beslut.

I 3 mom. bemyndigas Tullen, som för närvarande, att i enskilda fall avvika från den fördelning som anges i 1 och 2 mom. Som tillägg till nuvarande bestämmelse ska denna rätt att i enstaka fall vid behov fördela betalningar på annat sätt än vad som bestäms i 1 mom. utvidgas till att omfatta också fall där en avvikande fördelning är nödvändig för att säkerställa indrivningen av en fordran.

För att förhindra preskription av en fordran, säkerställa indrivning av fordran eller säkerställa krediteringen av tull ges Tullen rätt att i enstaka fall fördela betalningar på annat sätt än vad

som bestäms i 1 mom. Bemyndigandet behövs för att förhindra att en fordran preskriberas bland annat i en situation där den betalningsskyldige har anvisat en betalning till det senaste beslutet, och en fordran i det äldsta beslutet samtidigt löper risk att bli oindrivbar på grund av preskription. Bemyndigandet behövs för att säkerställa indrivningen till exempel i fall där samma gäldenär är ansvarig för flera skulder och flera gäldenärer tillsammans ansvarar för en del av skulderna. Eftersom gäldenärerna ansvarar för tullskulden solidariskt, kan det vara befogat att använda betalningar för att täcka en skuld som betalaren ensam ansvarar för. Tullen får driva in en skuld som flera gäldenärer ansvarar för solidariskt av vilken som helst av gäldenärerna, vilket underlättar indrivningen. Dessutom bör det vara möjligt att också överväga om en icke-specificerad betalning ska anvisas till det äldsta beslutet eller inte. Denna prövningsrätt behövs särskilt i fall där staten är skyldig att kreditera en obetald tull till EU, och där en anvisning till det äldsta beslutet skulle innebära att en betalning eller medel från en garanti anvisas till beslut genom vilka ingen tull tas ut. När de medel som Tullen behöver för krediteringen tas ut av den betalningsskyldige och anvisas till beslut genom vilka tull tas ut, minskar det administrativa utredningsarbetet i samband med krediteringen av egna medel och de kostnader som detta medför.

För att säkerställa att EU:s egna medel och nationella fordringar behandlas lika, ska Tullen även ha rätt att i enskilda fall använda medel från den betalningsskyldige i annan ordning än den som bestäms i 2 mom. Fastän utgångspunkten är ett system där delbetalningarna först anvisas till tullavgifter, bör Tullen också ha rätt att tillämpa ett neutralt system i fall där det är ändamålsenligt från förvaltningssynpunkt och motiverat med hänsyn till en jämlik behandling av skattetagarna. Behörigheten kan till exempel användas när tullbeloppet är stort och det är osäkert om den betalningsskyldige förmår betala tull och andra skatter och avgifter.

68 §. Överföring av betalningar till Tullen. Paragrafen är ny. Den motsvarar i sak 12 § 1 och 2 mom. i skatteuppbördslagen. I paragrafen föreskrivs det om överföringen av tullavgifter som har betalats på en penninginrättning till Tullens konto. Det finns fog för att föreskriva på samma sätt om överföring av skattebetalningar oavsett skatteuppbördsmyndighet. Vid överföringen av betalningar tillämpas för närvarande bestämmelserna i 47 § i betaltjänstlagen (290/2010) eftersom specialbestämmelser inte finns.

I 1 mom. föreskrivs det inom vilken tid en penninginrättning måste överföra betalningar som det mottagit till Tullens konto. Bestämmelsen motsvarar i huvuddrag 47 § i betaltjänstlagen. Den ska likväl inte ange en skild sista betalningsdag för en betalningshändelse som inletts på papper, utan även i detta fall bör betalningen överföras till Tullens konto senast den första vardagen efter betalningsdagen som penninginrättningen är öppen för allmänheten. I 1 mom. ska det dessutom, i motsats till betaltjänstlagen, ingå en bestämmelse, enligt vilken penninginrättningen ska överföra medlen till Tullens konto senast den andra dagen efter betalningsdagen som inrättningen är öppet om penninginrättningen inte är öppen för allmänheten på betalningsdagen.

Enligt 2 mom. ska det för statens betalningsrörelsebanker dock tillämpas vad som överenskommit i avtalet om skötsel av statens betalningsrörelse.

69 §. Bokföring av skattemedel. Paragrafen är ny, och den innehåller en grundläggande bestämmelse om bokföringen av de tullavgifter och andra skatter som Tullen tar ut. Paragrafen motsvarar till sina centrala delar 5 § i skatteuppbördslagen.

I 1 mom. föreskrivs det om Tullens skyldighet att bokföra skattemedel. Den omfattar förutom nationella skatter och avgifter även tullavgifter i den mån bokföringen av dem inte regleras i unionslagstiftningen. Bokföringen av tullmedel regleras i lagstiftningen om systemet för Europeiska unionens egna medel, till exempel rådets förordning (EG, EURATOM) nr

1150/2000 om genomförande av beslut 94/728/EG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel.

Paragrafens 2 mom. föreskriver om vilka uppgifter som ska ingå i bokföringen. De skatteta- gare som avses i momentet är Europeiska unionen och Finska staten.

11 kap. **Indrivning av tullskuld**

70 §. Indrivning av tull genom utsökning och säkerställande av indrivningen. Paragrafen anger vilka lagar som ska tillämpas på indrivning av tull. Paragrafens 1 mom. har i sina väsentliga delar samma innehåll som 30 § i den nuvarande tullagen. Hänvisningen till lagen om skatte- tillägg och förseningsranta i den nuvarande bestämmelsen stryks emellertid, eftersom artikel 114 i kodexen innehåller bestämmelser om uppbörden av räntor som motsvarar nationella skattetillägg och förseningsräntor. På indrivningen av tull tillämpas även framöver lagen om verkställighet av skatter och avgifter, med undantag för bestämmelserna om grundbesvär, samt lagen om säkerställande av indrivningen av skatter och avgifter (395/1973).

I artikel 113 i kodexen finns det en bestämmelse av allmän natur om indrivning av tull. Enligt artikeln ska tullmyndigheterna säkerställa betalningen av tullbeloppet med alla medel som står till buds enligt den berörda medlemsstatens lagstiftning, om beloppet inte har betalats inom fö- reskriven tid. I kodexen eller annan tullagstiftning för unionen finns det inga andra egentliga bestämmelser om indrivning av tull. Enligt artikel 45.1 i kodexen får ett ändringssökande inte medföra att genomförandet av det ifrågasatta beslutet skjuts upp. I artikel 45.2 och 45.3 före- skrivs det om uppskjutande av genomförandet.

I 2 mom. ingår det en klagörande bestämmelse, enligt vilken kapitlet om indrivning av tull- skuld ska tillämpas även på indrivningen av övriga skatter, tull- och skattehöjningar, felavgif- ter och offentlighetsavgifter som bärs upp av Tullen, om inte något annat föreskrivs i lag. Bestämmelsen gör det rådande rättsläget klarare. Bestämmelserna om indrivning i tullagen ska fortfarande tillämpas till exempel på mervärdesskatt och behandlingsavgifter som uppbärs vid import.

71 §. Indrivningsmetoder. Paragrafen är ny. Den preciserar artikel 113 i kodexen som nämns ovan, enligt vilken bestämmelser om indrivning av tull får meddelas nationellt. Innehållet i pa- ragrafen motsvarar i huvuddrag 34 och 35 § i skatteuppbördslagen och den praxis som Tullen tillämpar vid uppbörden av tullavgifter. I utformningen av paragrafen beaktas de ändringar som har föreslagits i motsvarande paragraf i den nya skatteuppbördslagen.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om indrivningsmetoder som Tullen kan tillgripa efter att först klarlagt gäldenärens betalningsförmåga och vilken metod att driva in fordringarna som är ändamålsenlig. I enlighet med god indrivningssed bör Tullen alltid utreda de betalningsskyl- digas solvens samt ändamålsenliga indrivningsmetoder för att nå det bästa indrivningsresulta- tet och samtidigt undvika orimliga situationer. Om Tullen till exempel bedömer att medlen kan drivas in med lindrigare indrivningsåtgärder än utsökning, såsom betalningsarrangemang där parterna kommer överens om att obetalda tullavgifter ska betalas i delar, kan utsökning undvikas. Tullen ska fortfarande kunna ta ut obetald tull och andra importavgifter även ur den garanti som Tullen förfogar över. Bestämmelser om anstånd med en betalning och om andra betalningslättnader finns i artiklarna 110 och 112 i kodexen.

För att säkerställa att kreditgivarna behandlas jämbördigt bör även Tullen ha rätt att, såsom Skatteförvaltningen enligt skatteuppbördslagen, ge uppgifter om förfallna och obetalda tull- skulder för publicering. Det här genomförs i 1 mom. 9 punkten. I praktiken kan publiceringen av uppgifter om kundens betalningsbeteende, likt den praxis som följs inom Skatteförvalt-

ningen, begränsas till sådana fall där den skattskyldige är en organisation, affärsidkare eller yrkesutövare. Liksom i skatteuppbördslagen ska publiceringsrätten begränsas till uppgifter som motsvarar dem som anges i 21 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999). De uppgifter som publiceras är namnet på gäldenären eller någon annan som är ansvarig för betalningen av tull, dennes firma och företags- och organisationsnummer och den hemkommun som Tullen känner till, om inte något annat följer av 24 § 1 mom. 31 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009). Dessutom publiceras uppgifter om det skatteslag som den obetalda tullräkningen gäller och räkningens belopp inklusive påföljderna av dröjsmålet. Personbeteckningen hör däremot inte till de uppgifter som publiceras. Till sitt syfte motsvarar momentets 9 punkt 35 § 1 mom. 8 punkten i skatteuppbördslagen. Tullen får liksom i dag även skrida till andra indrivningsåtgärder som avses i momentet.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska Tullen åläggas att utan dröjsmål underrätta utsökningmyndigheten om en annan indrivningsåtgärd som inverkar på indrivningen genom utsökning. Momentet motsvarar 35 § 2 mom. i skatteuppbördslagen.

72 §. Uppskjutande av verkställighet. Paragrafen är ny. Den preciserar artikel 45.2 och 45.3 i kodexen om uppskjutande av genomförandet av ett ifrågasatt beslut.

I paragrafen föreskrivs det om ansökan om uppskjutande av verkställigheten av ett beslut, behandlingstiden för ansökan samt giltighetstiden för ett beslut om uppskjutande av verkställigheten. Med uppskjutande av verkställigheten avses såväl uppskjutande av en verkställighet som inte har påbörjats som avbrytande av en påbörjad verkställighet. Uppskjutande av verkställigheten motsvarar uttrycket förordnande om att avbryta eller förbjuda verkställigheten som används i nationell lagstiftning såsom lagen om verkställighet av skatter och avgifter och utsökningensbalken. Paragrafen är, liksom artikel 45 i kodexen, en specialbestämmelse i förhållande till andra bestämmelser i finsk lagstiftning om behörigheten gällande uppskjutande och avbrytande av verkställigheten.

Enligt unionens tullagstiftning är tullmyndigheternas beslut omedelbart verkställbara även när ändring har sökts. Under omständigheter som anges artikel i 45.2 i kodexen är Tullen likväl skyldig att skjuta upp verkställigheten av sitt beslut. Tullen ska skjuta upp verkställigheten av beslutet, om myndigheten har goda skäl att anta att det ifrågasatta beslutet är oförenligt med tullagstiftningen eller om det är fara för att den som har överklagat vållas irreparabel skada.

Uppskjutandet av verkställigheten får dock inte leda till att unionens egna medel äventyras. Enligt artikel 45.3 i kodexen får verkställigheten av ett ifrågasatt förtullningsbeslut eller beslut om uppbörd av tull i efterhand skjutas upp bara om det ställs en garanti för att tullavgifterna betalas.

I artikel 45 är behörigheten att skjuta upp verkställigheten av ett beslut helt förbehållen tullmyndigheterna. Till skillnad från övrig skattelagstiftning samt förvaltningsprocesslagen (586/1996) ger kodexen inte andra myndigheter någon behörighet att bestämma att verkställigheten ska skjutas upp.

Enligt paragrafens 1 mom. ska en ansökan om uppskjutande av verkställigheten av ett beslut som är föremål för ändringssökande göras skriftligen hos Tullen. Enligt momentet ska en sådan ansökan behandlas utan dröjsmål. Med hänsyn till den sökandes rättsskydd är det viktigt att behovet att avbryta verkställigheten och förutsättningarna för detta utreds snarast möjligt.

Enligt 2 mom. ska ett uppskjutande av verkställigheten i regel vara i kraft tills huvudfrågan har avgjorts genom ett beslut som har vunnit laga kraft. Besvärstiden för ett omprövningsbeslut kan vara tre år från delfäendet av tullbeloppet eller minst 60 dagar från delfäendet av omprövningsbeslutet. Uppskjutandet av verkställigheten ska efter ett beslut i huvudfrågan som meddelats med anledning av begäran om omprövning automatiskt fortsätta under den kortaste besvärstid som lagen förutsätter. Om Tullen inom 60 dagar efter delfäendet av omprövningsbeslutet får kännedom om att besvär gällande gäldenärens huvudfråga väckts i förvaltningsdomstolen, ska beslutet om uppskjutande av verkställigheten vara i kraft tills besvärssärendet har avgjorts genom ett beslut som har vunnit laga kraft. Ett förbud mot verkställigheten ska gälla alla åtgärder för att driva in fordran i fråga. En garanti eller utsökt egendom får således inte omsättas i pengar under den tid som ett beslut om uppskjutande av verkställighet är i kraft. Ett överklagande av staten eller någon annan som begär utsökning ska inte hindra att verkställigheten slutförs. Om den tidsfrist som avses i momentet löper ut ska detta inte hindra att gäldenären lämnar en ny ansökan om att uppskjutande av verkställighet. Tullen ska också vid behov ha rätt att i enskilda fall fastställa en giltighetstid för ett beslut om uppskjutande som avviker från vad som sagts ovan.

Ändring i ett beslut om uppskjutande av verkställighet ska inte få sökas särskilt. Förbudet har processuell karaktär, och det motsvarar förbudet mot sökande av ändring i 10 kap. 25 § i utsökningbalken och 17 § 2 mom. i lagen om verkställighet av skatter och avgifter. Ändring kan sökas bara i ett avgörande som gäller huvudsaken.

När egendom har drivits in genom utsökning, får gäldenären även av utmätningsmannen begära att verkställigheten skjuts upp på det sätt som anges i 15 § 2 och 3 mom. i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

73 §. Avstående från indrivning av tull. Paragrafen är ny. Den anger ett minsta belopp som kan drivas in och i vilka fall det är tillåtet att avvika från denna huvudregel. Paragrafen motsvarar i sina väsentliga delar bestämmelserna om det minsta belopp som kan drivas in i 47 § i skatteuppbördslagen. Bestämmelsen gör skatteuppbörden enhetligare och bidrar till en effektivare förvaltning med bättre resultat.

Kodexen innehåller inga bestämmelser om att avstå från att driva in tullbelopp som bokförts och delgetts gäldenären. Enligt artikel 113 i kodexen ska tullmyndigheterna säkerställa betalning av ett tullbelopp med alla medel som står till buds enligt den berörda medlemsstatens lagstiftning, om beloppet inte har betalats inom föreskriven tid. Närmare bestämmelser om indrivningsåtgärder har i kodexen överlåtits till de nationella lagstiftarna. Indrivningsåtgärder ska kunna förutsättas vara ekonomiskt effektiva och ändamålsenliga, varför det är motiverat att införa en bestämmelse om ett minsta indrivbart belopp. Bestämmelsen inverkar inte på finska statens skyldighet att kreditera tullavgifterna till Europeiska unionen enligt bestämmelserna om unionens egna medel.

I paragrafen anges ett gränsbelopp i euro sådant att Tullen i regel inte driver in mindre fordringar. Beloppet höjs från det belopp på 3 euro som anges i lagen om avstående från indrivning av särskilda smärre fordringar (266/1950) till 10 euro. Gränsen motsvarar det belopp som en skatteuppbördsmyndighet inte driver in enligt 47 § 1 mom. i skatteuppbördslagen och som en utmätningsman får låta bli att driva in enligt 3 kap. 101 § i utmätningsbalken. Den gräns på 10 euro som anges i skatteuppbördslagen tillämpas redan i dag när Tullen driver in bil-, fordons- och bränsleskatt.

I paragrafen föreskrivs det också om en möjlighet att driva in tullbelopp på under 10 euro. Det kan vara motiverat att driva in små fordringar till exempel för att förhindra systematiskt missbruk av indrivningssystemet. Tullbelopp på under 10 euro ska kunna drivas in bland annat om

den som ansvarar för betalningen av tullbeloppet gör sig skyldig till många små betalningsförelagelser.

Enligt artikel 88 i den delegerade förordningen kan tullmyndigheterna frångå kravet på under rättelse om tullskuld som uppkommer genom bristande efterlevnad enligt artikel 79 eller 82 i kodexen om det import- eller exporttullbelopp som berörs är mindre än tio euro eller om tullskulden ursprungligen meddelades med ett import- eller exporttullbelopp som var mindre än det import- eller exporttullbelopp som ska betalas, och skillnaden mellan dessa belopp är mindre än tio euro. Eftersom en skuld likväl kan betalas i delar, kan det av en tullskuld på över 10 euro återstå ett belopp på under 10 euro som måste drivas in. Därför är det befogat att lagstifta om ett minimibelopp vid indrivningen av en enskild skuld. I artikel 112 och 114 i kodexen föreskrivs det dessutom att kredit- och dröjsmålsränta inte ska debiteras om beloppet som ska uppbäras är under 10 euro. Enligt dessa bestämmelser får skulder på under 10 euro drivas in. Syftet med bestämmelserna är likväl inte att stipulera att skuldbelopp under 10 euro måste drivas in, varför ett minsta indrivbart belopp på 10 euro i nationell lagstiftning inte står i strid med de aktuella bestämmelserna i artiklarna 112 och 114 i kodexen.

74 §. *Avstående från indrivningsåtgärder.* Paragrafen är ny. Den motsvarar 37 § i skatteuppbördslagen och Tullens nuvarande praxis.

Enligt paragrafen får Tullen avstå från att driva in tull eller avbryta indrivningen om det bedöms att indrivningen inte leder till något resultat. Enligt förslaget ska indrivningen dock inledas eller återupptas i en situation där det kan antas att indrivningen leder till resultat. I den föreslagna 71 § föreskrivs det om indrivningsmetoder som Tullen kan tillgripa efter att först klarlagt gäldenärens betalningsförmåga och vilken metod att driva in fordringarna som är ändamålsenlig. Om Tullen efter en sådan utredning bedömer att alla indrivningsåtgärder sannolikt blir resultatlösa får den låta bli att driva in skulden eller avbryta indrivningen.

Innan Tullen avstår från indrivning måste den utreda gäldenärens betalningsförmåga, vilket till exempel kan innebära en utredning av omständigheterna kring gäldenärens inkomster, förmögenhet och vistelseort samt övriga omständigheter som inverkar på indrivningen. Dessa övriga omständigheter kan till exempel vara gäldenärens övriga skulder, såsom skatteskulder, betalningsarrangemang med andra fordringsägare eller utredningsuppgifter.

Paragrafen kan behöva tillämpas till exempel i konkursituationer, där kostnaderna för indrivningen är större än Tullens andel av utdelningen ur konkursboet.

12 kap. **Tullauktion, annan försäljning, överlåtelse och förstöring av varor**

75 §. *Varor som säljs på tullauktion eller på något annat sätt.* Paragrafen motsvarar i huvudsak 35 § 1 mom. i gällande lag. I paragrafen föreskrivs det om försäljningen av varor som kommit i Tullens besittning på offentlig auktion eller i specialfall på något annat sätt. Den föreslagna 6 punkten i paragrafens 1 mom. är ny.

Tullmyndighetens rätt att sälja varor som kommit i dess besittning föreskrivs det om i artikel 198 i kodexen. I artikel 250 i genomförandeförordningen föreskrivs det om den tullrättsliga ställningen för varor som säljs. Unionens tullagstiftning innehåller inga bestämmelser om försäljningsförfarandet.

I Finland har varor som kommit i Tullens besittning i huvudsak sålts på tullauktion. Bestämmelser om tullauktioner finns för närvarande i tullagen och tullförordningen. De kompletterar bestämmelserna om försäljning av varor i unionens tullagstiftning.

Den offentliga tullauktionen är ett verkställighetssätt som har anpassats till tullverksamhetens särdrag. På en tullauktion kan Tullen sälja olika slags varor, tullklarade eller icke-klarade, som kommit i Tullens besittning. På tullauktion får man likväl inte sälja tobaks- och alkoholprodukter, vars försäljning på tullauktion har förbjudits särskilt, och i allmänhet inte heller andra varor som omfattas av restriktioner för import eller användning. För att betona att tullauktionerna är öppna för allmänheten görs en terminologisk ändring jämfört med nuvarande lagstiftning genom att bestämmelsen ”offentlig” läggs till framför ”tullauktion”. Om fall där det inte är möjligt eller ändamålsenligt att sälja varan föreskrivs det särskilt i följande paragraf i den föreslagna lagen.

I 1 mom. anges det i vilka fall Tullen i princip ska sälja en vara på offentlig tullauktion. Försäljning på offentlig tullauktion ska fortsättningsvis vara det primära sättet att realisera varor som har kommit i Tullens besittning. I 3 mom. och 76 § föreskrivs om undantag till denna huvudregel. Momentet motsvarar i sina väsentliga delar motsvarande bestämmelse i den nuvarande lagen. Momentets 6 punkt är ny.

Enligt 1 punkten i momentet ska Tullen sälja varor som förverkats till staten genom lagakraftvunnet beslut på offentlig tullauktion. På denna grund är det närmast varor som varit föremål för regleringsbrott eller smuggling som säljs på tullauktion.

Enligt 2 punkten ska icke-unionsvaror som överlåtits till staten enligt artikel 199 i kodexen samt varor som omfattas av förfarandet för slutanvändning säljas på tullauktion.

I 3 punkten föreskrivs det att varor i tillfällig lagring som inte har hänförs till ett tullförfarande eller återexporterats inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 149 i kodexen ska säljas på tullauktion. Enligt artikel 149 i kodexen ska icke-unionsvaror i tillfällig lagring hänföras till ett tullförfarande eller återexporteras inom 90 dagar. Om en skyldighet enligt tullagstiftningen som rör införsel av icke-unionsvaror i unionens tullområde inte är fullgjord, ska tullmyndigheterna enligt artikel 198.1 i kodexen vidta alla åtgärder som krävs, inbegripet försäljning, för att bortskaffa varorna.

I 4 punkten föreskrivs det om försäljning av en sådan vara på offentlig tullauktion som är under tullkontroll och inte kan överlåtas av orsaker som nämns i artikel 198.1 b led i, ii, iii och iv. Enligt nämnda bestämmelser får en vara inte hänföras till det tullförfarande som varan har deklarerats för om det inte har varit möjligt, av skäl som kan tillskrivas deklareranten, att genomföra eller fortsätta en undersökning av varorna inom den tid som föreskrivs av tullmyndigheterna, de dokument som ska lämnas innan varorna kan frigöras för det begärda tullförfarandet inte har lämnats tullmyndigheten inom föreskriven tid, tull inte har betalats eller en garanti som skulle ha ställts för tullen inte har ställts inom föreskriven tid eller om varan är föremål för importförbud eller importrestriktioner.

I 5 punkten i momentet föreskrivs det om försäljning på tullauktion av varor som inte har avhämtats inom sex månader efter att Tullen har fattat beslut om att varorna ska övergå till fri omsättning. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på artikel 198.1 c i kodexen.

I 6 punkten föreskrivs det om försäljning av en sådan vara på offentlig tullauktion som genom ett lagakraftvunnet beslut tagits om hand av Tullen. Det handlar om varor som omfattas av förbud och begränsningar, men för vilka det likväl inte har funnits grunder för att behandla importen eller exporten i ett brottmål där varan skulle dömas förverkad till staten. Detta kan vara fallet till exempel därför att varan har anmälts till Tullen korrekt. I praktiken är det fråga om liknande varor som de varor från tredjeland som omfattas av momentets 4 punkt. Varor kan likväl komma i Tullens besittning på det aktuella sättet även vid import från ett EU-land, varvid kodexen inte är tillämplig.

Enligt paragrafens 2 mom. får en vara som avses i föregående moment och omfattas av ett importförbud eller en importrestriktion likväl säljas bara om köparen uppvisar de tillstånd och övriga handlingar som krävs för importen.

I 3 mom. föreskrivs det om försäljning av varor som avses i 1 mom. på något annat sätt än genom offentlig tullauktion. Bestämmelsen är ny. En vara ska kunna säljas på något annat sätt än på offentlig tullauktion om den på grund av sin beskaffenhet eller karaktär bör säljas snabbt och det inte med hänsyn till försäljningsresultatet är ändamålsenligt att sälja varan på en tullauktion som ordnas senare. Varan kan till exempel vara sådan att den lätt förstörs eller snabbt sjunker i pris eller försvinner. Det kan också vara så dyrt att ta hand om varan att försäljningspriset inte skulle täcka lagringskostnaderna. En vara ska också kunna säljas i brådskande ordning före följande tullauktion av någon annan orsak, om det är motiverat till exempel på grund av ett klart bättre ekonomiskt utbyte. I de brådskande fall som avses i momentet får en vara vid behov säljas även innan ett domstolsbeslut om att varan har förverkats till staten har vunnit laga kraft. Tullen ska när den väljer försäljningssätt och ordnar försäljningen sträva efter ett så gott resultat som möjligt med beaktande av försäljningspriset, försäljnings- och förvaringskostnaderna för varan samt den tid försäljningen tar.

76 §. Annan överlåtelse av varor eller förstöring. Paragrafen motsvarar i sina väsentliga delar 35 § 2 mom. i den nuvarande tullagen. I paragrafen föreskrivs det om villkor under vilka en vara som avses i 75 § i stället för att säljas får överlätas för användning eller förstöras. Den grundar sig på bemyndigandena i artikel 198 i kodexen.

Enligt 1 mom. är det fortfarande finansministeriet som ska bestämma om en vara ska frigöras på något annat sätt än genom försäljning. Bestämmelsen ska inte längre bemyndiga finansministeriet att meddela rättsnormer. Ministeriet har inte använt bemyndigandet i den nuvarande lagen för att meddela allmänna anvisningar, varför en begränsning av ministeriets behörighet till avgörande av enskilda fall inte ändrar rådande praxis. På grund av den nuvarande bestämmelsen har i huvudsak varor som det är förbjudet att importera och exportera enligt konvention om internationell handel med hotade arter av den vilda floran och faunan (FördrS 44-45/1976, *CITES-konventionen*) överlåtits. Varorna har överlåtits exempelvis till museer, till Tullen för utbildningsändamål och till zoologiska trädgården.

Om en vara inte överlämnas till en statlig inrättning eller någon annan, ska den förstöras. I paragrafen föreskrivs det tydligare än för närvarande att förstöring är det sista alternativet som tillgrips om varan inte kan säljas eller överlätas på annat sätt. Vem som ansvarar för kostnaderna för förstöringen av varan bestäms i artikel 197 och 198 i kodexen.

Enligt paragrafens 2 mom. övergår äganderätten till en vara som avses i 75 § 1 mom. 3—6 punkten vid överlåtelsen till staten. I de fall som avses i 75 § 1 mom. 3—6 punkten har äganderätten till varan inte övergått till staten, varför en bestämmelse som motsvarar den i 35 § 2 mom. i den nuvarande lagen fortfarande behövs. I momentet ska det dessutom föreskrivas att äganderätten i ett fall där en vara genom beslut av finansministeriet överläts till någon annan än en statlig inrättning ska övergå till mottagaren, om inte finansministeriet beslutar att äganderätten ska förbli hos staten. Att staten kan få behålla äganderätten är ett undantag som kan bli aktuellt till exempel när varorna är kulturhistoriskt värdefulla föremål som har dömts förverkade till staten.

77 §. Förfarande vid försäljning av varor. I paragrafen föreskrivs det om att informera om försäljningen av en vara, om det lägsta godtagbara budet och om försäljningsvillkoren. Dessutom bemyndigas Tullen att meddela närmare föreskrifter om verkställande av tullauktioner och det förfarande som ska iakttas när varor säljs på något annat sätt. Bestämmelser om hur Tullen ska informera om en tullauktion finns för närvarande i 10 § i tullförordningen. Enligt

förslaget ska bestämmelsen flyttas till lagen, eftersom det gäller personers rättigheter. Paragrafen gäller information om såväl tullauktioner som annan försäljning.

I 1 mom. föreskrivs det om Tullens skyldighet att underrätta berörda parter om sitt beslut att sälja en vara. Den föreslagna paragrafen innebär en precisering av mottagarna av denna underrättelse jämfört med nuvarande lag. Till skillnad från nuläget ska Tullen även försöka informera varans ägare skilt, eftersom försäljningen även inverkar på dennes rättigheter. Informationen ska ges på förhand och skriftligen, om det är möjligt. Med detta avses att underrättelsen ska lämnas om Tullen har kännedom om den berördes namn och adress eller andra tillräckliga kontaktuppgifter. Tullen får i allmänhet uppgifter om dem som tullrättsligt ansvarar för en vara ur handlingar som gäller tullklarering av varan eller utredningen av ett tullbrott. Varans ägare måste underrättas om försäljningen om Tullen känner till ägaren och Tullen kan få tag på ägarens kontaktuppgifter till exempel via en allmän nummerupplysningstjänst. En mera omfattande skyldighet att ta reda på kontaktuppgifter ska Tullen inte påföras.

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs det om hur allmänheten ska informeras om försäljningen av en vara. I regel ska allmänheten informeras om en tullauktion genom en annons som publiceras på Tullens webbplats. Annonsen ska också kunna publiceras på någon annan webbplats och dessutom, efter Tullens godkännande, på något annat ändamålsenligt sätt, såsom i en tidning eller någon annan publikation eller något annat medium eller, som i dag, på tullkontorets anslagstavla. Annan publikation kan till exempel avse en fack- eller hobbytidskrift som riktar sig till en särskild läsekrets.

När en vara säljs på något annat sätt än på en offentlig tullauktion, behöver Tullen inte nödvändigtvis publicera någon annons på webben såsom när en auktion annonseras. Allmänheten kan ges information om försäljningen på något annat behörigt sätt som bestäms från fall till fall enligt varans art och försäljningssättet. Annonseringen ska likväl vara tillräckligt effektiv så att den når tillräckligt många potentiella köpare.

I den annons om försäljningen av varan som riktar sig till allmänheten ska det som för närvarande ingår nödvändiga uppgifter om försäljningsevenemanget, såsom försäljningstiden och försäljningsplatsen. Försäljningsobjektet ska beskrivas tillräckligt exakt. Uppgifter om berörda parter bör inte offentliggöras i en kungörelse eller någon annan försäljningsannons.

I 2 mom. föreskrivs det dessutom att allmänheten ska informeras om försäljningsvillkoren. Potentiella köpare ska informeras om försäljningsvillkor som inte publicerats i en auktionsannons på något annat sätt innan auktionen börjar. De försäljningsvillkor som är centrala för köparna gäller bland annat budgivningsförfarandet, betalningen av köpesumman samt övriga avgifter och skatter som köparen ska stå för.

I 3 mom. föreskrivs det att Tullen när den säljer en vara på offentlig tullauktion eller på något annat sätt inte får godta ett bud som underskrider det sammanlagda beloppet av tull, punktskatter och behandlingsavgifter som på basis av försäljningen ska tas ut för den vara som säljs eller som eventuellt är obetalda. Bestämmelsen är ny. Den kompletterar kodexen, enligt vilken en vara inte får övergå till fri omsättning, om inte tullavgifterna betalats eller en garanti för betalningen har ställts. Enligt 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen, 3 § i punktskattelagen och 100 § i tullagen ska även mervärdesskatt, i vissa fall punktskatt samt behandlingsavgifter tas ut innan en vara får övergå till fri omsättning. I den föreslagna 81 § föreskrivs det i vilken ordning medlen som flyter in från en tullauktion eller annan försäljning av en vara ska användas för att täcka de kostnader som är förknippade med varan. Enligt paragrafen används medlen först för att täcka tull, punktskatter och behandlingsavgifter.

I 4 mom. bemyndigas Tullen att meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid försäljning av varor. Denna kompletterande reglering har inte ett sådant sakinnehåll att den behöver genomföras med en lag eller en förordning. Behörigheten är begränsad inom ramen för det rättsliga sammanhanget, och föreskrifter som meddelas med stöd av den gäller rätt obetydliga detaljer av teknisk natur. Det får anses att de särskilda skäl för bemyndigandet som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen finns.

78 §. *Ansvar för varor som säljs eller överläts på något annat sätt.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs det om Tullens ansvar för varor som säljs på en offentlig tullauktion eller överläts på något annat sätt. I en del praktiska fall har frågan om Tullens produktansvar och ansvar för andra fel upplevts som oklart, varför det föreslås att grunderna för Tullens ansvar regleras genom lag.

Tullen ansvarar inte för brister, fel eller andra egenskaper hos de varor som Tullen säljer eller överläter. Tullen säljer eller överläter många olika typer av använda och oanvända varor som kan vara i mycket varierande skick. Tullen kan inte inverka på sortimentet av de varor som säljs. Att sälja eller överläta varor hör inte heller till Tullens centrala tjänsteuppdrag, varför man inte kan vänta sig särskilt ingående fackkunskap om egenskaperna hos de varor som säljs och de fel och brister som kan uppträda när varorna används. På grund av dessa särskilda omständigheter är det redan av praktiska skäl nödvändigt att utgå från att förvärvaren bär risken som är förknippad med varufel.

Av Tullens myndighetsställning och principerna för god förvaltning följer likväl en skyldighet att informera potentiella köpare om faktiska och rättsliga varufel som myndigheten känner till före försäljningen. Tullen har likväl ingen särskild skyldighet att utreda varans skick. I praktiken ska de potentiella köparna även ges möjlighet att granska varan före försäljningen.

Ett rättsligt fel på en vara som Tullen känner till och som Tullen bör informera potentiella köpare om enligt principerna för god förvaltning är till exempel att varan som Tullen säljer inte uppfyller de laglighetsvillkor som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010, men som likväl får säljas genom tullauktion med stöd av lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013) eller lagen om systemet med Flegtlicenser (1425/2014). Tullen ska då i samband med försäljningen ge köparen en handling där dessa omständigheter framgår och med hjälp av vilket köparen kan bevisa att timret eller träprodukten har skaffats på laglig väg.

79 §. *Tull som ska betalas för varor som säljs.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs det om att sätta en vara som har sålts i fri omsättning och om att tull ska ingå i försäljningspriset. Paragrafen preciserar artikel 250 i kodexens genomförandeförordning.

Enligt denna artikel får tullmyndigheterna sälja varor som överlåtits till staten eller förverkats endast på villkor att köparen omedelbart fullgör formaliteterna för att hänföra varorna till ett tullförfarande eller återexporterar varorna. Om varorna säljs till ett pris som innefattar importtullbeloppet och andra avgifter ska varorna anses ha övergått till fri omsättning. Tullmyndigheterna ska beräkna tullbeloppet och bokföra det. Försäljningen ska utföras enligt tillämpliga förfaranden i den berörda medlemsstaten.

Enligt 1 mom. ska försäljning av en icke-unionsvara på det sätt som föreskrivs i 75 § innebära att varan övergår till fri omsättning. Köparen ska alltså inte behöva lämna en tulldeklaration för varan, utan Tullen ska sköta tullklareringen för köparen. Bestämmelsen ska inte gälla varor som har deklarerats för övergång till fri omsättning före försäljningen men inte har fått status av unionsvara på grund av att hela tullskulden inte är betald. Dessa varor ska alltså inte behöva klareras på nytt.

Bestämmelsen gör det inte möjligt att återexportera sålda icke-unionsvaror från unionens tullområde utan att betala tull. Erfarenheten visar att de fall där den nya ägaren vill föra ut varan ur unionens tullområde utan att betala tull är ovanliga. För att återexport av icke-unionsvaror ska kunna tillåtas måste tullövervakningen till exempel i transiteringsförfarandet fortsätta tills varan lämnat unionen, vilket förlänger klareringsprocessen och kan medföra nya problem att slutföra den. Eftersom försäljning eller överlåtelse av en vara som har kommit i Tullens besittning främst genomförs för att bortskaffa varan och för att slutföra en påbörjad klareringsprocess, är det av praktiska orsaker ändamålsenligt att försäljning av varan leder till att den övergår i fri omsättning och att varan därför frigörs från tullövervakning. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis.

Om det i samband med försäljningen uppstår tullskuld på grund av att varan överlåts till fri omsättning, ska tullen enligt 2 mom. ingå i varans försäljningspris. Enligt 88 § 2 mom. i mervärdesskattelagen är grunden för mervärdesskatten på en vara som har sålts på tullauktion varans auktionspris. Mervärdesskatten ingår alltså inte i varans försäljningspris, utan skatten beräknas på auktionspriset och läggs till detta. Enligt bilskattelagen får en bil vid en tullauktion överlåtas till köparen trots att bilskatten inte är betald. Bilskatt behöver inte betalas om fordonet till exempel används som reservdelar. Fordonet får likväl inte registreras eller tas i bruk i Finland innan bilskatten har betalats i sin helhet. Vem som är skyldig att betala bilskatten fastställs enligt bilskattelagen. Om ett fordon som säljs på auktion inte före auktionen har anmälts som skattepliktigt och beskattningströskeln inte har överskridits, ska bilskatten inte tas från försäljningspriset. Om fordonet redan har anmälts som skattepliktigt eller om skattetröskeln har överskridits före försäljningen, men bilskatten inte har betalats i sin helhet, ska bilskatten tas från försäljningspriset efter det att tull, punktskatter och behandlingsavgifter samt Tullens kostnader för förvaring och försäljning har dragits av i enlighet med den föreslagna 81 §.

80 §. Betalning av köpesumma och överlåtelse av äganderätt. Paragrafen är ny. Den föreskriver om när köpesumman ska betalas och när varan byter ägare. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis.

Enligt artikel 108 i kodexen ska tull betalas inom den tid som föreskrivs av tullmyndigheterna. I artikeln bemyndigas medlemsstaterna att föreskriva om betalningstiderna med beaktande av de längsta tider som anges i artikeln. Enligt punkt 1 får betalningstiden i regel inte vara längre än tio dagar från och med det att gäldenären har underrättats om tullskulden. Bestämmelserna i kodexen hindrar inte att kortare betalningstider bestäms nationellt.

Enligt 1 mom. ska köpesumman för en vara som säljs på tullauktion eller på något annat sätt betalas genast. Köparen får äganderätten till varan och varan överlåts till honom eller henne först när köpesumman har betalats. Den mervärdesskatt som ska betalas vid auktionsförsäljningen, som enligt 88 § 2 mom. i mervärdesskattelagen beräknas utifrån auktionspriset och läggs till detta, ska ingå i köpesumman. Tullen ska ha rätt att häva köpet och på nytt bjuda ut varan till försäljning, om köparen inte kan betala det bud som Tullen har godkänt. I samband med de försäljningsvillkor som avses i 77 § 2 mom. kan Tullen ange närmare uppgifter om betalningen.

81 §. Medel som inflyter från försäljning. I paragrafen föreskrivs det om hur de medel som flyter in när Tullen säljer varor på en offentlig tullauktion eller på något annat sätt ska fördelas. Bestämmelser om detta ingår i 36 § i den nuvarande tullagen.

I paragrafens 1 mom. anges den ordningsföljd i vilken medel som flyter in från en tullauktion används för betalning av de kostnader som är förknippade med varan. Med medel som flyter in från en tullauktion eller annan försäljning avses här inropspriset på tullauktionen eller ett

annat försäljningspris. Mervärdesskatten som betalas för försäljningen läggs till försäljningspriset och ingår inte i de medel som avses här.

I dag används medlen från försäljningen först till att täcka Tullens kostnader för förvaring och försäljning av varan. Tullens försäljnings- och förvaringskostnader är likväl inte alltid kända när varan säljs. Enligt det föreslagna 77 § 3 mom. ska Tullen när den säljer en vara på tullauktion eller på något annat sätt inte ha rätt att godkänna ett bud som underskrider det sammanlagda beloppet av tull, punktskatter och behandlingsavgifter som på grund av försäljningen ska tas ut för den vara som säljs eller som eventuellt är obetalda. Därför ska de här utgiftsposterna enligt förslaget betalas först så att varan kan övergå till fri omsättning. Det här är nödvändigt för att göra det möjligt att bestämma det lägsta godtagbara budet på varan.

Efter dessa poster betalas Tullens kostnader för förvaring och försäljning av varan, såsom kostnader för försäljningsannonser och mäklararvoden. Den tredje kategorin av kostnader som betalas är nationella skatter och avgifter, såsom bilskatt. Denna bestämmelse ersätter en bestämmelse i 63 § 3 mom. i bilskattelagen enligt vilken bilskatten ska betalas till staten sedan auktionskostnaderna och tull har betalats. Därefter betalas återstående kostnader som anges i 67 § 2 mom. i den föreslagna lagen i den ordning de nämns i momentet, det vill säga krediträntor och övriga betalningsuppskovsräntor, skattetillägg och förseningsräntor, tull-, skatte- eller avgiftshöjningar och felavgifter.

Liksom i dag betalas övriga kostnader sist. Till dessa hör närmast kostnader för förvaring av varan som orsakats av en privat lagerhållare, vilka det varit brukligt att beakta vid fördelningen av medlen. Om köpesumman inte räcker till för att täcka en privaträttslig fordran, får fordringsägaren naturligtvis driva in sin fordran på privaträttslig väg.

Enligt artikel 198.3 i kodexen ska kostnaderna för försäljningen av varor beroende på fallet bäras av den person som inte har fullgjort sina skyldigheter vid införsel av icke-unionsvaror i unionens tullområde, den person som undanhöll varorna från tullövervakningen, deklaranter, den person som är skyldig att uppfylla villkoren för frigörande av varor eller den person som överlåter varorna till staten. Om auktionspriset inte räcker till för att täcka alla kostnader som försäljningen medför, kan det belopp som fattas beroende på fallet drivas in av någon av ovan nämnda personer.

Enligt 93 § 3 mom. i den föreslagna lagen ska en tullhöjning och en felavgift förbli i kraft trots att tullskulden upphör eller tullen återbetalas, om orsakerna som ligger till grund för att tullhöjningen eller felavgiften påförts kvarstår. Om auktionspriset inte räcker för att täcka dessa kostnader, får de drivas in hos den som har påförts påföljderna i fråga.

I 2 mom. föreskrivs det om det eventuella överskott som ännu kvarstår av köpesumman. I momentet preciseras vilket slags egendom som överskottet kan uppstå av. Momentet ska inte tillämpas på en vara som före försäljningen har varit i statens ägo. I momentet preciseras även den grupp av personer som inom ett år efter försäljningsdagen får ansöka om överskottet. Förutom deklaranter får även en person för vars del deklARATIONEN eller anmälan har ingetts, dvs. tullombudets huvudman, ansöka om överskottet.

Om ingen som har rätt till överskottet har gjort anspråk på det inom ett år från försäljningsdagen, ska överskottet liksom i dag krediteras staten. Enligt förslaget ska den nuvarande lagstiftningen preciseras så att överskottet ska utkrävas genom en skriftlig ansökan.

Precis som i dag ska Tullen försöka underrätta berörda personer om överskottet. Tullen ska ge information om överskottet till de personer som har rätt till överskottet enligt ovan samt till

varans tidigare ägare, om Tullen har tillgång till behövliga kontaktuppgifter. Tullen är inte skyldig att utreda kontaktuppgifter eller ta reda på vem den förra ägaren var.

Enligt 4 mom. är Tullen skyldig att redovisa varuförsäljningen. Bestämmelsen motsvarar nuvarande praxis, och den förbättrar rättsskyddet för de personer som har rätt till överskottet.

13 kap. Ändringssökande

82 §. *Överföring av ansökan om återbetalning eller eftergift av tull till kommissionen för avgörande.* Om tullmyndigheterna anser att återbetalning eller eftergift bör beviljas, ska den berörda medlemsstaten enligt artikel 116.3 i kodexen vidarebefordra ärendet till kommissionen för beslut i fall som anges närmare i artikeln. I Finland är det enligt paragrafen Tullen som ska besluta om ärendet ska vidarebefordras till kommissionen.

83 §. *Begäran om omprövning.* Paragrafen motsvarar 37 § i den nuvarande lagen med ändringar som föranleds av att kodexen börjar tillämpas.

I artikel 44 i kodexen föreskrivs det om möjligheten att överklaga i två instanser. Enligt punkt 2 i artikeln får ändring i första instans sökas vid tullmyndigheterna eller en rättslig myndighet eller ett annat organ som utsetts för ändamålet av medlemsstaterna och i andra instans vid ett högre oberoende organ, som kan vara en rättslig myndighet eller ett likvärdigt specialiserat organ, enligt gällande bestämmelser i medlemsstaterna.

Enligt 1 mom. får omprövning av Tullens beslut begäras hos Tullen. Rätten att begära omprövning ska gälla alla beslut av Tullen för vilka begäran om omprövning inte uttryckligen har förbjudits. Omprövning får inte begäras efter det att saken har avgjorts genom ett beslut med anledning av ett överklagande genom besvär. När det tullbelopp som bestämts är för stort kan det återbetalas eller efterges enligt artikel 116.1 led a i kodexen. Ett beslut med anledning av en ansökan som grundar sig på detta led är likvärdigt med ett omprövningsbeslut. Ett sådant beslut får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol enligt 84 §.

I 2 mom. föreskrivs det om rätten att begära omprövning av ett beslut av Tullen på statens vägnar. Förfarandet med begäran om omprövning gäller således också skattetagaren.

I 3 mom. anges den tid inom vilken omprövning måste begäras. Tidsfrister för de ansökningar om återbetalning och eftergift som avses i kodexen anges i kodexen och i den delegerade förordningen.

En ansökan om återbetalning eller eftergift av tull som grundar sig på artikel 116.1 a i kodexen ska betraktas som en begäran om omprövning enligt 1 mom., och den ska lämnas inom den tid som anges i artikel 121.1 a i kodexen. Enligt den bestämmelsen ska en ansökan om återbetalning eller eftergift lämnas till tullmyndigheten inom tre år från dagen för underrättelse om tullskulden. Det är motiverat att använda samma tidsfrist också för andra begäranden om omprövning som gäller bestämmande, återbetalning och eftergift av tullbelopp. Dessa begäranden om omprövning kan till exempel gälla tullförhöjning eller beslut med anledning av en ansökan som grundar sig på artikel 116.1 b—d i kodexen.

Omprövningstiden i andra ärenden än de som gäller bestämmande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull när ändring söks med artikel 116.1 a i kodexen som grund är tre år från delfäendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslut om återbetalning eller eftergift av tull. Hur dagen för delfäendet av en tullskuld ska bestämmas anges i den föreslagna 56 §. Ett beslut med anledning av en begäran om omprövning är inte ett sådant be-

slut om bestämmande av tull som avses här, varför en ny omprövningstid på tre år inte inleds vid delfäendet.

Eftersom omprövningstiden ska räknas från delfäendet av det ursprungliga förtullningsbeslutet, är det nödvändigt att föreskriva att omprövningstiden dock alltid ska vara i minst 60 dagar efter delfäendet av ett beslut om återbetalning eller eftergift av tull. På så sätt undviks en situation där den föreskrivna omprövningstiden har löpt ut när den sökande får del av beslutet om återbetalning eller eftergift. Omprövningstiden i andra ärenden än de som gäller bestämmande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull ska enligt förslaget vara 30 dagar från delfäendet av beslutet. Den här omprövningstiden ska tillämpas till exempel på en begäran om omprövning av ett beslut om en felavgift eller ett annat beslut som inte gäller ett tullbelopp. För ett tullombud är omprövningstiden alltid 30 dagar från beslutet. Omprövningstiden motsvarar den besvärstid som föreskrivs i 37 § i den nuvarande lagen.

Enligt 4 mom. ska en begäran om omprövning lämnas till Tullen inom den föreskrivna tiden, och den ska behandlas utan ogrundat dröjsmål. Kravet i 49 e § i förvaltningslagen att en begäran om omprövning ska behandlas skyndsamt ska således inte tillämpas. Förtullningsbesluten fattas genom ett massförfarande, och antalet omprövningsärenden är så stort att det i praktiken inte är möjligt att behandla dem skyndsamt.

84 §. Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen. I paragrafen föreskrivs det om att söka ändring genom besvär i överensstämmelse med 38 § i den nuvarande lagen.

Enligt 1 mom. får ett omprövningsbeslut överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. En ansökan som är grundad på artikel 116.1 a i kodexen betraktas som en begäran om omprövning enligt 83 § 1 mom., varför ett beslut med anledning av ansökan ska överklagas direkt hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvär ska även framöver anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol i alla ärenden enligt tullagen.

I 2 mom. föreskrivs det om rätten att överklaga genom besvär på statens vägnar. Även skattebetalaren ska således ha rätt att överklaga Tullens beslut.

I 3 mom. i paragrafen föreskrivs det om besvärstiden. I ärenden som gäller bestämmande, återbetalning eller eftergift av tull är besvärstiden tre år från delfäendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av omprövningsbeslutet. Med delfäendet av tullskulden avses också här dagen för delfäendet av ett förtullningsbeslut eller beslut om uppbörd av tull i efterhand enligt 56 §.

Ett beslut med anledning av en ansökan om återbetalning eller eftergift är inte ett beslut som gäller bestämmande av tull, varför en ny besvärstid på tre år inte inleds vid delfäendet, utan besvärstiden räknas från delfäendet av det ursprungliga förtullningsbeslutet eller beslutet om uppbörd av tull i efterhand. Av denna orsak är det även för överklaganden genom besvär nödvändigt att föreskriva att besvärstiden dock alltid är minst 60 dagar från delfäendet av omprövningsbeslutet. Då kan det inte uppstå en situation där besvärstiden har hunnit löpa ut före delfäendet av omprövningsbeslutet. I övriga ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfäendet av omprövningsbeslutet. För ett tullombud är besvärstiden alltid 30 dagar från beslutet.

85 §. Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. I paragrafen föreskrivs det om att söka ändring i förvaltningsdomstolens beslut genom besvär i överensstämmelse med 40 § i den nuvarande lagen.

86 §. *Förvaring av handlingar som gäller ändringssökande.* I paragrafen föreskrivs det att handlingar som gäller ändringssökande ska sändas till Tullen för förvaring. Den motsvarar delvis 13 § i den nuvarande tullförordningen.

Enligt 13 § i den nuvarande tullförordningen ska handlingar som rör besvär över tullstyrelsens beslut i högsta förvaltningsdomstolen sändas till tullstyrelsen för förvaring när ärendet har avgjorts. Motsvarande bestämmelse för besvär som avgjorts av förvaltningsdomstolen finns inte i gällande lagstiftning, varför besvärshandlingarna har arkiverats hos förvaltningsdomstolen i de fall ärendet inte har förts vidare för behandling i högsta förvaltningsdomstolen. I allmänhet har det ansetts ändamålsenligt att förvara alla handlingar som gäller ett och samma beskattningsbeslut tillsammans hos skattemyndigheten, eftersom beskattningsbeslut på olika grunder kan korrigeras eller ändras under flera års tid. Därför föreslås det i paragrafen att också handlingarna från ett besvärssärende som avgjorts av förvaltningsdomstolen ska sändas till Tullen för förvaring.

87 §. *Att avstå från att höra en statlig intressebevakare.* I paragrafen kompletteras förvaltningsprocesslagen med bestämmelser om de situationer där förvaltningsdomstolen får avgöra ett besvärssärende som gäller förtullning utan att statens intressebevakare hörs. Paragrafen är ny.

Enligt 34 § 1 mom. i förvaltningsprocesslagen ska en part innan ett ärende avgörs beredas tillfälle att avge förklaring med anledning av andras yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras. Enligt 2 mom. i samma paragraf får ärendet avgöras utan att en part hörs, om yrkandet lämnas utan prövning eller omedelbart förkastas eller om hörande av annan orsak är uppenbart onödigt. Enligt den föreslagna paragrafen får förvaltningsdomstolen, utöver det som bestäms i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen, avgöra ett besvärssärende som gäller förtullning utan att statens intressebevakare hörs, om skattebeloppet i anledning av gäldenärens besvär kan ändras med högst 6 000 euro och ärendet inte är mångtydigt eller oklart. Med skattebelopp avses det sammanlagda beloppet av tull och alla skatter som har bestämts genom förtullningsbeslutet. Bestämmelsen stämmer bland annat överens med motsvarande bestämmelser i lagen om beskattningsförfarande, mervärdesskattelagen och bilskattelagen. För att förvaltningsdomstolen inte ska behöva höra statens intressebevakare krävs det förutom att beloppet inte ska kunna ändras med mera än en viss summa att ärendet inte är mångtydigt eller oklart. Statens intressebevakare ska därför höras i ett ärende som är rättsligt mångtydigt eller oklart till exempel i fråga om bevis även när skatteintresset i ärendet gäller ett belopp på under 6 000 euro. Målet med regleringen är att förfarandet med hörande bara ska gälla fall där det är klart nödvändigt att höra statens intressebevakare. Till sin karaktär är det här en bestämmelse som styr hörandeförfarandet, och förvaltningsdomstolen ska överväga behovet att höra intressebevakaren i varje enskilt fall. Enligt 8 § i lagen om Tullens organisation bevakar Tullen statens rätt och fördel vid nationella domstolar i alla ärenden som gäller Tullen. Tullen representeras av ett tullombud.

88 §. *Tull som ska återbetalas på grund av ändringssökande.* Paragrafen motsvarar 39 § i den nuvarande lagen. Små ändringar i bestämmelserna föreslås. Paragrafens 4 mom. är nytt.

Paragrafens 1 mom. motsvarar bestämmelsen i nuvarande lag om att tull som ska återbetalas till följd av ett omprövnings- eller besvärbeslut ska återbetalas utan dröjsmål även när beslutet har överklagats. Emellertid måste man då beakta vad som till exempel i artiklarna 176 och 178 i genomförandeförordningen föreskrivs om villkoren för att betalningen ska kunna genomföras.

I 2 mom. föreskrivs det att ränta ska betalas på tull som återbetalas till följd av ett omprövnings- eller besvärbeslut. Ränta ska således inte betalas på tull som återbetalas enligt en an-

RP 153/2015 rd

sökan om återbetalning av tull. En ansökan som grundar sig på artikel 116.1 a i kodexen betraktas enligt 83 § som en begäran om omprövning, varför ränta ska betalas på tull som återbetalas efter en sådan ansökan. Till sitt innehåll motsvarar bestämmelsen gällande lag.

I 2 mom. ska det dessutom fortfarande ingå en bestämmelse som i samklang med övrig skattelagstiftning tydliggör att ränta som betalats på ett återbetalat tullbelopp inte betraktas som skattepliktig inkomst i inkomstbeskattningen.

I 3 mom. föreskrivs det om grunderna för beräkningen av räntan. Ränta räknas från den dag då begäran om omprövning gjordes anhängig, när tull återbetalas enligt beslut i ett omprövnings- eller besvärssärende. En ansökan som är grundad på artikel 116.1 a i kodexen betraktas enligt 83 § som en begäran om omprövning. Om tullen har betalats först efter det att begäran om omprövning gjorts anhängig, ska räntan som i dag räknas från betalningsdagen till den dag då beloppet har återbetalats.

Enligt den nuvarande lagen räknas räntan på det återbetalade beloppet från den dag ansökan om återbetalning av tull gjordes anhängig, när tull återbetalas enligt beslut i ett omprövnings- eller besvärssärende. Eftersom ränta inte betalas för tull som återbetalas efter att en ansökan om återbetalning har bifallits, är det för att trygga en jämlik behandling av dem som söker återbetalning motiverat att räntan betalas från den dag begäran om omprövning gjorts anhängig. Då betalas räntan enligt samma princip oberoende av om återbetalningen beviljats på grund av en ansökan om återbetalning eller ett omprövningsbeslut.

Räntesatsen ska bestämmas på samma sätt som nu. Räntan på återbetalningar ska likaså fortsättningsvis beräknas enligt en årlig ränta vars räntesats är knuten till den allmänna marknadsräntan. Räntenivån bestäms för ett kalenderår åt gången utifrån referensräntan enligt 12 § i räntelagen för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga. Räntesatsen för återbetald tull ska som nu vara referensräntan minskad med två procentenheter, dock minst 0,5 procent. De senaste åren har räntesatsen varit så låg att den lägsta räntesatsen har tillämpats och räntesatsen har varit 0,5 % sedan år 2010.

Enligt artikel 116.6 i kodexen behöver tullmyndigheterna inte betala ränta vid återbetalning av tull. Ränta får likväl betalas i enlighet med nationell lagstiftning. I Finland har det traditionellt föreskrivits att ränta ska betalas på olika slags skatter som återbetalas. I detta sammanhang finns det ingen orsak att ändra denna praxis för Tullens del.

Enligt artikel 116 i kodexen måste ränta däremot betalas om ett beslut att bevilja återbetalning inte genomförs inom tre månader från den dag då beslutet fattades, såvida inte underlåtenheten att iaktta tidsfristen låg utanför tullmyndigheternas kontroll. I sådana fall ska ränta betalas från och med den dag då tremånadersperioden löpte ut till och med dagen för återbetalning. Räntesatsen bestäms på samma sätt som räntesatsen för kreditränta enligt artikel 112 i kodexen. Räntesatsen är då den räntesats som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, C-serien, och som Europeiska centralbanken tillämpade vid sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner på den första dagen i den månad som innehåller förfallodagen, med tillägg av en procentenhet. I gemenskapens tullkodex finns det ingen bestämmelse om räntesatsen för återbetalningar.

Räntesatsen för denna ränta på återbetalningar, som måste betalas om ett beslut att bevilja återbetalning inte verkställs inom tre månader från den dag då beslutet fattades, avviker således från normala räntesatsen för återbetalningar som anges i den föreslagna paragrafen och är som lägst 1 %.

Jämfört med gemenskapens tullkodex har kodexen utökats med bestämmelser om hur räntesatserna för vissa räntor ska bestämmas. Dessa räntesatser bestäms på ett sätt som i hög grad avviker från hur räntesatserna för motsvarande nationellt föreskrivna räntor bestäms, vilket i många fall leder till flera procentenheter stora skillnader i de procentsatser som tillämpas. Av denna orsak föreslås det att de räntesatser som föreskrivs i kodexen ska tillämpas endast på tullar och då bara i de fall där detta påbjuds i kodexen. I övrigt ska de räntor och räntesatser som föreskrivs nationellt tillämpas.

De fall där ett beslut om att återbetala tull inte har verkställts inom tre månader från beslutet av orsaker som kan tillskrivas Tullen är mycket ovanliga. Av denna orsak kommer den räntesats som kodexen anger för återbetalningen att tillämpas bara i mycket exceptionella fall. I normala fall ska räntesatsen vid återbetalning bestämmas enligt 3 mom. i den föreslagna paragrafen.

Enligt 4 mom. ska räntan beräknas enligt bestämmelserna i denna paragraf även när den tull som ska återbetalas har drivits in genom utsökning med lagen om verkställighet av skatter och avgifter som grund. I 2 kap. 16 § i utsökningsbalken föreskrivs det om den situation där den dom som utgör utsökningsgrund upphävs eller ändras, och de medel som drivits in och lyfts därför ska återbetalas. För det lyfta beloppet ska ränta enligt paragrafen då betalas i enlighet med 3 § 2 mom. i räntelagen. Den föreslagna bestämmelsen i 4 mom. svarar mot nuvarande tillämpningspraxis vid räntebetalning, och den gör rättsläget klarare. Bestämmelsen behövs för att räntan som betalas på återbetalad tull inte ska bero på om gäldenären har betalat skulden frivilligt eller om skulden har drivits in genom utsökning.

Enligt förslaget ska bestämmelsen i 39 § 2 mom. i den nuvarande lagen om att ränta inte ska betalas på återbetalningar av tull på under 17 euro inte tas med i den nya lagen.

89 §. Hänvisningsbestämmelse. I paragrafen föreskrivs det att förvaltningslagen ska tillämpas vid behandlingen av omprövningsärenden och att förvaltningsprocesslagen ska tillämpas vid behandlingen av besvär, om inte något annat föreskrivs särskilt i tullagen eller någon annanstans. I kodexen har det till exempel föreskrivits om en ansökan baserad på artikel 116.1 a, som ska likställas med en begäran om omprövning, om att ändring ska kunna sökas i två instanser och om möjligheterna att söka ändring i fall där ett beslut inte har fattats inom den tid som föreskrivs i kodexen. Paragrafen motsvarar 37 § 5 mom. och 41 § i den nuvarande tullagen.

14 kap. Påföljder

90 §. Tullhöjning. I paragrafen föreskrivs det om grunderna för tullhöjning och om de högsta och lägsta höjningarna i överensstämmelse med 31 § i den nuvarande lagen. Paragrafens uppbyggnad förenklas och ordalydelsen görs klarare. Dessutom höjs beloppet på den minsta tullhöjningen.

Enligt 1 mom. får tullen höjas om skyldigheten att lämna en uppgift eller handling som behövs för tullbeskattningen har försummats eller om felaktiga uppgifter har lämnats. Den lägsta möjliga tullhöjningen ska höjas från 10 euro till 50 euro. Den lägsta tullhöjningen har varit 10 euro sedan ingången av år 2002. Den föreslagna lägsta tullhöjningen på 50 euro motsvarar den minsta skattehöjningen som tillämpas i punktbeskattningen. I övrigt ska grunderna för bestämning av en skattehöjning förbli de samma som i gällande lag. Momentets inledande sats preciseras för att göra det klart att det är Tullen som bestämmer om en tullhöjning. En tullhöjning är knuten till tull som påförts eller ska påföras, vilket innebär att tullhöjningen påförs samma gäldenär som har påförts tullen. Preciseringsen ändrar inte det rådande rättsläget.

I paragrafen om tullhöjning i den nuvarande lagen ska 1 mom. 1 punkten för klarhetens skull delas upp på 1 mom. 1 och 2 punkten i den aktuella paragrafen i den nya lagen. Den föreslagna lagens 1 mom. 3 punkt motsvarar 2 punkten i den nuvarande lagen. Den nuvarande lagens 1 mom. 3 punkt och 2 mom. ska sammanföras i 1 mom. 4 punkten i lagförslaget. Ändringen är av teknisk karaktär, och den ändrar inte det materiella innehållet i bestämmelsen. Momentets 5 punkt motsvarar 4 punkten i den nuvarande lagen. Dessutom preciseras formuleringarna i punkterna. Bland annat ändras bestämmelsen i 1 mom. 1 punkten så, att det förutom att det kan vara föreskrivet att uppgiften eller handlingen i fråga ska lämnas också kan vara så att uppgiften eller handlingen begärts av Tullen. Likaså kan tidsfristen vara antingen föreskriven eller förelagd av Tullen. De föreslagna bestämmelserna motsvarar praxis vid tillämpningen av den nuvarande lagen.

Tullhöjning ska fortfarande kunna föreläggas som en administrativ påföljd i samband med alla sådana tullförfaranden där det föreskrivs att tull ska tas ut. Storleken på höjningen ska bestämmas från fall till fall enligt de villkor och med beaktande av de största och minsta belopp som föreskrivs i paragrafen, med beaktande av de faktorer som enligt 93 § ska beaktas när storleken på tullhöjningen bestäms. Bestämmelsen ger fortsättningsvis Tullen möjlighet att låta bli att bestämma tullhöjning, t.ex. om avsikten är att i samma ärende göra en brottsanmälan eller inleda förundersökning.

Enligt 2 mom. ska en tullhöjning som påförs enligt 1 mom. i enlighet med proportionalitetsprincipen begränsas till tullavgifter för de varor som handlingen eller försummelsen gäller.

Bestämmelserna om tullhöjningar och felavgifter ska enligt förslaget grunda sig på bestämmelsen i artikel 42 i kodexen enligt vilken varje medlemsstat ska fastställa sanktioner för överträdelser av tullagstiftningen. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. I artikel 45 föreskrivs det om hur ett överklagande inverkar på genomförandet av ett beslut. Enligt artikeln är grundregeln att ett ändringssökande inte förhindrar genomförandet av ett sådant beslut, om de har goda skäl att anta att det ifrågasatta beslutet är oförenligt med tullagstiftningen eller om det är fara att den person som har överklagat kan vållas irreparabel skada. I artikel 5 första stycket punkt 2 avses med tullagstiftning bland annat de bestämmelser för att komplettera eller genomföra kodexen som antagits nationell nivå. Bestämmelserna i artikel 45 i kodexen ska tillämpas också på beslut om tullhöjning och felavgift.

91 §. Felavgift. I paragrafen föreskrivs det om grunderna för bestämningen av felavgifter och om den lägsta och högsta felavgiften på samma sätt som i 32 § i gällande lag. Ordalydelsen i bestämmelsen justeras. Det föreslås att det lägsta och högsta beloppet för avgiften ska höjas från nuvarande nivå. Villkoren under vilka en felavgift får fastställas ändras inte med undantag av de nya 5 och 6 punkter som fogas till 1 mom. Paragrafens 2 mom. är nytt.

Den lägsta felavgiften höjs från 10 euro till 50 euro, och den högsta från 2 500 euro till 3 500 euro eller 15 000 euro beroende på fallet. Liksom den lägsta och högsta tullhöjningen har också den lägsta och högsta felavgiften varit oförändrade sedan euron togs i bruk vid ingången av år 2002. Felavgiftens lägsta och högsta belopp motsvarar det lägsta och högsta beloppet på felavgiften enligt 44 § i punktskattelagen. Den nuvarande högsta felavgiften på 2 500 euro styr inte längre alltid dem som upprepade gånger bryter mot tullbestämmelserna att korrigera sina oriktiga tillvägagångssätt tillräckligt effektivt. Särskilt för att stävja upprepade försummelser eller fel behöver Tullen ha rätt att, liksom enligt punktskattelagstiftningen, vid behov bestämma en betydligt högre påföljdsavgift än i dag. När storleken på felavgiften bestäms bör de omständigheter som anges om detta i 93 § beaktas. Med stöd av 1 mom. 1 och 3—6 punkten i paragrafen kan en felavgift på minst 50 euro och högst 3 500 euro bestämmas och med stöd av 2 punkten en felavgift på minst 50 euro och högst 15 000 euro.

Paragrafen om felavgifter i den nuvarande lagens 1 mom. 1 punkt delas upp mellan 1 mom. 1 och 2 punkten i den aktuella paragrafen i den nya lagen. Paragrafens 1 mom. 3 punkt motsvarar 1 mom. 2 punkten i paragrafen om felavgifter i den nuvarande lagen. En ”annan i kodexen avsedd godkänd tullbehandling än att varor hänförs till ett tullförfarande” som nämns i den nuvarande lagen svarar i unionens tullkodex mot förstöring av varor enligt artikel 197 samt överlåtelse av varor till staten. Paragrafens 1 mom. 4 punkt motsvarar 1 mom. 3 punkten i den nuvarande lagen.

I paragrafens 1 mom. är 5 punkten ny. I denna föreskrivs det om felavgift som ska påföras om den anmälningsplikt som fraktföraren har enligt artikel 18a.4 i förordning 515 försummas eller om felaktiga eller bristfälliga uppgifter lämnas. Fraktförarens anmälningsplikt har lagts till förordningen år 2015 och den börjar tillämpas den 1 september 2016.

Paragrafens 1 mom. 6 punkt är också ny, och i den föreskrivs det om felavgiften som påförs den innehavare av ett beslut som avses i IPR-förordningen om denne inte har fullgjort sina skyldigheter enligt förordningen. Enligt IPR-förordningen får rättighetshavare, vissa organisationer för kollektiv förvaltning av immateriella rättigheter, vissa organ som tillvaratar branschintressen eller vissa andra grupper lämna in en nationell ansökan eller en unionsansökan i syfte att fastställa om en immateriell rättighet har utsatts för intrång. Enligt artikel 30 i IPR-förordningen ska medlemsstaterna se till den som fått ett beslut uppfyller skyldigheterna i förordningen, även genom att där så är lämpligt fastställa bestämmelser om sanktioner.

En felavgift får fortfarande och i enlighet med sitt syfte påföras som en administrativ påföljd vid alla ofullständigheter, dröjsmål, felaktigheter och andra försummelser när det gäller efterlevnaden av bestämmelser och lagenliga myndighetsföreskrifter och myndighetsbeslut som sammanhänger med tullbeskattningen och tullverksamheten, om en tullhöjning inte föreläggs.

I paragrafens 2 mom., som är nytt, föreskrivs det att felavgiften påförs den som enligt en bestämmelse eller ett föreläggande ansvarar för fullgörandet av den skyldighet som felaktigheten eller försummelsen gällde. Momentet motsvarar praxis vid tillämpningen av nuvarande lag.

92 §. Tullhöjning och felavgift i efterhand. I paragrafen föreskrivs det om den tid inom vilken Tullen ska ha rätt att bestämma en tullhöjning eller påföra en felavgift. I sina väsentliga delar motsvarar paragrafen 33 § 1 och 2 mom. i gällande lag.

I 1 mom. föreskrivs det på samma sätt som i den nuvarande lagen om den tid inom vilken en tullhöjning eller felavgift får påföras vid en överträdelse eller försummelse som gäller bestämmelser om tullbeskattning. Den tid inom vilken de administrativa påföljder som avses i momentet får påföras i efterhand, dvs. tre år från den tidpunkt då tullskulden uppkom eller då Tullen godkände tulldeklarationen, motsvarar den allmänna perioden för uppbörd av tull i efterhand enligt artikel 103.1 i kodexen. Bestämmelsen tillämpas närmast i fall där en överträdelse av bestämmelserna eller en försummelse upptäcks eller kommer fram först efter det att deklaranteranten har underrättats om tullskulden, till exempel i samband med en efterkontroll.

En förseelse eller försummelse i samband med en tullklarering för vilken en tullhöjning kan påföras kan även bli bedömd som ett brott till exempel skattebedrägeri enligt 29 kap. i strafflagen, smuggling eller tullredovisningsbrott enligt 46 kap. i strafflagen eller alkoholbrott enligt 50 a kap. i strafflagen. Om en tullhöjning inte bestäms i samband med ett förtullningsbeslut därför att det i samma ärende eventuellt kommer att lämnas en brottsanmälan eller inledas en förundersökning, ska lagen om skatteförhöjning och tullhöjning som påförs genom ett särskilt beslut (781/2013) tillämpas. Den så kallade *ne bis in idem*-principen i Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna, dvs. förbudet mot att åtala och döma en person två

gångar för samma brott, förhindrar att såväl en straffrättslig sanktion som en tullhöjning eller felavgift påförs för samma förseelse.

I 2 mom. föreskrivs det om den tid inom vilken en felavgift får påföras i övriga fall än de som avses i 1 mom. Till skillnad från nuvarande lagstiftning ska det i momentet inte föreskrivas om preskriptionstiden enbart för påförande av felavgifter som grundar sig på dröjsmål eller försummelse i fråga om skyldigheten att föra statistik över handel inom unionen. Andra felavgifter enligt momentet kan till exempel grunda sig på underlåtenhet att iaktta bestämmelser och föreskrifter som begränsar rätten att importera eller exportera en vara, på en felaktig uppgift som uppgetts vid ett ansökningsförfarande eller på en överträdelse av bestämmelser och föreskrifter som gäller införsel av en vara i unionens tullområde. Rätten att påföra en felavgift som avses i momentet preskriberas tre år efter tidpunkten då den bristfälliga eller på något annat sätt oriktiga deklARATIONEN, handlingen eller uppgiften har lämnats. Om en deklARATIONSSKYLDIGHET eller någon annan skyldighet inte har uppfyllts inom föreskriven tid eller om den helt har försummats, får en felavgift påföras inom tre år från den tidpunkt då skyldigheten enligt bestämmelserna eller Tullens föreskrifter grundade på dessa borde ha uppfyllts.

93 §. Bestämmande av tullhöjning och felavgift. Paragrafens 1 mom. om omständigheter som ska beaktas när storleken på en tullhöjning eller en felavgift bestäms och dess 2 mom. om att låta bli att påföra tullhöjning eller felavgift är nya. Paragrafens 3 mom., som handlar om att tullhöjningen eller felavgiften kan förbli i kraft trots att tullskulden upphör eller tullen återbetalas, motsvarar 33 § 3 mom. i den nuvarande lagen.

Paragrafens 1 mom. innehåller en bestämmelse om omständigheter som ska beaktas när storleken på en tullhöjning och en felavgift bestäms. Enligt momentet ska avseende fästas vid hur klandervärt det felaktiga förfarandet har varit och om det har upprepats samt vid gärningsmannens ekonomiska ställning. När det gäller beaktandet av hur klandervärt förfarandet varit och om det upprepats stämmer bestämmelsen överens med 45 § 1 mom. i punktskattelagen. Enligt artikel 42 i kodexen ska sanktioner som föreskrivs nationellt för överträdelse av tullagstiftningen bland annat vara avskräckande. För att uppfylla detta krav är det motiverat göra sanktionens storlek beroende av gärningsmannens ekonomiska ställning. Det får antas att en sanktion för att verka avskräckande och förebygga lagstridig verksamhet måste vara tillräckligt hård med hänsyn till gärningsmannens ekonomiska ställning. De personer som påförs sanktioner har sinsemellan mycket varierande ekonomisk ställning, varför det är ändamålsenligt att ge Tullen spelrum att överväga storleken på sanktionsbeloppet från fall till fall. En liknande sanktionsbestämmelse, enligt vilken gärningsmannens ekonomiska ställning kan beaktas när sanktionen bestäms, ingår till exempel i 41 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Enligt 2 mom. i paragrafen ska Tullen helt kunna låta bli att påföra felavgift om gärningen eller försummelsen som helhet betraktad är obetydlig eller påförande av tullhöjning eller felavgift i övrigt ska betraktas som uppenbart oskäligt. Om den deklARATIONSSKYLDIGE till exempel visar att en försening eller något annat fel som avses i 90 § 1 mom. 1—3 punkten i momentet inte har berott på omständigheter som han eller hon skulle ha kunnat inverka på eller att han eller hon inte har gjort sig skyldig till klandervärd oaktsamhet, får Tullen avstå från att påföra tullhöjning eller den felavgift som föreskrivs för motsvarande försummelse och gärningar, även om påförandet av sanktioner med stöd av dessa punkter i regel inte beror på graden av tillräknande. Däremot finns det i regel ingen grund för att inte påföra tullhöjning i de fall som avses i 1 mom. 4 och 5 punkten, där det är fråga om avsiktlig eller grov oaktsamhet. Även om exempelvis den tullhöjning som föreskrivs i 90 § 1 mom. 1 punkten påförs för gärningar och försummelse som till sin karaktär generella får anses vara små, betyder det föreslagna 2 mom. inte att dessa försummelse regelmässigt ska lämnas utan sanktioner på grund av deras obetydlighet. Till exempel när det gäller sanktioner för tulldeklARATIONER som lämnats efter föreskri-

ven frist ska Tullen bland annat kunna beakta hur lång förseningen har varit och om samma aktör också tidigare har gjort sig skyldig till förseningar samt andra motsvarande omständigheter. Genom bestämmelsen i 2 mom. beaktas kravet att sanktioner ska vara proportionella. Detta krav har betonats av grundlagsutskottet i flera av dess utlåtanden. Det ingår också i artikel 42 i kodexen.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 33 § 3 mom. i den nuvarande lagen och ändrar inte det nuvarande rättsläget. Syftet med bestämmelsen är att en försummelse av en deklarations skyldighet eller en annan felaktighet i samband med en tulldeklaration inte ska lämnas utan administrativ bestraffning i fall där tullskulden upphör men en felaktighet som bör klandras eller sanktioneras kvarstår.

Bestämmelsen understryker skuldprincipens betydelse i fråga om det administrativa sanktionsansvaret. Bestämmelsen behövs fortfarande för att garantera jämlikheten till exempel i fall där en resenär som anländer till landet genom att välja den gröna filen meddelar att han eller hon inte har någonting att deklarerera för Tullen och där det vid en kontroll visar sig att personen för med sig större kvantiteter alkoholdrycker eller cigaretter än han eller hon enligt bestämmelserna har rätt att föra in tull- och skattefritt. En resenär som löser ut varor som Tullen har omhändertagit genom att betala tullräkningen får påföras en tullhöjning på 100 procent enligt tullagen. Däremot skulle en resenär som inte löser ut sina omhändertagna varor utan bestämmelsen i 3 mom. undvika administrativa påföljder, eftersom tullskulden upphör när de omhändertagna alkoholdryckerna eller cigaretterna förstörs. Bestämmelsen är ägnad att förebygga import som strider mot importbestämmelserna och som utan bestämmelsen inte skulle medföra andra ekonomiska risker än förverkandepåföljd.

94 §. Tullförseelse. Paragrafen motsvarar 42 § 3 mom. i gällande tullag. Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot deklarations skyldigheten eller någon annan skyldighet enligt tullagstiftningen ska även framöver dömas för tullförseelse. Tullagstiftningen definieras i artikel 5 första stycket punkt 2. Liksom i dag åsidosätts bestämmelsen om tullförseelse, om gärningen uppfyller rekvisitet för ett brott som bestraffas strängare eller om gärningen ska bestraffas som ett lindrigt tullredovisningsbrott enligt 46 kap. 9 § i strafflagen. Sådana brott som ska bestraffas strängare och som därför åsidosätter bestämmelsen om tullförseelse är till exempel ett skattebedrägeri enligt 29 kap. 1—3 §, ett regleringsbrott enligt 46 kap. 1—3 §, ett smuglingsbrott enligt 46 kap. 4 och 5 § eller ett tullredovisningsbrott enligt 46 kap. 7 och 8 § i strafflagen. För tullförseelser ska endast bötesstraff kunna utdömas även framöver.

Bestämmelsen gäller fortsättningsvis alla brott mot skyldigheter som anges i tullagstiftningen. Typiska brott mot andra skyldigheter än deklarations- och informationsskyldigheten är till exempel en överskridning av den föreskrivna tiden för en transitering samt underlåtenhet att iaktta sådana tillståndsvillkor som inte deklarations- eller informationsskyldigheter.

Vid en bedömning av om oaktsamheten varit grov måste yrkeskompetensen och kändedomen om tullfrågor hos gärningsmannen, dvs. deklarenten eller någon annan som utför åtgärden eller annan ansvar för verksamhetsstället, beaktas. De omfattande nationella och internationella regelverken gör tullagstiftningen komplicerad, vilket i enstaka fall kan leda till att oaktsamheten bedöms som lindrigare än grov. Men den komplicerade tullagstiftningen är också en delorsak till att största delen av tullärendena sköts via specialiserade speditörsföretag. Därför är det i huvudsak yrkeskunniga aktörer som är väl insatta i tullförfarandena som lämnar deklarationerna till Tullen. Det ligger följaktligen närmare till hands att deras handlingar bedöms ha skett av grov oaktsamhet än handlingar utförda av personer med mindre erfarenhet av tullärenden. En bedömning av graden av oaktsamhet ska utföras som en helhetsbedömning enligt 3 kap. 7 § 2 mom. i strafflagen så att den aktsamhetsplikt som krävdes av omständigheterna när handlingen skedde samt subjektiva faktorer som sammanhänger med gärningsmannen beaktas.

15 kap. **Särskilda bestämmelser**

95 §. Handräckning av Tullen. Paragrafen är ny. I paragrafen föreskrivs det om handräckning som Tullen ger en annan myndighet och som det inte föreskrivs om uttryckligen någon annanstans i lag. Den föreslagna bestämmelsen innebär att handräckning som Tullen har gett enligt sedvanerätten skrivs in i lagen.

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag ska Tullen enligt 1 mom. ha rätt att inom ramen för sin behörighet på begäran ge andra myndigheter handräckning för fullgörande av en lagstadgad tillsynsskyldighet. Tullen är enligt gällande lagstiftning skyldig att ge handräckning bland annat enligt 53 § i kemikalielagen (599/2013) och 58 § i strålskyddslagen (592/1991) vid tillsynen över efterlevnaden av dessa lagar och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av dem. Om Tullens rätt att bistå en annan myndighet på begäran föreskrivs det också i lagen om samarbete mellan polisen, Tullen och gränsbevakningsväsendet (687/2009), nedan *PTG-lagen*, enligt vilken Tullen på begäran av polisen eller Gränsbevakningsväsendet får vidta en enskild åtgärd i anslutning till brottsbekämpning.

Enligt 1 mom. i paragrafen måste Tullen när den ger handräckning beakta sitt ansvar för sina egna viktiga uppgifter. Utförandet av dem får inte äventyras på grund av handräckningsuppdrag. När Tullen har mottagit en begäran om handräckning från en annan myndighet ska den avgöra om den med tillgängliga resurser och utan att äventyra utförandet av sina viktiga lagfästa uppgifter kan ge den andra myndigheten handräckning i det aktuella fallet. Den handräckning som Tullen ger ska vara nödvändig för att den andra myndigheten ska kunna fullgöra en lagstadgad tillsynsskyldighet, och åtgärden som utförs ska höra till Tullens behörighetsområde.

I 2 mom. föreskrivs det om vilka tullmän som får besluta om att ge handräckning.

96 §. Handräckning till Tullen. I paragrafen föreskrivs det om andra myndigheters skyldighet att ge Tullen handräckning. Paragrafen motsvarar i sak 19 § i den nuvarande tullagen. I paragrafen ingår för klarhetens skull också en hänvisning till PTG-lagen. I 2 § i den lagen föreskrivs det om PTG-myndigheternas samarbete inom brottsbekämpningsuppgifter.

Enligt 1 mom. ska en myndighet ge Tullen sådan handräckning som behövs för fullgörande av ett uppdrag som hör till Tullens uppgifter och som myndigheten är behörig att lämna. Till denna del överensstämmer bestämmelsen med 9 kap. 2 § 1 mom. i polislagen och 78 § 1 mom. i gränsbevakningslagen.

I 2 mom. föreskrivs det om vilka tullmän som får besluta om att begära handräckning.

97 §. Skyldighet att lämna uppgifter. Paragrafen motsvarar i sak bestämmelsen om Tullens rätt att få uppgifter i 14 § 1 mom. 6 punkten och den allmänna skyldighet att ge Tullen uppgifter som gäller tullbeskattningen av en annan person i 18 § 1 mom. i den nuvarande tullagen. Bestämmelserna formuleras precisare och ges en exaktare avgränsning än i nuvarande lag. De behövs fortfarande för att säkerställa att tullåtgärderna kan utföras och tullbeskattningen för rättas på behörigt sätt.

Enligt paragrafens 1 mom. ska den som direkt eller indirekt berörs av en tullåtgärd på Tullens begäran och inom angiven tidsfrist lämna Tullen samtliga handlingar och uppgifter om importören, exportören och andra delaktiga, varor, fortskaffningsmedel, passagerare och fortskaffningsmedlets personal som behövs för utförandet av åtgärden. Enligt 14 § 1 mom. 6 punkten i nuvarande tullag har Tullen för att kunna utföra en tullåtgärd rätt att få behövliga handlingar och uppgifter som gäller varuhavare, andra sakägare, varor, fortskaffningsmedel, passagerare

och fortskaffningsmedels personal. Bestämmelsen om Tullens rätt att få uppgifter i den nuvarande lagen formuleras om som en skyldighet att lämna Tullen uppgifterna i fråga. Bestämmelsen preciseras så att skyldigheten att lämna uppgifter gäller personer som berörs av tullåtgärden antingen direkt eller indirekt. Direkt berör en tullåtgärd exempelvis importören eller exportören av en vara. Indirekt kan en tullåtgärd dessutom beröra till exempel ett tullombud för importören eller exportören, varans köpare eller säljare eller fraktföraren.

Momentet kompletterar bestämmelserna om tullmyndigheternas rätt att få information i kodexen. Enligt artikel 15 i kodexen ska varje person som direkt eller indirekt är involverad i fullgörandet av tullformaliteter eller i tullkontroller på tullmyndigheternas begäran och inom föreskriven tid tillhandahålla dessa myndigheter alla nödvändiga dokument och uppgifter i lämplig form och ge dem all nödvändig hjälp för att fullgöra dessa formaliteter eller kontroller. Bestämmelserna i kodexen tillämpas emellertid inte vid alla tullåtgärder. En bestämmelse som kompletterar artikel 15 i kodexen behövs till exempel för den inre trafiken, när Tullen övervakar efterlevnaden av nationella begränsningar eller förbud av import och export eller vid övervakningen av vägtrafiken.

Tullens befogenhet att utreda en persons identitet föreskrivs det om separat i 17 §, enligt vilken en tullman ska ha rätt att av var och en få veta dennes namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsedatum och medborgarskap samt var personen i fråga är anträffbar.

Enligt paragrafens 2 mom. ska den som innehar uppgifter som behövs för en annan persons tullbeskattning eller för ett ärende som gäller ändringssökande som föranleds av tullbeskattning på Tullens uppmaning lämna Tullen uppgifterna inom utsatt tid. Enligt 18 § 1 mom. i den nuvarande lagen ska var och en på uppmaning av Tullen inom utsatt tid för tullbeskattning av en annan person eller för ett besvärärende som föranleds av tullbeskattning av en annan person lämna sådana behövliga uppgifter om den andra vilka framgår av handlingar i hans eller hennes besittning. Den nuvarande bestämmelsen preciseras så tillvida att skyldigheten att lämna uppgifter inte längre gäller var och en utan den som innehar uppgifter som behövs för en annan persons tullbeskattning eller för ett ärende som gäller ändringssökande som föranleds av tullbeskattning. I den föreslagna bestämmelsen talas det dessutom bara om uppgifter som personen innehar och inte längre om uppgifter som framgår av handlingar i personens besittning. Termen besvärärende ersätts med ändringssökande för att bestämmelsen också ska omfatta begäranden om omprövning. I det föreslagna momentet begränsas informationsskyldigheten även framöver till uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av tullbeskattningen och för ändringssökande i samband med den. Informationsskyldigheten för en utomstående avgränsas så att den inte heller enligt den nya lagen omfattar ärenden där denne enligt lag har rätt att vägra vittna, vilket motsvarar 19 § i lagen om beskattningsförfarande, liksom att utomstående inte får vägra att ge sådana uppgifter om en annans ekonomiska ställning som har betydelse vid beskattningen.

Bestämmelser om Tullens rätt att få uppgifter av en annan myndighet finns i Tullens personregisterlag.

98 §. Kostnader för lämnande av uppgifter och bistånd vid kontroll. Enligt artikel 15.1 i kodexen ska varje person som direkt eller indirekt är involverad i fullgörandet av tullformaliteter eller i tullkontroller på tullmyndigheternas begäran och inom föreskriven tid tillhandahålla dessa myndigheter alla nödvändiga dokument och uppgifter i lämplig form och ge dem all nödvändig hjälp för att fullgöra dessa formaliteter eller kontroller.

Paragrafen föreskriver att den som är skyldig att uppvisa och lämna nödvändiga uppgifter och medverka vid kontroll själv ska stå för de kostnader som detta medför. Bestämmelsen klargör det rådande rättsläget, och den motsvarar 101 § i punktskattelagen. Med stöd av artikel 15 i

kodeksen får Tullen för en granskning till exempel be en person att överföra material som har sparats i en maskinell dataanordning i läsbar skriftlig form eller i ett allmänt lagringsformat, vilket kan medföra kostnader för den som granskas. Tack vare den tydliga definitionen av ansvaret i lagen, kan den granskade på förhand förbereda sig för de kostnader som granskningarna medför.

99 §. Vite. Paragrafen motsvarar delvis 18 § 2 mom. i den nuvarande lagen. Enligt paragrafen ska Tullen även framöver ha rätt att förena ett beslut med vite i fall där en person har försummat den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 97 § 2 mom. eller i artikel 15 i kodexen. I paragrafen ska det dessutom ingå en bestämmelse om skydd mot självinkriminering som motsvarar 102 § i punktskattelagen. Enligt denna får vite inte föreläggas om det finns skäl att misstänka någon för brott och det begärda materialet har samband med föremålet för brottsmisstanken. På vite som föreläggs av Tullen ska viteslagen (1113/1990) tillämpas.

100 §. Offentligrättsliga avgifter som tas ut av Tullen. Paragrafen överensstämmer med 53 a § i den nuvarande tullagen så när som på små ändringar. I paragrafen föreskrivs det om tillämpningen av tullagen på de behandlingsavgifter och övriga offentligrättsliga avgifter som Tullen tar ut.

Tullen tar ut avgifter för sina tjänsteåtgärder enligt vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och finansministeriets förordning om Tullens avgiftsbelagda prestationer. Tullen tar också ut andra offentligrättsliga avgifter än avgifter för prestationer, såsom lästavgiften, oljeskyddsavgiften och försörjningsberedskapsavgiften.

Med hänsyn till Tullens verksamhet är det fortfarande ändamålsenligt att samma förfaranden som iaktas vid uppbörd av tull, betalning av tull och ändringssökande i fråga om tullavgifter också tillämpas på de offentligrättsliga avgifter som Tullen tar ut. Enligt den gällande tullagen tillämpas dock inte minsta tullbelopp som bokförs på avgifter för prestationer, om detta föreskrivs i tullförordningen med stöd av 53 § i tullagen. Kodeksen gör det inte längre möjligt att nationellt föreskriva om minsta tullbelopp som bokförs och det finns inte heller bestämmelser om det i kodexen. Med tanke på avgifterna för prestationer behövs alltså inte längre någon undantagsbestämmelse för minsta tullbelopp som bokförs. Tullen ska alltså även framöver ta ut avgifter för sina prestationer oberoende av avgiftens storlek. Till skillnad från vad som är fallet i dag ska tullbestämmelserna i framtiden inte tillämpas på dröjsmålsuppföljderna för offentligrättsliga avgifter. Det här beror på att de räntor enligt kodexen som motsvarar den nationella uppskovsräntan och förseningsräntan och det nationella skattetillägget när kodexen träder i kraft ska tillämpas vid tullbehandling. Räntetiden för de räntor som föreskrivs i artikel 112 och 114 i kodexen avviker delvis från räntetiden för de nationella räntorna, och räntesatsen är betydligt lägre än den nationella. Eftersom nationella ränteregler tillämpas också på alla andra skatter som Tullen uppbär, är det ändamålsenligt att begränsa tillämpningen av de räntor som föreskrivs i kodexen till tullavgifter. På andra skatter och avgifter som uppbärs i samband med tullbehandlingen ska nationella räntebestämmelser tillämpas även framöver.

För avgifter som bestäms på företagsekonomiska grunder ska det som föreskrivs om sådana avgifter i lagen om grunderna för avgifter till staten eller någon annatstans i lag fortfarande gälla.

101 §. Överlåtande av övervakningslokaler. I paragrafen föreskrivs det om Tullens rätt att förfoga över nödvändiga lokaler för varuövervakningen i hamnar, på järnvägsstationer och på flygplatser och om Tullens rätt till inflytande över planeringen av lokalerna. För närvarande finns bestämmelser om detta i 20 § i tullagen och i 14 § i tullförordningen. Tullen ska dock inte längre ha rätt att få tillgång till övervakningslokalerna kostnadsfritt, utan mot gängse ersättning. Övergången till betalning av ersättning motsvarar det som föreskrivs om övervak-

ningsutrymmen som Gränsbevakningsväsendet behöver i 30 § i gränsbevakningslagen. Också i fråga om tullövervakning anses att den statliga myndigheten ska betala ersättning för de lokaler som myndigheten behöver till innehavaren av lokalerna.

Med varuövervakning avses också övervakning av bagage som transporteras i persontrafiken samt övervakning av import, export och transitering av varor i fordon. Som precisering jämfört med gällande lag föreskrivs i 1 mom. att de trafikplatser som avses i paragrafen är hamnar, järnvägsstationer och flygplatser, vilket dock i praktiken motsvarar nuläget.

I 2 mom. föreskrivs det exaktare än i gällande lag om omständigheter som ska beaktas när storleken på och lokalerna och deras läge bestäms. Övervakningslokalerna måste vara tillräckligt stora, så att kontrollerna kan skötas på ett behörigt sätt även när trafiken är stor.

I 3 mom. föreslås en motsvarande bestämmelse som i den nuvarande tullförordningen om att Tullen och huvudmannen för trafikplatsen ska komma överens om byggnads- och ändringsritningarna innan byggnadsarbetena inleds vid planering eller ändring av övervakningslokaler. Överenskommelsen ska emellertid gälla planer och ändringar mera generellt än i den nuvarande bestämmelsen och inte bara byggnads- och ändringsritningar.

102 §. Elektronisk kommunikation och signatur. Paragrafen är ny, men den motsvarar i sak bestämmelserna i 93 a § i lagen om beskattningsförfarande samt 165 § 2 och 3 mom. och 220 § i mervärdesskattelagen.

I paragrafen ingår en informativ hänvisning enligt vilken bestämmelser om elektronisk kommunikation finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet och bestämmelser om elektronisk certifiering av handlingar i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer. Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet tillämpas bland annat när anhängiggörande och behandling av förvaltningsärenden samt delgivning av beslut i nämnda ärenden sker på elektronisk väg. Den föreslagna bestämmelsen i 56 § 1 mom. i lagförslaget om att delge tullbelopp elektroniskt är till exempel en specialbestämmelse, som ska tillämpas i stället för bestämmelserna om elektronisk delgivning i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Om det vid anhängiggörande eller behandling av ett ärende krävs en undertecknad handling, uppfylls kravet på underskrift enligt 9 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet också genom en sådan elektronisk signatur som avses i 5 § 2 mom. i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer. Deklarationer och andra handlingar kan likväl autentiseras även på något annat godtagbart sätt.

Tullen ges behörighet att meddela närmare föreskrifter om hur de deklarerationer och andra handlingar som sänds till Tullen elektroniskt ska autentiseras. Tullens behörighet gäller tekniska frågor om förfaranden som inte förutsätter en betydande prövningsrätt och om vilka det med beaktande av deras betydelse i sak inte behöver föreskrivas i lag eller förordning. Tullens behörighet motsvarar Skatteförvaltningens behörighet enligt 93 a § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande eller 165 § 3 mom. i mervärdesskattelagen.

16 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

103 §. Ikraftträdande. Enligt förslaget ska lagen träda i kraft den 1 maj 2016, dvs. samtidigt som kodexen börjar tillämpas. Genom denna lag upphävs den tulllag som för närvarande tillämpas.

Hänvisningar i andra lagar eller förordningar till den tulllag som upphävs ska när den nya tullagen har trätt i kraft betraktas som hänvisningar till denna.

104 §. Övergångsbestämmelser. I 88 § föreslås ändringar i bestämmelserna om beräkningen av återbäringsränta. Enligt 1 mom. ska de bestämmelser om återbäringsränta som gällde när den nya lagen trädde i kraft tillämpas när besvär har anförts mot ett beslut av Tullen och besvärssärendet är anhängigt vid ikraftträdandet.

I 90 och 91 § föreslås höjningar i de lägsta och högsta beloppen på tullhöjningen och felavgiften. Enligt 2 mom. ska de bestämmelser om felavgifter och tullhöjning som gällde när den nya lagen trädde i kraft, tillämpas på gärningar och försummelser som har skett före ikraftträdandet.

1.2 Mervärdesskattelagen

18 b §. I 1 mom. 3 punkten görs en ändring i den svenska språkdräkten så att begreppet ”helt tullfritt temporärt importförfarande” ändras till ”förfarande för temporär import med fullständig befrielse från importtullar” för att motsvara Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, nedan kallad *unionens tullkodex*.

26 b §. I 1 mom. 3 punkten görs en ändring i den svenska språkdräkten så att begreppet ”helt tullfritt temporärt importförfarande” ändras till ”förfarande för temporär import med fullständig befrielse från importtullar” för att motsvara unionens tullkodex.

70 b §. Hänvisningen till gemenskapens tullkodex i 3 mom. ska enligt förslaget ändras till en hänvisning till motsvarande artikel i unionens tullkodex.

71 §. I 1 mom. 1 punkten görs en ändring i den svenska språkdräkten så att begreppet ”externt förpassningsförfarande” ändras till ”förfarande för extern transitering” och begreppet ”internt förpassningsförfarande” till ”förfarande för intern transitering” för att motsvara unionens tullkodex.

Mellanrubriken före 72 h §. Skattefriheter i anslutning till upplagringsförfaranden, friområden och frilager. Förslaget innebär att rubriken ändras så att den ligger i linje med unionens tullkodex. De godkända tullbehandlingarna där varor förs till en frizon eller ett frilager har i den sammanförts till ett förfarande för frizoner, som i likhet med tullagerförfarandet är ett förfarande för lagring. Tillfällig lagring är däremot inget förfarande för lagring och inte heller något annat tullförfarande, och därför nämns det särskilt.

72 h §. De föreslagna ändringarna i denna paragraf beror på tullkodexen.

I 1 mom. 1 och 3 punkten nämns tullagerförfarandet och de godkända tullbehandlingarna överföring till en frizon eller ett frilager enligt gemenskapens tullkodex, och dessa avses nu bli hänvisningar till förfarandet för lagring enligt unionens tullkodex. Det förfarandet täcker in både tullagerförfarandet och förfarandet för frizoner. Tillfällig lagring är inget förfarande för lagring och ska därför nämnas särskilt. I 5 punkten nämns lagren enligt unionens tullkodex, dvs. tillfällig lagring, tullager och frizoner.

Enligt 2 mom. är en förutsättning för skattefriheten att varan placeras till exportförfarande som avses i artikel 161 i tullkodexen, om det är fråga om en vara vars överföring från ett frilager eller ett friområde till någon plats inom gemenskapen inte innebär import av varan. Det föreslås nu att momentet upphävs, eftersom de godkända tullbehandlingarna överföring till en fri-

zon eller ett frilager enligt gemenskapens tullkodex i unionens tullkodex har ersatts av förfarandet för frizoner, som i likhet med tullagerförfarandet är ett förfarande för lagring. Det anses därför att det gällande villkoret inte längre behövs. Därmed kommer enhetliga regler att gälla för gemenskapsvaror som omfattas av förfarandet för frizoner och varor som omfattas av tullagerförfarandet.

Terminologin i 3 mom. ska enligt förslaget ändras så att den stämmer överens med begreppen i unionens tullkodex.

72 j §. Enligt denna paragraf avses med varor som omfattas av ett skatteupplagringsförfarande sådana varor i ett skattefritt lager som hålls med stöd av tillstånd men som inte omfattas av upplagringsförfarande enligt artikel 50 eller 98 i tullkodexen. Hänvisningen avser varor som omfattas av ett tullagerförfarande eller varor i tillfällig förvaring i enlighet med gemenskapens tullkodex. Eftersom den godkända tullbehandlingen att föra varor till en frizon eller ett frilager i unionens tullkodex motsvaras av förfarandet för frizoner, som liksom tullagerförfarandet är ett förfarande för lagring, avses varor som omfattas av förfarandet för lagring enligt artikel 237 i unionens tullkodex i fortsättningen inte längre höra till skatteupplagringsförfarandet. Tillfällig lagring ska nämnas särskilt eftersom det inte är ett förfarande för lagring. Samtidigt uppdateras hänvisningen till sådan lagring i överensstämmelse med unionens tullkodex.

72 l och 72 m §. I dessa paragrafer ändras terminologin i enlighet med de ändringar som införts genom unionens tullkodex.

86 §. Artikelhänvisningen till gemenskapens tullkodex ändras till en hänvisning till motsvarande artikel i unionens tullkodex.

86 a §. Paragrafens 2 mom. hänvisar nu till de godkända tullbehandlingar och de tullförfaranden som nämns i 3 mom. i samma paragraf. I unionens tullkodex har begreppet godkänd tullbehandling utmönstrats. Klareringsformen överföring av varor till en frizon eller ett frilager kallas i den nya tullkodexen för förfarandet för frizoner, som är ett tullförfarande. Tillfällig lagring är däremot inte ett tullförfarande, utan det rör sig om en situation där icke-unionsvaror tillfälligt lagras under tullövervakning under perioden från det att varornas ankomst har anmälts till Tullen till dess att varorna har hänförs till ett tullförfarande eller återexport. Dessa förändringar innebär att 2 mom. i stället ska hänvisa till de förfaranden som förtecknas i 3 mom. Dessutom ska momentet formuleras klarare. Varor som förs in i unionens tullområde omfattas inte av ett förfarande enligt 3 mom. vid införseln, utan varorna hänförs till ett sådant förfarande efter införseln till tullområdet. Varuimporten i Finland sker om varorna inte längre omfattas av ett förfarande enligt 3 mom. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar nuläget.

I 3 mom. föreslås det att hänvisningarna till gemenskapens tullkodex ändras till hänvisningar till motsvarande bestämmelser i unionens tullkodex. De förändringar som den nya kodexen innebär medför att 2 punkten kommer att nämna förfarandet för lagring i stället för frilager och friområden. Det förfarandet täcker in tullagerförfarandet och förfarandet för frizoner. I 3 punkten utgår tullupplagringsförfarandet eftersom det ingår i förfarandet för lagring i 2 punkten. Vidare föreslås det att ordet suspensionsarrangemang utgår. Unionens tullkodex inbegriper inte förfarandet för aktiv förädling i form av restitutionssystemet. Det enda förfarandet för aktiv förädling i unionens tullkodex motsvarar aktiv förädling enligt ett suspensionssystem i gemenskapens tullkodex. I 4 punkten görs terminologin enhetlig med unionens tullkodex. Det rådande rättsläget påverkas inte.

Artikelhänvisningen till gemenskapens tullkodex i 4 mom. ska enligt förslaget bli en hänvisning till motsvarande artikel i unionens tullkodex.

86 b §. Enligt gällande 1 mom. är varans innehavare enligt artikel 4.18 i tullkodexen skyldig att betala skatt på import av en vara. Nu föreslås en ändring som går ut på att hänvisningen i stället är till deklaranten enligt artikel 5.15 i unionens tullkodex. Enligt den kodexen avses med deklarant den person som inger en tulldeklaration, en deklaration för tillfällig lagring, en summarisk införseldeklaration, en summarisk utförseldeklaration, en deklaration om återexport eller en anmälan om återexport i eget namn eller den person i vars namn en sådan deklaration eller en sådan anmälan inges. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 167.1 i unionens tullkodex får en tulldeklaration inges av varje person som kan lämna alla de uppgifter som krävs för tillämpningen av bestämmelserna om det tullförfarande för vilket varorna deklarerar. Denna person ska även vara i stånd att anmäla eller låta anmäla varornas ankomst till Tullen. Om det faktum att en tulldeklaration godtas innebär att en bestämd person får särskilda skyldigheter, ska den deklarationen emellertid inges av denna person eller av dennes representant. Det är alltså fortfarande den i vars namn en tulldeklaration ingetts som är skyldig att betala mervärdesskatt för import av varan. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar nuläget.

Paragrafens 2 mom. hänvisar till artiklar i gemenskapens tullkodex. Dessa blir nu hänvisningar till motsvarande artiklar i unionens tullkodex.

87 §. Paragrafen hänvisar till artiklar i gemenskapens tullkodex. Dessa föreslås nu bli hänvisningar till motsvarande artiklar i unionens tullkodex.

88 §. Paragrafen innehåller hänvisningar till artiklar i gemenskapens tullkodex och dess tillämpningsförfordning. Dessa föreslås bli hänvisningar till motsvarande artiklar i unionens tullkodex samt genomförandeförordningen och den delegerade förordningen.

94 §. Enligt gällande 1 mom. 12 punkten är importen skattefri av de varor som är tullfria enligt bl.a. artiklarna 107—110 i tullfrihetsförordningen. Artiklarna gäller befrielse från tull för bränsle, drivmedel och smörjmedel. Den gällande 21 punkten i samma moment föreskriver att import av de tullfria varor som avses i 9 § 1—3 mom. i tullagen är befriad från skatt. Bestämmelsen i 9 § 3 mom. i den gällande tullagen om tullfrihet för bränsle i tanken på ett nyttofordon eller en specialbehållare som landvägen kommer till Finlands tullområde från ett område utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet innebär i sak en begränsning av den befrielse från tull som avses i artiklarna 107—110 i tullfrihetsförordningen. Därför föreslås det nu att hänvisningen till artiklarna 107—110 i den förordningen och till begränsningen i fråga om bränsle i tullagen ska utgå ur 1 mom. 12 respektive 21 punkten. Bestämmelserna ska i stället ingå i den föreslagna 1 mom. 17 a punkten. Enligt den ska den import vara skattefri som avser varor som är tullfria enligt artiklarna 107—111 i tullfrihetsförordningen, dock med de begränsningar som anges i 43 § i tullagen. I den föreslagna nya tullagen ingår begränsningen i fråga om tullfrihet för drivmedel i 9 § 3 mom. i den gällande tullagen i stället i 43 §.

Artikelhänvisningarna till gemenskapens tullkodex i 1 mom. 18 och 19 punkten ändras i förslaget till hänvisningar till motsvarande artiklar i unionens tullkodex, och i 20 och 21 punkten ändras hänvisningarna till den gällande tullagen till hänvisningar till motsvarande paragraf i den föreslagna nya tullagen. Men 21 punkten avses inte innehålla någon hänvisning till 41 § 4 punkten i tullagen, som gäller tullfrihet för provianteringen på tåg i trafik mellan Finland och Ryssland.

Enligt den gällande 21 punkten är sådan import skattefri som avser tullfria varor som avses i 9 § 1—3 mom. i tullagen. Den gällande tullagens 9 § 1 mom. föreskriver tullfrihet för vanliga provianteringsföremål för fartyg och luftfartyg i yrkesmässig internationell trafik samt bränsle och smörjmedel som fartyget för med sig till Finlands tullområde eller som levereras till fartyget på Finlands tullområde för dess eget bruk. Tullfriheten gäller också varor som konsumeras ombord på fartyget på Finlands tullområde. Enligt 2 mom. i den paragrafen får fi-

nansministeriet besluta att de i 1 mom. nämnda varorna är tullfria även när det är fråga om fartyg i myndighetsbruk, forskningsfartyg eller fiskefartyg eller om tåg i trafik mellan Finland och tredjeland. Finansministeriet får också besluta om begränsningar och villkor som i fråga om tullfrihet ska tillämpas på varor som dessa fordon fört med sig. Enligt det beslut (1723/1995) som ministeriet utfärdat med stöd av detta bemyndigande ska tull och punktskatt inte uppbäras för varor som är avsedda för sedvanlig proviantering som ett i 2 § nämnt transportmedel för med sig till Finlands tullområde eller som på tullområdet levereras till transportmedlet för dess eget bruk.

Till de transportmedel som avses i 2 § i det beslutet hör bland annat tåg i reguljär trafik mellan Finland och Ryssland. Tull- och punktskattfriheten gäller då emellertid bara tobak, choklad och andra sötsaker samt kosmetik- och parfymprodukter som säljs till resenärer, under förutsättning att varorna inte överläts till köpare på Finlands tullområde, plus livsmedel och tobak som serveras resenärerna. Också alkoholdrycker som utskänks till resenärer under resan är tull- och punktskattfria.

I propositionen föreslås motsvarande bestämmelse om tullfrihet i 41 § 1 mom. 4 punkten i tullagen.

Det finns ingen EU-rättslig grund för momsbefrielse för provianteringen på tåg mellan Finland och Ryssland. Dessutom är motsvarande inhemska försäljning till tåg och serveringen på tåg inom Finland belagda med skatt. Därför föreslås det att denna momsfrihet ska frångås. Den skatt som uppbärs för import av sådana varor är avdragbar i vanlig ordning.

95 §. Här föreslås det i överensstämmelse med lagen om Tullens organisation att 3 mom. ska tala om Tullen i stället för tullmyndigheten.

101 §. Förslaget innebär att 3 mom. ändras i överensstämmelse med den nya tullkodexen. Begreppen överföring till frilager eller friområde eller placering enligt tullupplagringsförfarande ska således kallas hänförande till tullagerförfarande eller förfarande för frizoner. Begreppet internt förädlingsförfarande med suspensionsarrangemang blir i stället förfarande för aktiv förädling, och i enlighet med unionens tullkodex införs begreppet ”förfarande för temporär import med fullständig befrielse från importtullar” i stället för ”helt tullfritt temporärt importförfarande”.

101 b §. Enligt 1 mom. är det minsta skattebelopp som uppbärs eller indrivs vid mervärdesbeskattningen av varuimport 5 euro. Enligt det gällande 2 mom. ska det som föreskrivs i 1 mom. inte tillämpas i de situationer som avses i 2 § 2 mom. i tullförordningen. Den bestämmelsen i tullförordningen föreskriver att bestämmelserna i 1 mom. i samma paragraf om minsta tullbelopp som bokförs inte ska tillämpas på tullar på alkoholdrycker och tobaksprodukter som resande och personer som hör till personalen på ett fortskaffningsmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett tredjeland för med sig eller som sänts till enskilda personer.

Unionens tullkodex medger inte att bestämmelser som motsvarar 2 § 2 mom. i tullförordningen utfärdas nationellt i fråga om tullar. Därför föreslås det att bestämmelsen i stället flyttas till det föreslagna 101 b § 2 mom.

101 c §. I denna paragraf ska 1 mom. ange rådande praxis, dvs. att lagen om skattetillägg och förseningsränta ska gälla, på samma sätt som vid mervärdesbeskattningen i övrigt, för dröjsmålspåföljder i fråga om skatt som ska betalas för införsel av varor. Motsvarande bestämmelse som är tillämplig på mervärdesbeskattningen finns i 30 § i den gällande tullagen. På mervärdesskatt för införsel tillämpas således inte den dröjsmålsränta som avses i artikel 114 i unionens tullkodex.

Unionens tullkodex kräver att Tullen får en ränta av skattetilläggstyp i samband med efteruppbörd. Meningen är att nuläget ska ändras på motsvarande sätt i fråga om mervärdesskatt vid införsel till att motsvara mervärdesbeskattningen i övrigt så att skattetillägg uppbärs i samband med efteruppbörden. När 3 § 3 mom. i lagen om skattetillägg och förseningsränta tillämpas uträknas skattetillägget på grund av administrativ förenkling för samma period som ränta av skattetilläggstyp uträknas för tull. Enligt artikel 114.2 i tullkodexen ska räntan betalas från och med den dag då tullskulden uppkommit till och med dagen för underrättelsen.

I det föreslagna 2 mom. finns bestämmelser i linje med tullagstiftningen om den ränta som tas ut på skatt om betalningsuppskov beviljas. Räntan ska liksom i dagens läge tas ut i enlighet med 4 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta. Det innebär att den räntesats vid kreditränta som avses i artikel 112 i unionens tullkodex inte ska tillämpas på mervärdesskatt som tas ut vid införsel.

Bestämmelserna om dröjsmålspåföljder för skatt som ska betalas för införsel lämpar sig även för undantagen i fråga om landskapet Åland när det gäller sådan införsel av varor som avses i lagstiftningen om mervärdesskatt och punktskatt på vilken bestämmelserna om införsel i mervärdesskattelagen tillämpas.

101 d §. Den föreslagna paragrafen avses innehålla bestämmelser om räntan vid återbetalning av skatt för införsel. På samma sätt som i övrigt i mervärdesbeskattningen bestäms räntan i enlighet med lagen om skatteuppbörd. Räntan enligt lagen om skatteuppbörd är lika stor som räntan på återbetalning enligt tullagstiftningen. På grund av administrativ förenkling ska räntan uträknas för samma period som motsvarande ränta uträknas för tull. Enligt 88 § 3 mom. i tullagen räknas ränta från den dag då begäran om omprövningen blev anhängig eller från betalningsdagen för skatten, om den har betalats vid en senare tidpunkt.

Bestämmelserna om ränta som ska betalas på den importskatt som ska återbetalas är tillämpliga även i fråga om sådan införsel av varor som avses i lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen (1266/1996) och som omfattas av tillämpningen av bestämmelserna om import i mervärdesskattelagen.

134 m och 154 §. I 134 m § 4 mom. och 154 § 2 mom. stryks lagens nummer i fråga om lagen om skattetillägg och förseningsränta och numret införs i 101 c §.

1.3 Bilskattelagen

63 §. Enligt förslaget ska hänvisningen i 3 mom. till den gällande tullagen ändras till en hänvisning till den föreslagna nya tullagen. Samtidigt utgår bestämmelsen om att bilskatten betalas till staten sedan auktionskostnaderna och tull betalats i samma moment. Det föreslås att den bestämmelsen ska beaktas i 81 § i den föreslagna tullagen. Den paragrafen gäller medel som inflyter från försäljning.

1.4 Lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns

4 §. Valutaomräkningskurser. Det är hittills Tullen som med stöd av 7 § i tullagen har bestämt de omräkningskurser som behövs för att fastställa tullvärdet vid import och export. Enligt förslaget ska hänvisningen till 7 § i tullagen bli en hänvisning till artikel 53.1 i unionens tullkodex.

5 §. Granskningsrätt. Hänvisningen i 2 mom. till kroppsvisitationer enligt 15 § i tullagen föreslås bli en hänvisning till motsvarande bestämmelse i den nya tullagen, dvs. 18 § 3 mom.

6 §. Rätt till omhändertagande. Hänvisningen i 1 mom. till kroppsvisitationer enligt 15 § i tullagen föreslås bli en hänvisning till motsvarande bestämmelse i den nya tullagen, dvs. 18 § 3 mom.

1.5 Lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

6 §. Syftet med fullgöranderapporter. I denna paragraf hänvisar 1 mom. 2 punkten till 3 § 1 mom. 4 punkten i den gällande tullagen. Motsvarande bestämmelse i den föreslagna tullagen är 2 § 7 punkten, och hänvisningen ändras i enlighet med det. Dessutom avses momentets 2 punkt beakta lagen om Tullens organisation, vilket innebär att Tullen skrivs med versal begynnelsebokstav. I momentet görs ordalydelsen i 3 och 10 punkterna tydligare.

1.6 Lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen

2 §. Definitioner. Hänvisningen i 1 punkten underpunkt a avses bli en hänvisning till den föreslagna tullagen i stället för den gällande tullagen.

13 §. Tullens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem. I 1 mom. 2 punkten föreslås ett tillägg som innebär att Tullen får rätt att ur Skatteförvaltningens datasystem få sådana uppgifter om tillståndssökanden som behövs för tillståndsprövningen och som gäller fullgörandet av skyldigheten att betala skatt, skatterelaterade betalningsarrangemang och, när det är ett krav för att tillstånd ska beviljas, överträdelse av tullagstiftningen eller beskattningsreglerna. Exempelvis när status som godkänd ekonomisk aktör enligt artikel 39 i unionens tullkodex övervägs måste man också bedöma hur den sökande skött sina tidigare skyldigheter att betala skatt, eftersom ett tillstånd innebär möjlighet till förenklade förfaranden vid tullklarering. Uppgifterna behövs också när den garanti som krävs av aktören ska bestämmas, då bland annat risken för att skyldigheter inte fullgörs måste beaktas. Tullen behöver också uppgifter om de administrativa påföljder som den sökande påförts ur Skatteförvaltningens datasystem när tillståndet kräver att den sökande inte upprepade gånger har brutit mot sina skyldigheter enligt tullagstiftningen eller skattebestämmelserna eller att eventuella överträdelse varit lindriga. Ett kriterium enligt artikel 39 i unionens tullkodex för att den sökande ska beviljas status som godkänd ekonomisk aktör är till exempel frånvaro av alla former av allvarliga överträdelse eller upprepade överträdelse av tullagstiftningen och skattereglerna, inbegripet att den sökande inte får vara dömd för allvarliga brott som rör hans eller hennes ekonomiska verksamhet.

I paragrafen ändras 1 mom. 10 och 11 punkten så att bestämmelserna möjliggör Tullens rätt att få uppgifter ur bötesregistret enligt bestämmelsen i 28 § 1 mom. 6 punkten (430/2014) som var i kraft före stiftandet av lagen och på så sätt, att det i samma punkt i momentet föreskrivs om Tullens rätt att få uppgifter ur de register som Rättsregistercentralen ansvarar för.

Enligt den gällande 10 punkten har Tullen rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få uppgifter ur bötesregistret om brott och straffrättsliga påföljder för de syften som anges i 50 § i den lagen. Denna gällande hänvisning till de syften som anges i 50 § motsvarar 13 § 1 mom. 5 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. En motsvarande hänvisning är dock onödig för Tullens del, eftersom det i 50 § 3 mom. i lagen om verkställighet av böter endast föreskrivs om skötseln av utsökings-, polis- och fängvårdsmyndigheternas verkställighetsuppdrag enligt den lagen och Tullen inte alls nämns i detta sammanhang. I 50 § 2 mom. föreskrivs dessutom att Rättsregistercentralen trots sekretessen på begäran får lämna ut uppgifter till dem vilkas rätt att få nämnda uppgifter regleras särskilt genom lag.

Den lag om behandling av personuppgifter inom Tullen som trädde i kraft i juni 2015 har genom hänvisningstekniken i lagen därmed oavsiktligt inskränkt Tullens rätt att få upplysningar jämfört med rätten i 28 § i tullagen, som upphävdes genom den förstnämnda lagen. Dessutom flyttas till 10 punkten även uppgifterna om de register som för närvarande nämns i 11 punkten och för vilka Rättsregistercentralen även är registeransvarig. I 11 punkten blir därmed endast uppgifter om personer som är efterlysta av justitieförvaltningen kvar. Därmed är uppgifterna som gäller samma registeransvarig koncentrerad till samma punkt i momentet.

Hänvisningen i paragrafens 2 mom. till 14 a § i den gällande tullagen föreslås bli en hänvisning till motsvarande bestämmelse, 31 § i den föreslagna tullagen.

1.7 Lagen om brottsbekämpning inom Tullen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. Författningsnumret i 1 mom. ska enligt förslaget ändras till den föreslagna tullagens författningsnummer.

2 kap. Tullens befogenheter vid tullbrottsbekämpning

15 §. Identifiering. Hänvisningen i 2 mom. till tullagen föreslås bli en hänvisning till lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

3 kap. Hemliga metoder för inhämtande av information

40 §. Behandling av uppgifter om en informationskälla och betalning av arvode. Hänvisningen i 1 mom. till tullagen föreslås bli en hänvisning till lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

54 §. Utplåning av information. Hänvisningen i 2 mom. till tullagen föreslås bli en hänvisning till lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

4 kap. Tystnadsplikt och tystnadsrätt

1 §. Tystnadsplikt. Paragrafens 3 mom. hänvisar bl.a. till tullagen. Enligt förslaget ska den hänvisningen nu utgå eftersom den nya tullagen inte avses innehålla någon bestämmelse om tystnadsplikt för tullmän.

6 §. Hänvisningsbestämmelse om utlämnande av information. Hänvisningen till tullagen föreslås bli en hänvisning till lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

5 kap. Särskilda bestämmelser

3 §. Kondition och yrkesskicklighet hos tullmännen inom Tullens brottsbekämpning. Paragrafen föreskriver om den skyldighet som tullmän som utför operativa uppdrag inom Tullens brottsbekämpning har att upprätthålla den kondition och yrkesskicklighet som arbetsuppgifterna kräver. Enligt förslaget ska paragrafen nu ändras så att det i fortsättningen genom förordning av statsrådet också går att utfärda närmare bestämmelser om nivån på yrkesskickligheten och inte bara om den konditionsnivå som olika arbetsuppgifter kräver och om anordnande av konditionstester. För närvarande går det att utfärda närmare bestämmelser om nivån på yrkesskickligheten genom förordning av finansministeriet med stöd av 5 kap. 4 § 2 mom.

4 punkten. Den bestämmelsen ska nu enligt förslaget utgå. Det är lämpligt att det är statsrådet som utfärdar bestämmelser om nivån på yrkesskickligheten genom förordning.

4 §. Bemyndiganden att utfärda förordning. I 2 mom. finns bestämmelser om vad finansministeriet får utfärda närmare bestämmelser om genom förordning. Nu föreslås det att 2 mom. ändras så att 4 punkten utgår. Den gäller tullmäns kondition och yrkesskicklighet. Bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning om tullmäns kondition finns redan i 5 kap. 3 §, och dessutom föreslås det att en bestämmelse om motsvarande bemyndigande i fråga om tullmäns yrkesskicklighet införs i samma paragraf.

1.8 Punktskattelagen

3 §. Tillämpning av tullagstiftningen. I 2 mom. föreslås en ändring som innebär att det beaktas att begreppet registrerad kund inte längre ska användas i den nya tullagen. Enligt det föreslagna 2 mom. ska det i situationer när produkter förs in från ett område utanför unionen och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande ska i fråga om beskattningen och andra förfaranden det som bestäms eller föreskrivs om tull inte tillämpas om den skattskyldiga beviljas anstånd med betalningen i enlighet med artikel 110 i unionens tullkodex. I sådana fall tillämpas bestämmelserna i punktskattelagen och respektive lag om punktskatt eller accis vid beskattningen på samma sätt som för närvarande.

4 §. Behörig myndighet. Den föreslagna ändringen i 3 § medför att författningsnumret på den nya tullagen måste införas i 4 § 2 mom.

18 §. Befrielse från punktskatt. Paragrafens 1 mom. 1 punkt gäller skattefrihet i fråga om produkter som är avsedda för officiellt bruk vid diplomatiska representationer eller utsända konsulers kanslier eller för diplomatiska representanters eller utsända konsulers eller till deras hushåll hörande familjemedlemmars personliga bruk. Enligt förslaget ska 1 punkten ändras så att skattefriheten också gäller produkter som är avsedda för officiellt bruk vid beskickningar jämförbara med diplomatiska representationer eller konsulat som förestås av en utsänd konsul och för personligt bruk av personer jämförbara med diplomatiska representanter eller utsända konsulter och av familjemedlemmar som hör till dessa personers hushåll.

Finland har exempelvis ingått en överenskommelse om status för Palestinas beskickning i Helsingfors (FördrS 81/2014). Enligt överenskommelsen ska Palestinas beskickning, beskickningschefen och andra beskickningsmedlemmar som är diplomatiska företrädare ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner, som de finska myndigheterna medger diplomatiska beskickningar och företrädare i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser och med nationell lag. Palestinas beskickning är emellertid ingen utländsk representation och dess anställda är inte diplomatiska företrädare enligt Wienkonventionen. Ändringen behövs för att precisera att skattefriheten enligt 1 mom. 1 punkten också gäller representationer av detta slag och dess personal. Dessutom medger ändringen att skattefrihet kan fastställas för eventuella särskilda delegationer som inrättas i Finland med stöd av lagen om privilegier och immunitet i fråga om internationella konferenser och särskilda delegationer (572/1973).

47 d §. Kvittningsordning. Hänvisningen till den gällande tullagens 30 a § om betalningsordningen föreslås bli ändrad till motsvarande bestämmelse i den nya tullagen, nämligen 67 §.

48 §. Skattetillägg och förseningsränta. Ett nytt 3 mom. föreslås. Det innebär att paragrafens tillämpningsområde utvidgas till alla situationer där import sker från områden utanför unionen. Bestämmelserna i paragrafen ska enligt förslaget tillämpas på skattetillägg och försenings-

ränta även om bestämmelserna om tull i enlighet med 3 § i övrigt tillämpas på beskattningen och andra förfaranden. På grund av administrativ förenkling beräknas skattetillägg då för samma period som ränta av skattetilläggstyp beräknas för tull med stöd av tullagstiftningen. Enligt artikel 114.2 i tullkodexen ska ränta betalas från och med den dag då tullskulden uppkommit till och med dagen för underrättelsen.

49 §. Återbetalningsränta. Ett nytt 2 mom. föreslås. Det innebär att paragrafens tillämpningsområde utvidgas till alla situationer där införsel sker från områden utanför unionen. Bestämmelserna i paragrafen ska enligt förslaget tillämpas på återbetalningsränta även om tullbestämmelserna i enlighet med 3 § i övrigt tillämpas på beskattningen och andra förfaranden. På grund av administrativ förenkling beräknas återbetalningsräntan då för samma period som motsvarande ränta räknas för tull. Enligt 88 § 3 mom. i tullagen räknas ränta från den dag då begäran om återbetalning blev anhängig eller, om tullen betalats först efter det, från betalningsdagen.

50 §. Minimibelopp av punktskatt som uppbärs och återbetalas. Förslaget innebär att bestämmelsen i 3 mom. ska utgå. Enligt den ska man i sådana fall som avses i 3 § 1 mom. i samma lag tillämpa vad som föreskrivs om minsta tull som uppbärs eller återbetalas. Numera tillämpar man minimibestämmelserna om uppbörd av skatt och tull skatteslagsspecifikt i Tullens skattesystem. Därför finns det inte längre något behov att förenhetliga minimibeloppet på punktskatt i situationer enligt 3 § 1 mom. i punktskattelagen med det minimibelopp som gäller vid uppbörd av tull. I stället föreslås det att 3 mom. ska innehålla en bestämmelse om att det minimibelopp på 10 euro som nämns i 1 mom. i samma paragraf emellertid inte ska tillämpas på punktbeskattningen vid införsel av alkoholdrycker och tobaksprodukter som resande eller personer som hör till personalen på ett fortskaffningsmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett tredjeland för med sig eller som sänts till enskilda personer. Motsvarande bestämmelse om tullar finns i 2 § 2 mom. i den gällande tullförordningen, men den ska enligt förslaget inte införas i den nya tullagen eller tullförordningen, eftersom EU:s tullagstiftning inte längre medger ett sådant undantag.

87 §. Skattefritt bränsle. Paragrafen gäller skattefrihet för bränsle i ett motordrivet medel i privat bruk vid ankomst från ett område utanför unionen. Nu preciseras 1 mom. genom en hänvisning till förutsättningarna och begränsningarna för tullfrihet för dessa produkter. Bestämmelser om förutsättningarna och begränsningarna finns i tullfrihetsförordningen. Tillägget innebär bland annat att bränslet inte får användas i något annat motorfordon än det som det införts i och det får heller inte tas ut från fordonet eller lagras, utom för nödvändiga reparationer av fordonet. Dessutom får bränslet inte överlåtas vare sig mot ersättning eller kostnadsfritt. Detta gäller också fartyg i privat bruk. Den gamla lagen om påförande av accis (1469/1994) innehöll en liknande hänvisning. Motsvarande hänvisning finns också i 91 § i den gällande lagen. Den paragrafen gäller skattefritt bränsle i yrkesmässig trafik.

1.9 Lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet

5 §. Utlämnande av information och underrättelser på begäran. Bestämmelserna om utlämnande av tulluppgifter finns numera huvudsakligen i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen. Hänvisningen till 25 § i den gällande tullagen bör utgå, eftersom den föreslagna nya tullagen inte innehåller någon motsvarande bestämmelse. I fall där speciallagstiftningen inte är tillämplig ska man i fortsättningen i fråga om utlämnande av information tillämpa de

allmänna sekretessbestämmelser som gäller Tullen. Till dessa hör offentlighetslagen och unionens tullkodex.

6 §. *Utlämnande av information och underrättelser på eget initiativ.* Hänvisningen till 25 § i den gällande tullagen utgår liksom i 5 §, eftersom den nya tullagen inte innehåller någon motsvarande bestämmelse.

1.10 Lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

2 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* Författningsnumret på den nya tullagen skrivs in i 1 mom. 4 punkten.

3 §. *Definitioner.* Definitionen av ”tillämpningsförordningen” i punkt 8 ska enligt förslaget ersättas med en definition av tullkodexen. Det beror på den ändring som föreslås i 16 och 70 § 1 mom., dvs. att den bestämmelsen inte längre ska hänvisa till tillämpningsförordningen för gemenskapens tullkodex, utan till unionens tullkodex.

Paragrafen föreslås få en ny 8 a punkt med en definition av den delegerade förordningen till tullkodexen. Med det avses kommissionens förordning (EU) nr 2446/2015 om delegerade bestämmelser till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, nedan kallad *delegerade förordningen till tullkodexen*. Den nya definitionen behövs eftersom det också föreslås att 14 § ändras. Den paragrafen ska enligt förslaget inte längre hänvisa till tillämpningsförordningen till gemenskapens tullkodex utan till den delegerade förordningen till tullkodexen.

14 §. *Exportdeklaration och ansökan om exportbidrag i fråga om exportbidragsprodukter.* Hänvisningen i 1 mom. till tillämpningsförordningen föreslås bli en hänvisning till den delegerade förordningen till tullkodexen. Artikel 216 i tillämpningsförordningen hänvisar till bilagan med förklarande anmärkningar till det administrativa enhetsdokumentet. Någon motsvarande bilaga finns inte i unionens tullkodex eller den delegerade förordningen eller genomförandeförordningen till den, och därför ändras hänvisningen till en hänvisning till en artikel i den delegerade förordningen till tullkodexen där det hänvisas till den bilaga som anger vad som ska ingå i exportdeklarationen.

16 §. *Godkännande av proviantlager samt proviantlagrens verksamhet.* Hänvisningarna i 1 mom. till tillämpningsförordningen föreslås bli en hänvisning till bestämmelserna i artikel 240 i unionens tullkodex om tullager. Varken unionens tullkodex eller dess delegerade förordning och genomförandeförordning innehåller någon motsvarande enhetlig samling artiklar med bestämmelser om tullagring som för närvarande. Hänvisningen ändras så att den mer allmänt gäller bestämmelserna om tullager i artikel 240 i unionens tullkodex. På det sättet avses också bestämmelserna om tullagring i den delegerade förordningen och genomförandeförordningen.

70 §. *Formkrav på ansökningar och anmälningar.* Förslaget innebär att hänvisningarna i 1 mom. blir hänvisningar till motsvarande bestämmelser i unionens tullkodex. Det rådande rättsläget påverkas inte i fråga om hur ansökningar om exportbidrag ska göras.

79 §. *Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter.* Paragrafen innehåller en hänvisning till 39 § i den gällande tullagen. Den föreslås nu bli ändrad till en hänvisning till motsvarande bestämmelse, dvs. 88 § i den föreslagna tullagen. Dessutom skrivs författningsnumret på den nya tullagen in i paragrafen.

**1.11 Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygs-
trafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget**

3 §. I 1 mom. föreslås en teknisk ändring som beaktar att Tullstyrelsen bör heta Tullen till följd av lagen om Tullens organisation.

6 §. Arrendeområdet vid Saima kanal jämställs tullrättsligt med ett område utanför Europeiska unionens tullområde. Unionens tullområde definieras i unionens tullkodex. Den förordningen upphäver den 1 maj 2016 rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, nedan kallad *gemenskapens tullkodex*. Det föreslås nu att paragrafen ändras så att den hänvisar till artikel 4 i unionens tullkodex. Samtidigt ändras ordalydelsen så att den inte ger upphov till oklarhet. Den gällande paragrafen kan ge intryck av att gemenskapens tullkodex innehåller en definition av ett område utanför Europeiska unionens tullområde. Såväl gemenskapens tullkodex som unionens tullkodex anger de områden som ingår i tullområdet.

1.12 Polislagen

2 kap. **Allmänna befogenheter**

21 §. Gränskontroll och tullåtgärder. Det föreslagna 2 mom. innehåller bestämmelser om polisens rätt att vidta vissa åtgärder enligt den föreslagna tullagen i syfte att ta i beslag varor som importerats olagligen. Momentet innebär att en polisman får stoppa och kontrollera ett fort-skaffningsmedel, kan få tillträde till lokaler där varor tillverkas och får spärra av platser, begränsa rörelsefriheten och stoppa personer i syfte att ta i beslag varor som importeras olagligen. Om beslaget förutsätter kroppsbesiktning eller granskning av annat än resgodis eller ytterkläder i enlighet med 18 § i den föreslagna tullagen ska den polisman som beslutar om åtgärderna höra till befälet. Enligt den gällande bestämmelsen får befogenheterna enligt tullagen tillämpas också för att ta i beslag varor som tillverkats eller innehas olagligen. Dessa situationer ska nu enligt förslaget inte längre höra till momentens räckvidd, eftersom de inte nödvändigtvis har någon koppling till tullagens tillämpningsområde, dvs. varuimport och varuexport. Polisen har befogenheter att vidta åtgärder i fråga om sådana varor med stöd av annan lagstiftning, till exempel ordningslagen.

1.13 Gränsbevakningslagen

10 §. Allmänna principer som ska iakttas i tulluppgifter, polisuppgifter och förundersökningsuppgifter. Författningsnumret till tullagen ändras så att det gäller den nya tullagen.

24 §. Tulluppgifter. Inga ändringar föreslås i 1 mom. Enligt det gällande 2 mom. kan gränsbevakningsväsendet på begäran av en behörig tullman sköta tullövervakning som avser personers in- och utresa även vid ett gränsövergångsställe där Tullen i övrigt sköter tullövervakningen. Nu föreslås en ändring som innebär att gränsbevakningsväsendet kan sköta sådan tullövervakning i de nämnda situationerna på Tullens begäran. Det innebär att Tullen och gränsbevakningsväsendet kan ingå ett avtal om inbördes samarbete och om vilka åtgärder som ska genomföras vid vissa gränsövergångsställen. Syftet är då att organisera åtgärderna effektivt och så ändamålsenligt som möjligt. Åtgärderna och arbetsfördelningen kan avtalas separat för varje gränsövergångsställe genom ett samarbetsavtal mellan myndigheterna eller på något annat motsvarande sätt. Tullen ska i så fall fortsatt ha ansvaret för att leda organiseringen av tullövervakningen, på samma sätt som det är gränsbevakningsväsendet som fortsatt ansvarar för gränskontrollen i motsvarande lägen där Tullen utför gränskontroll.

34 §. *En gränsbevakningsmans befogenheter i tulluppgifter.* Paragrafen hänvisar till 14 § i den gällande tullagen. Den hänvisningen föreslås bli ändrad till en hänvisning till 3 kap. och 29 § i den föreslagna tullagen, samtidigt som hänvisningen till den gällande 15 § i tullagen blir en hänvisning till den föreslagna 18 § i tullagen. Nuläget förändras inte till följd av detta.

En gränsbevakningsman har i tulluppgifter rätt att inleda tullåtgärder enligt tullagen på det sätt som avses i 24 § i gränsbevakningslagen. Gränsbevakningsväsendet kan vid sidan av Tullen sköta tullövervakning och därmed sammanhängande förberedande tullåtgärder vid riksgränsen och vid de gränsövergångsställen där Tullen inte har ordnat tullövervakning. En gränsbevakningsman har de befogenheter som anges i tullagen när han eller hon utför åtgärderna. Den gällande tullagens 14 § innehåller bestämmelser om tullmännens befogenheter när de utför tullåtgärder. Bestämmelserna i den paragrafen har delats upp i befogenheter att utföra tullåtgärder enligt 3 kap. i tullagen och Tullens övriga befogenheter enligt 4 kap. i tullagen. Principen är den att gränsbevakningsmän ska ha samma befogenheter som tullmän när de utför tullåtgärder, dvs. befogenheterna enligt 3 kap. i den föreslagna tullagen. Gränsbevakningsmän har i huvudsak redan nu med stöd av gränsbevakningslagen samma befogenheter som de som anges i det föreslagna 5 kap. i tullagen. När det gäller att förhindra införsel och utförsel saknar gränsbevakningsmän dock rättigheter med stöd av egen lagstiftning. Bestämmelser om sådan rätt finns i 5 kap. 29 § i den föreslagna tullagen. Således blir hänvisningen till 14 § i den nuvarande tullagen i stället en hänvisning till 3 kap. och 29 § i den föreslagna tullagen.

Gränsbevakningsmän har också rätt att göra en genomsökning av en person utan förundersökning, om en tullåtgärd kräver det. I den gällande tullagen anges denna befogenhet i 15 §, medan bestämmelser om genomsökning av person enligt förslaget i den nya tullagen ska ingå i 18 §. Hänvisningen i 2 mom. ändras i enlighet därmed.

1.14 Strafflagen

16 kap. Om brott mot myndigheter

4 b §. *Tredska mot tullman.* I 1 mom. 2 punkten föreslås hänvisningen till 14 § 1 mom. 6 punkten i den gällande tullagen bli en hänvisning till 17 § och 97 § 1 mom. i den föreslagna tullagen. Dessutom föreslås en ny 3 punkt i syfte att beakta förändringarna i Tullens befogenheter att reglera, flytta eller stoppa trafiken. Nuvarande 3 punkten blir då 4 punkten i rekvisitförteckningen.

I den gällande strafflagen avser 16 kap. 4 b § 1 mom. 2 punkten situationer där en person vägrar att lämna en tullman uppgifter som begärs i enlighet med 14 § 1 mom. 6 punkten i tullagen eller 2 kap. 14 eller 15 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen. Bestämmelserna i lagen om brottsbekämpning inom Tullen gäller Tullens rätt att få information av privata och offentliga sammanslutningar eller personer och rätt att få personuppgifter för identifiering.

I den nuvarande tullagen gäller 14 § 1 mom. 6 punkten Tullens rätt att få uppgifter. Enligt punkten har Tullen rätt att få behövliga handlingar och uppgifter som gäller varuhavare, andra sakägare, varor, fortskaffningsmedel, passagerare och fortskaffningsmedels personal. I den föreslagna tullagen motsvaras denna bestämmelse av bestämmelsen i 97 § 1 mom. om skyldigheten att lämna Tullen dessa uppgifter. Det har ansetts att tullmän med stöd av den gällande bestämmelsen också haft rätt att få personuppgifter för identifiering när en tullåtgärd kräver det. Men i den nya tullagen föreslås 17 § uttryckligen föreskriva om Tullens rätt att ta reda på någons identitet.

I sak och till ordalydelsen avses 4 b § 1 mom. 3 punkten motsvara bestämmelserna i strafflagens 16 kap. 4 a § 1 mom. 3 punkten om tredska mot gränsbevakningsman. I fråga om att

stoppa och få ett fortskaffningsmedel flyttat motsvarar punkten också 16 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten om tredska mot polis. Tullmän har rätt hejda och kontrollera fortskaffningsmedel för att utföra tullåtgärder med stöd av den gällande 14 § 1 mom. 1 punkten i tullagen. I fortsättningen avses en sådan bestämmelse ingå i 13 § i tullagen. I dagens läge har tullmän inte rätt att reglera vägtrafik, men en sådan befogenhet föreslås i 12 § i den nya tullagen. Straffbestämmelsen i den föreslagna nya 3 punkten bör också täcka in befogenheten att reglera trafiken enligt den föreslagna 12 § i tullagen, på samma sätt som i motsvarande paragraf i fråga om gränsbevakningsmän. Underlåtenhet att följa ett tecken eller en befallning som en tullman ger för att reglera trafiken eller stoppa ett fortskaffningsmedel eller få det flyttat skulle också eventuellt gå att bestraffa med stöd av 1 mom. 1 punkten, som gäller underlåtenhet att lyda en befallning eller ett förbud som en tullman meddelar. Att uttryckligen vägra följa ett tecken som ges för att reglera trafiken eller stoppa ett fortskaffningsmedel eller få det flyttat motsvarar emellertid inte fullt ut underlåtenhet att följa en befallning eller ett förbud som en tullman meddelar, och därmed kan bestämmelsen i 3 punkten anses vara motiverad.

I övrigt förblir paragrafen oförändrad.

46 kap. **Brott som har samband med införsel och utförsel**

14 §. Definitioner. Definitionen av tullagstiftning i 2 mom. ändras i förslaget så att det ligger i linje med ändringarna i EU-lagstiftningen. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 450/2008 om fastställande av en tullkodex för gemenskapen (Moderniserad tullkodex) har upphävts genom unionens tullkodex. Begreppet tullagstiftning definieras i artikel 5.2 i unionens tullkodex.

1.15 Lagen om kosmetiska produkter

5 §. Tillsynsmyndigheterna och deras uppgifter. I denna paragraf hänvisar 4 mom. till 13, 14, 19 och 20 § i den gällande tullagen när det gäller tillsyn enligt 4 § 2 och 3 mom. Enligt förslaget ska 4 mom. utgå. Detta påverkar inte nuläget eller Tullens tillsynsverksamhet.

Tullen sköter många sådana tillsyns- och kontrolluppgifter i anknytning till inre transporter och transporter över yttre gränser vars lagstöd finns någon annanstans än i tullagstiftningen eller skattelagstiftningen. Tullen utövar sina befogenheter enligt tullagen för att utföra sina lagstadgade uppgifter. Tullagen är en allmän lag som reglerar Tullens verksamhet och behörighet, och om Tullen enligt lag ska utföra en tillsynsuppgift eller någon annan uppgift får den utöva sina befogenheter enligt tullagen för att utföra uppgiften. I allmänhet behövs det ingen särskild hänvisning till tullagen, och en hänvisning till vissa bestämmelser kan till och med leda till en kontradiktorisk slutsats om huruvida tullagen i övrigt ska tillämpas som ett komplement. Hänvisningar till tullagen har ett informationssyfte, men den ska tillämpas i enlighet med de bestämmelser som gäller dess tillämpningsområde även om man inte uttryckligen hänvisar till lagen. Liknande bestämmelser om tillsyn som i lagen om kosmetiska produkter finns i exempelvis konsument säkerhetslagen, lagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar (621/2005), livsmedelslagen (23/2006) och lagen om växtskyddsmedel (1563/2011). De innehåller inga hänvisningar till tullagen, men Tullen följer den lagens bestämmelser också när den utövar tillsyn enligt de lagarna. I vissa fall har man däremot ansett att en informativ hänvisning behövs för klarhets skull. Det gäller bland annat kemikalielagen och lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002).

Enligt förarbetena till lagen om kosmetiska produkter har det inte varit meningen att genom uttryckliga hänvisningar till tullagen ändra på eller begränsa Tullens behörighet när den utför sina lagstadgade uppgifter. Enligt den allmänna motiveringen till propositionen där lagen före-

slås (RP 49/2013 rd, avsnitt 4.2) är avsikten att Tullens nuvarande tillsynsuppgifter och praxis i huvudsak ska kvarstå.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Enligt 27 § 1 mom. i den föreslagna tullagen får närmare bestämmelser om Tullens maktmedelsredskap samt om rätten för tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning och tullövervakning att bära maktmedelsredskap utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt det föreslagna 27 § 2 mom. i tullagen får närmare bestämmelser i anknytning till den användning av maktmedel som avses i 4 kap. när det gäller utbildning i användningen av maktmedel, träning i och uppföljning av användningen av maktmedel, förvaring av maktmedelsredskap samt övervakning av användningen av maktmedel för Tullens vidkommande utfärdas genom förordning av finansministeriet.

I den föreslagna tullagen ingår också många normgivningsbemyndiganden för Tullen. Tullen ska utfärda närmare bestämmelser eller föreskrifter om

- 1) förfarandet för bokföring av import- eller exporttullbeloppen,
- 2) protokoll som ska upprättas eller anteckning som ska göras i någon annan handling över gripande av en person, över föremål som har omhändertagits vid säkerhetsvisitation, över omhändertagande av föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet och över gripande av en efterlyst,
- 3) det förfarande som ska iakttas när sådana tullfria varor som avses i 41 § levereras till fortskaffningsmedel och om redovisningsskyldigheterna i anslutning till övervakningen av alkohol- och tobaksprodukter,
- 4) de transportrutter som avses i artiklarna 135 och 267 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, nedan kallad *kodeksen*, och om de transportrutter som används för transport av varor mellan en del av ett tullområde inom unionen som hör till ett specifikt skatteområde och en del av ett tullområde inom unionen som inte hör till något specifikt skatteområde,
- 5) de uppgifter om huvudmannen för ett ombud som agerar som indirekt företrädare som ska meddelas när en tulldeklaration görs upp,
- 6) hur beloppet för en garanti som krävs för nationella skatter och avgifter ska bestämmas,
- 7) i hurdan certifierad form deklARATIONER och andra handlingar kan ges in till Tullen elektroniskt.

Dessutom får Tullen vid behov meddela bestämmelser eller föreskrifter om

- 1) de formaliteter som ska tillämpas på tullklarering och de uppgifter som ska samlas in av de informationsskyldiga för framställningen av statistik över utrikeshandeln plus de metoder och tidsfrister som ska iakttas vid insamlingen,
- 2) tillämpningen av förfallodagarna för betalningsansånd som det föreskrivs om i artikel 111.6 i kodeksen,

- 3) uppgörande av garantiförbindelser annat än i form av mallar, samt vilka av de garantiformer som avses i artikel 83.1 i den delegerade förordningen som Tullen godkänner,
- 4) situationer där de uppgifter som behövs vid registrering i systemet för identifiering och registrering av ekonomiska aktörer (EORI) får lämnas på annat sätt än via elektroniska datasystem,
- 5) varor som transporteras inom en gränsszon, i rörsystem eller ledningar samt import av varor via övrig trafik som är av ringa ekonomisk betydelse såsom importtransport av varor per post- och passagerartrafik,
- 6) kvittningsförfarandet,
- 7) det förfarande som ska iakttas vid verkställande av tullauktion och försäljning av varor på något annat sätt.

3 Ikraftträdande

De materiellrättsliga bestämmelserna i tullkodexen och dess genomförandeförordning och delegerade förordning börjar tillämpas den 1 maj 2016. Samtidigt upphävs gemenskapens tullkodex plus dess tillämpningsförfordningar. I denna proposition beaktas de ändringar som tullkodexen kräver i den nationella lagstiftningen. Därför föreslås det att lagarna träder i kraft den 1 maj 2016.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

4.1 Inledning

Frågor som gäller grundlagen och tillgodoseende och skydd av de grundläggande fri- och rättigheterna tas upp i den allmänna motiveringen och detaljmotiveringen i de fall där de har en inverkan på utformningen av de föreslagna bestämmelserna.

Det centrala innehållet i den föreslagna tullagen är de befogenheter som Tullen kan utöva för att utföra uppgifter den har enligt annan lagstiftning och som huvudsakligen gäller skatteuppbörd och tillsyn av lagligheten i import, export och transitering av varor. Förbud och begränsningar som gäller varuimport grundar sig i huvudsak på sådana egenskaper hos varorna som är farliga för hälsan, säkerheten och miljön. Genom att se till att beskattningen blir korrekt sörjer man för skattetagarens rättigheter men också för att marknaden fungerar rättvist och enligt lag. För att Tullen ska kunna se till att lagarna tillämpas korrekt på varje enskilt varuparti måste den vid behov kunna kontrollera både varor och de tillhörande handlingarna och dessutom få de uppgifter den behöver för att kunna tillämpa lagen på korrekt sätt. Kontroll av varor i gränsövergångstrafiken kräver också ingrepp i grundlagsskyddade friheter som berör fortskaffningsmedel, deras förare och passagerare och tillträde till de fortskaffningsmedel som transporterar varor över tullgränsen. I praktiken har Tullen synnerligen begränsade möjligheter att utföra fysiska kontroller vid gränsövergångsställena, och därför behöver den i förekommande fall befogenheter att utföra kontroller också efter införseln och till och med efter tullklareringen. Befogenheterna att också i efterskott utöva tillsyn över att lagen följs ger möjlighet till färre ingripanden i utrikeshandelns varutransporter.

Grundlagens 2 § 3 mom. har genomsyrat innehållet i propositionen. Strävan har varit att åstadkomma heltäckande och exakta bestämmelser om myndigheternas befogenheter, eftersom 2 § 3 mom. i grundlagen säger att all utövning av offentlig makt ska bygga på lag och att lag ska iakttas noggrant i all offentlig verksamhet. Därför har bestämmelserna om Tullens

befogenheter nu gjorts mer precisa och lagen fått bestämmelser om bland annat kvittning av tull. Bland annat riksdagens justitieombudsman har rekommenderat införande av bestämmelser om kvittning i tullagen.

De viktigaste lagstiftningsändringarna med avseende på grundlagen är de där myndigheterna föreslås få nya eller utvidgade befogenheter som gäller individer eller begränsar individens rättigheter eller där individens rättigheter eller handlingsfrihet annars begränsas. Betydelsefulla är också de befogenheter som enligt förslaget ska kvarstå i nuvarande form och de bestämmelser som begränsar individens rättigheter och handlingsfrihet och som fanns redan innan grundlagen stiftades. Propositionen måste till denna del granskas med avseende på lagförbehållen i bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna, men samtidigt måste också de allmänna förutsättningarna för inskränkning av de grundläggande rättigheterna beaktas. Dessa förutsättningar är krav på lagbestämmelser, godtagbara grunder för inskränkningarna, noggrant och exakt avgränsade inskränkningar, proportionalitet vid inskränkningar, de grundläggande rättigheternas okränkbara kärna och tillräckliga rättssäkerhetsarrangemang och att kravet på begränsningen inte får stå i konflikt med Finlands internationella förpliktelser när det gäller de mänskliga rättigheterna.

Den viktigaste utgångspunkten för propositionen är att den gällande tullagen ska vara kompatibel med tullkodexen och att lagen ska få en klarare struktur. Sakligt sett föreslås det få ändringar i den gällande tullagen och propositionens övriga lagar. Jämfört med nuvarande tullag är antalet helt nya eller utvidgade befogenheter få.

Tullagen innehåller redan nu och ska enligt förslaget också i fortsättningen innehålla befogenheter för Tullen som gäller flera olika grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter. Propositionen beaktar i detta avseende de allmänna förutsättningarna för inskränkningar i de grundläggande rättigheterna. Förslagen måste granskas med särskild hänsyn till grundlagens bestämmelser om rörelsefrihet (9 §), skydd för privatlivet (10 §), egendomsskydd (15 §), rättsskydd (21 §) och rätten till liv, personlig frihet och integritet (7 §).

Av bestämmelserna i tullagen innebär 12—14, 30 och 36 § ingripande i rörelsefriheten. Bestämmelserna i 12, 16—19, 22, 24—26, 30, 33 och 36 § ger i sin tur Tullen befogenheter som ingriper i den personliga friheten och integriteten. Hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden hänger samman med skyddet för privatlivet och beaktas i 8 § i tullagen, liksom även hemfridskyddet beaktas i 8 och 13 §. I princip innefattar den grundlagsskyddade hemfriden alla typer av utrymmen som används för boende av permanent natur (GrUU 16/2004 rd, s. 5/II). Integritetsskyddet beaktas också i 28 §, som gäller teknisk övervakning. I de föreslagna 8, 10, 11, 14, 15, 19—21, 29, 75—77, 81 och 101 § i tullagen måste egendomsskyddet beaktas. Rättsskyddsaspekterna har beaktats i bestämmelserna om ändringssökande och dessutom också i den föreslagna 18 §, som gäller upprättande av protokoll över en vidtagen åtgärd, och i de föreslagna 17, 19, 20 och 33 §, i fråga om vilka bestämmelser om det protokoll som ska upprättas över en vidtagen åtgärd finns i den föreslagna 38 §.

Enligt förslaget ska vissa befintliga befogenheter och vissa gällande bestämmelser som inskränker individens rättigheter och handlingsfrihet kvarstå med oförändrat innehåll. De bestämmelser vars innehåll åtminstone huvudsakligen motsvarar sådana bestämmelser i den gällande lagen som har införts innan grundlagen stiftades är de föreslagna 13, 14, 32, 75, 76, 81 och 101 §.

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. I 11, 42, 77 och 101 § i den föreslagna tullagen finns bestämmelser som till följd av grundlagens krav på bestämmelser på lagnivå nu föreslås i lag. De föreslagna normgivningsbemyndigandena beaktar 80 § 2 mom. i grundlagen. Enligt det mo-

mentet ska det för bemyndiganden finnas särskilda skäl som gäller föremålet för regleringen. Också regleringens betydelse i sak ska vara sådan att den inte kräver att den sker genom lag eller förordning.

4.2 Bestämmelserna i tullagen

Befogenheter

De föreslagna bestämmelserna i 3 kap. 7—21 § i tullagen gäller befogenheter att utföra tullåtgärder, medan 5 kap. 28—33 § gäller Tullens övriga befogenheter och 6 kap. 34—38 § förfarandet när befogenheterna utövas.

Den föreslagna 8 § gäller Tullens rätt att kontrollera varor och handlingar. Kontrollbefogenheten har relevans med avseende på egendomsskyddet, som garanteras i 15 § 1 mom. i grundlagen. Den grundlagsbestämmelsen skyddar ägarens rätt att förfoga över, använda och utnyttja sin egendom, såsom varor och handlingar, på önskat sätt och rätt att bestämma över egendomen. En kontroll som utförs med stöd av 8 § i tullagen kommer att innebära en tillfällig begränsning av ägarens rätt att förfoga och bestämma över egendomen. Kontrollbefogenheten i 8 § kan emellertid anses vara godtagbar med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna över lag och dessutom tillgodose ett vägande samhälleligt behov, eftersom Tullen genom att utöva befogenheten kan fullgöra sina lagstadgade uppgifter på behörigt sätt, exempelvis genom att kontrollera att villkoren för införsel är uppfyllda eller att skattebestämmelserna tillämpas korrekt. En tillfällig begränsning av egendomsskyddet är nödvändig för ett godtagbart ändamål, dvs. utförande av skatteuppbörd och tillsynsuppgifter.

De föreslagna 8 § 2 och 3 mom. har relevans med avseende på hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden, som garanteras i 10 § 2 mom. i grundlagen. Enligt 10 § 3 mom. i grundlagen får emellertid också sådana begränsningar i meddelandehemligheten bestämmas som är nödvändiga bl.a. vid säkerhetskontroll. Tullen föreslås få rätt att öppna en sluten postförsändelse, men endast om detta är nödvändigt för att konstatera om försändelsen innehåller en vara som ska tullklareras eller övervakas av Tullen. Sekretessen för ett förtroligt meddelande som ingår i försändelsen får inte kränkas i sådana fall, vilket innebär att bestämmelsen skyddar kärnan i skyddet för förtroliga meddelanden. Grundlagsutskottet har i vissa av sina ställningstaganden ansett att motsvarande reglering inom postsektorn i fråga om att öppna slutna försändelser är problematisk med avseende på grundlagen (GrUU 30/2001 rd, s. 2—3, och GrUU 56/2010 rd, s. 4). Befogenheten att kontrollera en postförsändelse ska enligt förslaget vara kopplad till att åtgärden är nödvändig. Med andra ord ska Tullen ha rätt att öppna försändelsen bara om kontroll av den inte kan genomföras på ett sätt som ingriper mindre i skyddet för förtroliga meddelanden, såsom genom att be avsändaren eller mottagaren om en redogörelse för försändelsens innehåll. Befogenheten att kontrollera postförsändelser ska tillgripas som sista handsåtgärd när Tullen ska fullgöra sina lagstadgade uppgifter, såsom skatteuppbörd och tullövervakning, på behörigt sätt. Befogenheten att kontrollera postförsändelser begränsar skyddet för förtroliga meddelanden, men kan anses vara godtagbar med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna över lag och dessutom tillgodose ett vägande samhälleligt behov. Begränsningen är nödvändig för ett godtagbart ändamål, dvs. för att Tullen ska kunna utföra sina skatteuppbördsuppgifter och tillsynsuppgifter. Tullen kommer att ha väsentligt sämre möjligheter till ändamålsenlig tullövervakning om postförsändelserna normalt ligger utanför kontrollbefogenheten.

Vidare ska tullmän med stöd av det föreslagna 8 § 4 mom. ha rätt att få tillträde till vissa lokaler och platser för kontroll eller provtagning. Utrymmen som används för boende av permanent natur omfattas av hemfriden enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och ligger utanför befogenheten enligt 8 § 4 mom. i tullagen. Däremot inbegriper den grundlagsfästa hemfriden inte de

affärslokaler eller motsvarande företagslokaler som kontrollerna enligt 4 mom. i regel avser. Men kontrollbefogenheten i fråga om dessa lokaler måste ändå vara tillräckligt exakt och ge fullgoda garantier mot missbruk (GrUU 5/2010 rd, s. 2). Villkoren för kontrollbefogenheten och kontrollförfarandet i de föreslagna 4 och 5 mom. är mer exakta än i den gällande tullagen. I 5 mom. föreslås en hänvisning som innebär att 39 § i förvaltningslagen ska tillämpas vid kontrollerna.

Enligt den föreslagna 10 § i tullagen ska Tullen ha rätt att kvarhålla en vara som inte har tullklarats på behörigt sätt eller för att övervaka eller utreda förutsättningarna för införsel, utförsel, överföring eller transitering av varan. I 2 mom. i den paragrafen finns en förteckning över de förutsättningar under vilka rätten att kvarhålla en vara upphör. Kvarhållande innebär således en tillfällig begränsning av ägarens rätt att förfoga och bestämma över sin egendom, vilket ingriper i egendomsskyddet enligt 15 § 1 mom. i grundlagen. Begränsningen går emellertid inte längre än vad som kan anses motiverat med beaktande av förhållandet mellan det intresse som ligger bakom begränsningen och själva inskränkningen i egendomsskyddet. Befogenheten att kvarhålla varor ger Tullen möjlighet att säkerställa en behörig tullövervakning och tullsäkerhet och är godtagbar med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna över lag och tillgodoser dessutom ett vägande samhälleligt behov. Genom att kvarhålla varor kan Tullen exempelvis eftersträva att någon annan grundlagsenlig grundläggande fri- eller rättighet tillgodoses. Tullen har bland annat enligt flera olika författningar tillsynsuppgifter som gäller införsel och utförsel av miljöfarliga och hälsofarliga ämnen. Utan befogenhet att kvarhålla varor kommer Tullen att ha väsentligt sämre möjligheter till korrekt tulluttag och ändamålsenlig tullövervakning, dvs. därmed delvis också till att trygga grundlagsfästa grundläggande fri- och rättigheter. En tillfällig begränsning av egendomsskyddet är nödvändig för ett godtagbart ändamål, dvs. tullövervakning och tullsäkerhet.

Enligt den föreslagna 11 § i tullagen ska Tullen fatta ett beslut om att en vara ska omhändertas, om den konstaterar att förutsättningarna för införsel, utförsel, överföring eller transitering av en sådan vara som avses i 10 § 1 mom. inte uppfylls eller om den i samband med tullkontroll konstaterar att en person enligt 34 § i alkohollagen inte har rätt att inneha varan. Omhändertagandet innebär en permanent begränsning av ägarens rätt att förfoga och bestämma över varan och därmed också av egendomsskyddet, en grundläggande rättighet som tryggas i 15 § 1 mom. i grundlagen. Det bör inte anses vara problematiskt med avseende på egendomsskyddet att en vara får omhändertas permanent när någon innehar den i strid med 34 § i alkohollagen. De övriga förutsättningar enligt 11 § under vilka Tullen får omhänderta en vara och permanent begränsa den grundläggande rättigheten avseende egendomsskydd kan anses vara godtagbara med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna över lag och dessutom tillgodose ett vägande samhälleligt behov. Varor där förutsättningarna för införsel, utförsel, överföring eller transitering inte är uppfyllda är sådana varor som inte kan hänföras till ett tullförfarande eller överlåtas till kunden enligt lagfästa villkor. Det kan till exempel vara helt förbjudet att införa varan och då finns det vägande samhälleliga grunder för ett permanent omhändertagande. Förfarandet där Tullen kan omhänderta en vara permanent beaktar partens rättssäkerhet genom tillämpning av bestämmelserna om hörande och andra bestämmelser i förvaltningslagen som gäller avgörande av ärenden. Om det exempelvis av en redogörelse som kunden lämnar Tullen framgår att kunden har tillstånd till en vara som omfattas av en begränsning ska inget beslut om omhändertagande fattas. När Tullen fattar beslut om omhändertagande ska den också följa andra bestämmelser i förvaltningslagen som gäller avgörande av ärenden och beslutsfattande. Med andra ord har också rättsskyddet enligt 21 § i grundlagen beaktats i beredningen av bestämmelserna om omhändertagande i 11 §.

I 12 § i tullagen föreslås det en ny befogenhet som innebär att en tullman har rätt att reglera vägtrafik och att bestämma att ett fordon ska flyttas eller i andra hand flytta det. Paragrafen har relevans med avseende på rörelsefriheten och egendomsskyddet enligt 9 respektive 15 § i

grundlagen. Befogenheterna i 12 § i tullagen avses dock vara kopplade till villkoret att de behöver utövas för att en tullåtgärd ska kunna utföras. När ett fordon måste flyttas för att en tullåtgärd ska kunna utföras är det i första hand meningen att tullmannen befäller fordonets förare att flytta på fordonet. Det är först i andra hand som tullmannen själv får flytta fordonet, exempelvis om föraren av någon anledning inte kan göra det. Tullmannens rätt att flytta fordonet ska således gälla bara om det inte går att uppnå detta på ett sätt som ingriper mindre i den grundläggande rättigheten, dvs. genom en befallning att flytta fordonet. Den föreslagna 12 § kommer att begränsa de grundläggande fri- och rättigheter som gäller rörelsefriheten och egendomsskyddet endast temporärt. En tillfällig begränsning av rörelsefriheten och egendomsskyddet är nödvändig för ett godtagbart ändamål, dvs. för att tullövervakning ska kunna utföras på behörigt sätt. Befogenheten kommer att begränsa de nämnda grundläggande rättigheterna bara när det behövs för ett korrekt utförande av en tullåtgärd, vilket i sin tur kan anses vara ett sådant bakomliggande intresse som är godtagbart sett till de grundläggande fri- och rättigheterna över lag.

Enligt det föreslagna 13 § 1 mom. ska en tullman ha rätt att stoppa och kontrollera ett fortskaffningsmedel för att kunna utföra tullåtgärder. I princip ska befogenheten få utövas vid ett tullkontor vid gränsen, men vid behov också någon annanstans inom landet. Paragrafen har betydelse med avseende på rörelsefriheten enligt 9 § i grundlagen och skyddet för hemfriden enligt 10 § i grundlagen. Begränsningen av rörelsefriheten kommer att vara tillfällig när ett fortskaffningsmedel stoppas och kontrolleras, och den kan motiveras med ett för de grundläggande fri- och rättigheterna godtagbart ändamål. Tullen kommer att ha väsentligt sämre möjligheter till en adekvat tullövervakning och till att utföra sina lagstadgade uppgifter om den inte har befogenhet att stoppa fortskaffningsmedel. Enligt det föreslagna 13 § 3 mom. får Tullen i ett fortskaffningsmedel kontrollera genom grundlagens 10 § skyddade utrymmen som används för boende av permanent natur, men endast vid sådan kontroll som sker i omedelbar anknytning till att fortskaffningsmedlet anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde samt vid kontroll enligt 2 mom. Enligt 10 § 3 mom. i grundlagen får det genom lag bestämmas om åtgärder som ingriper i hemfriden, om de är nödvändiga för att de grundläggande fri- och rättigheterna ska kunna tryggas. Fortskaffningsmedel med utrymmen som används för boende av permanent natur bör kunna behandlas som andra fortskaffningsmedel vid en kontroll i omedelbar anknytning till att fortskaffningsmedlet anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde. Med beaktande av Tullens tillsynsuppgifter kan man inte tillåta att vissa utrymmen i fortskaffningsmedel som kommer till eller lämnar landet normalt sett inte omfattas av tullövervakning.

Är det sannolikt att varor transporteras i strid med bestämmelserna till eller från Finland med ett fartyg som är finländskt, saknar nationalitet eller seglar under falsk flagg, ska fartyget med stöd av 13 § 2 mom. kunna stoppas och kontrolleras även utanför tullområdet, dock inte på främmande stats territorialvatten. Fartyget får då föras i hamn för nödvändig utredning. Enligt det föreslagna 13 § 3 mom. ska Tullen också vid kontroll enligt 2 mom. ha rätt att kontrollera genom 10 § i grundlagen skyddade utrymmen som används för boende av permanent natur. En sådan befogenhet innebär ett tillfälligt ingrepp i rörelsefriheten enligt 9 § i grundlagen och hemfridsskyddet enligt 10 § i grundlagen, om fartyget har hemfridsskyddade utrymmen som exempelvis besättningen använder. Tullen möjligheter att utöva adekvat tullövervakning försämrars dock väsentligt om Tullen inte har befogenhet att stoppa och kontrollera fartyg. Det kan emellertid anses att stoppande och kontroll av ett fartyg i syfte att hitta varor som transporteras i strid med bestämmelserna är ett sådant bakomliggande syfte till begränsningen som är godtagbart sett till de grundläggande fri- och rättigheterna över lag – på motsvarande sätt som i fråga om 13 § 1 mom. – och dessutom också med beaktande av att befogenheten får utövas bara om det finns sannolika skäl att misstänka att det ombord på fartyget transporteras varor i strid med bestämmelserna. Befogenheten medger således inte stickprov.

Enligt den föreslagna 14 § har tullmän rätt att spärra av, stänga eller tömma en varas tillverknings-, lastnings- eller lossningsplats eller någon annan plats eller något annat område där varan hanteras samt fortskaffningsmedel, om en tullåtgärd kräver det. Dessutom ges tullmän rätt att förbjuda eller begränsa vistelsen på en sådan plats, på ett sådant område eller i ett sådant fortskaffningsmedel. Befogenheten innebär ett tillfälligt ingrepp i rörelsefriheten enligt 9 § i grundlagen, men är motiverad för en adekvat tullövervakning.

Den föreslagna 17 § gäller identifiering. Där ges tullmän rätt att ta reda på någons identitet i syfte att utföra en tullåtgärd. Motsvarande bestämmelse finns i fråga om poliser och gränsbevakningsmän, men här förtydligas rätten att kroppsvisitera en person och kontrollera saker som personen för med sig för att hitta dokument som behövs för identifieringen. Paragrafen har relevans med avseende på 7 § 1 mom. i grundlagen, där det sägs att alla har rätt till personlig frihet och integritet. I 3 mom. i samma paragraf står det att den personliga integriteten inte får kränkas och att ingen får berövas sin frihet godtyckligt eller utan laglig grund. En tullman ska alltid ta reda på en persons identitet på ett sätt som ingriper i den personliga friheten och integriteten så lite som möjligt. Utgångspunkten är att identiteten ska klarläggas genom att man ber den berörda personen uppge sitt namn, sin personbeteckning eller, om sådan saknas, sitt födelsedatum och medborgarskap samt var han eller hon är anträffbar. Det går då att kontrollera att uppgifterna är riktiga genom att man ber personen uppvisa legitimation. Om personen då vägrar lämna uppgifterna eller sannolikt lämnar falska uppgifter får tullmannen enligt 17 § 2 mom. gripa personen, förutsatt att gripandet är nödvändigt för att klarlägga identiteten. I så fall rör det sig om en frihetsbegränsande åtgärd, varvid personen får kroppsvisiteras och saker som denne för med sig kontrolleras för att hitta dokument som behövs för identifieringen. Rätten enligt det föreslagna 4 mom. att utreda identiteten med hjälp av signalement ska få utövas bara när det inte går att identifiera en person på något annat sätt.

Befogenheterna att gripa, kroppsvisitera och kontrollera är befogade eftersom ett adekvat utförande av tullåtgärder ofta kräver att identiteten på den som är föremål för åtgärden ska vara känd. Frihetsbegränsningen bygger på lagfästa grunder och befogenheterna får utövas bara när de är nödvändiga, vilket begränsar tullmännens avvägningsmöjligheter. Den som gripits ska frigges så snart uppgifterna har fått, dock senast 24 timmar efter gripandet. Kroppsvisitering och kontroll medan den frihetsbegränsande åtgärden pågår i syfte att hitta dokument som behövs för identifieringen har relevans med avseende på den personliga integriteten. Det ska vara tillåtet att gripa en person och utföra kroppsvisitation och kontroll av saker bara när det är nödvändigt och om syftet inte kan uppnås genom medel som ingriper mindre i de grundläggande fri- och rättigheterna. Det kan med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna anses vara ett godtagbart syfte att tullmän har rätt att ta reda på någons identitet, och dess uppnående berättigar att man av nödvändiga skäl begränsar grundläggande fri- och rättigheter som gäller en persons frihet och integritet.

I 20 § i tullagen föreslås det att en tullman som fullgör en lagstadgad uppgift ska ha rätt att tillfälligt ta hand om skjutvapen, sprängämnen, sådana farliga föremål som avses i 9 § i ordningslagen samt i 10 § i den lagen avsedda föremål och ämnen som lämpar sig för att skada någon annan, om den som innehar dem med hänsyn till sin ålder, sitt berusnings- eller sinnestillstånd eller andra omständigheter med fog kan misstänkas orsaka överhängande fara för allmän ordning och säkerhet. Befogenheten ingriper i egendomsskyddet enligt 15 § i grundlagen, men är motiverad för att allmän ordning och säkerhet ska kunna garanteras. Genom ett tillfälligt omhändertagande skyddas också andra grundläggande fri- och rättigheter än de som avser egendomsskydd, såsom allas rätt till personlig trygghet enligt 7 § 1 mom. i grundlagen. Denna grundrättighetsinskränkning som ingriper i egendomsskyddet är inte mer långtgående än vad som är motiverat när man beaktar de skyddsobjekt som ligger bakom inskränkningen: i stället för ett helt föremål kan enligt 20 § även en del av eller ett tillbehör till föremålet omhändertas, om en fara kan avvärjas genom att delen eller tillbehöret fräntas innehavaren. För

att rättssäkerhetsarrangemangen ska vara tillräckliga krävs det att ett protokoll ska upprättas eller andra anteckningar göras över omhändertagandet.

Den föreslagna 24 § om maktmedels- och skyddsredskap är ny. Genom att använda maktmedelsredskap är det möjligt att på ett anmärkningsvärt sätt ingripa i individens enligt 7 § i grundlagen tryggade personliga integritet, varför införandet av en grundläggande bestämmelse om i synnerhet maktmedelsredskap i lagen kan anses vara befogat med tanke på tryggandet av medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter. Bestämmelser om rätten att använda maktmedelsredskap ska vara tillräckligt exakta och på lagnivå. I 24 § i tullagen föreslås en grundläggande bestämmelse om rätten för tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning eller tullövervakning att bära de maktmedelsredskap som deras uppgifter förutsätter och rätt att vid behov använda dem i situationer där maktmedel används i enlighet med 22 § 1 mom. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de maktmedelsredskap som Tullen godkänner.

Den föreslagna 28 § i tullagen gäller förutsättningarna för teknisk övervakning. Där föreslås preciseringar i förhållande till nuläget: Tullen ska i fortsättningen ha rätt att utföra teknisk övervakning också för att övervaka efterlevanden av annan lagstiftning där tillsynen över efterlevanden hör till Tullen. På gränsövergångsställen på Finlands riksgräns samt i passagerarterminaler, på hamnområden avsedda för godstrafik, i lagerlokaler avsedda för godstrafik och på andra liknande ställen och i liknande utrymmen som Tullen får övervaka har Tullen i fortsättningen rätt att, efter att på förhand ha meddelat om detta, företa teknisk övervakning för att övervaka att tullagstiftningen och annan lagstiftning vars efterlevnad Tullen ska övervaka iakttas. Bestämmelserna om teknisk övervakning är betydelsefulla med avseende på 10 § 1 mom. i grundlagen som skyddar privatlivet. (GrUU 9/2009 rd, s. 4). Geografiskt begränsas rätten till teknisk övervakning till gränsövergångsställen, passagerarterminaler, hamnområden avsedda för godstrafik, lagerlokaler avsedda för godstrafik och andra liknande ställen och liknande utrymmen som Tullen får övervaka. Befogenheten får dessutom utövas bara om Tullen meddelar om detta på förhand. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar i allt väsentligt polisens och Gränsbevakningsväsendets motsvarande befogenheter i fråga om teknisk övervakning.

Enligt den föreslagna 30 § i tullagen ska tullmän ha rätt att kontrollera de penningmedel som en person har med sig och övrig egendom som denne medför, när avsikten är att avslöja sådana penningtvättsbrott som avses i 32 kap. i strafflagen. Paragrafen har relevans med avseende på den i 7 § 1 mom. i grundlagen skyddade personliga integriteten. Enligt 7 § 3 mom. i grundlagen får den personliga integriteten inte kränkas och ingen berövas sin frihet godtyckligt eller utan laglig grund. Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett att kroppsvisitation för att ta reda på vad en person exempelvis har i kläderna är en åtgärd som ingriper i den personliga integriteten. Kroppsvisitation ska enligt utskottet i synnerhet bedömas med avseende på om grundrättighetsinskränkningen är godtagbar och uppfyller kravet på proportionalitet (se GrUU 2/1999 rd, s. 2/II). Den kontrollbefogenhet som föreslås i 30 § i tullagen ska få utövas i syfte att avslöja penningtvättsbrott och bara i situationer där sådana brott misstänks. En sådan situation kan föreligga exempelvis om man i samband med en tullkontroll påträffar ovanlig egendom som kan vara föremål för ett penningtvättsbrott eller, om Tullen blivit förvarnad, som misstanken kan grundas på. Därmed kan inskränkningen av den personliga integriteten i 7 § 1 mom. i grundlagen med dessa begränsade kontrollgrunder anses vara godtagbar med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna. Det bakomliggande syftet till kontrollbefogenheten, att avslöja penningtvättsbrott, är objektivt sett godtagbart med avseende på dessa fri- och rättigheter över lag. Utövandet av befogenheten uppfyller kravet på ett vägande samhälleligt behov.

Enligt den föreslagna 32 § i tullagen får Tullen för att förhindra eller utreda ett annat brott än ett tullbrott kvarhålla en vara som ska föras in till eller ut från eller transiteras via Finland, om det finns grundad anledning till detta. Befogenheten att kvarhålla varor kan bedömas med avseende på egendomsskyddet enligt 15 § i grundlagen, eftersom kvarhållandet innebär att rätten av förfoga och bestämma över egendom tillfälligt begränsas. Grundlagsutskottet har ansett det vara uppenbart att grundlagen inte skyddar egendom som någon förvärvat på brottslig väg eller som direkt anknyter till den brottsliga verksamheten (GrUU 33/2002 rd). Det kan också föreligga misstanke om att det rör sig om tillgripen egendom och genom omhändertagandet tillgodoses då det i 15 § i grundlagen garanterade egendomsskyddet för den person vars egendom är föremål för tillgreppet. Befogenheten att kvarhålla varor enligt 32 § i tullagen kan bland annat på de anförda grunderna anses uppfylla kraven på att inskränkningen är godtagbar och att det föreligger ett vägande samhälleligt behov.

I 33 § i tullagen föreslås tullmän ges rätt att gripa efterlysta. Paragrafen är betydelsefull med avseende på den personliga friheten och integriteten, som garanteras i 7 § 1 mom. i grundlagen. Enligt 7 § 3 mom. i grundlagen får den personliga integriteten inte kränkas och ingen berövas sin frihet godtyckligt eller utan laglig grund. Befogenheten innebär ett ingrepp i den efterlystes personliga frihet och integritet, och den motsvarar i huvuddrag den befogenhet som en polis och gränsbevakningsman har enligt 2 kap. 3 § i polislagen respektive 37 § i gränsbevakningslagen. Befogenheten är motiverad för att myndighetsresurserna ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt. Den grund enligt vilken den gripnes grundläggande rättighet i fråga om frihet och integritet inskränks bör också när det gäller det gripande som Tullen utför anses vara godtagbar med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna över lag, eftersom den efterlysta personen är en person som en behörig myndighet har efterlyst för att gripas, anhållas, häktas eller tas i förvar. Det viktigt att beakta proportionalitetsprincipen och principen om minsta olägenhet när åtgärder som anknyter till efterlysningar utförs och efterlysta grips. Med tanke på den efterlysta och gripna personens rättssäkerhet är också den föreslagna 38 § relevant. Enligt den paragrafen ska det upprättas ett protokoll eller göras anteckningar i någon annan handling utan onödigt dröjsmål bland annat över gripande av efterlyst enligt 33 §. Enligt 38 § 2 mom. ska en kopia av protokollet eller anteckningen i en annan handling på begäran ges till den som grips med stöd av 33 §.

I 33 § i tullagen föreslås en ny bestämmelse enligt vilken en tullman vid behov ska presentera sig som tullman för den som är föremål för en tullåtgärd och på begäran visa upp sitt identitetskort. Dessutom ska Tullen se till att en tullman som har utfört ett tjänsteuppdrag vid behov kan identifieras. Kravet på att en tullman ska kunna identifieras bygger i sista hand på 118 § i grundlagen. Där står det att en tjänsteman svarar för att hans eller hennes ämbetsåtgärder är lagliga. Enligt 3 mom. i samma paragraf har var och en som har lidit rättskränkning eller skada till följd av en lagstridig åtgärd eller försummelse av en tjänsteman eller någon som sköter ett offentligt uppdrag rätt att yrka att denne döms till straff och att kräva skadestånd. För att den rättighet som avses i 118 § 3 mom. i grundlagen i praktiken ska kunna tillgodoses måste den tullman som utfört tjänsteuppdraget vid behov kunna identifieras.

Den föreslagna 36 § i tullagen gäller en tullmans rätt att ge befallningar. Den utvidgar nuläget, men motsvarar bestämmelserna i polislagen och gränsbevakningslagen. Enligt den gällande 14 § 1 mom. 7 punkten i tullagen har Tullen rätt att meddela föreskrifter som gäller lossning, lastning, utlämning, transport och lagring av varor. Den föreslagna paragrafen gäller dessutom också andra situationer där tullmän vid utövandet av sina lagstadgade befogenheter behöver ge någon befallningar eller meddela någon förbud. En förpliktande befallning eller ett förpliktande förbud från en tullman ska kunna gälla dels uppgifter enligt tullagen, dels uppgifter enligt lagen om brottsbekämpning inom Tullen eller någon annan lag. Bestämmelsen innebär inte att Tullen får en ny befogenhet, utan i stället blir det möjligt att ge befallningar och med-

delat förbud för att faktiskt utöva gällande befogenheter. I praktiken är befallningar och förbud nödvändiga när de lagstadgade befogenheterna ska utövas.

Bestämmelser om inskränker individens rättigheter och handlingsfrihet

I 75 och 76 § i tullagen föreslås det bestämmelser för de situationer där varor som Tullen har i sin besittning får säljas på tullauktion eller på något annat sätt, överlåtas eller förstöras. Bestämmelserna har relevans med avseende på egendomsskyddet, som tryggas i 15 § i grundlagen. Också den gällande tullagen innehåller bestämmelser om tullauktion, överlåtelse och förstöring. Den föreslagna möjligheten att i undantagsfall sälja varor på annat sätt än på tullauktion är ny. I vissa av de fall som nämns i 75 och 76 § har äganderätten inte övergått till staten, utan det kan fortfarande vara till exempel importören som har äganderätten. Åtgärderna i fråga ingriper i det genom 15 § i grundlagen tryggade egendomsskyddet och de kan bli aktuella i lägen där tullklareringen inte har slutförts av en eller annan orsak. Orsaken kan vara antingen att importören eller dennes företrädare inte fullgjort en skyldighet eller att varorna av någon annan orsak, exempelvis ett importförbud eller en importbegränsning, inte kan övergå till fri omsättning. Varor som omfattas av ett sådant förbud eller en sådan begränsning får säljas på tullauktion eller på något annat sätt, om införseln inte är helt förbjuden utan till exempel kräver tillstånd. Tullauktion, annan försäljning, överlåtelse och förstöring ska komma i fråga som en sistahandsmetod när Tullen vill göra sig av med varor som blivit i dess besittning. Det innebär att inskränkningen i egendomsskyddet inte går längre än vad som är motiverat med beaktande av hur viktigt det bakomliggande intresset är i förhållande till inskränkningen i den grundläggande rättigheten. I princip ska ägaren alltid när den så vill genom att själv vara aktiv ha möjlighet att förhindra att varorna säljs, överlåts eller förstörs. Tullen bör fortsatt kunna tillgripa metoder för att vid behov kunna göra sig av med varor som den har i sin besittning. I den föreslagna 77 § preciseras förfarandet när varor säljs. Där föreslås det till exempel att Tullen ska åläggas en skyldighet att alltid också meddela ägaren om att varan ska säljas, om Tullen har kännedom om ägaren och tillgång till dennes kontaktuppgifter. Enligt den föreslagna 81 § ska också överskottet av köpesumman meddelas till den sålda varans tidigare ägare, om Tullen har de kontaktuppgifter som behövs. De föreslagna bestämmelserna är motiverade när man beaktar det praktiska behov som ligger bakom bestämmelserna, de situationer där bestämmelserna blir tillämpliga och de föreslagna, nämnda förbättringarna av ägarens rättsliga ställning.

Grunderna för individens rättigheter och skyldigheter

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. För att tillgodose detta krav föreslås det i denna proposition att vissa bestämmelser som nu finns i tullförordningen eller i föreskrifter införs i tullagen. Sådana bestämmelser är följande bestämmelser i tullförordningen: 5 § om införande i fordonsregistret av uppgift om begränsning i fråga om överlåtelse när det gäller fordon som införts tullfritt som flyttgods, 9 § om intyg över omhändertagna varor och bokföring över sådana varor, 10 § om underrättelse om tullauktion till varuhavaren, fraktföraren och allmänheten och 14 § om inhämtande av tullstyrelsens godkännande för byggnads- och ändringsritningar som gäller tullövervakningsutrymmen som Tullen får förfoga över utan ersättning. Det gäller också de tullrelaterade bestämmelserna i finansministeriets beslut om proviantering av vissa fortskaffningsmedel samt om tullar på vissa varor som enskilda personer inför.

Bemyndiganden att utfärda förordning och normgivningsbemyndiganden

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen får statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. Bestämmelser om kärnfrågor när det gäller att tillgodose och utöva de grundläggande fri- och rättigheterna ska utfärdas genom lag, liksom även bestämmelser som gör inskränkningar i fri- och rättigheterna. Det går dock

RP 153/2015 rd

att i lag införa bemyndiganden att utfärda förordning om dessa frågor, om grundlagen medger reglering på förordningsnivå i detta avseende. Lagförslaget innehåller flera bemyndiganden att utfärda förordning. De gäller statsrådet och finansministeriet.

Statsrådet ska enligt det föreslagna 27 § 1 mom. i tullagen genom förordning kunna utfärda bestämmelser om Tullens maktmedelsredskap och skyddsutrustning och om rätten för tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning och tullövervakning att bära maktmedelsredskap. Detta motsvarar bemyndigandet i 9 kap. 10 § 1 mom. i polislagen om att bestämmelser om polisens maktmedels- och skyddsredskap får utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt 9 kap. 10 § 2 mom. 6 punkten i polislagen får närmare bestämmelser om rätten att bära maktmedelsredskap utfärdas genom förordning av inrikesministeriet. Enligt 27 § 2 mom. i tullagen får närmare bestämmelser i anknytning till den användning av maktmedel som avses i 4 kap. när det gäller utbildning i användningen av maktmedel, träning i och uppföljning av användningen av maktmedel, förvaring av maktmedelsredskap och övervakning av användningen av maktmedel för Tullens vidkommande utfärdas genom förordning av finansministeriet. Motsvarande bestämmelser för polisens vidkommande får enligt 9 kap. 10 § 2 mom. 6 punkten i polislagen utfärdas genom förordning av inrikesministeriet. Grunderna för användningen av maktmedel ska ingå i tullagen, liksom de ingår i polislagen.

Den föreslagna tullagen innehåller också normgivningsbemyndiganden för Tullen. Enligt dem får Tullen meddela närmare bestämmelser eller föreskrifter enligt vad som nämns ovan i avsnittet ”Närmare bestämmelser och föreskrifter”. De föreslagna bemyndigandena har begränsats till att gälla närmare förfaranderegler vid förtullning samt tekniska och smärre detaljer som gäller tullverksamhet, och de kan därför anses vara sådana till föremålet för regleringen kopplade särskilda skäl som 80 § 2 mom. i grundlagen kräver. Inte heller regleringens betydelse i sak kräver att frågorna regleras genom lag eller förordning.

4.3 Bedömning av lagstiftningsordningen

På de grunder som framförs ovan anser regeringen att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Eftersom vissa av de frågor som gäller lagstiftningsordningen kan anses tolkningsbara bör utlåtande begäras av grundlagsutskottet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Tulllag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas i Finland på tullklarering, tullövervakning och tullbeskattning av varor som förs in i och ut från Europeiska unionens (*unionen*) tullområde samt av varor som transporteras via Finlands tullområde utöver vad som bestäms om detta i unionslagstiftningen. Lagen tillämpas vid sidan av unionslagstiftningen på statistikföring av handeln mellan Finland och andra länder samt på bekämpningen av tullbrott, om inte något annat bestäms i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015).

Bestämmelserna i denna lag tillämpas även vid skötseln av Tullens övriga lagbestämda uppgifter samt när Tullens offentlighetsrättsliga avgifter tas ut.

De befogenheter som föreskrivs i denna lag får utövas under de förutsättningar som anges i EU-rätten vid övervakning av iakttagandet av förbud och begränsningar som gäller införsel av varor till och utförsel av varor från Finland i trafiken (*inre trafik*) mellan medlemsstaterna i unionen (*medlemsstat*) samt gäller transitering av varor via finskt territorium.

Befogenheter enligt tullagstiftningen får utövas vid övervakning av beskattningen även när varor transporteras, sänds eller annars förflyttas mellan en sådan del av ett tullområde inom unionen som hör till ett specifikt skatteområde och en sådan del av ett tullområde inom unionen som inte hör till något specifikt skatteområde.

2 §

Definitioner

Utöver definitionerna i unionens tullagstiftning avses i denna lag med

1) *kodexen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen,

2) *delegerade förordningen* kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2446/2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex,

3) *genomförandeförordningen* kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2447/2015 om närmare regler för genomförande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen,

4) *tullfrihetsförordningen* rådets förordning (EG) nr 1186/2009 om upprättandet av ett gemenskapsystem för tullbefrielse,

5) *Finlands tullområde* området som omfattar rikets landområde, territorialvatten och luft- rum, dock så att tullområdet sträcker sig två sjömil utanför territorialvattnets yttre gräns, om inte något annat har överenskommit om saken internationellt,

6) *tredjeland* område som inte ingår i det unionens tullområde som föreskrivs i artikel 4 i kodexen,

RP 153/2015 rd

7) *tullåtgärd* samtliga tjänsteåtgärder som hör till Tullens uppgifter, med undantag för förundersökning av tullbrott och in- och utresekontroller,

8) *tullbrott*

a) brott som innebär överträdelse av en sådan bestämmelse i denna lag eller någon annan lag vars iakttagande Tullen ska övervaka eller som Tullen ska verkställa,

b) mot tullman riktat hindrande av tjänsteman enligt 16 kap. 3 § i strafflagen (39/1889) och tredska mot tullman enligt 4 b § i det kapitlet,

c) olaga befattningstagande med infört gods enligt 46 kap. 6 och 6 a § i strafflagen,

d) sådant brott i vilket ingår import, export eller transitering genom Finland av egendom,

9) *tullbrottsbekämpning* förhindrande, avslöjande och utredning av tullbrott.

2 kap.

Behöriga myndigheter och deras uppgifter

3 §

Tullen

Tullen är den tullmyndighet och behöriga myndighet som avses i unionens tullagstiftning, om inte något annat särskilt föreskrivs.

4 §

Gränsbevakningsväsendet

Bestämmelser om Gränsbevakningsväsendets rätt att utföra tullåtgärder finns i 24 § i gränsbevakningslagen (578/2005).

5 §

Polisen

Bestämmelser om en polismans rätt att utföra tullåtgärder finns i 2 kap. 21 § i polislagen (872/2011).

6 §

Medlemsstatens skyldigheter i fråga om tullverksamhet enligt unionslagstiftningen

Tullen svarar för fullgörandet av följande av medlemsstatens skyldigheter som föreskrivs i unionslagstiftningen:

1) att i fråga om uteslutande av personer från TIR-transiteringar underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen om sitt beslut jämte uppgift om dag från vilken beslutet tillämpas i enlighet med artikel 229.2 i kodexen,

2) att meddela kommissionen uppgifter om de frizoner som är i drift i enlighet med 243.2 i kodexen,

3) att meddela övriga medlemsstater, kommissionen och vid behov de berörda ekonomiska aktörerna om faktiska eller misstänkta överträdelser av de elektroniska systemens säkerhet i enlighet med artikel 3.3 i genomförandeförordningen,

4) att meddela kommissionen de av Tullens verksamhetsenheter som svarar för registreringen av aktörer och kontaktuppgifterna till dem i enlighet med artikel 6 i genomförandeförordningen,

5) att lämna en förteckning till kommissionen över de av Tullens verksamhetsenheter som utsetts till att motta ansökningar och eventuella efterföljande ändringar av denna förteckning i enlighet med artikel 11 i genomförandeförordningen,

6) att i enlighet med artikel 45 i genomförandeförordningen lämna en förteckning till kommissionen över de internationella unionsflygplatserna i Finland och informera kommissionen om eventuella senare ändringar av förteckningen,

7) meddela kommissionen namn på, adresser till och kontaktuppgifter om de av Tullens verksamhetsenheter som är behöriga och ansvariga för att göra de registreringar som avses i artikel 84 i genomförandeförordningen och för säkerställandet av det administrativa samarbete som avses i artikeln samt för att meddela förändringar i dessa uppgifter,

8) att meddela kommissionen enhetspriserna för de lättförstörbara varor som nämns i bilaga 23–02 till genomförandeförordningen i enlighet med artikel 142.6 i den förordningen,

9) att bestämma den valutakurs som krävs för bestämmande av tullvärdet i sådana situationer som avses i artikel 146.4 i genomförandeförordningen,

10) att överföra en garanti som motsvarar beloppet av den tullskuld som uppkommit i en annan medlemsstat till den medlemsstaten, när garantin har ställts i Finland, i enlighet med artikel 153 i genomförandeförordningen,

11) att i enlighet med artikel 165.2 i genomförandeförordningen bistå övriga medlemsstater i fråga om uppbörden av import- eller exporttullbelopp som motsvarar tullskuld,

12) att i enlighet med artikel 166.2 i genomförandeförordningen meddela kommissionen kontaktuppgifterna och referensnumret för den verksamhetsenhet vid Tullen som samordnar ärenden som gäller tullskulder i anknytning till användningen av ATA-carnet och CPD-carnet,

13) att lämna en förteckning till kommissionen över de fall som avses i artikel 181 i genomförandeförordningen där tullar har återbetalats eller eftergetts,

14) att meddela kommissionen att ett beslut om eftergift eller återbetalning av tull har fattats i enlighet med artikel 101.2 i den delegerade förordningen,

15) att nationellt behandla begäran om tullsuspension eller tullkvot,

16) att fullgöra de skyldigheter som föreskrivs för medlemsstaten i rådets förordning (EG) nr 515/97 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan de förra och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen.

3 kap.

Befogenhet att utföra en tullåtgärd

7 §

Befogenheternas användningsändamål

De befogenheter som föreskrivs i detta kapitel får utövas endast när de behövs för utförande av tullåtgärder, om inte något annat bestäms nedan.

8 §

Kontroll av varor och granskning av handlingar

Tullen har rätt att kontrollera en vara, tillverkningen och lagringen av den samt bokföringsmaterial och andra affärshandlingar samt att ta prov på varan.

Tullen har rätt att öppna en sluten postförsändelse endast om detta är nödvändigt för konstaterande av huruvida försändelsen innehåller en vara som ska tullklareras eller övervakas av Tullen. Sekretessen för ett förtroligt meddelande som ingår i försändelsen får inte kränkas.

RP 153/2015 rd

Innehållet i postförsändelsen får inte granskas i en större omfattning än vad som är nödvändigt med beaktande av orsaken till att den öppnas. På en öppnad postförsändelse ska göras de anteckningar som Tullen bestämmer.

För att göra en sådan kontroll eller ta ett sådant prov som avses i 1 mom. har en tullman rätt att få tillträde till lager samt andra lokaler och platser där varor tillverkas, förvaras, säljs eller annars hanteras eller där bokföringsmaterial eller andra affärshandlingar förvaras, dock inte till utrymmen som används för boende av permanent natur.

När kontrollen görs i sådana lager, andra lokaler och platser som avses i 4 mom. ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

9 §

Användning av sakkunniga vid kontroll av varor

Tullen har rätt att vid kontrollen av varor och provtagning vid behov använda sig av utomstående sakkunniga som hjälp, om den sakkunniga ger sitt samtycke till detta, vid sådana situationer som föreskrivs i artikel 239.2 och 240.3 och där den som anmält varorna vid utgången av tidsfristen inte har iakttagit Tullens krav. Den sakkunniga ska ha sådan tillräcklig yrkeskicklighet på basis av erfarenhet eller utbildning som uppgiften kräver.

På sakkunniga i sådana uppgifter som avses i denna paragraf tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvaret finns i skadeståndslagen (412/1974).

10 §

Kvarhållande av varor

Tullen har rätt att kvarhålla en vara som inte har tullklarats på behörigt sätt eller för att övervaka eller utreda förutsättningarna för införsel, utförsel, överföring eller transitering av varan.

Kvarhållandet av varan upphör när

- 1) varan hänförs till ett tullförfarande i enlighet med kodexen,
- 2) varan frigörs, eftersom det har kunnat konstateras att de förutsättningar för införsel, utförsel, överföring eller transitering som med hjälp av kvarhållandet övervakades eller utreddes har uppfyllts,
- 3) det beslutas att Tullen eller någon annan behörig myndighet omhändertar varan med stöd av denna eller någon annan lag,
- 4) varan tas i beslag med stöd av tvångsmedelslagen (806/2011),
- 5) varan överläts till staten,
- 6) varan förs ut ur landet på ett lagligt sätt.

11 §

Omhändertagande av varor

Om Tullen konstaterar att förutsättningarna för införsel, utförsel, överföring eller transitering av en sådan vara som avses i 10 § 1 mom. inte uppfylls, eller om Tullen i samband med tullkontroll konstaterar att en person enligt 34 § i alkohollagen (1143/1994) inte har rätt att inneha en vara, ska Tullen besluta att omhänderta varan.

Beslutet meddelas den som fråntas varan. Beslut om omhändertagande av postförsändelse meddelas mottagaren eller avsändaren av varan i Finland, om Tullen känner till mottagaren eller avsändaren.

Tullen ska föra bok över omhändertagna varor.

RP 153/2015 rd

Bestämmelser om försäljning, annan överlåtelse och förstöring av omhändertagna varor finns i 11 kap.

12 §

Reglering av vägtrafiken

En tullman har rätt att reglera vägtrafiken samt att beordra att ett fordon ska flyttas eller i andra hand flytta det.

13 §

Stoppande och kontroll av fortskaffningsmedel

En tullman har rätt att stoppa och kontrollera ett fortskaffningsmedel.

Om det finns sannolika skäl att misstänka att varor transporteras i strid med bestämmelserna till eller från Finland med ett fartyg som är finländskt, saknar nationalitet eller seglar under falsk flagg, kan fartyget stoppas och kontrolleras även utanför tullområdet, dock inte på främmande stats territorialvatten. Fartyget kan föras i hamn för behövlig utredning.

Utrymmen som används för boende av permanent natur i fortskaffningsmedlet får dock kontrolleras endast vid sådan kontroll som sker i omedelbar anknytning till att fortskaffningsmedlet anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde samt vid kontroll enligt 2 mom.

14 §

Avspärrning av platser och begränsning av rörelsefriheten

En tullman har rätt att spärra av, stänga eller tömma en varus tillverknings-, lastnings- eller lossningsplats eller någon annan plats eller något annat område där varan hanteras samt fortskaffningsmedel. En tullman har dessutom rätt att förbjuda eller begränsa vistelse på en sådan plats, ett sådant område eller i ett sådant fortskaffningsmedel som avses ovan.

En tullman har rätt till de åtgärder som avses i 1 mom. även för att upprätthålla allmän säkerhet.

15 §

Fästande av identifieringsmärke

En tullman har rätt att fästa tullsigill, tullås eller annat identifieringsmärke på fortskaffningsmedel, varor, lager eller andra platser som är under tullövervakning.

16 §

Stoppande av personer

En tullman har rätt att stoppa en person som anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde eller som befinner sig i ett fortskaffningsmedel eller på någon annan plats där varor lossas, lastas eller förvaras, även för att klarlägga behovet av tullåtgärder i enlighet med Tullens rätt till upplysningar. En tullman har rätt att stoppa en person också någon annanstans inom Finlands tullområde om det finns särskilda skäl till detta.

17 §

Klarläggande av identitet

En tullman har rätt att av var och en få veta dennes namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsedatum och medborgarskap samt var personen i fråga är anträffbar.

En tullman har rätt att för klarläggande av identitet gripa en person som vägrar lämna uppgifter enligt 1 mom. eller som lämnar sannolikt falska uppgifter om dem, förutsatt att gripandet är nödvändigt för att klarlägga identiteten. Den som gripits ska frigges så snart uppgifterna har fått, dock senast 24 timmar efter gripandet.

I samband med frihetsbegränsande åtgärder kan en person kroppsvisiteras och saker som personen för med sig kontrolleras för att dokument som behövs för klarläggande av identiteten ska kunna hittas.

Om en person vägrar lämna uppgifter som avses i 1 mom. och om identiteten inte kan klarläggas på något annat sätt, har tullmannen rätt att klarlägga identiteten med hjälp av signalement. Vad som föreskrivs i 8 kap. 33 § 2—4 mom. i tvångsmedelslagen om förrättande av genomsökning av personer ska då iakttas.

18 §

Genomsökning av personer

För kontroll av huruvida personer för med sig varor vars införsel, utförsel och transitering Tullen ska övervaka, får personer stoppas och sådan genomsökning av dem göras som avses i 8 kap. 30 § i tvångsmedelslagen enligt vad som föreskrivs nedan, när personerna anländer till eller avlägsnar sig från Finlands tullområde eller när de befinner sig i ett fortskaffningsmedel eller på någon annan plats där varor lossas, lastas eller förvaras eller, om det föreligger särskilda skäl till detta, något annat ställe inom Finlands tullområde.

Beslut om utförande av kroppsvisitation enligt 8 kap. 30 § i tvångsmedelslagen för utredande av vad den visiterade har i sina kläder eller i de föremål han eller hon för med sig fattas av den tullman som utför tullåtgärden.

Sådan kroppsbesiktning eller kroppsvisitation som avses i 8 kap. 30 § i tvångsmedelslagen och som utförs för att undersöka vad den visiterade bär på sig förutom i sina kläder får utföras på en person som på sannolika skäl misstänks för ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år. Granskningen får då utföras utan att förundersökning inleds. Beslut om att utföra åtgärden fattas av en för uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen.

Genomsökning av personer ska utföras finkänsligt och så att den inte orsakar onödig olägenhet eller skada för den visiterade eller skada för sådan egendom som han eller hon bär på sig eller för med sig. Över sådan genomsökning av personer som avses i 3 mom. ska upprättas ett protokoll, där det med tillräcklig noggrannhet redogörs för genomsökningens förlopp. På begäran ska en kopia av protokollet ges till den visiterade. Vid genomsökning av personer ska dessutom iakttas tvångsmedelslagen.

19 §

Säkerhetsvisitation

En tullman har rätt att i samband med sådan genomsökning av personer som avses i 18 § samt gripande, anhållande, häktning, tagande i förvar och andra åtgärder som riktar sig mot den personliga friheten kontrollera vad en person har i sina kläder eller annars på sig eller i medhavda saker. Genom säkerhetsvisitationen förvissas man sig om att personen inte innehar föremål eller ämnen varmed denne kan äventyra visitationen eller förvaringen eller utsätta sig

RP 153/2015 rd

självt eller andra för fara. En tullman får kroppsvisitera en person för att hitta sådana föremål eller ämnen också i andra fall, om det av grundad anledning behövs för att trygga tullmannens säkerhet i arbetet eller fullgörandet av tullåtgärden.

Farliga föremål och ämnen som avses i 1 mom. ska vid behov fråntas den visiterade. Också sådana föremål och ämnen ska fråntas den visiterade som det enligt lag eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av lag är förbjudet att inneha.

Säkerhetsvisitation verkställs manuellt, med tränad hund, med metalldetektor eller någon annan motsvarande teknisk anordning eller på något annat jämförbart sätt. Visitationen får inte kränka den visiterades personliga integritet mer än vad som är nödvändigt för utförande av uppdraget. Vid visitationen ska iakttas den diskretion som förhållandena kräver.

20 §

Omhändertagande av föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet

Utöver vad som bestäms i denna lag eller någon annan lag har en tullman som fullgör en uppgift som föreskrivs i lag rätt att tillfälligt omhänderta skjutvapen, sprängämnen, sådana farliga föremål som avses i 9 § i ordningslagen (612/2003) samt i 10 § i den lagen avsedda föremål och ämnen som lämpar sig för att skada någon annan, om den som innehar dem med hänsyn till sin ålder, sitt berusnings- eller sinnestillstånd eller andra omständigheter med fog kan misstänkas orsaka överhängande fara för allmän ordning och säkerhet.

I stället för ett helt föremål kan även en del av eller ett tillbehör till föremålet omhändertas, om en fara kan avvärijas genom att delen fråntas innehavaren.

21 §

Hantering av omhändertagen egendom

Föremål och ämnen som Tullen omhändertagit med stöd av 19 och 20 § ska återlämnas till den hos vilken föremålet eller ämnet omhändertogs utan dröjsmål och senast inom 14 dygn.

Varor återlämnas dock inte om

- 1) föremålet eller ämnet inte riskfritt kan återlämnas till den hos vilken det omhändertogs,
- 2) Tullen eller någon annan myndighet har inlett en sådan åtgärd i fråga om beslag som avses i 7 kap. i tvångsmedelslagen,
- 3) en annan myndighet har vidtagit åtgärder för att återkalla tillståndet för innehav av föremålet eller ämnet,
- 4) det enligt lag finns något annat hinder för återlämnade av föremålet.

Om ett föremål eller ämne inte riskfritt kan återlämnas till den hos vilken det omhändertogs, ska det överlämnas till polisen för åtgärder enligt polislagen eller skjutvapenlagen (1/1998).

4 kap.

Maktmedel

22 §

Användning av maktmedel

En tullman i tjänsteuppdrag som arbetar i tullbrottsbekämpnings- eller tullövervakningsuppgifter har rätt att använda sådana maktmedel som behövs och kan anses försvarliga för att

- 1) bryta en persons motstånd,
- 2) avlägsna en person från en plats,
- 3) gripa en person,

- 4) hindra att en frihetsberövad flyr,
- 5) avlägsna ett hinder,
- 6) förhindra ett överhängande brott eller någon annan farlig gärning eller händelse.

Frågan om maktmedlen kan försvaras ska bedömas utifrån hur viktigt och brådskande tjänsteuppdraget är, hur farligt motståndet är, vilka resurser som står till förfogande samt övriga omständigheter som är relevanta för helhetsbedömningen av situationen. Om det är nödvändigt att använda maktmedel, ska de användas endast i den utsträckning och så länge som det behövs för att utföra ett lagstadgat tjänsteuppdrag.

En tullman som arbetar i tullbrottsbekämpnings- eller tullövervakningsuppgifter har i tjänsteuppdrag dessutom rätt till nödvärn enligt vad som föreskrivs i 4 kap. 4 § i strafflagen. I en sådan nödvärnssituation handlar tullmannen under tjänsteansvar. Vid bedömningen av om nödvärn kan försvaras ska de krav beaktas som kan ställas på tullmannen med beaktande av dennes utbildning och erfarenhet.

Den som på begäran eller med samtycke av en tullman som arbetar i tullbrottsbekämpnings- eller tullövervakningsuppgifter tillfälligt bistår tullmannen i en situation där det är nödvändigt att anlita utomståendes hjälp vid användning av maktmedel för att utföra ett synnerligen viktigt och brådskande tjänsteuppdrag som gäller tullbrottsbekämpning eller tullövervakning, har rätt att under tullmannens uppsikt använda sådana nödvändiga maktmedel som tullmannen med stöd av sina befogenheter bemyndigar honom eller henne att använda.

Bestämmelser om excess i samband med användning av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen samt om excess i nödvärn i 4 kap. 4 § 2 mom. och 7 § i strafflagen.

23 §

Beredskap för och varning om användning av maktmedel

Den som utför ett tjänsteuppdrag som gäller tullbrottsbekämpning eller tullövervakning och har anledning att befara motstånd eller ett obehörigt angrepp enligt 4 kap. 4 § 1 mom. i strafflagen ska på ett lämpligt och ändamålsenligt sätt bereda sig på användning av maktmedel.

En person som är föremål för ett tjänsteuppdrag ska varnas för risken att bli utsatt för maktmedel, om det är möjligt och ändamålsenligt att varna denne. Varningen ska ges på ett för ändamålet lämpligt och begripligt sätt.

24 §

Maktmedels- och skyddsredskap

Tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning eller tullövervakning har rätt att bära de maktmedelsredskap som deras uppgifter förutsätter och rätt att vid behov använda dem i situationer där maktmedel används i enlighet med 22 § 1 mom.

Tullen förser tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning eller tullövervakning med sådana skyddsredskap som tullmännens uppgifter förutsätter.

25 §

Användning av skjutvapen

Skjutvapen får användas endast när det är fråga om att stoppa en persons verksamhet som orsakar direkt och allvarlig fara för någon annans liv eller hälsa och det inte finns något lindri-

gare sätt att stoppa verksamheten. Skjutvapen får dessutom användas i brådskande och viktiga uppdrag för att avlägsna föremål, djur eller motsvarande hinder.

Med användning av skjutvapen avses varning för användning av ett skjutvapen enligt 2 § i skjutvapenlagen, hot om användning av skjutvapen och avlossande av skott. Det betraktas inte som användning av skjutvapen att ta fram ett skjutvapen och göra det skjutklart.

Beslut om hot med skjutvapen och avlossande av skott ska fattas av en tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen. Om detta med beaktande av hur brådskande situationen är inte är möjligt, får den tullman inom tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen som utför uppdraget besluta om hot med skjutvapen och avlossande av skott.

26 §

Användning av fängsel

Rörelse- och handlingsfriheten för en person som är föremål för tjänsteuppdrag får begränsas med handbojor, fängsel eller på något annat motsvarande sätt, om det är nödvändigt för att i samband med tjänsteuppdraget förhindra rymning, betvinga våldsamt uppträdande eller avvärja överhängande risk för våld.

En begränsning av rörelse- och handlingsfriheten får inte fortgå längre än nödvändigt. Begränsningen får inte orsaka den person som är föremål för åtgärden fara eller onödig smärta.

27 §

Närmare bestämmelser om användning av makt

Närmare bestämmelser om Tullens maktmedelsredskap och om rätten för tullmän som arbetar med tullbrottsbekämpning och tullövervakning att bära maktmedelsredskap får utfärdas genom förordning av statsrådet.

I anknytning till sådan maktmedelsanvändning som avses i detta kapitel får närmare bestämmelser om utbildning i användningen av maktmedel, träning i och uppföljning av användningen av maktmedel, förvaring av maktmedelsredskap samt övervakning av användningen av maktmedel utfärdas genom förordning av finansministeriet.

5 kap.

Tullens övriga befogenheter

28 §

Teknisk övervakning

Med teknisk övervakning avses fortlöpande eller upprepat iakttagande eller fortlöpande eller upprepad avlyssning av fordon, fordonsförare, föremål, fotgängare eller allmänheten med hjälp av en teknisk anordning samt automatisk upptagning av ljud eller bild.

På gränsövergångsställen på Finlands riksgrens samt i passagerarterminaler, på hamnområden avsedda för godstrafik, i lagerlokaler avsedda för godstrafik och på andra liknande ställen och i liknande utrymmen som Tullen får övervaka har Tullen rätt att, efter att på förhand ha meddelat om detta, företa teknisk övervakning för att övervaka att tullagstiftningen och annan lagstiftning vars efterlevnad Tullen ska övervaka iakttas.

RP 153/2015 rd

29 §

Förhindrande av införsel och utförsel

Tullen har rätt att för verkställighet av ett frysningsbeslut som fattats med stöd av internationella förpliktelser som är bindande för Finland, beslut som fattats med stöd av artikel 29 i fördraget om Europeiska unionen, förordningar som utfärdats med stöd av artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, av förordningar som utfärdats med stöd av lagen om uppfyllande av vissa förpliktelser som grundar sig på Finlands medlemskap i Förenta Nationerna och Europeiska unionen (659/1967) eller med stöd av lagen om frysning av tillgångar i syfte att bekämpa terrorism (325/2013) förhindra att en vara förs in till eller ut från Finland.

30 §

Kontroll av penningmedel

I syfte att avslöja sådana penningtvättsbrott som avses i 32 kap. i strafflagen och som betraktas som tullbrott har en tullman rätt att kontrollera de penningmedel som en person har med sig och övrig egendom som personen medför.

31 §

In- och utresekontroller

En tullman har rätt att genomföra in- och utresekontroller med de befogenheter som föreskrivs för en gränsbevakningsman i 28, 28 a, 36 och 38 § i gränsbevakningslagen. Dessutom får Tullen använda bilder och ljud som genererats vid teknisk övervakning vid ett gränsövergångsställe enligt vad som föreskrivs om detta i fråga om Gränsbevakningsväsendet i 31 § i gränsbevakningslagen. Den tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret har rätt att styra och begränsa vistelse på ett gränsövergångsställe på det sätt som föreskrivs i 30 a § i gränsbevakningslagen i fråga om en gränsbevakningsman som tjänstgör som chef för ett gränsövergångsställe och en gränsbevakningsman med minst löjtnants grad.

Beslut om sådant kvarhållande samt temporärt omhändertagande av gods och fordon som avses i 28 § 1 mom. 1 och 2 punkten i gränsbevakningslagen under tiden för in- eller utresekontrollen fattas av den tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret eller en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen. I brådskande fall utförs kvarhållandet och omhändertagandet av den tullman som genomför in- eller utresekontrollen. Tullmannen ska då utan dröjsmål överföra ärendet för avgörande till den tullman som tjänstgör som chef för tullkontoret eller en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen.

Beslut om sådan kroppsvisitation som avses i 28 § 1 mom. 9 punkten i gränsbevakningslagen fattas av en till uppgiften förordnad tullman som tjänstgör som chef för tullbrottsbekämpningen eller tullövervakningen. En tullman som utför in- och utresekontroll får dock besluta om kroppsvisitation som begränsas till en persons kläder eller personens medhavda bagage.

32 §

Kvarhållande av en vara för förhindrande eller utredning av ett annat brott än ett tullbrott

Tullen får för att förhindra eller utreda ett annat brott än ett tullbrott kvarhålla en vara som ska föras in till eller ut från eller transiteras via Finland, om det finns grundad anledning till

RP 153/2015 rd

detta. Att varan kvarhållits ska då utan dröjsmål meddelas den myndighet som fattar beslut om beslaget.

33 §

Gripande av efterlysta

En tullman har rätt att gripa en efterlyst som av en behörig myndighet har efterlysts för att gripas, anhållas, häktas eller tas i förvar. Den som gripits, och som efterlysts av någon annan än Tullen, ska utan dröjsmål lämnas till polisen om han eller hon inte omedelbart ska frigges.

En annan efterlyst än en sådan som avses i 1 mom. är skyldig att på uppmaning av en tullman infinna sig på en polisstation eller någon annan plats där åtgärder som förutsätts enligt efterlysningen kan vidtas. Om personen i fråga inte iakttar uppmaningen eller om det är sannolikt att personen försöker undgå en åtgärd som nämns i efterlysningen, har en tullman rätt att gripa personen för att en åtgärd som nämns i efterlysningen ska kunna vidtas.

Om inte något annat föreskrivs i lag om tiden för de åtgärder som efterlysningen förutsätter, är den efterlysta skyldig att i högst sex timmar från gripandet vara närvarande för dessa åtgärder.

6 kap.

Förfarande när befogenheterna utövas

34 §

Skyldighet att ange ställning som tullman samt identifiering av tullmän

En tullman ska vid behov presentera sig som tullman för den som är föremål för en tullåtgärd och på begäran visa upp ett identitetskort.

Tullen ska se till att en tullman som har utfört ett tjänsteuppdrag vid behov kan identifieras.

35 §

Information om grunderna för utövande av befogenhet

Grunderna för utövande av befogenhet när det gäller begränsande av friheten ska meddelas den som är föremål för åtgärden eller hans eller hennes företrädare så snart detta är möjligt med beaktande av personens tillstånd och övriga omständigheter.

Om inte något annat föreskrivs i lag har också en person som utsätts för andra än frihetsbegränsande åtgärder eller en företrädare för denne rätt att bli informerad om grunderna för utövande av befogenheten så snart detta är möjligt utan att tullåtgärden äventyras.

36 §

En tullmans rätt att ge befallningar

En tullman som enligt denna lag, lagen om brottsbekämpning inom Tullen eller någon annan lag utövar sina befogenheter har rätt att i enskilda fall för utförandet av Tullens uppgifter ge behövliga befallningar och meddela behövliga förbud som är förpliktande för var och en.

RP 153/2015 rd

37 §

Bemötande av gripna

På bemötandet av personer som gripits av Tullen med stöd av denna lag tillämpas lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006) samt det som bestäms om tillämpningen av den lagen i 2 kap. 12 § 2 och 3 mom. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen i fråga om personer som hålls i förvar hos Tullen och förvaringslokaler vid Tullen.

38 §

Protokoll och anteckningar i andra handlingar

Över gripande enligt 17 § 2 mom., omhändertagande av egendom i samband med säkerhetsvisitation enligt 19 § 2 mom., omhändertagande av föremål och ämnen som äventyrar allmän ordning och säkerhet enligt 20 § samt gripande av efterlyst enligt 33 § ska utan onödigt dröjsmål upprättas ett protokoll eller anteckningar göras i någon annan handling.

På begäran ska en kopia av protokollet eller anteckningen i en annan handling ges till den som gripits eller som har fräntagits en vara.

Tullen meddelar närmare föreskrifter om upprättande av protokoll och anteckningar i någon annan handling samt om innehållet i protokollet och anteckningarna.

7 kap.

Tullfrihet

39 §

Tullfrihet som grundar sig på vissa internationella överenskommelser

Utrikesministeriet fastställer att förutsättningarna för tullfrihet enligt följande internationella överenskommelser uppfylls:

- 1) Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 4/1970),
- 2) Wienkonventionen om konsulära förbindelser (FördrS 50/1980),
- 3) en värdlandsöverenskommelse eller överenskommelse om en organisations rättsställning mellan Finlands regering och en internationell organisation.

Unionens eller Europeiska atomenergigemenskapens institutioner i Finland fastställer att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls enligt protokollet om unionens immunitet och privilegier eller enligt en överenskommelse om säte mellan Finlands regering och en av unionens institutioner. I fråga om tullfrihet för en person som är anställd av en institution och vars ställning enligt avtalet om huvudkontor jämföras med ställningen för diplomatiska representanter fastställer dock utrikesministeriet att förutsättningarna för tullfrihet uppfylls.

40 §

Överlåtelsebegränsningar för tullfria varor

Om det i en konvention eller ett protokoll enligt 39 § inte har avtalats något annat får varor inte, utan att tull har betalats, säljas, uthyras eller överlåtas mot vederlag eller vederlagsfritt

RP 153/2015 rd

för att användas av någon annan än av personer som berättigats till motsvarande tullfrihet för-
rån tre år har gått från det att varan överlåtits till användning i enlighet med ett avtal som avses
i 39 §.

Om sådan tullfrihet som avses i 39 § har beviljats en fysisk person och personen flyttar bort
från Finland innan den i 1 mom. föreskrivna tiden löpt ut, och säljer det fordon som varit i
hans eller hennes bruk i Finland, ska i tull betalas en trettiosjättedel för varje hel eller påbörjad
månad som är kvar av den utsatta tiden.

41 §

Tullfrihet för provianteringsförnödenheter

Tullfria är

1) vanliga provianteringsförnödenheter samt drivmedel och smörjmedel för fartyg och luft-
fartyg i yrkesmässig internationell trafik,

2) vanliga provianteringsförnödenheter samt drivmedel och smörjmedel för utländska fartyg
som är i en myndighets bruk och som befinner sig på besök på Finlands tullområde,

3) vanliga provianteringsförnödenheter samt drivmedel och smörjmedel för ett finländskt
fartyg som är i en myndighets bruk och avseglar till ett område utanför Finlands tullområde på
officiell representationsresa enligt en fastställd besöksplan,

4) livsmedel, tobak och alkoholprodukter som konsumeras samt tobak, sötsaker och kosme-
tiska produkter som säljs till resenärerna under resan för att medtas som resgoods och som
överlåts till köparen utanför Finlands tullområde på tåg som reguljärt trafikerar mellan Finland
och Ryssland.

Tullfriheten gäller varor som ett fartyg eller ett tåg för med sig till Finlands tullområde eller
som levereras till fartyget eller tåget på Finlands tullområde för dess eget bruk. Tullfriheten
gäller även varor som konsumeras ombord på fartyget eller tåget på Finlands tullområde.

Varor som säljs för att medtas av resenären som resgoods är inte tullfria när fartyget inte gör
ett uppehåll utanför unionens tull- eller skatteområde. I fråga om tullplikt för varor som säljs
till passagerare föreskrivs även i lagen om beskattning i vissa fall av varor, som säljes ombord
på passagerarfartyg i utrikestrafik (397/1969).

42 §

Leverans av tullfria provianteringsförnödenheter till fortskaffningsmedel

Tullen meddelar föreskrifter om det förfarande som ska iakttas när sådana tullfria varor som
avses i 41 § levereras till fortskaffningsmedel och om redovisningsskyldigheterna i anslutning
till övervakningen av alkohol- och tobaksprodukter. Tullen har rätt att begränsa mängden tull-
fria varor som levereras till ett fortskaffningsmedel enligt vad som är behövligt med hänsyn
till passagerarantalet, fortskaffningsmedlets storlek, trafikområdet och andra omständigheter.

43 §

Tullfrihet för drivmedel i vissa fall

Drivmedlet i standardtanken på ett nyttfordon är tullfritt upp till 400 liter per resa och
drivmedlet i standardtanken på en specialbehållare upp till 200 liter per resa, när fordonet eller
specialbehållaren landvägen kommer till Finlands tullområde från ett område utanför Europe-
iska ekonomiska samarbetsområdet.

RP 153/2015 rd

44 §

Tullfrihet för varor inom flygtrafiken

Tullfria är de varor som enligt luftfartsavtal med tredje land som anslutit sig till konventionen om internationell civil luftfart (FördrS 11/1949) är tullfria.

8 kap.

Tullklarering

45 §

Transportrutter för varor

Tullen meddelar föreskrifter om de transportrutter som avses i artiklarna 135 och 267 i kodexen samt om transportrutter som används för transport av varor mellan en del av ett tullområde inom unionen som hör till ett specifikt skatteområde och en del av ett tullområde inom unionen som inte hör till något specifikt skatteområde.

Tullen kan särskilt utfärda bestämmelser i fråga om varor som transporteras inom en gränzon, i rörsystem eller ledningar samt import av varor via annan trafik som är av ringa ekonomisk betydelse såsom importtransport av varor per post- och passagerartrafik.

Tullen kan av särskilda skäl och på de villkor som Tullen ställer bevilja rätt att avvika från iakttagandet av de bestämmelser om varutransporter som avses i 1 mom.

46 §

Anmälningskyldighet för varor i unionens inre trafik

Om införsel av en vara från en annan medlemsstat till Finland, utförsel av en vara från Finland till en annan medlemsstat eller innehav av en vara i Finland förutsätter tillstånd, intyg eller något annat dokument som utfärdas av en myndighet och ett sådant inte har beviljats före införseln eller utförseln, ska varan vid införseln eller utförseln anmälas till Tullen.

47 §

Tullklaringsformaliteter och uppgifter som samlas in för framställningen av statistik över utrikeshandeln

Tullen får bestämma om de formaliteter som ska tillämpas på tullklarering och de uppgifter som ska samlas in från de informationsskyldiga för framställningen av statistik över utrikeshandeln samt de metoder och tidsfrister som ska iaktas vid insamlingen, till den del det inte föreskrivs om dem i unionslagstiftningen eller den nationella lagstiftningen.

48 §

Om tullrepresentation

Ett ombud som agerar som indirekt företrädare ska när han eller hon uppgör tulldeklarationen ge Tullen de behövliga uppgifterna även om den huvudman för vars räkning tulldeklarationen görs. Tullen meddelar föreskrifter om de uppgifter som ska ges om huvudmannen.

RP 153/2015 rd

49 §

Krävande av garanti

I avdelning III kapitel 2 i kodexen föreskrivs om den garanti som krävs för betalning av en potentiell eller befintlig tullskuld.

Tullen meddelar närmare föreskrifter om hur beloppet för sådan garanti som krävs för nationella skatter och avgifter bestäms.

Tullen får utifrån förändringar som skett i en persons verksamhet eller ekonomiska ställning ändra beloppet av den garanti som krävs.

Tullen får bestämma om uppgörande av garantiförbindelser i annan form än mallar samt om vilka av de garantiformer som avses i artikel 83.1 i delegerade förordningen som Tullen godkänner.

50 §

Tillstånd för grundande av frizon

Tullen beslutar om beviljande av tillstånd för grundande av en frizon enligt artikel 243.1 i kodexen och villkoren för den.

51 §

Meddelande av uppgifter till EORI-registret på något annat sätt än via elektroniska datasystem

Tullen får bestämma om de situationer där uppgifter som behövs vid registrering i systemet för identifiering och registrering av ekonomiska aktörer (EORI) får lämnas på annat sätt än via elektroniska datasystem.

52 §

Överföring av rättigheter och skyldigheter för den som är ansvarig för ett särskilt förfarande

Tullen bestämmer om de fall och förutsättningarna för dem, till den del det inte föreskrivs om dem i unionslagstiftningen, där rättigheterna och skyldigheterna för den person som är ansvarig för förfarandet när varor har hänförts till ett särskilt förfarande, dock ej till transiteringsförfarande, helt eller delvis får överföras på det sätt som avses i artikel 218 i kodexen samt om förfarandena.

9 kap.

Verkställande av tullbeskattning

53 §

Bestämmande av tullbelopp

Tullen bestämmer tullbeloppet utifrån den deklaration som Tullen har fått eller utifrån de uppgifter som Tullen annars har fått eller skaffat.

RP 153/2015 rd

Om tulldeklaration inte har lämnats eller om den inte ens kompletterad kan användas som grund för bestämmande av tull, bestäms tull enligt uppskattning. I beslutet om bestämmande av tull ska grunderna för uppskattningen anges.

54 §

Kringgående av tull

Har en omständighet eller en åtgärd getts en rättslig form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte, ska vid förtullningen förfaras som om den riktiga formen hade använts.

55 §

Bokföring av tull

Tullen bestämmer om förfarandet för bokföring av import- eller exporttullbeloppen.

56 §

Delgivning av tullbelopp

De av Tullens kunder som använder elektronisk dataöverföring i meddelandeformat delges ett bestämt tullbelopp

- 1) genom svarsmeddelande, varvid kunden anses, om inte annat visas, ha fått del av tullbeloppet vid den tidpunkt då svarsmeddelandet har anlänt till kundens datasystem, eller
- 2) på det sätt som föreskrivs om bevislig delgivning i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Andra kunder hos Tullen än de som avses i 1 mom. delges det tullbelopp som bestämts för kunden genom ett förtullningsbeslut. Om inte något annat visas anses kunden ha fått del av tullbeloppet

- 1) den dag då förtullningsbeslutet fastställdes, om förtullningsbeslutet har getts åt kunden,
- 2) den första vardagen efter den dag då förtullningsbeslutet fastställdes, om förtullningsbeslutet har lämnats i kundens postbox på tullkontoret,
- 3) åttonde dagen efter den dag då förtullningsbeslutet fastställdes, om förtullningsbeslutet har postats.

57 §

Tidsfrist för delgivning av tullskuld

Bestämmelser om tidsfrister för delgivning av tullskuld finns i artikel 103 i kodexen. När tullskulden har uppkommit på grund av en handling som när den utfördes skulle ha kunnat ge upphov till straffrättsliga förfaranden, är tidsfristen för delgivning av tullskulden fem år från den dag då tullskulden uppkom.

58 §

Hörande av tullombud och delgivning av beslut till tullombud

Tullombudet ska höras och beslut delges honom eller henne så att den enhet vid Tullen som fattar beslutet ger tullombudet tillfälle att sätta sig in i beslutet och handlingarna i ärendet.

RP 153/2015 rd

10 kap.

Uppbörd av tullskuld

59 §

Betalning av tull

Tull betalas in på det konto vid ett penninginstitut som Tullen bestämmer. Betalaren svarar för de kostnader som betalningen medför. Tull får även betalas vid ett tullkontor, varvid extra kostnader för betalningen inte debiteras.

Tull ska betalas inom tio dagar från den dag då förtullningsbeslutet fastställdes. Bestämmelser om förlängning och avbrytande av tidsfristen för betalning av tull samt om det anstånd med betalningen som gäldenären kan beviljas och om andra betalningslättnader finns i artiklarna 108—112 i kodexen.

60 §

Förfallodag vid betalningsanstånd

Tullen får bestämma om tillämpningen av de förfallodagar för betalningsanstånd som det föreskrivs om i artikel 111.6 i kodexen.

61 §

Framflyttande av förfallodag

Bestämmelser om framflyttande av förfallodagen finns i 5 § i lagen om beräkning av laga tid (150/1930). Tull kan betalas närmast följande vardag även då förfallodagen för tull är en dag då de betalningssystem som allmänt används vid betalningar mellan bankerna inte är i bruk enligt ett meddelande från Finlands Bank som publiceras i författningssamlingen.

62 §

Tidpunkten för betalning av tull

Tull anses vara betald till Tullen den dag som

- 1) avgiften har debiterats betalarens konto, eller
- 2) avgiften har betalats kontant till en penninginrättning eller ett tullkontor.

Har uppgifter om betalnings- eller debiteringsdagen inte förmedlats tillsammans med betalningen, anses tullen vara betald den dag som den har bokförts på Tullens bankkonto, om inte gäldenären påvisar eller det utifrån handlingar kan konstateras att betalnings- eller debiteringsdagen är en tidigare dag.

63 §

Ränta som tas ut för betalningslättnader

Den kreditränta som föreskrivs i artikel 112 i kodexen tas ut för tiden för en betalningslättnad.

64 §

Kvittning

När Tullen återbetalar tull, skatt, offentligrättsliga avgifter, dröjsmålspåföljder för dem eller kredit- eller annan uppskovsränta till en person som ansvarar för en tullräkning som lämnats obetald eller någon annan betalning, får Tullen använda återbetalningen för betalning av tull, skatt eller avgifter som förfallit till betalning samt för dröjsmålspåföljder för dem och betalning av kredit- eller annan uppskovsränta (*kvittning*).

Kvittningsdag för tullens fordran är den dag då beslutet om återbetalning fattades. Ränta på återbetalningen samt dröjsmålspåföljder beräknas till och med kvittningsdagen.

Tullen ska underrätta gäldenären om en verkställd kvittning och, om återbetalning till någon annan som ansvarar för skulden har använts vid kvittningen, ska även denne underrättas. Till kvittningsmeddelandet ska fogas anvisningar för sökande av ändring. Tullen får meddela närmare föreskrifter om kvittningsförfarandet.

65 §

Hinder för kvittning

För kvittning används inte

- 1) tullar, skatter eller avgifter som av misstag betalats till ett för stort belopp,
- 2) en återbetalning när motsvarande medel har betalats som utdelning ur gäldenärens konkursbo.

Ett belopp som ska återbetalas används inte för

- 1) betalning av en preskriberad skuld,
- 2) betalning av en skuld eller en del av en skuld vars verkställighet har avbrutits eller förbjudits.

Konkurs för mottagaren av återbetalningen eller utmätning av återbetalningen hindrar inte att kvittning verkställs. Tullen ska utan dröjsmål underrätta utmätningssmannen om kvittning av en tullräkning som är hos utmätningssmannen för indrivning.

66 §

Användning av återbetalning för betalning av en annan myndighets fordran

Om det kvittningssgilla belopp som Tullen ska återbetala inte används för kvittning av Tullens fordringar får det användas för betalning av mottagarens andra förfallna, obetalda skatter till staten, offentligrättsliga avgifter samt dröjsmålspåföljder och betalningsuppskovsränta i anslutning till dem, förutsatt att den berörda myndigheten innan återbetalningen betalas ut har begärt detta av Tullen.

På motsvarande sätt kan en kvittningssgill återbetalning som den betalningsskyldige har rätt att få av en annan myndighet på Tullens begäran användas för kvittning av en fordran hos Tullen. På kvittningen tillämpas i det fallet bestämmelserna om kvittning i denna lag.

Om det belopp som ska återbetalas inte används för att betala finländska myndigheters fordringar kan återbetalningen med stöd av en överenskommelse om handräckning i tullfrågor med en främmande stat användas för betalning av en utländsk tull eller skatt som drivs in i Finland.

RP 153/2015 rd

67 §

Anvisning av medel

Betalaren får specificera de förtullnings- och efterförtullningsbeslut för vilka en betalning ska användas. Ospecificerade betalningar, återbetalningar som ska användas för kvittningar och medel som fått ur garantier används för betalning av fordringar enligt beslutens ordningsföljd börjande med det tidigaste beslutet. Tull och skatter som drivs in i Finland med stöd av handräckningsavtal tas dock ut sist ur ospecificerade betalningar och medel.

Medel som uppburits, kvittats eller drivits in samt erhållits ur garantier används för betalning av fordran i följande ordning:

- 1) tull,
- 2) kreditränta och övriga betalningsuppskovsräntor,
- 3) skattetillägg och förseningsränta,
- 4) tull-, skatte- eller avgiftshöjning och felavgift,
- 5) nationella skatter och avgifter.

Tullen får i enskilda fall för att förhindra att en fordran preskriberas, för att säkerställa in-drivningen av en fordran eller säkerställa krediteringen av tull fördela betalningar på annat sätt än vad som bestäms i 1 mom. För att trygga en jämlik behandling av skattetagarna får Tullen i enskilda fall även använda medel från den betalningsskyldige i annan ordning än den som bestäms i 2 mom.

68 §

Överföring av betalningar till Tullen

En penninginrättning ska dagligen överföra de tullar som penninginrättningen har mottagit till Tullens konto senast första vardagen efter betalningsdagen som penninginrättningen är öppen för allmänheten. Om penninginrättningen inte är öppen för allmänheten på betalningsdagen, ska medlen överföras senast den andra dagen efter betalningsdagen som penninginrättningen är öppen.

Statens betalningsrörelsebanker ska dock överföra de tullar som bankerna har mottagit till Tullens konto i enlighet med vad som överenskommits i avtalet om skötsel av statens betalningsrörelse.

69 §

Bokföring av skattemedel

Tullen bokför skattemedel i fråga om uppburna och återbetalda tullar, skatter och övriga betalningar, om något annat inte föreskrivs om bokföring av tullar i unionslagstiftningen.

Bokföringen av skattemedel ska innehålla uppgifter om uppburna och återbetalda tullar, skatter och andra betalningar. Av bokföringen ska de uppgifter framgå som avses i lagen om statsbudgeten (423/1988) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den liksom de uppgifter som krävs för redovisningarna till skattetagarna.

11 kap.

Indrivning av tullskuld

70 §

Indrivning av tull genom utsökning och säkerställande av indrivningen

Om inte något annat föreskrivs i denna lag eller i unionens lagstiftning, ska på indrivning av tull genom utsökning och säkerställande av indrivningen tillämpas bestämmelserna i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007), med undantag av bestämmelserna om grundbesvär, samt bestämmelserna i lagen om säkerställande av indrivningen av skatter och avgifter (395/1973).

Bestämmelserna i denna lag tillämpas även på indrivningen av övriga skatter, tull- och skattehöjningar, felavgifter och offentligrättsliga avgifter som bärs upp av Tullen, om inte något annat föreskrivs i lag.

71 §

Indrivningsmetoder

Efter att ha klarlagt gäldenärens betalningsförmåga och den ändamålsenliga indrivningsmetoden för medlen får Tullen

- 1) sända en obetald tullräkning för indrivning genom utsökning,
- 2) använda en garanti som Tullen innehar,
- 3) bevilja anstånd med betalningen eller någon annan betalningslättnad enligt kodexen,
- 4) ansöka om att gäldenären eller någon annan som svarar för betalningen av tullen försätts i konkurs,
- 5) föra talan vid konkurs, vid fusion, vid delning, vid exekutiv auktion på fastighet, vid offentlig stämning, i fråga om företags saneringsförfarande och skuldsanering för privatpersoner samt i andra jämförbara situationer,
- 6) inleda nödvändiga rättegångar,
- 7) vidta säkringsåtgärder,
- 8) begära och ge internationell handräckning i enlighet med vad som bestäms särskilt om det,
- 9) för publicering ge uppgifter om namnet på gäldenären och någon annan som ansvarar för betalningen av tull, dennes firma och företags- och organisationsnummer och den hemkommun som Tullen känner till, om inte något annat följer av 24 § 1 mom. 31 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller 36 § 1 mom. i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009), samt uppgifter om den obetalda tullräkningens skatteslag och belopp inklusive dröjsmålspåföljderna,
- 10) vidta andra behövliga åtgärder.

Tullen ska utan dröjsmål underrätta utsökningsmyndigheten om en indrivningsåtgärd enligt 2 mom. som kan medföra ändringar i indrivningen av tullräkningen genom utsökning.

72 §

Uppskjutande av verkställighet

Ansökan om uppskjutande av verkställighet av ett beslut som är föremål för sökande av ändring ska göras skriftligen hos Tullen. En ansökan om uppskjutande av verkställigheten ska behandlas utan dröjsmål.

RP 153/2015 rd

Ett beslut om uppskjutande av verkställighet är i kraft, om inte Tullen i ett enskilt fall beslutar något annat, till dess att 60 dagar har förflutit från delfäendet av beslutet om gäldenärens begäran om omprövning eller till dess att gäldenärens besvär har avgjorts genom ett beslut som har vunnit laga kraft. Ändring i ett beslut om uppskjutande av verkställighet får inte sökas särskilt.

På en ansökan om uppskjutande av verkställighet som gäller utmätt egendom som riktats till utmätningsman tillämpas det som föreskrivs i 15 § i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

73 §

Avstående från indrivning av tull

Om det belopp som ska drivas in är mindre än 10 euro indrivs det inte. Indrivning kan dock vidtas om många betalningar är oindrivna för samma betalningsskyldiga på grund av ett räknepel eller något annat misstag som gjorts av Tullen, den betalningsskyldiga eller någon annan part eller av någon annan orsak eller om det annars finns en särskild orsak till indrivningen.

74 §

Avstående från indrivningsåtgärder

Tullen kan avstå från att driva in tull eller avbryta indrivningen om det bedöms att indrivningen inte leder till något resultat. Indrivningen inleds eller återupptas dock i en situation där det kan antas att indrivningen leder till resultat.

12 kap.

Tullauktion, annan försäljning, överlåtelse och förstöring av varor

75 §

Varor som säljs på tullauktion eller på något annat sätt

Tullen säljer på offentlig tullauktion varor som

- 1) förverkats till staten genom lagakraftvunnet beslut,
- 2) överlåtits till staten,
- 3) har lagrats tillfälligt och inte hänförs till ett tullförfarande eller återexporterats inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 149 i kodexen,
- 4) är under tullkontroll och inte kan överlåtas av de orsaker som nämns i artikel 198.1 b i kodexen,
- 5) inte har avhämtats inom sex månader efter att Tullen har fattat beslut om att varorna ska övergå till fri omsättning,
- 6) genom ett lagakraftvunnet beslut omhändertagits av Tullen.

Om en vara som avses i 1 mom. omfattas av ett importförbud eller en importbegränsning får den överlåtas endast till en köpare som uppvisar de handlingar som krävs för överlåtelsen.

Om en vara som avses i 1 mom. lätt förstörs, snabbt försvinner, sjunker i pris, är mycket dyr att sköta eller om den av någon annan orsak bör kunna säljas snabbt, får varan säljas även på något annat sätt och utan att invänta att ett beslut som enligt 1 mom. 1 punkten vinner laga kraft.

76 §

Annan överlåtelse av varor eller förstöring

Om en vara som avses i 75 § inte kan säljas på grund av lagstiftning som begränsar användning och försäljning av den eller av någon annan orsak som hänför sig till varans art eller om försäljning av varan är oändamålsenlig och om inte något annat särskilt föreskrivs om användning, överlåtelse eller förstöring av varan, kan den genom ett beslut av finansministeriet överlåtas till en statlig inrättning eller av särskilda skäl även till någon annan aktör. I annat fall ska varan förstöras.

Om en vara som avses i 75 § 1 mom. 3—6 punkten överlåts till en statlig inrättning övergår äganderätten vid överlåtelsen till staten. Om en vara överlåts till någon annan aktör än till en statlig inrättning övergår äganderätten till mottagaren, om inte finansministeriet bestämmer något annat.

77 §

Förfarande vid försäljning av varor

Ett meddelande om försäljning av en vara ska, om det är möjligt, skriftligen på förhand, lämnas till deklaranten av varan och till den för vars räkning deklarationen eller anmälan har getts in. Även ägaren av varan ska meddelas om försäljningen, om Tullen har kännedom om ägaren och tillgång till dennes kontaktuppgifter.

En annons om tullauktion ska publiceras för allmänheten i ett öppet datanät samt enligt Tullens egen prövning även på något annat ändamålsenligt sätt. Försäljningsvillkoren ska meddelas innan varan säljs.

Priset för en vara som säljs på tullauktion eller annars säljs till lägsta godtagbara anbud ska täcka tull, punktskatter och behandlingsavgifter som på basis av försäljningen ska tas ut för den vara som säljs eller som eventuellt är obetalda.

Tullen får meddela närmare föreskrifter om det förfarande som ska iakttas vid verkställande av tullauktion och försäljning av varor på något annat sätt.

78 §

Ansvar för varor som säljs eller överlåts på något annat sätt

Tullen svarar inte för brister eller fel i varor som sålts eller överlåts i enlighet med 75 och 76 § och inte heller för varornas andra egenskaper.

79 §

Tull som ska betalas för varor som säljs

Försäljning av andra varor än unionsvaror på det sätt som föreskrivs i 75 § motsvarar överlåtande av vara till fri omsättning. Detta gäller dock inte för en sådan annan vara en unionsvara som har deklarerats för övergång till fri omsättning, men för vilken den tullskuld som anknyter till varan inte har betalats till fullt belopp.

Om det i samband med försäljningen uppstår tullskuld på grund av att varan övergår till fri omsättning, ingår tullen i varans försäljningspris.

RP 153/2015 rd

80 §

Betalning av köpesumma och överlåtelse av äganderätt

Köpesumman för en vara som säljs på tullauktion eller på något annat sätt ska betalas genast. Köparen får äganderätten till varan och varan överläts till honom eller henne när köpesumman har betalats. Tullen får häva köpet om köparen inte genast betalar köpesumman.

81 §

Medel som inflyter från försäljning

Av medel som inflyter från tullauktion eller annan försäljning av varor betalas de kostnader som har anknytning till varan i följande ordning:

- 1) tull, punktskatter och behandlingsavgifter,
- 2) kostnader som Tullen orsakats på grund av förvaring och försäljning av en vara,
- 3) andra nationella skatter och avgifter,
- 4) andra poster som nämns i 67 § 2 mom. i den ordning de nämns i det momentet,
- 5) övriga kostnader.

Om det av köpesumman för annan än till staten hörande egendom efter avdrag av de kostnader som avses i 1 mom. kvarstår ett överskott, ska detta redovisas till staten, om deklaranter av varan eller den för vars del deklARATIONEN eller ANMÄLAN HAR GETTS IN, inte inom ett år efter försäljningen genom en skriftlig ansökan enligt Tullens anvisningar kräver att få överskottet för den sålda varan. Tullen ska meddela de personer som nämns ovan om överskottet samt den sålda varans tidigare ägare, om Tullen har de kontaktuppgifter som krävs.

Sålda varor ska redovisas.

13 kap.

Ändringssökande

82 §

Överföring av ansökan om återbetalning eller eftergift av tull till kommissionen för avgörande

Tullen beslutar om överföring av en ansökan om återbetalning eller eftergift av tull till kommissionen för avgörande i enlighet med artikel 116.3 i kodexen.

83 §

Begäran om omprövning

Omprövning av Tullens beslut får begäras hos Tullen. En ansökan som grundar sig på artikel 116.1 a i kodexen betraktas som begäran om omprövning.

Tullens tullombud har rätt att på statens vägnar begära omprövning av ett beslut av Tullen.

Tidsfrist för begäran om omprövning i ärenden som gäller bestämmande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull utom när ändring söks på basis av artikel 116.1 a i kodexen är tre år från delfäendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslut om återbetalning eller eftergift av tull. Tidsfristen i andra ärenden än de som gäller bestämmande av tull, återbetalning av tull eller eftergift av tull är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Tidsfristen för ett tullombud är 30 dagar från beslutet.

Omprövningsbegäran ska lämnas till Tullen inom den föreskrivna tiden. Omprövningsbegäran ska behandlas utan grundat dröjsmål.

84 §

Anförande av besvär hos förvaltningsdomstolen

Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

Besvärstiden i ärenden som gäller bestämmande, återbetalning eller eftergift av tull är tre år från delfäendet av tullskulden, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet om begäran om omprövning. I andra ärenden är besvärstiden 30 dagar från delfäendet av beslutet om begäran om omprövning. För ett tullombud är besvärstiden 30 dagar från beslutet.

85 §

Anförande av besvär hos högsta förvaltningsdomstolen

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Besvärsrätt på statens vägnar har Tullens tullombud.

Besvär ska anföras inom 60 dagar från delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut.

86 §

Förvaring av handlingar som gäller ändringssökande

Efter att besvär har avgjorts sänder förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen handlingarna till Tullen för förvaring.

87 §

Att avstå från att höra en statlig intressebevakare

Utöver det som i 34 § 2 mom. i förvaltningsprocesslagen (586/1996) föreskrivs om avgörande av ett ärende utan att en part hörs, kan förvaltningsdomstolen avgöra besvär över ett beslut som gäller förtullning utan att den statliga intressebevakaren hörs, om skattebeloppet med anledning av gäldenärens besvär kan ändras med högst 6 000 euro och ärendet inte lämnar rum för tolkning och inte är oklart.

88 §

Tull som ska återbetalas på grund av ändringssökande

Har tull avlyfts eller nedsatts till följd av en begäran om omprövning eller genom förvaltningsdomstolens beslut, ska tull som betalats till ett för stort belopp utan dröjsmål återbetalas trots att ändring har sökts.

Har tull återbetalts till följd av en begäran om omprövning eller besvär, betalas ränta på återbetalningsbeloppet. Ränta på återbetalning utgör inte skattepliktig inkomst vid inkomstbeskattningen.

Räntan beräknas som en årlig ränta och är den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter, dock minst 0,5 procent. Ränta räknas från den dag då begäran om omprövning blev

RP 153/2015 rd

anhängig eller, om tullen betalats först efter det, från betalningsdagen till den dag då beloppet återbetalas.

Räntan beräknas enligt bestämmelserna i denna paragraf även när den tull som ska återbetalas har drivits in genom utsökning med stöd av lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

89 §

Hänvisningsbestämmelse

På behandlingen av omprövningsärenden tillämpas, om inte något annat föreskrivs särskilt i denna eller i någon annan lag, det som föreskrivs i förvaltningslagen, och vid behandlingen av besvär det som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

14 kap.

Påföljder

90 §

Tullhöjning

Tullen får höja den tull som påförts eller ska påföras med

1) minst 50 och högst 2 500 euro, om en tulldeklaration eller en annan uppgift eller handling som enligt vad som föreskrivs ska lämnas för tullbeskattningen eller som Tullen begärt har lämnats efter föreskriven eller förelagd tid,

2) högst 3 500 euro, om den skyldighet som avses i 1 mom. fullgörs först efter Tullens uppmaning,

3) högst 30 procent, om en ofullständig eller felaktig tulldeklaration eller annan uppgift eller handling som avses i 1 mom. har lämnats in eller om deklarationsskyldigheten helt eller delvis har försummats,

4) högst 100 procent, om en ofullständig eller felaktig tulldeklaration eller annan uppgift eller handling som avses i 1 mom. har lämnats in eller om deklarationsskyldigheten med uppsåt eller av grov oaktsamhet helt eller delvis har försummats, och förfarandet hade kunnat leda till att tull inte hade bestämts,

5) 100 procent, om en person som kommer till landet med uppsåt eller av grov oaktsamhet försummat sin deklarationsskyldighet när personen fört in eller försökt föra in en större mängd varor tullfritt till landet än vad han eller hon har rätt till och om ärendet inte ska behandlas som tullbrott.

Om den gärning eller försummelse som avses i 1 mom. har gällt endast en del av varorna, påförs höjning endast i fråga om dessa varor.

91 §

Felavgift

Tullen får påföra felavgift på

1) minst 50 och högst 3 500 euro, om en försening som avses i 90 § 1 mom. 1 eller 2 punkten gäller ett tullförfarande där tull inte bestäms eller där tullbeloppet är obetydligt och tullhöjning inte har bestämts,

2) minst 50 och högst 15 000 euro, om en ofullständighet, felaktighet eller försummelse som avses i 90 § 1 mom. 3 eller 4 punkten gäller ett tullförfarande där tull inte bestäms eller där tullbeloppet är obetydligt och tullhöjning inte har bestämts, eller om en ofullständig eller fel-

aktig uppgift eller handling har lämnats i ett ansökningsförfarande eller i avsikt att få tullförmån,

3) minst 50 och högst 3 500 euro, om en försening eller annan felaktighet gäller statistikföring av handeln inom unionen, införsel av varor till unionens tullområde, anmälan av varor till Tullen, summarisk införseldeklaration, summarisk utförseldeklaration, lossning av varor som anmälts till Tullen, tillfällig förvaring av varor, förstöring av varor i enlighet med artikel 197 i kodexen eller förfarande för överlåtelse av varor till staten,

4) minst 50 och högst 3 500 euro, om en skyldighet som avses i unionens tullagstiftning, i denna lag, i en förordning som utfärdats med stöd av denna lag eller i ett beslut eller en föreskrift av Tullen som grundar sig på dessa bestämmelser och för vilken påföljd inte har föreskrivits i 90 § eller i 1—3 punkten helt eller delvis har försummats,

5) minst 50 och högst 3 500 euro, om den skyldighet att meddela uppgifter om containerrörelser som föreskrivs i artikel 18a.4 i rådets förordning (EG) nr 515/97 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen helt eller delvis har försummats eller ofullständiga eller felaktiga uppgifter har lämnats,

6) minst 50 och högst 3 500 euro, om den skyldighet för den som fått ett beslut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 helt eller delvis har försummats.

Felavgiften påförs den som enligt vad som föreskrivs eller bestäms ansvarar för fullgörandet av den skyldighet som felaktigheten eller försummelsen gällde.

92 §

Tullhöjning och felavgift i efterhand

Tullhöjning eller felavgift kan bestämmas efter delgivning av tullskuld inom tre år från tullskuldens uppkomst, eller om varan är tullfri, från det att Tullen har godkänt uppgifterna i tulldeklarationen.

I andra situationer än de som avses i 1 mom. kan felavgift bestämmas inom tre år från den tidpunkt när en statistikdeklaration över handel inom unionen, en betydande uppgift med tanke på in- och utförselbegränsningar eller någon annan handling eller uppgift som avses i 91 § har eller borde ha lämnats in.

93 §

Bestämmande av tullhöjning och felavgift

Bestämmande av en tullhöjning och felavgift grundar sig på en helhetsbedömning. Vid bedömningen av beloppet ska beaktas hur klandervärt förfarandet har varit, huruvida det har upprepats och gärningsmannens ekonomiska ställning. Vid bedömningen ska dessutom tas hänsyn till den vinning som eftersträvats eller den skada som orsakats genom förfarandet, om dessa kan anges, samt gärningsmannens samarbete med Tullen för att utreda ärendet.

Tullhöjning eller felavgift bestäms inte om gärningen eller försummelsen som helhet betraktad är obetydlig eller påförande av tullhöjning eller felavgift i övrigt ska betraktas som uppenbart oskäligt.

En tullhöjning och en felavgift förblir i kraft trots att tullskulden upphör eller tullen återbetalas om de orsaker som ligger till grund för påförandet av tullhöjningen eller felavgiften kvarstår.

RP 153/2015 rd

94 §

Tullförseelse

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot deklarationsskyldigheten eller någon annan skyldighet enligt tullagstiftningen ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag och gärningen inte utgör lindrigt tullredovisningsbrott, för tullförseelse dömas till böter.

15 kap.

Särskilda bestämmelser

95 §

Handräckning av Tullen

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag kan Tullen inom ramen för sin behörighet på begäran ge andra myndigheter handräckning för fullgörande av dessa myndigheters lagstadgade tillsynsskyldighet. En förutsättning för handräckning är att den kan ges utan att utförandet av Tullens egna viktiga uppgifter äventyras.

Beslut om att ge handräckning fattas vid Tullen av chefen för den enhet inom Tullen som svarar för utförandet av handräckningsuppdraget och som avses i lagen om Tullens organisation (960/2012) eller chefen för den verksamhetsenhet som svarar för utförandet av handräckningsuppdraget. Beslut om att ge handräckning vid förundersökning och vid användning av tvångsmedel fattas av en anhållningsberättigad tullman.

96 §

Handräckning till Tullen

En myndighet ska ge Tullen sådan handräckning som behövs för fullgörande av ett uppdrag som det hör till Tullens uppgifter att sköta och som myndigheten är behörig att ge. Bestämmelser om bistånd som lämnas till Tullen finns också i lagen om samarbete mellan polisen, Tullen och gränsbevakningsväsendet (687/2009).

Beslut om att begära handräckning fattas av chefen för den enhet inom Tullen enligt lagen om Tullens organisation som behöver handräckning eller chefen för den verksamhetsenhet som behöver handräckning. Beslut om att begära handräckning vid förundersökning och vid användning av tvångsmedel fattas av en undersökningsledare.

97 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som direkt eller indirekt berörs av en tullåtgärd ska på Tullens begäran och inom angiven tidsfrist lämna Tullen samtliga handlingar och uppgifter som behövs för utförandet av tullåtgärden i fråga om den som fört in eller ut en vara, andra delaktiga, varor, fortskaffningsmedel, passagerare och fortskaffningsmedlets personal.

Den som innehar uppgifter som behövs för en annan persons tullbeskattning eller för ett ärende som gäller ändringssökande och som följer av tullbeskattning ska på uppmaning av Tullen lämna uppgifterna till Tullen inom utsatt tid. Skyldigheten att lämna uppgifter gäller inte uppgifter om ett ärende som personen enligt lag har rätt att vägra vittna om. Ingen får dock vägra att lämna uppgifter om ekonomisk ställning.

RP 153/2015 rd

98 §

Kostnader för lämnande av uppgifter och bistånd vid kontroll

Den som med stöd av artikel 15 i kodexen är skyldig att för Tullen uppvisa och till Tullen lämna uppgifter som är nödvändiga för tullbeskattning eller utförandet av tullövervakning eller att medverka vid kontroll och den som med stöd av 97 § är skyldig att lämna uppgifter till Tullen ska utföra dessa åtgärder på egen bekostnad.

99 §

Vite

Tullen kan förena den skyldighet att lämna uppgifter som föreskrivs i 97 § 2 mom. och den skyldighet att lämna uppgifter och medverka som föreskrivs i artikel 15 i kodexen med vite. Vite får dock inte föreläggas om det finns skäl att misstänka någon för brott och det begärda materialet har samband med brottsmisstanken.

100 §

Offentligrättsliga avgifter som tas ut av Tullen

På uttag och betalning av samt ändringssökande i fråga om sådana avgifter för Tullens prestationer som bestämts med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) samt andra offentligrättsliga avgifter som tas ut av Tullen tillämpas det som föreskrivs eller bestäms om tull.

På dröjsmålspåföljderna för de avgifter som avses i denna paragraf tillämpas lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

101 §

Överlåtande av övervakningslokaler

Tullen har rätt att för övervakning av varor mot gängse ersättning av trafikplatsens ägare eller innehavare till sitt förfogande i hamnar, på järnvägsstationer och flygplatser få de övervakningslokaler som krävs.

Vid bestämmande av storleken på och placeringen av de lokaler som Tullen behöver på trafikplatsen ska den övervakande person- och godstrafikens volym, organiseringen av trafiken på och den allmänna organiseringen av trafikplatsen, de transportformer som används samt de redskap och anordningar som används vid övervakningen beaktas.

När de lokaler eller områden som avses i 1 mom. planeras eller de ändras, ska Tullen och trafikplatsens huvudman komma överens om planerna och ändringarna innan byggnadsarbetet inleds.

102 §

Elektronisk kommunikation och signatur

Om elektronisk kommunikation föreskrivs i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet och om elektronisk certifiering av handlingar i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009). Tullen meddelar närmare föreskrifter om i

RP 153/2015 rd

hurudan certifierad form deklARATIONER och andra handlingar kan lämnas elektroniskt till Tullen.

16 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

103 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs tullagen (1466/1994).

En hänvisning till tullagen i någon annan lag eller i en förordning avser efter denna lags ikraftträdande en hänvisning till denna lag.

104 §

Övergångsbestämmelser

På sådant sökande av ändring i Tullens beslut som är anhängigt när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser om återbäringsränta som gällde vid ikraftträdandet.

På gärningar och försummelser som har skett före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser om felavgifter och tullhöjning som gällde vid ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen (1501/1993) 72 h § 2 mom., sådant det lyder i lag 1767/1995,

ändras den svenska språkdräkten i 18 b § 1 mom. 3 punkten och 26 b § 1 mom. 3 punkten, 70 b § 3 mom., den svenska språkdräkten i 71 § 1 mom. 1 punkten, mellanrubriken före 72 h §, 72 h § 1 och 3 mom., 72 j § 1 mom., 72 l § 1 mom., 72 m § 1 och 2 mom., 86 §, 86 a § 2—4 mom., 86 b § 1 och 2 mom., 87 §, 88 § 1 mom., 94 § 1 mom. 12 och 18—21 punkten, 95 § 3 mom., 101 § 3 mom., 101 b § 2 mom., 134 m § 4 mom. och 154 § 2 mom.,

av dem den svenska språkdräkten i 18 b § 1 mom. 3 punkten, 26 b § 1 mom. 3 punkten och 71 § 1 mom. 1 punkten samt mellanrubriken före 72 h §, 72 h § 1 mom., 72 j § 1 mom., 72 l § 1 mom., 72 m § 1 och 2 mom., 86 §, 86 a § 4 mom., 101 § 3 mom. och 154 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1767/1995, 70 b § 3 mom. sådant det lyder i lag 251/2015, 72 h § 3 mom. sådant det lyder i lag 1264/1996, 86 a § 2 och 3 mom., 86 b § 1 och 2 mom., 87 §, 88 § 1 mom. och 94 § 1 mom. 18—20 punkten sådana de lyder i lag 1486/1994, 94 § 1 mom. 12 punkten sådan den lyder i lag 686/2010, 94 § 1 mom. 21 punkten sådan den lyder i lag 763/1999, 95 § 3 mom. sådant det lyder i lag 737/2008, 101 b § 2 mom. sådant det lyder i lag 267/2011 och 134 m § 4 mom. sådant det lyder i lag 505/2014, samt

fogas till 94 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1218/1994, 1486/1994, 763/1999, 940/1999, 935/2004, 1359/2009, 686/2010, 1392/2010 och 1202/2011, en ny 17 a punkt och till lagen nya 101 c och 101 d § som följer:

18 b §

En vara anses inte ha blivit såld så som avses i 18 a § om näringsidkaren eller någon annan för hans räkning överför varan

3) temporärt i ett syfte som skulle berättiga till tillämpning av förfarandet för temporär import med fullständig befrielse från importtullar, om det vore fråga om import från en stat utanför gemenskapen,

26 b §

En vara anses inte ha blivit förvärvad så som avses i 26 a § 2 mom., om näringsidkaren eller någon annan för hans räkning överför varan

3) temporärt i ett syfte som skulle berättiga till tillämpning av förfarandet för temporär import med fullständig befrielse från importtullar, om det vore fråga om import från en stat utanför gemenskapen,

70 b §

Skatt betalas inte på försäljning i ett tullager på en flygplats enligt artikel 240 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (*tullkodexen*) eller på försäljning i ett lager enligt 72 j § av varor för att medföras som personligt bagage, om köparen reser utanför Europeiska unionen. Till en person som är bosatt el-

RP 153/2015 rd

ler stadigvarande vistas i Norge får dock skattefritt säljas endast alkoholdrycker, tobaksprodukter, choklad- och konfektyrvaror, parfymer, kosmetiska preparat och toalettmiddel.

71 §

Skatt betalas inte på följande slag av försäljning:

1) försäljning av transporttjänster och med transporten direkt förknippade lastning- och lossningstjänster samt andra sådana tjänster i samband med en vara som ska transporteras till en stat utanför gemenskapen eller en vara för vilken gäller förfarande för extern transitering eller en vara som ska importeras och för vilken gäller förfarande för intern transitering,

Skattefriheter i anslutning till tillfällig lagring och upplagringsförfaranden

72 h §

Skatt betalas inte på

1) försäljning av en sådan vara som hänförs till förfarande för lagring enligt artikel 237 i tullkodexen eller lagras tillfälligt i enlighet med artikel 144 i tullkodexen,

2) import och försäljning av en vara som avses i 72 i § och som överförs till skatteupplagringsförfarande enligt 72 j §,

3) försäljning av en vara som omfattas av sådant förfarande för lagring eller sådan tillfällig lagring som avses i 1 punkten,

4) försäljning av en vara som avses i 72 i § och som omfattas av skatteupplagringsförfarande enligt 72 j §,

5) försäljning av en tjänst som utförts i ett sådant tillfälligt lager, tullager eller inom en frizon som avses i artiklarna 147, 240 eller 243 i tullkodexen eller i ett skattefritt lager enligt 72 j §, om tjänsten hänför sig till en vara som avses i 3 eller 4 punkten.

En förutsättning för att den försäljning som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten ska vara skattefri är att varan i samband med försäljningen inte överförs från ett sådant förfarande eller lager som avses i denna paragraf. Detta tillämpas dock inte om överföringen av varan innebär import.

72 j §

Med varor som omfattas av skatteupplagringsförfarande avses varor i ett skattefritt lager som hålls med stöd av tillstånd enligt 72 k § och som inte lagras tillfälligt på det sätt som avses i artikel 144 i tullkodexen eller omfattas av ett förfarande för lagring enligt artikel 237. En vara anses dock inte omfattas av skatteupplagringsförfarande, om den är avsedd att säljas i detaljhandelsledet, med undantag för en vara som avses i 72 i § 2 mom., eller om den används i lagret.

72 l §

Skatt ska betalas på överföringen av en vara från ett förfarande eller tillfälligt lager som avses i 72 h §.

72 m §

Skyldig att betala skatt på sådan överföring av en vara som avses i 72 l § är den som är ansvarig för att ett förfarande som avses i 72 h § upphör eller för överföringen från ett tillfälligt lager.

RP 153/2015 rd

Skyldighet att betala skatt uppstår när varan överförs från ett förfarande eller tillfälligt lager som avses i 72 h §.

86 §

Med import av varor avses införsel av varor till gemenskapen. Som import av varor betraktas dock inte införsel av sådana varor som i en annan situation än en som avses i 86 a § 4 mom. har hänförts till sådant förfarande för intern transitering som avses i artikel 227 i tullkodexen.

86 a §

Då en vara vid införsel till Europeiska unionens tullområde enligt artikel 4 i tullkodexen hänförs till ett sådant förfarande som avses i 3 mom. sker varuimporten i Finland, om varan är i Finland, när den upphör att omfattas av något av de förfaranden som avses i 3 mom.

De förfaranden som avses i 2 mom. är

- 1) tillfällig lagring enligt artikel 144 i tullkodexen,
- 2) förfarande för lagring enligt artikel 237 i tullkodexen,
- 3) förfarande för aktiv förädling enligt artikel 256 i tullkodexen,
- 4) förfarande för temporär import med fullständig befrielse från importtullar enligt artikel 250 i tullkodexen,
- 5) förfarande för extern transitering enligt artikel 226 i tullkodexen.

Det som föreskrivs i 2 mom. tillämpas också på varor som införs från Europeiska unionens tullområde men från områden utanför gemenskapen, då varorna har hänförts till sådant förfarande för intern transitering som avses i artikel 227 i tullkodexen eller enligt något förfarande som avses i 3 mom. 1—4 punkten.

86 b §

Den deklarant som avses i artikel 5.15 i tullkodexen är skyldig att betala skatt på införsel av en vara. Detta tillämpas även på den som har ställning av deklarant om importen sker från Europeiska unionens tullområde till gemenskapen.

Ansvarig för att skatten betalas är utöver vad som föreskrivs i 1 mom. den som enligt artiklarna 77—80 eller 83—88 i tullkodexen är skyldig att betala en uppkommen tullskuld.

87 §

På tidpunkten för uppkomsten av skyldigheten att betala skatt tillämpas det som föreskrivs i artiklarna 77—80 och 83—88 i tullkodexen om tidpunkten för uppkomsten av tullskuld.

88 §

Grunden för den skatt som ska betalas för införsel av varor är det tullvärde som bestäms enligt artikel 69—76 i tullkodexen, artikel 71 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2446/2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex och artiklarna 127—146 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2447/2015 om närmare regler för genomförande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

94 §

Skattefri är import av följande varor

RP 153/2015 rd

12) varor som är tullfria enligt artiklarna 3—22, 54—56, 59, 60—65, 74—103, 106, 112 och 113 samt varor som är tullfria enligt artikel 43 och som avses i punkt B i bilaga II i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 om upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse (*tullfrihetsförordningen*),

17 a) varor som är tullfria enligt artiklarna 107—111 i tullfrihetsförordningen med de begränsningar som anges i 43 § i tullagen,

18) varor som enligt artiklarna 203—207 i tullkodexen är tullfria, under förutsättning att varorna inte skattefritt har sålts utanför gemenskapen eller att varor som i Finland har använts på ett sätt som berättigar till avdrag inte har sålts utanför gemenskapen,

19) varor som enligt artiklarna 208 och 209 i tullkodexen är tullfria, under förutsättning att varorna inte säljs före importen,

20) varor som enligt 39 § 1 mom. 1 och 2 punkten i tullagen (/) är tullfria,

21) tullfria varor som avses i 41 § 1 mom. 1—3 punkten, 41 § 2 mom. och 43 § i tullagen och varor som avses i 41 § 3 mom. i den lagen,

95 §

Som personligt resgods betraktas resgods som resanden kan visa upp för Tullen vid sin ankomst till Finland. Som personligt resgods betraktas också resgods som resanden kan visa upp för Tullen först vid en senare tidpunkt, om resanden lägger fram en redogörelse för att det företag som ansvarar för transporten vid resandens avresa har registrerat dessa varor som medföljande resgods.

101 §

Det som föreskrivs i den tullagstiftning som avses i artikel 5.1 led 2 i tullkodexen om formaliteter som gäller varor som införs till Europeiska unionens tullområde samt om tillfällig lagring, hänförande till tullagerförfarande eller förfarande för frizoner, förfarande för aktiv förädling eller förfarande för temporär import med fullständig befrielse från importtullar, tillämpas också på varor som införs från Europeiska unionens tullområde, men från ett område utanför gemenskapens skatteområde, till gemenskapens skatteområde.

101 b §

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på införsel av alkoholdrycker och tobaksprodukter som resande eller den som hör till personalen på ett forskaffningsmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land eller område utanför gemenskapen för med sig eller som sänts till enskilda personer.

101 c §

På dröjsmålspåföljder i fråga om skatt som ska betalas för införsel av varor tillämpas bestämmelserna i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995). När 3 § 3 mom. i den lagen tillämpas ska skattetillägget beräknas för den tidsperiod för vilken ränta enligt artikel 114.2 i tullkodexen beräknas.

Om uppskov med betalningen beviljas för den skatt som ska betalas för införseln, tas ränta ut i enlighet med 4 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta.

101 d §

Vid återbetalning av skatt som ska betalas för införsel betalas ränta enligt 22 § i lagen om skatteuppbörd. Röntan beräknas från den tidpunkt som avses i 88 § 3 mom. i tullagen.

134 m §

Skattetillägg enligt 3 mom. beräknas på det sätt som föreskrivs i lagen om skattetillägg och förseningsränta.

154 §

På det belopp som ska debiteras påförs ett skattetillägg från den dag då återbäringen betalades till den utsatta förfallodagen, sistnämnda dag medräknad. Skattetillägget beräknas i övrigt enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om skyldigheten att betala skatt har uppkommit innan denna lag trädde i kraft tillämpas på dröjsmålspåföljder de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På sådant sökande av ändring i Tullens beslut som är anhängigt när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser om ränta som ska betalas på skatt som ska återbäras som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 63 § i bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i bilskattelagen (1482/1994) 63 § 3 mom., sådant det lyder i lag 5/2009, som följer:

63 §

Vid behov kan det bestämmas att skattemyndigheten ska omhänderta fordonet till dess att beskattningen har verkställts och den debiterade skatten har betalats eller den tidsfrist som avses i 36 § 2 mom. har löpt ut. Ett fordon som omhändertagits av skattemyndigheterna kan antingen säljas på auktion, med tillämpning av det som i tullagen (/) föreskrivs om tullauktion eller förstöras. Fordonet kan registreras först när bilskatten är helt betald. Den som köper ett fordon på auktion betraktas inte som en sådan förvärvare som avses i 4 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns (653/2007) 4 §, 5 § 2 mom. och 6 § 1 mom.,
av dem 5 § 2 mom. sådant det lyder i lag 838/2011 och 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1441/2009, som följer:

4 §

Valutaomräkningskurser

När kontanta medel i utländsk valuta som förs in i eller ut ur landet omräknas i euro ska de valutaomräkningskurser som publicerats i enlighet med artikel 53.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen användas.

5 §

Granskningsrätt

För kontroll av att anmälningsplikten enligt artikel 3 i förordningen har fullgjorts har den behöriga myndigheten rätt att utföra också annan kroppsvisitation än sådan som avses i 1 mom., om personen på sannolika skäl misstänks för att inte ha fullgjort anmälningsplikten enligt artikel 3 i förordningen. Beslut om åtgärden fattas av den tullman som har rätt att besluta om kroppsvisitation enligt 18 § 3 mom. i tullagen (/), en polisman som hör till befälet, en anhållningsberättigad tjänsteman vid Gränsbevakningsväsendet eller en gränsbevakningsman med minst majors grad. I övrigt iakttas vad som föreskrivs om kroppsvisitation i tvångsmedelslagen (806/2011).

6 §

Rätt till omhändertagande

Den behöriga myndigheten har rätt att kvarhålla och omhänderta kontanta medel som förs in i eller ut ur Europeiska unionens område, om anmälningsplikten enligt artikel 3 i förordningen inte har fullgjorts och åtgärden behövs för utredning av om det med stöd av annan lagstiftning finns anledning att vidta åtgärder beträffande de kontanta medlen. Beslut om åtgärden fattas av den tullman som har rätt att besluta om kroppsvisitation enligt 18 § 3 mom. i tullagen, en polisman som hör till befälet, en anhållningsberättigad tjänsteman vid Gränsbevakningsväsendet eller en gränsbevakningsman med minst majors grad.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1153/2013, 485/2015 och 500/2015, som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

- 1) de uppgifter som anges i 2 § 1 mom. i lagen om Skatteförvaltningen,
- 2) tullåtgärder som avses i 2 § 7 punkten i tullagen (/) samt till stöd för beskattning, skattekontroll och indrivning av skatter som Tullen verkställer,
- 3) den övervakning som avses i 2 § 2 mom. 1 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) och som avser att försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna iakttas,
- 4) den övervakning av verkställigheten av uppbördsförfarandet i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremier som avses i 10 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),
- 5) de uppgifter som anges i 41 och 42 § i alkohollagen (1143/1994),
- 6) beviljandet av och tillsynen över finansiering som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas för en organisations verksamhet,
- 7) de uppgifter som avses i 28 § i strukturfondslagen (1401/2006),
- 8) verkställighet som avses i utsökningsbalken (705/2007),
- 9) den övervakning av förvaltningen av konkursbon som avses i lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995),
- 10) den utredning av förutsättningarna för näringsförbud som avses i 19 a § i lagen om näringsförbud och den tillsyn över att näringsförbud som avses i 21 a § i samma lag iakttas,
- 11) polisens och Gränsbevakningsväsendets verksamhet vid förebyggande och utredning av brott eller för Tullens verksamhet vid förundersökningar, om det maximistraff som föreskrivs för brottet är fängelse i minst ett år och brottet misstänks ha begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats,
- 12) utredning i fråga om en förverkandepåföljd som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i förundersökningslagen (805/2011) och som döms ut med anledning av ett brott samt utdömande av en förverkandepåföljd som avses i 10 kap. i strafflagen (39/1889),
- 13) sådant förhindrande och sådan utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism som avses i 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008),
- 14) beviljande och återkallande av trafiktillstånd i enlighet med lagen om kommersiell gods-transport på väg (693/2006) och kollektivtrafiklagen (869/2009),
- 15) den tillsynsuppgift som anges i 14 kap. 1 § i stiftelselagen (487/2015),
- 16) tillsynen enligt 177 § 1 mom. och 179 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkes-sjukdomar (459/2015) över de skyldigheter som gäller försäkring.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 2 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015) 2 § och 13 §
1 och 2 mom. som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *tullbrott*
- a) brott som innebär överträdelse av en sådan bestämmelse i tullagen (/) eller någon annan lag vars iakttagande Tullen ska övervaka eller som Tullen ska verkställa,
- b) mot tullman riktat hindrande av tjänsteman enligt 16 kap. 3 § i strafflagen (39/1889) och tredska mot tullman enligt 4 b § i det kapitlet,
- c) olaga befattningstagande med infört gods enligt 46 kap. 6 och 6 a § i strafflagen,
- d) sådant brott i vilket ingår import, export eller transitering genom Finland av egendom,
- 2) *tullbrottsbekämpning* förhindrande, avslöjande och utredning av tullbrott,
- 3) *förhindrande av tullbrott* åtgärder som syftar till att förhindra tullbrott, försök till tullbrott och förberedelse till tullbrott, eller till att avbryta ett redan påbörjat tullbrott eller begränsa den direkta skada eller fara som brottet medför,
- 4) *avslöjande av tullbrott* åtgärder som syftar till att klarlägga om det för inledande av förundersökning finns en i 3 kap. 3 § 1 mom. i förundersökningslagen (805/2011) avsedd grund,
- 5) *utredning av tullbrott* förundersökning av tullbrott,
- 6) *tullåtgärd* tjänsteåtgärd som hör till Tullens behörighet, med undantag för förundersökning av tullbrott.

13 §

Tullens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har Tullen trots sekretessbestämmelserna rätt att i enlighet med vad som avtalas om saken med den registeransvarige, ur vissa register och genom teknisk anslutning eller som en datamängd få och i övrigt behandla sådan information som Tullen behöver för att utföra sina uppdrag eller föra sina personregister, enligt följande:

- 1) ur samfunds och sammanslutningars personregister och övriga register för tullbrottsbekämpning behövliga uppgifter om passagerare, fortskaffningsmedels personal samt om fortskaffningsmedel och varor som transporteras,
- 2) ur Skatteförvaltningens datasystem sådana uppgifter jämte identifieringsuppgifter om den skattskyldige som behövs för beskattning, indrivning och tullbrottsbekämpning samt de uppgifter som behövs för tillståndsprövning och som gäller tillståndssökandens fullgörande av skyldighet att betala skatt och skatterelaterade betalningsarrangemang för tillståndssökanden samt, när det är ett krav för att tillstånd ska beviljas, uppgifter om överträdelser av tullagstiftningen eller skattelagstiftningen,
- 3) ur det fordonstrafikregister som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) sådana uppgifter som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

4) ur Patent- och registerstyrelsens handelsregister sådana uppgifter om anmälningar och meddelanden som gäller näringsidkare och som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

5) ur polisens personregister sådana uppgifter som behövs för tullövervakning och för tullbrottsbekämpning samt för Tullens övriga uppdrag i enlighet med de ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

6) ur Gränsbevakningsväsendets personregister sådana uppgifter som behövs för tullövervakning och för tullbrottsbekämpning samt för Tullens övriga uppdrag i enlighet med de ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

7) ur Brottpåföljdsmyndighetens personregister sådana uppgifter som behövs för tullbrottsbekämpning samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

8) av dem som utövar inkvarteringsverksamhet och av polisen sådana uppgifter som avses i 6 § 1 mom. i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (308/2006) och som behövs för tullbrottsbekämpning,

9) sådana uppgifter som avses i 13—17 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) och som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

10) ur det bötesregister som avses i lagen om verkställighet av böter (672/2002) uppgifter om brott och straffrättsliga påföljder, ur det straffregister som avses i straffregisterlagen (770/1993) och för de ändamål som nämns i den lagens 4 och 4 a § uppgifter om personer och juridiska personer och ur det register över avgöranden och meddelanden om avgöranden som avses i lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft samt ur det rikssystem för behandling av diarie- och ärendehanteringssuppgifter som avses i den lagen uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga vid åklagarmyndigheter eller domstolar,

11) av justitieförvaltningsmyndigheterna uppgifter om personer som är efterlysta av justitieförvaltningen,

12) ur utrikesministeriets informationssystem uppgifter om dem som hör till personalen vid diplomatiska beskickningar och konsulat som representerar den utsändande staten i Finland och om dem som hör till personalen vid en internationell organisations organ i Finland eller något annat internationellt organ i samma ställning samt om dessa personers familjemedlemmar och om dem som är i privat tjänst hos dessa personer, för utförande av de uppdrag som föreskrivs för Tullen i utlänningslagen (301/2004) och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

13) ur Migrationsverkets informationssystem uppgifter om ärenden som gäller resedokument, visum, vistelse, internationellt skydd, avlägsnande ur landet, inreseförbud och medborgarskap, för utförande av de uppdrag som föreskrivs för Tullen i utlänningslagen och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

14) av ett teleföretag de uppgifter som avses i 10 kap. 6—8 § i tvångsmedelslagen och i 2 kap. 14 § 2 mom. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen och som behövs för tullbrottsbekämpning,

15) ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (424/2014) och ur Ålands fritidsbåtsregister uppgifter om båtar samt om ägare och innehavare av båtar, som behövs för de uppdrag som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

16) ur kommunikationsministeriets trafikillståndsregister de uppgifter som behövs för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

17) ur det fartygsregister, register över fartyg under byggnad och historikregister som avses i fartygsregisterlagen (512/1993) sådana uppgifter om fartyg samt om ägare och innehavare av fartyg som behövs för de uppdrag som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

18) ur det luftfartygsregister som avses i luftfartslagen (864/2014) sådana uppgifter om luftfartyg samt om innehavare och ägare av luftfartyg som behövs för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

19) av trafik-, fiske- och miljömyndigheterna samt av polisen, Gränsbevakningsväsendet och försvarsmakten uppgifter om trafikmedel och deras position samt om trafik, för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

20) för lämnande av handräckning nödvändiga uppgifter av den myndighet som har begärt handräckning.

Tullen har rätt att få och i övrigt behandla uppgifter som behövs för att genomföra in- och utresekontroller enligt 31 § i tullagen, med iakttagande av vad som anges i 22 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) när det gäller Gränsbevakningsväsendets rätt att få och i övrigt behandla uppgifter för att upprätthålla gränssäkerheten.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) 1 kap. 1 § 1 mom., 2 kap. 15 § 2 mom., 3 kap. 40 § 1 mom. och 54 § 2 mom., 4 kap. 1 § 3 mom. och 6 § samt 5 kap. 3 § och 4 § 2 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas, utöver vad som föreskrivs i tullagen (/), på sådana åtgärder för att förhindra, avslöja och utreda tullbrott och väcka åtal mot misstänkta för tullbrott som hör till Tullens uppgifter.

2 kap.

Tullens befogenheter vid tullbrottsbekämpning

15 §

Identifiering

Om någon vägrar lämna uppgifter enligt 1 mom. och om personen inte kan identifieras på annat sätt har en tullman inom tullbrottsbekämpningen rätt att utreda identiteten med hjälp av signalement samt med stöd av lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015) och de personregister som avses 2 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003). I sådana situationer ska det som föreskrivs i 8 kap. 33 § 2—4 mom. i tvångsmedelslagen om förrättande av genomsökning av personer iakttas.

3 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

40 §

Behandling av uppgifter om en informationskälla och betalning av arvode

Uppgifter om en informationskälla får registreras i ett personregister. Bestämmelser om behandlingen av uppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

54 §

Utplåning av information

Överskottsinformation får dock bevaras och lagras i Tullens register som avses i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen, om den gäller ett brott som avses i 53 §. Information som inte har lagrats i ett register eller fogats till förundersökningsmaterial ska utan onödigt dröjsmål utplånas så snart det blivit uppenbart att den inte kan användas eller den inte längre behövs för att förhindra eller utreda ett tullbrott.

4 kap.

Tystnadsplikt och tystnadsrätt

1 §

Tystnadsplikt

Bestämmelser om tystnadsplikten finns också i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

6 §

Hänvisningsbestämmelse om utlämnande av information

I fråga om utlämnande av information ur Tullens personregister via teknisk anslutning eller i maskinläsbar form till andra myndigheter och om utlämnande av information till utlandet föreskrivs i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

3 §

Kondition och yrkesskicklighet hos tullmännen inom Tullens brottsbekämpning

Tullmän som utför operativa uppdrag inom Tullens brottsbekämpning ska upprätthålla den kondition och yrkesskicklighet som arbetsuppgifterna kräver. Närmare bestämmelser om den konditionsnivå och nivå på yrkesskickligheten som olika arbetsuppgifter kräver samt om anordnande av konditionstester får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Bemyndiganden att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) hur ställningen för tullmän inom Tullens brottsbekämpning ska anges och tullmän identifieras,
- 2) förvaring av egendom som tagits om hand och utlämnande, försäljning, användning och förverkande av beslagtagna vara,
- 3) tecken och metoder vid stoppande av fortskaffningsmedel,
- 4) handräckning till andra än polisen och Gränsbevakningsväsendet,
- 5) registrering av åtgärder.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i punktskattelagen (182/2010) 3 §, 4 § 2 mom., 18 § 1 mom., 47 d § 1 mom., 50 § 3 mom. och 87 § 1 mom., av dem 3 § sådan den lyder i lag 939/2015, 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 635/2015 och 47 d § 1 mom. sådant det lyder i lag 495/2014, samt
fogas till 48 § ett nytt 3 mom. och till 49 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Tillämpning av tullagstiftningen

Om produkter förs in från ett område utanför unionen och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande, ska på beskattningen och andra förfaranden samt ändringsökande tillämpas vad som bestäms eller föreskrivs om tull, om inte något annat särskilt föreskrivs i denna lag eller i respektive lagar om punktskatt eller accis. Punktskatt ska dock betalas innan punktskattepliktiga produkter övergår till fri omsättning.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte om den skattskyldiga beviljas anstånd med betalningen i enlighet med artikel 110 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för införsel av produkter till unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid införsel av punktskattepliktiga produkter till unionen från tredjeterritorier.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för utförsel av varor från unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid utförsel av punktskattepliktiga produkter från unionen till tredjeterritorier.

4 §

Behörig myndighet

På Tullens befogenheter och åtgärder tillämpas det som föreskrivs i tullagen (/) och lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

18 §

Befrielse från punktskatt

Skattefria är produkter som

1) är avsedda för officiellt bruk vid i Finland verksamma utländska diplomatiska representationer, konsulat som förestås av en utsänd konsul eller med dem jämförbara beskickningar eller för diplomatiska representanters, utsända konsulers eller med dem jämförbara personers eller till deras hushåll hörande familjemedlemmars personliga bruk,

2) är avsedda att användas av i Finland verksamma internationella organisationer, inom de gränser och på de villkor som bestämts genom internationella konventioner om upprättande av dessa organisationer eller genom avtal med organisationernas ledning,

RP 153/2015 rd

3) är avsedda att användas av de väpnade styrkorna i varje stat som är part i Nordatlantiska fördraget, utom den medlemsstat där punktskatten kan tas ut, för styrkornas eget bruk, för civilpersonal som medföljer dem eller för mässar och marketenterier,

4) är avsedda att användas av Förenade kungarikets väpnade styrkor stationerade i Cypern i enlighet med fördraget om upprättandet av Republiken Cypern för styrkornas eget bruk, för civilpersonal som medföljer dem eller för mässar och marketenterier,

5) är avsedda för konsumtion enligt ett avtal som ingåtts med tredjeländer eller internationella organisationer, förutsatt att avtalet är tillåtet eller godkänt med hänsyn till undantag från mervärdesskatt,

6) för officiellt bruk levereras till någon av Europeiska unionens institutioner i Finland, om produkternas skattepliktiga anskaffningspris sammanlagt uppgår till minst 80 euro, samt produkter som levereras till någon av Europeiska unionens institutioner i en annan medlemsstat under motsvarande förutsättningar som skattefrihet beviljas i etableringsstaten.

47 d §

Kvittningsordning

Om Tullen har flera förfallna fordringar på mottagaren av återbetalningen, och om återbetalningen inte räcker för att betala dem alla, ska återbetalningen användas för betalning av fordringar i den ordning som bestäms i 67 § i tullagen.

48 §

Skattetillägg och förseningsränta

Bestämmelserna i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt bestämmelserna om tull. Skattetillägg beräknas dock för den tidsperiod för vilken ränta enligt artikel 114.2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen beräknas.

49 §

Återbetalningsränta

Bestämmelserna i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt bestämmelserna om tull. Räntan beräknas dock från den tidpunkt som avses i 88 § 3 mom. i tullagen.

50 §

Minimibelopp av punktskatt som uppbärs och återbetalas

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på punktbeskattningen vid införsel av alkoholdrycker och tobaksprodukter som resande eller personer som hör till personalen på ett fort-skaffningsmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett tredjeland för med sig eller som sänts till enskilda personer.

87 §

Skattefritt bränsle

Med stöd av 84 § får skattefritt dessutom föras in det bränsle som finns i standardtanken på ett motordrivet fortkaffningsmedel och för varje motordrivet fortkaffningsmedel högst 10 liter bränsle som transporteras med fortkaffningsmedlet i en bärbar tank under samma förutsättningar och med samma begränsningar som föreskrivs i fråga om tullfrihet för dessa produkter, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om skyldigheten att betala skatt har uppkommit före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på skattetillägg och förseningsränta de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På sådant sökande av ändring i Tullens beslut som är anhängigt när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser om återbetalningsränta som gällde vid ikraftträdandet.

9.

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet (26/2009) 5 § 2 mom. och 6 § 2 mom., sådana de lyder i lag 649/2015, som följer:

5 §

Utlämnande av information och underrättelser på begäran

Information och underrättelser lämnas ut under de förutsättningar som anges i 17—19 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen och 26—28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

6 §

Utlämnande av information och underrättelser på eget initiativ

Information och underrättelser lämnas ut under de förutsättningar som anges i 17—19 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen och 26—28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012) 2 § 1 mom. 4 punkten, 3 § 8 punkten, 14 § 1 mom., 16 § 1 mom., 70 § 1 mom. och 79 §, av dem 2 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 1363/2014 samt 3 § 8 punkten och 79 § sådana de lyder i lag 1194/2013, samt
fogas till 3 §, sådan den lyder i lagarna 1194/2013, 937/2014 och 1363/2014, en ny 8 a punkt som följer:

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utöver vad som föreskrivs i denna lag bestäms det i

4) tullagen (/) om uppbörd av de importtullar och tilläggsimporttullar som avses i marknadsordningsförordningen,

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *tullkodexen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen,

RP 153/2015 rd

8 a) *delegerade förordningen till tullkodexen* kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2446/2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex,

14 §

Exportdeklaration och ansökan om exportbidrag i fråga om exportbidragsprodukter

Bestämmelser om skyldigheten för dem som ansöker om exportbidrag att till den behöriga tullmyndigheten lämna en exportdeklaration som gäller exportbidragsprodukter finns i förordningen om exportbidrag. Den som ansöker om exportbidrag ska i exportdeklarationen lämna de uppgifter som behövs för beräkning av bidraget. Landsbygdsverket meddelar inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning närmare föreskrifter om de uppgifter för beräkning av bidraget som ska lämnas i exportdeklarationen. Bestämmelser om de övriga uppgifter som ska ingå i exportdeklarationen finns i artikel 2 i den delegerade förordningen till tullkodexen.

16 §

Godkännande av proviantlager samt proviantlagrens verksamhet

Bestämmelser om rätten för dem som ansöker om exportbidrag att vid exportförfarandet för exportbidragsprodukter använda ett proviantlager som godkänts för ändamålet (*godkänt proviantlager*) finns i förordningen om exportbidrag. Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande och om kraven på den verksamhet godkännandet avser finns i förordningen om exportbidrag och i de bestämmelser i artikel 240 i tullkodexen som gäller tullager. Landsbygdsverket beslutar om godkännande av proviantlager på ansökan.

70 §

Formkrav på ansökningar och anmälningar

Ansökningar och anmälningar ska göras skriftligen och vara undertecknade. En ansökan om exportbidrag ska emellertid göras med en sådan elektronisk exportdeklaration som avses i tullkodexen, om det inte är fråga om en situation som avses i artikel 6.3 eller 6.4 i tullkodexen.

79 §

Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter

Landsbygdsverket ska återbetala sådana avgifter och påföljdsavgifter som tagits ut och sådana belopp som återkrävts på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp. På det återbetalda beloppet betalas ränta i enlighet med 88 § i tullagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 3 och 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget (104/2011) 3 § 1 mom. och 6 § som följer:

3 §

Enligt artikel 18.2 i arrendeavtalet om Saima kanal ska kommissionen för Saima kanal fungera som ett särskilt organ. Kommunikationsministeriet tillsätter kommissionen för fem år i sänder. Ordförande för kommissionen är kanalfullmäktigen och medlemmar företrädare för kommunikationsministeriet, utrikesministeriet, Gränsbevakningsväsendet, Tullen och Trafikverket.

6 §

När gods förs från Finland för nyttjandet och vården av arrendeområdet eller återbördas till Finland jämföras arrendeområdet vid Saima kanal tullrättsligt med ett område utanför Europeiska unionens tullområde. Bestämmelser om Europeiska unionens tullområde finns i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 2 kap. 21 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 2 kap. 21 § 2 mom. som följer:

2 kap.

Allmänna befogenheter

21 §

Gränskontroll och tullåtgärder

I syfte att ta i beslag föremål eller ämnen som importerats olagligen har en polisman rätt att utföra åtgärder enligt 8 § 2 mom., 13, 14 och 16 § i tullagen (/). Om beslaget förutsätter kroppsbesiktning eller annan granskning än granskning av bagage eller ytterkläder utan att förundersökning görs, ska 18 § i tullagen iakttas när dessa åtgärder utförs. Den polisman som beslutar om åtgärderna ska dock höra till befälet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 10, 24 och 34 §, av dem 10 § sådan den lyder i lag 626/2015 och 24 § sådan den lyder i lag 749/2014, som följer:

10 §

Allmänna principer som ska iakttas i tulluppgifter, polisuppgifter och förundersökningsuppgifter

I polisuppgifter iakttas principerna i polislagen och i andra lagar som gäller polisens uppgifter. I tulluppgifter iakttas principerna i tullagen (/), lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) och i andra lagar som gäller tullövervakning. I förundersökningsuppgifter iakttas principerna i förundersökningslagen (805/2011), tvångsmedelslagen (806/2011) och i andra lagar som gäller förundersökningsmyndighetens uppgifter.

24 §

Tulluppgifter

Vid sidan av Tullen sköter också gränsbevakningsväsendet tullövervakning och därmed sammanhängande förberedande tullåtgärder vid riksgränsen och vid de gränsövergångsställen där Tullen inte har ordnat tullövervakning.

På begäran av Tullen kan gränsbevakningsväsendet sköta tullövervakning som avser personers in- och utresa även vid ett gränsövergångsställe där Tullen i övrigt sköter tullövervakningen. En gränsbevakningsman kan på en tullmans begäran delta i genomförandet av en enskild tullåtgärd.

34 §

En gränsbevakningsmans befogenheter i tulluppgifter

I tulluppgifter enligt 24 § har en gränsbevakningsman samma befogenheter som en sådan annan behörig myndighet som avses i 3 kap. och 29 § i tullagen.

Förutsätter en tulluppgift kroppsbesiktning eller annan granskning än granskning av bagage eller ytterkläder utan att förundersökning görs, iakttas 18 § i tullagen. Beslut om åtgärden ska fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman eller en gränsbevakningsman med minst majors grad.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

14.

Lag

om ändring av 16 kap. 4 b § och 46 kap. 14 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 16 kap. 4 b § och 46 kap. 14 § 2 mom., sådana de lyder, 16 kap. 4 b § i lag 632/2015 och 46 kap. 14 § 2 mom. i lag 425/2009, som följer:

16 kap.

Om brott mot myndigheter

4 b §

Tredska mot tullman

Den som

1) underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en tullman för utförandet av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter,

RP 153/2015 rd

2) vägrar att lämna en tullman uppgifter som begärs i enlighet med 17 § eller 97 § 1 mom. i tullagen (/) eller 2 kap. 14 eller 15 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015),

3) underlåter att följa ett tydligt tecken eller en tydlig befallning som en tullman ger och som avses i 12 eller 13 § i tullagen för att reglera trafiken eller stoppa ett forskaffningsmedel eller få det flyttat, eller

4) utan anledning tillkallar en tullman eller försvårar Tullens verksamhet genom att lämna falska uppgifter,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för *tredska mot tullman* dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

46 kap.

Brott som har samband med införsel och utförsel

14 §

Definitioner

Med *tullagstiftning* avses i detta kapitel den lagstiftning som avses i artikel 5.1 led 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om upphävande av 5 § 4 mom. i lagen om kosmetiska produkter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 5 § 4 mom. i lagen om kosmetiska produkter (492/2013).

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 28 januari 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Alexander Stubb

2.

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen (1501/1993) 72 h § 2 mom., sådant det lyder i lag 1767/1995,

ändras den svenska språkdräkten i 18 b § 1 mom. 3 punkten och 26 b § 1 mom. 3 punkten, 70 b § 3 mom., den svenska språkdräkten i 71 § 1 mom. 1 punkten, mellanrubriken före 72 h §, 72 h § 1 och 3 mom., 72 j § 1 mom., 72 l § 1 mom., 72 m § 1 och 2 mom., 86 §, 86 a § 2—4 mom., 86 b § 1 och 2 mom., 87 §, 88 § 1 mom., 94 § 1 mom. 12 och 18—21 punkten, 95 § 3 mom., 101 § 3 mom., 101 b § 2 mom., 134 m § 4 mom. och 154 § 2 mom.,

av dem den svenska språkdräkten i 18 b § 1 mom. 3 punkten, 26 b § 1 mom. 3 punkten och 71 § 1 mom. 1 punkten samt mellanrubriken före 72 h §, 72 h § 1 mom., 72 j § 1 mom., 72 l § 1 mom., 72 m § 1 och 2 mom., 86 §, 86 a § 4 mom., 101 § 3 mom. och 154 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1767/1995, 70 b § 3 mom. sådant det lyder i lag 251/2015, 72 h § 3 mom. sådant det lyder i lag 1264/1996, 86 a § 2 och 3 mom., 86 b § 1 och 2 mom., 87 §, 88 § 1 mom. och 94 § 1 mom. 18—20 punkten sådana de lyder i lag 1486/1994, 94 § 1 mom. 12 punkten sådan den lyder i lag 686/2010, 94 § 1 mom. 21 punkten sådan den lyder i lag 763/1999, 95 § 3 mom. sådant det lyder i lag 737/2008, 101 b § 2 mom. sådant det lyder i lag 267/2011 och 134 m § 4 mom. sådant det lyder i lag 505/2014, samt

fogas till 94 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1218/1994, 1486/1994, 763/1999, 940/1999, 935/2004, 1359/2009, 686/2010, 1392/2010 och 1202/2011, en ny 17 a punkt och till lagen nya 101 c och 101 d § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 b §

En vara anses inte ha blivit såld så som avses i 18 a § om näringsidkaren eller någon annan för hans räkning överför varan

3) temporärt i ett syfte som skulle berättiga till tillämpning av helt tullfritt temporärt importförfarande, om det vore fråga om import från en stat utanför gemenskapen,

18 b §

En vara anses inte ha blivit såld så som avses i 18 a § om näringsidkaren eller någon annan för hans räkning överför varan

3) temporärt i ett syfte som skulle berättiga till tillämpning av *förfarandet för temporär import med fullständig befrielse från importtullar*, om det vore fråga om import från en stat utanför gemenskapen,

26 b §

En vara anses inte ha blivit förvärvad så som avses i 26 a § 2 mom., om näringsidkaren eller någon annan för hans räkning överför varan

3) temporärt i ett syfte som skulle berättiga till tillämpning av helt tullfritt temporärt im-

26 b §

En vara anses inte ha blivit förvärvad så som avses i 26 a § 2 mom., om näringsidkaren eller någon annan för hans räkning överför varan

3) temporärt i ett syfte som skulle berättiga till tillämpning av *förfarandet för temporär*

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

portförfarande, om det vore fråga om import från en stat utanför gemenskapen,

70 b §

Skatt betalas inte på försäljning i ett på en flygplats beläget tullager enligt artikel 99 i tullkodexen eller på försäljning i ett lager enligt 72 j § av varor för att medföras som personligt bagage till dem som reser utanför gemenskapen. Till en person som är bosatt eller stadigvarande vistas i Norge får dock skattefritt säljas endast alkoholdrycker, tobaksprodukter, choklad- och konfektyrvaror, parfymer, kosmetiska preparat och toalettmiddel.

71 §

Skatt betalas inte på följande slag av försäljning:

1) försäljning av transporttjänster och med transporten direkt förknippade lastning- och lossningstjänster samt andra sådana tjänster i samband med en vara som skall transporteras till en stat utanför gemenskapen eller en vara för vilken gäller externt förpassningsförfarande eller en vara som skall importeras och för vilken gäller internt förpassningsförfarande,

Skattefriheter i anslutning till upplagringsförfaranden, **friområden och frilager**

72 h §

Skatt betalas inte på

1) försäljning av en sådan vara som placeras till upplagringsförfarande enligt artikel 50 eller 98 i rådets förordning (EEG) nr (2913/92) om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (tullkodexen) eller överförs till ett friområde eller ett frilager som avses i artikel 166 i tullkodexen,

2) import och försäljning av en vara som avses i 72 i § och som överförs till skatteupp-

Föreslagen lydelse

import med fullständig befrielse från importtullar, om det vore fråga om import från en stat utanför gemenskapen,

70 b §

Skatt betalas inte på försäljning i ett *tullager på en flygplats enligt artikel 240 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (tullkodexen)* eller på försäljning i ett lager enligt 72 j § av varor för att medföras som personligt bagage, *om köparen reser utanför Europeiska unionen*. Till en person som är bosatt eller stadigvarande vistas i Norge får dock skattefritt säljas endast alkoholdrycker, tobaksprodukter, choklad- och konfektyrvaror, parfymer, kosmetiska preparat och toalettmiddel.

71 §

Skatt betalas inte på följande slag av försäljning:

1) försäljning av transporttjänster och med transporten direkt förknippade lastning- och lossningstjänster samt andra sådana tjänster i samband med en vara som *ska* transporteras till en stat utanför gemenskapen eller en vara för vilken gäller *förfarande för extern transitering* eller en vara som *ska* importeras och för vilken gäller *förfarande för intern transitering*,

Skattefriheter i anslutning till **tillfällig lagring** och upplagringsförfaranden

72 h §

Skatt betalas inte på

1) försäljning av en sådan vara som *hänförs till förfarande för lagring enligt artikel 237 i tullkodexen eller lagras tillfälligt i enlighet med artikel 144 i tullkodexen*,

2) import och försäljning av en vara som avses i 72 i § och som överförs till skatteupp-

Gällande lydelse

lagringsförfarande enligt 72 j §,

3) försäljning av en vara som omfattas av upplagringsförfarande eller finns på ett friområde eller i ett frilager enligt 1 punkten,

4) försäljning av en vara som avses i 72 i § och som omfattas av skatteupplagringsförfarande enligt 72 j §,

5) försäljning av en tjänst som utförts i ett lager, på ett friområde eller i ett frilager som avses i artikel 51 eller 99 i tullkodexen eller i ett skattefritt lager som avses i 72 j §, om tjänsten hänför sig till en vara som avses ovan i 3 eller 4 punkten.

Om det är fråga om en vara vars överföring från frilager eller friområde till någon plats inom gemenskapen inte innebär import av varan, är en förutsättning för skattefriheten till 1 mom. 1 och 3 punkten att varan placeras till exportförfarande som avses i artikel 161 i tullkodexen.

En förutsättning för att försäljning som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten skall vara skattefri är att varan i samband med försäljningen inte överförs från ett förfarande, friområde eller frilager som avses i paragrafen. Detta tillämpas dock inte om överföringen av varan innebär import.

72 j §

Med varor som omfattas av skatteupplagringsförfarande avses varor i ett skattefritt lager som hålls med stöd av tillstånd enligt 72 k § vilka inte omfattas av upplagringsförfarande enligt artikel 50 eller 98 i tullkodexen. En vara anses dock inte omfattas av skatteupplagringsförfarande, om den är avsedd att säljas i detaljhandelsledet, med undantag för en vara som avses i 72 i § 2 mom., eller om den används i lagret.

72 i §

Skatt skall betalas på överföringen av en vara från ett förfarande, ett friområde eller ett frilager som avses i 72 h §.

Föreslagen lydelse

lagringsförfarande enligt 72 j §,

3) försäljning av en vara som omfattas av *sådant förfarande för lagring eller sådan tillfällig lagring som avses i 1 punkten,*

4) försäljning av en vara som avses i 72 i § och som omfattas av skatteupplagringsförfarande enligt 72 j §,

5) försäljning av en tjänst som utförts i ett *sådant tillfälligt lager, tullager eller inom en frizon som avses i artiklarna 147, 240 eller 243 i tullkodexen* eller i ett skattefritt lager enligt 72 j §, om tjänsten hänför sig till en vara som avses i 3 eller 4 punkten.

(2 mom. upphävs)

En förutsättning för att den försäljning som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten ska vara skattefri är att varan i samband med försäljningen inte överförs från ett *sådant förfarande eller lager som avses i denna paragraf.* Detta tillämpas dock inte om överföringen av varan innebär import.

72 j §

Med varor som omfattas av skatteupplagringsförfarande avses varor i ett skattefritt lager som hålls med stöd av tillstånd enligt 72 k § *och som inte lagras tillfälligt på det sätt som avses i artikel 144 i tullkodexen eller omfattas av ett förfarande för lagring enligt artikel 237.* En vara anses dock inte omfattas av skatteupplagringsförfarande, om den är avsedd att säljas i detaljhandelsledet, med undantag för en vara som avses i 72 i § 2 mom., eller om den används i lagret.

72 i §

Skatt *ska* betalas på överföringen av en vara från ett förfarande eller *tillfälligt lager* som avses i 72 h §.

Gällande lydelse

72 m §

Skyldig att betala skatt på sådan överföring av en vara som avses i 72 l § är den som är ansvarig för att ett förfarande som avses i 72 h § upphör eller för överföringen från friområdet eller frilaget.

Skyldighet att betala skatt uppstår när varan överförs från ett förfarande, *ett friområde* eller ett frilager som avses i 72 h §.

86 §

Med import av varor avses införsel av varor till gemenskapen. Som import av varor betraktas dock inte införsel av sådana varor som i en annan situation än en som avses i 86 a § 4 mom. har placerats till internt förpassningsförfarande som avses i artikel 163—165 i tullkodexen.

86 a §

Om på varan vid införseln till gemenskapens tullområde har tillämpats en tullklareningsform eller ett tullförfarande som nämns i 3 mom. sker varuimporten i Finland i det fall att varan är i Finland när förfarandet i fråga upphör.

De i 2 mom. avsedda förfarandena är följande:

- 1) tillfällig upplagring enligt artikel 50—53 i tullkodexen,
- 2) överföring av en vara till frilager eller friområde enligt artikel 166 i tullkodexen,
- 3) tullupplagringsförfarande enligt artikel 98—113 i tullkodexen eller internt förädlingsförfarande med suspensionsarrangemang enligt artikel 114 i tullkodexen,
- 4) helt tullfritt temporärt importförfarande enligt artikel 137—144 i tullkodexen, *samt*
- 5) externt förpassningsförfarande enligt artikel 91—97 i tullkodexen.

Vad 2 mom. stadgar tillämpas också på varor som införs från gemenskapens tullområde men från områden utanför gemenskapens skatteområde, då varorna har placerats till internt förpassningsförfarande som avses i artikel 163—165 i tullkodexen eller enligt något förfarande som avses i 3 mom. 1—4 punkten.

Föreslagen lydelse

72 m §

Skyldig att betala skatt på sådan överföring av en vara som avses i 72 l § är den som är ansvarig för att ett förfarande som avses i 72 h § upphör eller för överföringen från *ett tillfälligt lager*.

Skyldighet att betala skatt uppstår när varan överförs från ett förfarande eller *tillfälligt lager* som avses i 72 h §.

86 §

Med import av varor avses införsel av varor till gemenskapen. Som import av varor betraktas dock inte införsel av sådana varor som i en annan situation än en som avses i 86 a § 4 mom. har *hänförs till sådant förfarande för intern transitering* som avses i artikel 227 i tullkodexen.

86 a §

Då en vara vid införsel till Europeiska unionens tullområde enligt artikel 4 i tullkodexen hänförs till ett sådant förfarande som avses i 3 mom. sker varuimporten i Finland, om varan är i Finland, när den upphör att omfattas av något av de förfaranden som avses i 3 mom.

De förfaranden som avses i 2 mom. är

- 1) tillfällig *lagring* enligt artikel 144 i tullkodexen,
- 2) *förfarande för lagring* enligt artikel 237 i tullkodexen,
- 3) *förfarande för aktiv förädling* enligt artikel 256 i tullkodexen,
- 4) *förfarande för temporär import med fullständig befrielse från importtullar* enligt artikel 250 i tullkodexen,
- 5) *förfarande för extern transitering* enligt artikel 226 i tullkodexen.

Det som föreskrivs i 2 mom. tillämpas också på varor som införs från Europeiska unionens tullområde men från områden utanför gemenskapen, då varorna har hänförs till sådant förfarande för intern transitering som avses i artikel 227 i tullkodexen eller enligt något förfarande som avses i 3 mom. 1—4

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

86 b §

Skyldig att betala skatt på import av en vara är varans innehavare enligt artikel 4.18 i tullkodex. Detta tillämpas även på den som har ställningen av innehavare om importen sker från tullområdet till gemenskapens skatteområde.

Ansvarig för att skatten betalas är utöver vad 1 mom. stadgar den som enligt artikel 201—208 och 212—216 i tullkodex är skyldig att betala en uppkommen tullskuld.

87 §

Om tidpunkten för uppkomsten av skyldigheten att betala skatt gäller vad artikel 201—208 och 212—216 i tullkodex stadgar om tidpunkten för uppkomsten av tullskuld.

88 §

Skattegrunden för skatten på import av en vara är det tullvärde som fastställts enligt artikel 28—36 i tullkodex och artikel 141—181 i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för tullkodex (tillämpningsförordning), om inte något annat stadgas i denna lag.

94 §

Skattefria är import av följande varor

12) varor som är tullfria enligt artiklarna 3—22, 54—56, 59, 60—65, 74—103, 106—113 samt varor som är tullfria enligt artikel 43 och som avses i punkt B i bilaga II i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 om upprättan-

Föreslagen lydelse

punkten.

86 b §

Den deklarant som avses i artikel 5.15 i tullkodexen är skyldig att betala skatt på införsel av en vara. Detta tillämpas även på den som har ställning av deklarant om importen sker från Europeiska unionens tullområde till gemenskapen.

Ansvarig för att skatten betalas är utöver vad som föreskrivs i 1 mom. den som enligt artiklarna 77—80 eller 83—88 i tullkodexen är skyldig att betala en uppkommen tullskuld.

87 §

På tidpunkten för uppkomsten av skyldigheten att betala skatt tillämpas det som föreskrivs i artiklarna 77—80 och 83—88 i tullkodexen om tidpunkten för uppkomsten av tullskuld.

88 §

Grunden för den skatt som ska betalas för införsel av varor är det tullvärde som bestäms enligt artikel 69—76 i tullkodexen, artikel 71 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2446/2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex och artiklarna 127—146 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2447/2015 om närmare regler för genomförande av vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

94 §

Skattefria är import av följande varor

12) varor som är tullfria enligt artiklarna 3—22, 54—56, 59, 60—65, 74—103, 106, 112 och 113 samt varor som är tullfria enligt artikel 43 och som avses i punkt B i bilaga II i rådets förordning (EG) nr 1186/2009 om

Gällande lydelse

det av ett gemenskapssystem för tullbefrielse (*tullfrihetsförordningen*),

18) varor som enligt artikel 185—187 i tullkodexen är tullfria, under förutsättning att varorna inte skattefritt har sålts utanför gemenskapen eller att varor som i Finland har använts på ett sätt som berättigar till avdrag inte har sålts utanför gemenskapen,

19) varor som enligt artikel 188 i tullkodexen är tullfria, under förutsättning att varorna inte säljs före importen,

20) varor som enligt 10 § tullagen (1466/94) är tullfria,

21) tullfria varor som avses i 9 § 1—3 mom. tullagen och varor som avses i 4 mom. i nämnda paragraf,

95 §

Som personligt resgods betraktas resgods som resanden kan visa upp för tullmyndigheten vid sin ankomst till Finland. Som personligt resgods betraktas också resgods som resanden kan visa upp för tullmyndigheten först vid en senare tidpunkt, om resanden lägger fram en redogörelse för att det företag som ansvarar för transporten vid resandens avresa registrerat dessa varor som medföljande resgods.

101 §

Vad tullagstiftningen stadgar om formaliteter som gäller varor som införs till gemenskapens tullområde samt om tillfällig upplagring, överföring till frilager eller friområde eller placering enligt tullupplagringsförfarande, internt förädlingsförfarande med suspensionsarrangemang eller helt tullfritt temporärt importförfarande, tillämpas också på varor som införs från gemenskapens tullområde, men från ett område utanför gemenskapens skatteområde, till gemenskapens skatteområde.

Föreslagen lydelse

upprättandet av ett gemenskapssystem för tullbefrielse (*tullfrihetsförordningen*),

17 a) varor som är tullfria enligt artiklarna 107—111 i tullfrihetsförordningen med de begränsningar som anges i 43 § i tullagen,

18) varor som enligt artiklarna 203—207 i tullkodexen är tullfria, under förutsättning att varorna inte skattefritt har sålts utanför gemenskapen eller att varor som i Finland har använts på ett sätt som berättigar till avdrag inte har sålts utanför gemenskapen,

19) varor som enligt artiklarna 208 och 209 i tullkodexen är tullfria, under förutsättning att varorna inte säljs före importen,

20) varor som enligt 39 § 1 mom. 1 och 2 punkten i tullagen (/) är tullfria,

21) tullfria varor som avses i 41 § 1 mom. 1—3 punkten, 41 § 2 mom. och 43 § i tullagen och varor som avses i 41 § 3 mom. i den lagen,

95 §

Som personligt resgods betraktas resgods som resanden kan visa upp för *Tullen* vid sin ankomst till Finland. Som personligt resgods betraktas också resgods som resanden kan visa upp för *Tullen* först vid en senare tidpunkt, om resanden lägger fram en redogörelse för att det företag som ansvarar för transporten vid resandens avresa *har registrerat* dessa varor som medföljande resgods.

101 §

Det som föreskrivs i den tullagstiftning som avses i artikel 5.1 led 2 i tullkodexen om formaliteter som gäller varor som införs till Europeiska unionens tullområde samt om tillfällig lagring, hänförande till tullagerförfarande eller förfarande för frizoner, förfarande för aktiv förädling eller förfarande för temporär import med fullständig befrielse från importtullar, tillämpas också på varor som införs från Europeiska unionens tullområde, men från ett område utanför gemenskapens skatteområde, till gemenskapens skatteområde.

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

101 b §

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte i situationer som avses i 2 § 2 mom. i tullförordningen (1543/1994).

101 b §

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på införsel av alkoholdrycker och tobaksprodukter som resande eller den som hör till personalen på ett fortskaffningsmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett land eller område utanför gemenskapen för med sig eller som sänts till enskilda personer.

101 c §

På dröjsmålspåföljder i fråga om skatt som ska betalas för införsel av varor tillämpas bestämmelserna i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995). När 3 § 3 mom. i den lagen tillämpas ska skattetillägget beräknas för den tidsperiod för vilken ränta enligt artikel 114.2 i tullkodexen beräknas.

Om uppskov med betalningen beviljas för den skatt som ska betalas för införseln, tas ränta ut i enlighet med 4 § i lagen om skattetillägg och förseningsränta.

101 d §

Vid återbetalning av skatt som ska betalas för införsel betalas ränta enligt 22 § i lagen om skatteuppbörd. Röntan beräknas från den tidpunkt som avses i 88 § 3 mom. i tullagen.

134 m §

Skattetillägg enligt 3 mom. beräknas på det sätt som föreskrivs i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

134 m §

Skattetillägg enligt 3 mom. beräknas på det sätt som föreskrivs i lagen om skattetillägg och förseningsränta.

154 §

På det belopp som skall debiteras påförs ett skattetillägg från den dag då återbäringen betalades till den utsatta förfallodagen, sistnämnda dag medräknad. Skattetillägget beräknas i övrigt enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/95).

154 §

På det belopp som ska debiteras påförs ett skattetillägg från den dag då återbäringen betalades till den utsatta förfallodagen, sistnämnda dag medräknad. Skattetillägget beräknas i övrigt enligt lagen om skattetillägg och förseningsränta.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om skyldigheten att betala skatt har uppkommit innan denna lag trädde i kraft tilläm-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

pas på dröjsmålspåföljder de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På sådant sökande av ändring i Tullens beslut som är anhängigt när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser om ränta som ska betalas på skatt som ska återbäras som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 63 § i bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i bilskattelagen (1482/1994) 63 § 3 mom., sådant det lyder i lag 5/2009, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

63 §

63 §

Vid behov kan det bestämmas att skattemyndigheten ska omhänderta fordonet till dess att beskattningen har verkställts och den debiterade skatten har betalats eller den tidsfrist som nämns i 36 § 2 mom. har löpt ut. Ett fordon som omhändertagits av skattemyndigheterna kan antingen säljas på auktion, med tillämpning av vad som i tullagen (1466/1994) föreskrivs om tullauktion, eller förstöras. *Bilskatten betalas till staten sedan auktionskostnaderna och tull betalats.* Fordonet kan registreras först när bilskatten är helt betald. Den som köper ett fordon på auktion betraktas inte som en sådan förvärvare som avses i 4 § 3 mom. *i denna lag.*

Vid behov kan det bestämmas att skattemyndigheten ska omhänderta fordonet till dess att beskattningen har verkställts och den debiterade skatten har betalats eller den tidsfrist som avses i 36 § 2 mom. har löpt ut. Ett fordon som omhändertagits av skattemyndigheterna kan antingen säljas på auktion, med tillämpning av det som i *tullagen (/)* föreskrivs om tullauktion eller förstöras. Fordonet kan registreras först när bilskatten är helt betald. Den som köper ett fordon på auktion betraktas inte som en sådan förvärvare som avses i 4 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kontroller av kontanta medel som förflyttas över Europeiska gemenskapens gräns (653/2007) 4 §, 5 § 2 mom. och 6 § 1 mom.,
av dem 5 § 2 mom. sådant det lyder i lag 838/2011 och 6 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1441/2009, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Valutaomräkningskurser

När kontanta medel i utländsk valuta som förs in i eller ut ur landet omräknas i euro skall de omräkningskurser som avses i 7 § i tullagen (1466/1994) och som fastställts av Tullstyrelsen användas.

5 §

Granskningsrätt

För kontroll av att anmälningsplikten enligt artikel 3 i förordningen har fullgjorts har den behöriga myndigheten rätt att utföra också annan kroppsvisitation än sådan som avses i 1 mom., om personen på sannolika skäl misstänks för att inte ha fullgjort anmälningsplikten enligt artikel 3 i förordningen. Beslut om åtgärden fattas av den tullman som har rätt att besluta om kroppsvisitation enligt 15 § i tullagen, en polisman som hör till befälet, en anhållningsberättigad tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet eller en gränsbevakningsman med minst majors grad. I övrigt iakttas i tillämpliga delar vad som i tvångsmedelslagen (806/2011) bestäms om kroppsvisitation.

Föreslagen lydelse

4 §

Valutaomräkningskurser

När kontanta medel i utländsk valuta som förs in i eller ut ur landet omräknas i euro ska de valutaomräkningskurser som *publicerats i enlighet med artikel 53.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen* användas.

5 §

Granskningsrätt

För kontroll av att anmälningsplikten enligt artikel 3 i förordningen har fullgjorts har den behöriga myndigheten rätt att utföra också annan kroppsvisitation än sådan som avses i 1 mom., om personen på sannolika skäl misstänks för att inte ha fullgjort anmälningsplikten enligt artikel 3 i förordningen. Beslut om åtgärden fattas av den tullman som har rätt att besluta om kroppsvisitation enligt 18 § 3 mom. i tullagen (/), en polisman som hör till befälet, en anhållningsberättigad tjänsteman vid *Gränsbevakningsväsendet* eller en gränsbevakningsman med minst majors grad. I övrigt iakttas vad som *föreskrivs om kroppsvisitation i tvångsmedelslagen (806/2011)*.

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

6 §

Rätt till omhändertagande

Den behöriga myndigheten har rätt att kvarhålla och omhänderta kontanta medel som förs in i eller ut ur gemenskapen, om anmälningssplikten enligt artikel 3 i förordningen inte har fullgjorts och om åtgärden behövs för utredning av om det med stöd av annan lagstiftning finns anledning att vidta åtgärder beträffande de kontanta medlen. Beslut om åtgärden fattas av den tullman som har rätt att besluta om kroppsvisitation enligt 15 § i tullagen, en polisman som hör till befälet, en anhållningsberättigad tjänsteman vid gränsbevakningsväsendet eller en gränsbevakningsman med minst majors grad.

Föreslagen lydelse

6 §

Rätt till omhändertagande

Den behöriga myndigheten har rätt att kvarhålla och omhänderta kontanta medel som förs in i eller ut ur *Europeiska unionens område*, om anmälningssplikten enligt artikel 3 i förordningen inte har fullgjorts och åtgärden behövs för utredning av om det med stöd av annan lagstiftning finns anledning att vidta åtgärder beträffande de kontanta medlen. Beslut om åtgärden fattas av den tullman som har rätt att besluta om kroppsvisitation enligt 18 § 3 mom. i tullagen, en polisman som hör till befälet, en anhållningsberättigad tjänsteman vid *Gränsbevakningsväsendet* eller en gränsbevakningsman med minst majors grad.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1153/2013, 485/2015 och 500/2015, som följer:

Gällande lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

- 1) de uppgifter som anges i 2 § 1 mom. i lagen om Skatteförvaltningen,
- 2) tullåtgärder som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten i tullagen (1466/1994) samt till stöd för beskattning, skattekontroll och in drivning av skatter som tullen verkställer,
- 3) den övervakning av arbetspensionsförsäkringsskyldigheten som avses i 2 § 2 mom. 1 punkten i lagen om Pensionsskyddscen-

Föreslagen lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

- 1) de uppgifter som anges i 2 § 1 mom. i lagen om Skatteförvaltningen,
- 2) tullåtgärder som avses i 2 § 7 punkten i tullagen (/) samt till stöd för beskattning, skattekontroll och in drivning av skatter som Tullen verkställer,
- 3) den övervakning som avses i 2 § 2 mom. 1 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) och som avser att försäk-

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

tralen (397/2006),

4) den övervakning av verkställigheten av uppbördsförfarandet i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremier som avses i 10 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

5) de uppgifter som anges i 41 och 42 § i alkohollagen (1143/1994),

6) beviljandet av och tillsynen över finansiering som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas för en organisations verksamhet,

7) de uppgifter som avses i 28 § i strukturfondslagen (1401/2006),

8) verkställighet som avses i utsökningsbalken (705/2007),

9) den övervakning av förvaltningen av konkursbon som avses i lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995),

10) den utredning av förutsättningarna för näringsförbud som avses i 19 a § i lagen om näringsförbud och den tillsyn över näringsförbud som avses i 21 a § i samma lag,

11) polisens och gränsbevakningsväsendets verksamhet vid förebyggande och utredning av brott eller för tullens verksamhet vid förundersökningar, om det maximistraff som föreskrivs för brottet är fängelse i minst ett år och brottet misstänks ha begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats,

12) utredning i fråga om en förverkandepåföljd som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i förundersökningslagen (805/2011) och som döms ut med anledning av ett brott samt utdömande av en förverkandepåföljd som avses i 10 kap. i strafflagen (39/1889),

13) sådant förhindrande och sådan utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism som avses i 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008),

14) beviljande och återkallande av trafik-tillstånd i enlighet med lagen om kommersiell godstransport på väg (693/2001) och kollektivtrafiklagen (869/2009),

15) den tillsynsuppgift som anges i 14 kap. 1 § i stiftelselagen (487/2015),

16) tillsynen enligt 177 § 1 mom. och

Föreslagen lydelse

ringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna iakttas,

4) den övervakning av verkställigheten av uppbördsförfarandet i fråga om arbetslöshetsförsäkringspremier som avses i 10 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

5) de uppgifter som anges i 41 och 42 § i alkohollagen (1143/1994),

6) beviljandet av och tillsynen över finansiering som med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas för en organisations verksamhet,

7) de uppgifter som avses i 28 § i strukturfondslagen (1401/2006),

8) verkställighet som avses i utsökningsbalken (705/2007),

9) den övervakning av förvaltningen av konkursbon som avses i lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995),

10) den utredning av förutsättningarna för näringsförbud som avses i 19 a § i lagen om näringsförbud och den tillsyn över *att* näringsförbud som avses i 21 a § i samma lag *iakttas,*

11) polisens och *Gränsbevakningsväsendets* verksamhet vid förebyggande och utredning av brott eller för *Tullens* verksamhet vid förundersökningar, om det maximistraff som föreskrivs för brottet är fängelse i minst ett år och brottet misstänks ha begåtts inom organisationens verksamhet eller genom att organisationen har utnyttjats,

12) utredning i fråga om en förverkandepåföljd som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i förundersökningslagen (805/2011) och som döms ut med anledning av ett brott samt utdömande av en förverkandepåföljd som avses i 10 kap. i strafflagen (39/1889),

13) sådant förhindrande och sådan utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism som avses i 35 § 1 mom. 1 punkten i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008),

14) beviljande och återkallande av trafik-tillstånd i enlighet med lagen om kommersiell godstransport på väg (693/2006) och kollektivtrafiklagen (869/2009),

15) den tillsynsuppgift som anges i 14 kap. 1 § i stiftelselagen (487/2015),

16) tillsynen enligt 177 § 1 mom. och

Gällande lydelse

179 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) över de skyldigheter som gäller försäkring.

Föreslagen lydelse

179 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) över de skyldigheter som gäller försäkring.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 2 och 13 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015) 2 § och 13 § 1 och 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *tullbrott*
 - a) brott som innebär överträdelse av en sådan bestämmelse i tullagen (1466/1994) eller någon annan lag vars iakttagande Tullen ska övervaka eller som Tullen ska verkställa,
 - b) mot tullman riktat hindrande av tjänsteman enligt 16 kap. 3 § i strafflagen (39/1889) och tredska mot tullman enligt 16 kap. 4 b § i den lagen,
 - c) olaga befattningstagande med infört gods enligt 46 kap. 6 och 6 a § i strafflagen,
 - d) sådant brott i vilket ingår import, export eller transitering genom Finland av egendom,
- 2) *tullbrottsbekämpning* förhindrande, avslöjande och utredande av tullbrott,
- 3) *förhindrande av tullbrott* åtgärder som syftar till att förhindra tullbrott, försök till tullbrott och förberedelse till tullbrott, eller till att avbryta ett redan påbörjat tullbrott eller begränsa den direkta skada eller fara som brottet medför,
- 4) *avslöjande av tullbrott* åtgärder som syf-

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *tullbrott*
 - a) brott som innebär överträdelse av en sådan bestämmelse i *tullagen* (/) eller någon annan lag vars iakttagande Tullen ska övervaka eller som Tullen ska verkställa,
 - b) mot tullman riktat hindrande av tjänsteman enligt 16 kap. 3 § i strafflagen (39/1889) och tredska mot tullman enligt 4 b § i *det kapitlet*,
 - c) olaga befattningstagande med infört gods enligt 46 kap. 6 och 6 a § i strafflagen,
 - d) sådant brott i vilket ingår import, export eller transitering genom Finland av egendom,
- 2) *tullbrottsbekämpning* förhindrande, avslöjande och utredning av tullbrott,
- 3) *förhindrande av tullbrott* åtgärder som syftar till att förhindra tullbrott, försök till tullbrott och förberedelse till tullbrott, eller till att avbryta ett redan påbörjat tullbrott eller begränsa den direkta skada eller fara som brottet medför,
- 4) *avslöjande av tullbrott* åtgärder som syf-

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

tar till att klarlägga om det för inledande av förundersökning finns en i 3 kap. 3 § 1 mom. i förundersökningslagen (805/2011) avsedd grund,

5) *utredande av tullbrott* förundersökning av tullbrott,

6) *tullåtgärd* tjänsteåtgärd som hör till Tullens behörighet, med undantag för förundersökning av tullbrott.

13 §

Tullens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har Tullen trots sekretessbestämmelserna rätt att i enlighet med vad som avtalar om saken med den registeransvarige, ur vissa register och genom teknisk anslutning eller som en datamängd få och i övrigt behandla sådan information som Tullen behöver för att utföra sina uppdrag eller föra sina personregister, enligt följande:

1) ur samfunds och sammanslutningars personregister och övriga register för tullbrottsbekämpning behövliga uppgifter om passagerare, fordons personal samt om fordon och varor som transporteras,

2) ur Skatteförvaltningens datasystem sådana uppgifter jämte identifieringsuppgifter om den skattskyldige, som behövs för beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

3) ur det fordonstrafikregister som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) sådana uppgifter som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

4) ur Patent- och registerstyrelsens handelsregister sådana uppgifter om anmälningar och meddelanden som gäller näringsidkare och som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbe-

Föreslagen lydelse

tar till att klarlägga om det för inledande av förundersökning finns en i 3 kap. 3 § 1 mom. i förundersökningslagen (805/2011) avsedd grund,

5) **utredning** av tullbrott förundersökning av tullbrott,

6) *tullåtgärd* tjänsteåtgärd som hör till Tullens behörighet, med undantag för förundersökning av tullbrott.

13 §

Tullens rätt att få uppgifter ur vissa register och informationssystem

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag har Tullen trots sekretessbestämmelserna rätt att i enlighet med vad som avtalar om saken med den registeransvarige, ur vissa register och genom teknisk anslutning eller som en datamängd få och i övrigt behandla sådan information som Tullen behöver för att utföra sina uppdrag eller föra sina personregister, enligt följande:

1) ur samfunds och sammanslutningars personregister och övriga register för tullbrottsbekämpning behövliga uppgifter om passagerare, *fortskaffningsmedels* personal samt om *fortskaffningsmedel* och varor som transporteras,

2) ur Skatteförvaltningens datasystem sådana uppgifter jämte identifieringsuppgifter om den skattskyldige som behövs för beskattning, indrivning *och* tullbrottsbekämpning *samt de uppgifter som behövs för tillståndsprövning och som gäller tillståndssökandens fullgörande av skyldighet att betala skatt och skatterelaterade betalningsarrangemang för tillståndssökanden samt, när det är ett krav för att tillstånd ska beviljas, uppgifter om överträdelser av tullagstiftningen eller skattelagstiftningen,*

3) ur det fordonstrafikregister som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) sådana uppgifter som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

4) ur Patent- och registerstyrelsens handelsregister sådana uppgifter om anmälningar och meddelanden som gäller näringsidkare och som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbe-

Gällande lydelse

kämpning,

5) ur polisens personregister sådana uppgifter som behövs för tullövervakning och för tullbrottsbekämpning samt för Tullens övriga uppdrag i enlighet med de ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

6) ur gränsbevakningsväsendets personregister sådana uppgifter som behövs för tullövervakning och för tullbrottsbekämpning samt för Tullens övriga uppdrag i enlighet med de ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

7) ur Brottspåföljdsmyndighetens personregister sådana uppgifter som behövs för tullbrottsbekämpning samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

8) av dem som utövar inkvarteringsverksamhet och av polisen sådana uppgifter som avses i 6 § 1 mom. i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (308/2006) och som behövs för tullbrottsbekämpning,

9) sådana uppgifter som avses i 13—17 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) och som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

10) ur det bötesregister som avses i lagen om verkställighet av böter (672/2002) sådana uppgifter om brott och straffrättsliga påföljder som behövs för de ändamål som anges i 50 § i den lagen, samt ur det straffregister som avses i straffregisterlagen (770/1993) uppgifter om personer och juridiska personer för de ändamål som anges i 4 och 4 a § i den lagen,

11) av justitieförvaltningsmyndigheterna

Föreslagen lydelse

kämpning,

5) ur polisens personregister sådana uppgifter som behövs för tullövervakning och för tullbrottsbekämpning samt för Tullens övriga uppdrag i enlighet med de ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

6) ur *Gränsbevakningsväsendets* personregister sådana uppgifter som behövs för tullövervakning och för tullbrottsbekämpning samt för Tullens övriga uppdrag i enlighet med de ändamål som uppgifterna har samlats in och registrerats för samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

7) ur Brottspåföljdsmyndighetens personregister sådana uppgifter som behövs för tullbrottsbekämpning samt för andra ändamål än de som uppgifterna har samlats in och registrerats för när det gäller de fall som avses i 16 § 1 mom.,

8) av dem som utövar inkvarteringsverksamhet och av polisen sådana uppgifter som avses i 6 § 1 mom. i lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (308/2006) och som behövs för tullbrottsbekämpning,

9) sådana uppgifter som avses i 13—17 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) och som behövs för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

10) ur det bötesregister som avses i lagen om verkställighet av böter (672/2002) uppgifter om brott och straffrättsliga påföljder, ur det straffregister som avses i straffregisterlagen (770/1993) och för de ändamål som nämns i den lagens 4 och 4 a § uppgifter om personer och juridiska personer och ur det register över avgöranden och meddelanden om avgöranden som avses i lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informations-system (372/2010) uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft samt ur det rikssystem för behandling av diarie- och ärendehanteringssuppgifter som avses i den lagen uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga vid åklagarmyndigheter eller domstolar,

11) av justitieförvaltningsmyndigheterna

Gällande lydelse

uppgifter om personer som är efterlysta av justitieförvaltningen, *ur det register över avgöranden och meddelanden om avgöranden som avses i lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) uppgifter om avgöranden i brottmål och om avgörandenas laga kraft och ur det rikssystem för behandling av diarie- och ärendehanteringsuppgifter som avses i den lagen uppgifter om brottmål som är eller har varit anhängiga vid åklagarmyndigheter eller domstolar,*

12) ur utrikesministeriets informationssystem uppgifter om dem som hör till personalen vid diplomatiska beskickningar och konsulat som representerar den utsändande staten i Finland och om dem som hör till personalen vid en internationell organisations organ i Finland eller något annat internationellt organ i samma ställning samt om dessa personers familjemedlemmar och om dem som är i privat tjänst hos dessa personer, för utförande av de uppdrag som föreskrivs för Tullen i utlänningslagen (301/2004) och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

13) ur Migrationsverkets informationssystem uppgifter om ärenden som gäller rese-dokument, visum, vistelse, internationellt skydd, avlägsnande ur landet, inreseförbud och medborgarskap, för utförande av de uppdrag som föreskrivs för Tullen i utlänningslagen och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

14) av ett teleföretag de uppgifter som avses i 10 kap. 6—8 § i tvångsmedelslagen och i 2 kap. 14 § 2 mom. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen och som behövs för tullbrottsbekämpning,

15) ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (424/2014) och ur Ålands fritidsbåtsregister uppgifter om båtar samt om ägare och innehavare av båtar, som behövs för de uppdrag som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

16) ur kommunikationsministeriets trafik-tillståndsregister de uppgifter som behövs för påförande av påföljdsavgift för transportör

Föreslagen lydelse

uppgifter om personer som är efterlysta av justitieförvaltningen,

12) ur utrikesministeriets informationssystem uppgifter om dem som hör till personalen vid diplomatiska beskickningar och konsulat som representerar den utsändande staten i Finland och om dem som hör till personalen vid en internationell organisations organ i Finland eller något annat internationellt organ i samma ställning samt om dessa personers familjemedlemmar och om dem som är i privat tjänst hos dessa personer, för utförande av de uppdrag som föreskrivs för Tullen i utlänningslagen (301/2004) och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

13) ur Migrationsverkets informationssystem uppgifter om ärenden som gäller rese-dokument, visum, vistelse, internationellt skydd, avlägsnande ur landet, inreseförbud och medborgarskap, för utförande av de uppdrag som föreskrivs för Tullen i utlänningslagen och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

14) av ett teleföretag de uppgifter som avses i 10 kap. 6—8 § i tvångsmedelslagen och i 2 kap. 14 § 2 mom. i lagen om brottsbekämpning inom Tullen och som behövs för tullbrottsbekämpning,

15) ur det farkostregister som avses i lagen om farkostregistret (424/2014) och ur Ålands fritidsbåtsregister uppgifter om båtar samt om ägare och innehavare av båtar, som behövs för de uppdrag som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004), för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

16) ur kommunikationsministeriets trafik-tillståndsregister de uppgifter som behövs för påförande av påföljdsavgift för transportör

Gällande lydelse

enligt 179 § i utlänningslagen och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

17) ur det fartygsregister, register över fartyg under byggnad och historikregister som avses i fartygsregisterlagen (512/1993) sådana uppgifter om fartyg samt om ägare och innehavare av fartyg som behövs för de uppdrag som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

18) ur det luftfartygsregister som avses i luftfartslagen (864/2014) sådana uppgifter om luftfartyg samt om innehavare och ägare av luftfartyg som behövs för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

19) av trafik-, fiske- och miljömyndigheterna samt av polisen, gränsbevakningsväsendet och försvarsmakten uppgifter om fordon och deras position samt om trafik, för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

20) för lämnande av handräckning nödvändiga uppgifter av den myndighet som har begärt handräckning.

Tullen har rätt att få och i övrigt behandla uppgifter som behövs för att genomföra in- och utresekontroller enligt 14 a § i tullagen, med iakttagande av vad som anges i 22 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) när det gäller gränsbevakningsväsendets rätt att få och i övrigt behandla uppgifter för att upprätthålla gränssäkerheten.

Föreslagen lydelse

enligt 179 § i utlänningslagen och för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

17) ur det fartygsregister, register över fartyg under byggnad och historikregister som avses i fartygsregisterlagen (512/1993) sådana uppgifter om fartyg samt om ägare och innehavare av fartyg som behövs för de uppdrag som Tullen sköter enligt lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

18) ur det luftfartygsregister som avses i luftfartslagen (864/2014) sådana uppgifter om luftfartyg samt om innehavare och ägare av luftfartyg som behövs för påförande av påföljdsavgift för transportör enligt 179 § i utlänningslagen, för tullövervakning, beskattning och indrivning samt för tullbrottsbekämpning,

19) av trafik-, fiske- och miljömyndigheterna samt av polisen, *Gränsbevakningsväsendet* och försvarsmakten uppgifter om *trafikmedel* och deras position samt om trafik, för tullövervakning samt för tullbrottsbekämpning,

20) för lämnande av handräckning nödvändiga uppgifter av den myndighet som har begärt handräckning.

Tullen har rätt att få och i övrigt behandla uppgifter som behövs för att genomföra in- och utresekontroller enligt 31 § i tullagen, med iakttagande av vad som anges i 22 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet (579/2005) när det gäller *Gränsbevakningsväsendets* rätt att få och i övrigt behandla uppgifter för att upprätthålla gränssäkerheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Tullen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) 1 kap. 1 § 1 mom., 2 kap. 15 § 2 mom., 3 kap. 40 § 1 mom. och 54 § 2 mom., 4 kap. 1 § 3 mom. och 6 § samt 5 kap. 3 § och 4 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 kap.
Allmänna bestämmelser
1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas, utöver vad som föreskrivs i tullagen (1466/1994), på sådana åtgärder för att förhindra, avslöja och utreda tullbrott och väcka åtal mot misstänkta för tullbrott som hör till Tullens uppgifter.

2 kap.

Tullens befogenheter vid tullbrottsbekämpning

15 §

Identifiering

Om någon vägrar att lämna uppgifterna och om personen inte kan identifieras på annat sätt har en tullman inom tullbrottsbekämpningen rätt att utreda identiteten med hjälp av signalement samt med stöd av de personregister som avses *tullagen och i 2 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003)*. Härvid ska iakttas vad som i 8 kap. 33 § 2—4 mom. i tvångsmedelslagen föreskrivs om förrättande av genomsökning av personer.

Föreslagen lydelse

1 kap.
Allmänna bestämmelser
1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas, utöver vad som föreskrivs i *tullagen (/)*, på sådana åtgärder för att förhindra, avslöja och utreda tullbrott och väcka åtal mot misstänkta för tullbrott som hör till Tullens uppgifter.

2 kap.

Tullens befogenheter vid tullbrottsbekämpning

15 §

Identifiering

Om någon vägrar lämna *uppgifter enligt 1 mom.* och om personen inte kan identifieras på annat sätt har en tullman inom tullbrottsbekämpningen rätt att utreda identiteten med hjälp av signalement samt med stöd av *lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (639/2015) och de personregister som avses 2 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003)*. *I sådana situationer ska det som föreskrivs i 8 kap. 33 § 2—4 mom. i tvångsmedelslagen*

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

om förrättande av genomsökning av personer iakttas.

3 kap.

3 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

Hemliga metoder för inhämtande av information

40 §

40 §

Behandling av uppgifter om en informationskälla och betalning av arvode

Behandling av uppgifter om en informationskälla och betalning av arvode

Uppgifter om en informationskälla får registreras i ett personregister. På behandlingen av uppgifterna tillämpas tullagen.

Uppgifter om en informationskälla får registreras i ett personregister. *Bestämmelser om behandlingen av uppgifter finns i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen.*

54 §

54 §

Utplåning av information

Utplåning av information

Överskottsinformation får dock bevaras och lagras i Tullens register som avses i tullagen, om den gäller ett brott som avses i 53 §. Information som inte har lagrats i ett register eller fogats till förundersökningsmaterial ska utan onödigt dröjsmål utplånas så snart det blivit uppenbart att den inte kan användas eller att den inte längre behövs för att förhindra eller utreda ett tullbrott.

Överskottsinformation får dock bevaras och lagras i Tullens register som avses i *lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen*, om den gäller ett brott som avses i 53 §. Information som inte har lagrats i ett register eller fogats till förundersökningsmaterial ska utan onödigt dröjsmål utplånas så snart det blivit uppenbart att den inte kan användas eller den inte längre behövs för att förhindra eller utreda ett tullbrott.

4 kap.

4 kap.

Tystnadsplikt och tystnadsrätt

Tystnadsplikt och tystnadsrätt

1 §

1 §

Tystnadsplikt

Tystnadsplikt

Bestämmelser om tystnadsplikten finns också i *tullagen och i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.*

Bestämmelser om tystnadsplikten finns också i *lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.*

Gällande lydelse

6 §

Hänvisningsbestämmelse om utlämnande av information

I fråga om utlämnande av information ur Tullens personregister via teknisk anslutning eller i maskinläsbar form till andra myndigheter och om utlämnande av information till utlandet föreskrivs i tullagen.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

3 §

Kondition och yrkesskicklighet hos tullmännen inom Tullens brottsbekämpning

Tullmän som utför operativa uppdrag inom Tullens brottsbekämpning ska upprätthålla den kondition och yrkesskicklighet som arbetsuppgifterna förutsätter. Närmare bestämmelser om den konditionsnivå som olika arbetsuppgifter förutsätter samt om anordnande av konditionstester får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Bemyndiganden att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) hur ställningen för tullmän inom Tullens brottsbekämpning ska anges och tullmän identifieras,
- 2) förvaring av egendom som tagits om hand och utlämnande, försäljning, användning och förverkande av beslagtagna vara,
- 3) tecken och metoder vid stoppande av fordon,
- 4) tullmäns kondition och yrkesskicklighet,
- 5) handräckning till andra än polisen och gränsbevakningsväsendet,
- 6) registrering av åtgärder.

Föreslagen lydelse

6 §

Hänvisningsbestämmelse om utlämnande av information

I fråga om utlämnande av information ur Tullens personregister via teknisk anslutning eller i maskinläsbar form till andra myndigheter och om utlämnande av information till utlandet föreskrivs i *lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen*.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

3 §

Kondition och yrkesskicklighet hos tullmännen inom Tullens brottsbekämpning

Tullmän som utför operativa uppdrag inom Tullens brottsbekämpning ska upprätthålla den kondition och yrkesskicklighet som arbetsuppgifterna kräver. Närmare bestämmelser om den konditionsnivå och nivå på yrkesskickligheten som olika arbetsuppgifter kräver samt om anordnande av konditionstester får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Bemyndiganden att utfärda förordning

Genom förordning av finansministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) hur ställningen för tullmän inom Tullens brottsbekämpning ska anges och tullmän identifieras,
- 2) förvaring av egendom som tagits om hand och utlämnande, försäljning, användning och förverkande av beslagtagna vara,
- 3) tecken och metoder vid stoppande av fortskaffningsmedel,
- 4) handräckning till andra än polisen och Gränsbevakningsväsendet,
- 5) registrering av åtgärder.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av punktskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i punktskattelagen (182/2010) 3 §, 4 § 2 mom., 18 § 1 mom., 47 d § 1 mom., 50 § 3 mom. och 87 § 1 mom., av dem 3 § sådan den lyder i lag 939/2015, 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 635/2015 och 47 d § 1 mom. sådant det lyder i lag 495/2014, samt *fogas* till 48 § ett nytt 3 mom. och till 49 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

3 §

Tillämpning av tullagstiftningen

Tillämpning av tullagstiftningen

Om produkter förs in från ett område utanför unionen och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande, ska i fråga om beskattningen och andra förfaranden samt ändringssökande *i tillämpliga delar* iaktas vad som bestäms eller föreskrivs om tull, om inte något annat särskilt föreskrivs i denna lag eller i respektive lagar om punktskatt eller accis. Punktskatt ska dock *alltid* betalas innan punktskattepliktiga produkter övergår till fri omsättning.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska dock inte tillämpas om den skattskyldige är en registrerad kund enligt tullagen (1466/1994).

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för införsel av produkter till unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid införsel av punktskattepliktiga produkter till unionen från tredjeterritorier.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för utförsel av varor från unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid utförsel av punktskattepliktiga produkter från unionen till tredjeterritorier.

Om produkter förs in från ett område utanför unionen och inte omedelbart efter införseln hänförs till ett uppskovsförfarande, ska *på* beskattningen och andra förfaranden samt ändringssökande *tillämpas* vad som bestäms eller föreskrivs om tull, om inte något annat särskilt föreskrivs i denna lag eller i respektive lagar om punktskatt eller accis. Punktskatt ska dock betalas innan punktskattepliktiga produkter övergår till fri omsättning.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas dock inte om den skattskyldiga beviljas anstånd med betalningen i enlighet med artikel 110 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för införsel av produkter till unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid införsel av punktskattepliktiga produkter till unionen från tredjeterritorier.

De formaliteter som anges i unionens tullbestämmelser för utförsel av varor från unionens tullområde ska i tillämpliga delar gälla vid utförsel av punktskattepliktiga produkter från unionen till tredjeterritorier.

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

4 §

Behörig myndighet

Om inte något annat föreskrivs i denna lag ska tullagen eller lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) tillämpas i fråga om Tullens befogenheter och åtgärder.

18 §

Befrielse från punktskatt

Skattefria är produkter som

1) är avsedda för officiellt bruk vid i Finland verksamma utländska diplomatiska *eller andra* representationer eller utsända konsulers kanslier eller för diplomatiska representanters *eller* utsända konsulers eller till deras hushåll hörande familjemedlemmars personliga bruk,

2) är avsedda att användas av i Finland verksamma internationella organisationer, inom de gränser och på de villkor som fastställts genom internationella konventioner om upprättande av dessa organisationer eller genom avtal med organisationernas ledning,

3) är avsedda att användas av de väpnade styrkorna i varje stat som är part i Nordatlantiska fördraget, utom den medlemsstat där punktskatten kan tas ut, för styrkornas eget bruk, för civilpersonal som medföljer dem eller för mässar och marketenterier,

4) är avsedda att användas av Förenade kungarikets väpnade styrkor stationerade i Cypern i enlighet med fördraget om upprättandet av Republiken Cypern för styrkornas eget bruk, för civilpersonal som medföljer dem eller för mässar och marketenterier,

5) är avsedda för konsumtion enligt ett avtal som ingåtts med tredjeländer eller internationella organisationer, förutsatt att avtalet är tillåtet eller godkänt med hänsyn till undantag från mervärdesskatt,

6) för officiellt bruk levereras till någon av Europeiska unionens institutioner i Finland, om produkternas skattepliktiga anskaffnings-

Föreslagen lydelse

4 §

Behörig myndighet

På Tullens befogenheter och åtgärder tillämpas det som föreskrivs i tullagen (/) och lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

18 §

Befrielse från punktskatt

Skattefria är produkter som

1) är avsedda för officiellt bruk vid i Finland verksamma utländska diplomatiska representationer, *konsulat som förestås av en utsänd konsul eller med dem jämförbara beskickningar* eller för diplomatiska representanters, utsända konsulers eller *med dem jämförbara personers* eller till deras hushåll hörande familjemedlemmars personliga bruk,

2) är avsedda att användas av i Finland verksamma internationella organisationer, inom de gränser och på de villkor som *bestämts* genom internationella konventioner om upprättande av dessa organisationer eller genom avtal med organisationernas ledning,

3) är avsedda att användas av de väpnade styrkorna i varje stat som är part i Nordatlantiska fördraget, utom den medlemsstat där punktskatten kan tas ut, för styrkornas eget bruk, för civilpersonal som medföljer dem eller för mässar och marketenterier,

4) är avsedda att användas av Förenade kungarikets väpnade styrkor stationerade i Cypern i enlighet med fördraget om upprättandet av Republiken Cypern för styrkornas eget bruk, för civilpersonal som medföljer dem eller för mässar och marketenterier,

5) är avsedda för konsumtion enligt ett avtal som ingåtts med tredjeländer eller internationella organisationer, förutsatt att avtalet är tillåtet eller godkänt med hänsyn till undantag från mervärdesskatt,

6) för officiellt bruk levereras till någon av Europeiska unionens institutioner i Finland, om produkternas skattepliktiga anskaffnings-

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

pris sammanlagt uppgår till minst 80 euro, samt produkter som levereras till någon av Europeiska unionens institutioner i en annan medlemsstat under motsvarande förutsättningar som skattefrihet beviljas i etableringsstaten.

47 d §

Kvittningsordning

Om Tullen har flera förfallna fordringar på mottagaren av återbetalningen, och om återbetalningen inte räcker för att betala dem alla, ska återbetalningen användas till betalning av fordringar i den ordning som bestäms i 30 a § i tullagen.

48 §

Skattetillägg och förseningsränta

49 §

Återbetalningsränta

Föreslagen lydelse

pris sammanlagt uppgår till minst 80 euro, samt produkter som levereras till någon av Europeiska unionens institutioner i en annan medlemsstat under motsvarande förutsättningar som skattefrihet beviljas i etableringsstaten.

47 d §

Kvittningsordning

Om Tullen har flera förfallna fordringar på mottagaren av återbetalningen, och om återbetalningen inte räcker för att betala dem alla, ska återbetalningen användas för betalning av fordringar i den ordning som bestäms i 67 § i tullagen.

48 §

Skattetillägg och förseningsränta

Bestämmelserna i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt bestämmelserna om tull. Skattetillägg beräknas dock för den tidsperiod för vilken ränta enligt artikel 114.2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen beräknas.

49 §

Återbetalningsränta

Bestämmelserna i denna paragraf ska tillämpas också om beskattningen i övrigt verkställs enligt bestämmelserna om tull. Räntan beräknas dock från den tidpunkt som avses i 88 § 3 mom. i tullagen.

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

50 §

Minimibelopp av punktskatt som uppbärs och återbetalas

Vid uppbörd eller återbetalning av skatt i sådana fall som avses i 3 § 1 mom. ska på minsta punktskattebelopp som uppbärs och återbetalas tillämpas vad som bestäms eller föreskrivs om minsta tull som uppbärs eller återbetalas.

87 §

Skattefritt bränsle

Med stöd av 84 § får skattefritt dessutom föras in det bränsle som finns i ett motordrivet transportmedels sedvanliga bränsletank och för varje motordrivet transportmedel högst 10 liter bränsle som transporteras med transportmedlet i en bärbar tank.

Föreslagen lydelse

50 §

Minimibelopp av punktskatt som uppbärs och återbetalas

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på punktskattningen vid införsel av alkoholdrycker och tobaksprodukter som resande eller personer som hör till personalen på ett fortskaffningsmedel i yrkesmässig trafik mellan Finland och ett tredjeländ för med sig eller som sänts till enskilda personer.

87 §

Skattefritt bränsle

Med stöd av 84 § får skattefritt dessutom föras in det bränsle som finns i *standardtanken på ett motordrivet fortskaffningsmedel och för varje motordrivet fortskaffningsmedel* högst 10 liter bränsle som transporteras med *fortskaffningsmedlet* i en bärbar tank *under samma förutsättningar och med samma begränsningar som föreskrivs i fråga om tullfrihet för dessa produkter, om inte något annat föreskrivs i denna lag.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om skyldigheten att betala skatt har uppkommit före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas på skattetillägg och förseningsränta de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

På sådant sökande av ändring i Tullens beslut som är anhängigt när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser om återbetalningsränta som gällde vid ikraftträdandet.

9.

Lag

om ändring av 5 och 6 § i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet (26/2009) 5 § 2 mom. och 6 § 2 mom., sådana de lyder i lag 649/2015, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Utlämnande av information och underrättelser på begäran

Utlämnande av information och underrättelser på begäran

Information och underrättelser lämnas ut under de förutsättningar som anges i 17—19 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen, 25 § i tullagen (1466/1994) och 26—28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

Information och underrättelser lämnas ut under de förutsättningar som anges i 17—19 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen och 26—28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

6 §

6 §

Utlämnande av information och underrättelser på eget initiativ

Utlämnande av information och underrättelser på eget initiativ

Information och underrättelser lämnas ut under de förutsättningar som anges i 17—19 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen, 25 § i tullagen och 26—28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

Information och underrättelser lämnas ut under de förutsättningar som anges i 17—19 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, 17 § i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen och 26—28 § i lagen om behandling av personuppgifter vid gränsbevakningsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om en marknadsordning för jordbruksprodukter (999/2012) 2 § 1 mom. 4 punkten, 3 § 8 punkten, 14 § 1 mom., 16 § 1 mom., 70 § 1 mom. och 79 §, av dem 2 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 1363/2014 samt 3 § 8 punkten och 79 § sådana de lyder i lag 1194/2013, samt
fogas till 3 §, sådan den lyder i lagarna 1194/2013, 937/2014 och 1363/2014, en ny 8 a punkt som följer:

Gällande lydelse

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utöver vad som föreskrivs i denna lag bestäms det i

4) tullagen (1466/1994) om uppbörd av de importtullar och tilläggsimporttullar som avses i marknadsordningsförordningen,

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *tillämpningsförordningen* kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen,

Föreslagen lydelse

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Utöver vad som föreskrivs i denna lag bestäms det i

4) *tullagen* (/) om uppbörd av de importtullar och tilläggsimporttullar som avses i marknadsordningsförordningen,

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) **tullkodexen** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen,

8 a) **delegerade förordningen till tullkodexen** kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2446/2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex,

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

14 §

Exportdeklaration och ansökan om exportbidrag i fråga om exportbidragsprodukter

Bestämmelser om skyldigheten för de som ansöker om exportbidrag att till den behöriga tullmyndigheten lämna en exportdeklaration som gäller exportbidragsprodukter finns i förordningen om exportbidrag. Den som ansöker om exportbidrag ska i exportdeklarationen lämna de uppgifter som behövs för beräkning av bidraget. Landsbygdsverket meddelar inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning närmare föreskrifter om de uppgifter för beräkning av bidraget som ska lämnas i exportdeklarationen. Bestämmelser om de övriga uppgifter som ska ingå i exportdeklarationen finns i artikel 216 i tillämpningsförordningen.

16 §

Godkännande av proviantlager samt proviantlagrens verksamhet

Bestämmelser om rätten för de som ansöker om exportbidrag att vid exportförfarandet för exportbidragsprodukter använda ett proviantlager som godkänts för ändamålet (*godkänt proviantlager*) finns i förordningen om exportbidrag. Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande och om kraven på den verksamhet godkännandet avser finns i förordningen om exportbidrag och i artiklarna 524—535 i tillämpningsförordningen. Landsbygdsverket beslutar om godkännande av proviantlager på ansökan.

70 §

Formkrav på ansökningar och anmälningar

Ansökningar och anmälningar ska göras skriftligen och vara undertecknade. En ansökan om exportbidrag ska emellertid göras med en sådan elektronisk exportdeklaration som avses i artikel 787 i tillämpningsförord-

Föreslagen lydelse

14 §

Exportdeklaration och ansökan om exportbidrag i fråga om exportbidragsprodukter

Bestämmelser om skyldigheten för dem som ansöker om exportbidrag att till den behöriga tullmyndigheten lämna en exportdeklaration som gäller exportbidragsprodukter finns i förordningen om exportbidrag. Den som ansöker om exportbidrag ska i exportdeklarationen lämna de uppgifter som behövs för beräkning av bidraget. Landsbygdsverket meddelar inom de gränser som anges i EU:s lagstiftning närmare föreskrifter om de uppgifter för beräkning av bidraget som ska lämnas i exportdeklarationen. Bestämmelser om de övriga uppgifter som ska ingå i exportdeklarationen finns i artikel 2 i *den delegerade förordningen till tullkodexen*.

16 §

Godkännande av proviantlager samt proviantlagrens verksamhet

Bestämmelser om rätten för dem som ansöker om exportbidrag att vid exportförfarandet för exportbidragsprodukter använda ett proviantlager som godkänts för ändamålet (*godkänt proviantlager*) finns i förordningen om exportbidrag. Bestämmelser om förutsättningarna för godkännande och om kraven på den verksamhet godkännandet avser finns i förordningen om exportbidrag och i *de bestämmelser i artikel 240 i tullkodexen som gäller tullager*. Landsbygdsverket beslutar om godkännande av proviantlager på ansökan.

70 §

Formkrav på ansökningar och anmälningar

Ansökningar och anmälningar ska göras skriftligen och vara undertecknade. En ansökan om exportbidrag ska emellertid göras med en sådan elektronisk exportdeklaration som avses i *tullkodexen*, om det inte är fråga

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

ningen, om det inte är fråga om en situation enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 450/2008 om fastställande av en tullkodex för gemenskapen (Moderniserad tullkodex).

79 §

Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter

Landsbygdsverket ska återbetala sådana avgifter och påföljdsavgifter som tagits ut och sådana belopp som återkrävts på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp. På det återbetalda beloppet betalas ränta i enlighet med 39 § i tullagen.

Föreslagen lydelse

om en situation som avses i artikel 6.3 eller 6.4 i tullkodexen.

79 §

Återbetalning av avgifter som betalats till myndigheter

Landsbygdsverket ska återbetala sådana avgifter och påföljdsavgifter som tagits ut och sådana belopp som återkrävts på felaktiga grunder eller till ett för stort belopp. På det återbetalda beloppet betalas ränta i enlighet med 88 § i tullagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 3 och 6 § i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget med Ryssland om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal och om tillämpning av fördraget (104/2011) 3 § 1 mom. och 6 § som följer:

Gällande lydelse

3 §
Enligt artikel 18.2 i arrendeavtalet om Saima kanal ska kommissionen för Saima kanal fungera som ett särskilt organ. Kommunikationsministeriet tillsätter kommissionen för fem år i sänder. Ordförande för kommissionen är kanalfullmäktigen och medlemmar företrädare för kommunikationsministeriet, utrikesministeriet, Gränsbevakningsväsendet, Tullstyrelsen och Trafikverket.

6 §
När gods förs från Finland för nyttjandet och vården av arrendeområdet eller återbördas till Finland jämföras arrendeområdet vid Saima kanal tullrättsligt med ett område utanför Europeiska unionens tullområde *enligt artikel 3 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.*

Föreslagen lydelse

3 §
Enligt artikel 18.2 i arrendeavtalet om Saima kanal ska kommissionen för Saima kanal fungera som ett särskilt organ. Kommunikationsministeriet tillsätter kommissionen för fem år i sänder. Ordförande för kommissionen är kanalfullmäktigen och medlemmar företrädare för kommunikationsministeriet, utrikesministeriet, Gränsbevakningsväsendet, *Tullen* och Trafikverket.

6 §
När gods förs från Finland för nyttjandet och vården av arrendeområdet eller återbördas till Finland jämföras arrendeområdet vid Saima kanal tullrättsligt med ett område utanför Europeiska unionens tullområde. *Bestämmelser om Europeiska unionens tullområde finns i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 2 kap. 21 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 2 kap. 21 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Allmänna befogenheter

21 §

Gränskontroll och tullåtgärder

Föreslagen lydelse

2 kap.

Allmänna befogenheter

21 §

Gränskontroll och tullåtgärder

I syfte att ta i beslag föremål eller ämnen som tillverkats, importerats eller innehas olagligen har en polisman rätt att utföra tullåtgärder enligt tullagen (1466/1994), med de befogenheter som anges i 14 § i den lagen. Om en tullåtgärd utan att förundersökning görs förutsätter kroppsbesiktning eller granskning av annat än resgoods eller ytterkläder, ska 15 § i tullagen iakttas när dessa åtgärder utförs. Den polisman som beslutar om åtgärderna ska dock höra till befälet.

I syfte att ta i beslag föremål eller ämnen som *importerats olagligen har en polisman rätt att utföra åtgärder enligt 8 § 2 mom., 13, 14 och 16 § i tullagen (/). Om beslaget förutsätter kroppsbesiktning eller annan granskning än granskning av bagage eller ytterkläder utan att förundersökning görs, ska 18 § i tullagen iakttas när dessa åtgärder utförs.* Den polisman som beslutar om åtgärderna ska dock höra till befälet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i gränsbevakningslagen (578/2005) 10, 24 och 34 §, av dem 10 § sådan den lyder i lag 626/2015 och 24 § sådan den lyder i lag 749/2014, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

10 §

Allmänna principer som ska iakttas i tulluppgifter, polisuppgifter och förundersökningsuppgifter

Allmänna principer som ska iakttas i tulluppgifter, polisuppgifter och förundersökningsuppgifter

I polisuppgifter iakttas principerna i polislagen och i andra lagar som gäller polisens uppgifter. I tulluppgifter iakttas principerna i tullagen (1466/1994), lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) och i andra lagar som gäller tullövervakning. I förundersökningsuppgifter iakttas principerna i förundersökningslagen (805/2011), tvångsmedelslagen (806/2011) och i andra lagar som gäller förundersökningsmyndighetens uppgifter.

I polisuppgifter iakttas principerna i polislagen och i andra lagar som gäller polisens uppgifter. I tulluppgifter iakttas principerna i *tullagen (/)*, lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015) och i andra lagar som gäller tullövervakning. I förundersökningsuppgifter iakttas principerna i förundersökningslagen (805/2011), tvångsmedelslagen (806/2011) och i andra lagar som gäller förundersökningsmyndighetens uppgifter.

24 §

24 §

Tulluppgifter

Tulluppgifter

Vid sidan av Tullen sköter också gränsbevakningsväsendet tullövervakning och därmed sammanhängande förberedande tullåtgärder vid riksgränsen och vid de gränsövergångsställen där Tullen inte har ordnat tullövervakning.

Vid sidan av Tullen sköter också gränsbevakningsväsendet tullövervakning och därmed sammanhängande förberedande tullåtgärder vid riksgränsen och vid de gränsövergångsställen där Tullen inte har ordnat tullövervakning.

På begäran av en behörig tullman kan gränsbevakningsväsendet sköta tullövervakning som avser personers in- och utresa även vid ett gränsövergångsställe där Tullen i övrigt sköter tullövervakningen. En gränsbevakningsman kan på en tullmans begäran delta i genomförandet av en enskild tullåtgärd.

På begäran av *Tullen* kan gränsbevakningsväsendet sköta tullövervakning som avser personers in- och utresa även vid ett gränsövergångsställe där Tullen i övrigt sköter tullövervakningen. En gränsbevakningsman kan på en tullmans begäran delta i genomförandet av en enskild tullåtgärd.

34 §

34 §

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

En gränsbevakningsmans befogenheter i tulluppgifter

I tulluppgifter enligt 24 § har en gränsbevakningsman samma befogenheter som en sådan annan behörig myndighet som avses i 14 § i tullagen.

Förutsätter en tulluppgift kroppsbesiktning eller annan granskning än granskning av bagage eller ytterkläder utan att förundersökning görs, iakttas vid utförandet av en sådan åtgärd 15 § i tullagen. Beslut om åtgärden skall fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman eller en gränsbevakningsman med minst majors grad.

Föreslagen lydelse

En gränsbevakningsmans befogenheter i tulluppgifter

I tulluppgifter enligt 24 § har en gränsbevakningsman samma befogenheter som en sådan annan behörig myndighet som avses i 3 kap. och 29 § i tullagen.

Förutsätter en tulluppgift kroppsbesiktning eller annan granskning än granskning av bagage eller ytterkläder utan att förundersökning görs, iakttas 18 § i tullagen. Beslut om åtgärden ska fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman eller en gränsbevakningsman med minst majors grad.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .
—————

14.

Lag

om ändring av 16 kap. 4 b § och 46 kap. 14 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i strafflagen (39/1889) 16 kap. 4 b § och 46 kap. 14 § 2 mom., sådana de lyder, 16 kap. 4 b § i lag 632/2015 och 46 kap. 14 § 2 mom. i lag 425/2009, som följer:

Gällande lydelse

16 kap.

Om brott mot myndigheter

4 b §

Tredska mot tullman

Den som
1) underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en tullman för utförandet av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter,
2) vägrar att ge en tullman de uppgifter

Föreslagen lydelse

16 kap.

Om brott mot myndigheter

4 b §

Tredska mot tullman

Den som
1) underlåter att lyda en befallning eller ett förbud som en tullman för utförandet av ett uppdrag meddelar inom ramen för sina befogenheter,
2) vägrar att lämna en tullman uppgifter

RP 153/2015 rd

Gällande lydelse

som begärts med stöd av 14 § 1 mom. 6 punkten i tullagen (1466/1994) eller 2 kap. 14 och 15 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015), *eller*

3) utan anledning tillkallar en tullman eller försvårar Tullens verksamhet genom att lämna falska uppgifter, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för *tredska mot tullman* dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

46 kap.

Brott som har samband med införsel och utförsel

14 §

Definitioner

Med *tullagstiftning* avses i detta kapitel den lagstiftning som nämns i artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 450/2008 i enlighet med artiklarna 186—188.

Föreslagen lydelse

som *begärs i enlighet med 17 § eller 97 § 1 mom. i tullagen (/)* eller 2 kap. 14 eller 15 § i lagen om brottsbekämpning inom Tullen (623/2015),

3) *underlåter att följa ett tydligt tecken eller en tydlig befallning som en tullman ger och som avses i 12 eller 13 § i tullagen för att reglera trafiken eller stoppa ett fortskaffningsmedel eller få det flyttat, eller*

4) utan anledning tillkallar en tullman eller försvårar Tullens verksamhet genom att lämna falska uppgifter, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs på något annat ställe i lag, för *tredska mot tullman* dömas till böter eller fängelse i högst tre månader.

46 kap.

Brott som har samband med införsel och utförsel

14 §

Definitioner

Med *tullagstiftning* avses i detta kapitel den lagstiftning som *avses i artikel 5.1 led 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .